

ဂုၚဂကဆိက်ယေ

ဘိတိမှုတၚတဂပ်ဖွိ

ၼမေႃ တသ်သ ၻၵဝတေႃ ဢရႁတေႃ သမ်မႃသမ်ပုတ်ထသ်သ

ၶုတ်တၵၼိၵႃယေ

ဢိတိဝုတ်တၵပႃဠိ

႑။ ဢေၵၵၼိပႃတေႃ

႑။ ပထမဝၵ်ၵေႃ

႑။ လူပ်ႁသုတ်တံ

႑။ ဝုတ်တၺ်ႁေတံ ၻၵဝတႃ, ဝုတ်တမရႁတႃတိ မေ သုတံ –

‘‘ဢေၵထမ်မံ, ၻိၵ်ၶဝေ, ပၸႁထ; ဢႁံ ဝေႃ ပႃဋိၻေႃၵေႃ ဢၼႃၵႃမိတႃယ။ ၵတမံ ဢေၵထမ်မံ? လူပ်ႁံ, ၻိၵ်ၶဝေ, ဢေၵထမ်မံ ပၸႁထ; ဢႁံ ဝေႃ ပႃဋိၻေႃၵေႃ ဢၼႃၵႃမိတႃယႃ’’တိ။ ဢေတမတ်ထံ ၻၵဝႃ ဢဝေႃၸ။ တတ်ထေတံ ဢိတိ ဝုၸ်ၸတိ –

‘‘ယေၼ လူပ်ႁေၼ လုတ်ထႃသေ, သတ်တႃ ၵၸ်ၸၼ်တိ ၻုၵ်ၵတိံ;
တံ လူပ်ႁံ သမ်မတၺ်ၺႃယ, ပၸႁၼ်တိ ဝိပသ်သိၼေႃ;
ပႁႃယ ၼ ပုၼႃယၼ်တိ, ဢိမံ လူၵံ ၵုတႃၸၼ’’ၼ်တိ။

ဢယမ်ပိ ဢတ်ထေႃ ဝုတ်တေႃ ၻၵဝတႃ, ဢိတိ မေ သုတၼ်တိ။ ပထမံ။

႒။ တူသသုတ်တံ

႒။ ဝုတ်တၺ်ႁေတံ ၻၵဝတႃ, ဝုတ်တမရႁတႃတိ မေ သုတံ –

‘‘ဢေၵထမ်မံ, ၻိၵ်ၶဝေ, ပၸႁထ; ဢႁံ ဝေႃ ပႃဋိၻေႃၵေႃ ဢၼႃၵႃမိတႃယ။ ၵတမံ ဢေၵထမ်မံ? တူသံ, ၻိၵ်ၶဝေ, ဢေၵထမ်မံ ပၸႁထ; ဢႁံ ဝေႃ ပႃဋိၻေႃၵေႃ ဢၼႃၵႃမိတႃယႃ’’တိ။ ဢေတမတ်ထံ ၻၵဝႃ ဢဝေႃၸ။ တတ်ထေတံ ဢိတိ ဝုၸ်ၸတိ –

``ယေဓ ဝ္ဒသေဓ ၃ဇ္ဇံဇ္ဇံသေ, သတ်တ် ဂဗ်ခဏ်တိ ၃ဂ်ဂတိ;
တံ ဝ္ဒသံ သမ္မဒ္ဒညာဉ်ဉ်ယ, ပဇဟဏ်တိ ဗိပဿိဏ္ဏ;
ပဟ်ယ ဏ ပုဏ်ယဏ်တိ, ဘိမံ လွဂံ ကု်ဝါဇဏ''ဏ်တိ။

ဘယမ္ပိ ဘတ်ထွ မုတ်တွ ဘဂဗတ်, ဘိတိ မေ သုတဏ်တိ။ ၃တိယံ။

၇။ မွဟသုတ်တံ

၇။ မုတ်တဉ်ဟေတံ ဘဂဗတ်, မုတ်တမရဟတ်တိ မေ သုတံ –

``ဘေကဓမ္မံ, ဘိက်ခဗေ, ပဇဟထ; ဘဟံ မွ ပ်ဋိဘဂ္ဂ ဘဏ်ဂ်မိတ်ယ။ ကတမံ ဘေကဓမ္မံ? မွဟံ, ဘိက်ခဗေ, ဘေကဓမ္မံ ပဇဟထ; ဘဟံ မွ ပ်ဋိဘဂ္ဂ ဘဏ်ဂ်မိတ်ယ''တိ။ ဘေတမတ်ထံ ဘဂဗ် ဘမွစ။ တတ်ထေတံ ဘိတိ မုစ်စတိ –

``ယေဓ မွဟေဓ မူဠ်ဟ်သေ, သတ်တ် ဂဗ်ခဏ်တိ ၃ဂ်ဂတိ;
တံ မွဟံ သမ္မဒ္ဒညာဉ်ဉ်ယ, ပဇဟဏ်တိ ဗိပဿိဏ္ဏ;
ပဟ်ယ ဏ ပုဏ်ယဏ်တိ, ဘိမံ လွဂံ ကု်ဝါဇဏ''ဏ်တိ။

ဘယမ္ပိ ဘတ်ထွ မုတ်တွ ဘဂဗတ်, ဘိတိ မေ သုတဏ်တိ။ တတိယံ။

၉။ ကွဓသုတ်တံ

၉။ မုတ်တဉ်ဟေတံ ဘဂဗတ်, မုတ်တမရဟတ်တိ မေ သုတံ –

``ဘေကဓမ္မံ, ဘိက်ခဗေ, ပဇဟထ; ဘဟံ မွ ပ်ဋိဘဂ္ဂ ဘဏ်ဂ်မိတ်ယ။ ကတမံ ဘေကဓမ္မံ? ကွဓံ, ဘိက်ခဗေ, ဘေကဓမ္မံ ပဇဟထ; ဘဟံ မွ ပ်ဋိဘဂ္ဂ ဘဏ်ဂ်မိတ်ယ''တိ။ ဘေတမတ်ထံ ဘဂဗ် ဘမွစ။ တတ်ထေတံ ဘိတိ မုစ်စတိ –

``ယေဓ ကွဓေဓ ကု်ဓ်သေ, သတ်တ် ဂဗ်ခဏ်တိ ၃ဂ်ဂတိ;
တံ ကွဓံ သမ္မဒ္ဒညာဉ်ဉ်ယ, ပဇဟဏ်တိ ဗိပဿိဏ္ဏ;
ပဟ်ယ ဏ ပုဏ်ယဏ်တိ, ဘိမံ လွဂံ ကု်ဝါဇဏ''ဏ်တိ။

ဘယမ္ပိ ဘတ်ထွ မုတ်တွ ဘဂဗတ်, ဘိတိ မေ သုတဏ်တိ။ ဝတုတ်ထံ။

𑄷𑅁 𑄣𑄮𑄞𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

𑄷𑅁 𑅇𑄪𑄖𑄳𑄖𑄐𑄳𑄦𑄬𑄖𑄁 𑄞𑄉𑅇𑄖𑅅, 𑅇𑄪𑄖𑄳𑄖𑄟𑄢𑄦𑄖𑅅𑄖𑄨 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄁 –

‘‘𑄆𑄇𑄙𑄟𑄳𑄟𑄁, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑅇𑄬, 𑄛𑄎𑄦𑄗; 𑄃𑄦𑄁 𑅇𑄮 𑄛𑅅𑄑𑄨𑄞𑄮𑄉𑄮 𑄃𑄚𑅅𑄉𑅅𑄟𑄨𑄖𑅅𑄠𑅁 𑄇𑄖𑄟𑄁 𑄆𑄇𑄙𑄟𑄳𑄟𑄁? 𑄣𑄮𑄞𑄁, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑅇𑄬, 𑄆𑄇𑄙𑄟𑄳𑄟𑄁 𑄛𑄎𑄦𑄗; 𑄃𑄦𑄁 𑅇𑄮 𑄛𑅅𑄑𑄨𑄞𑄮𑄉𑄮 𑄃𑄚𑅅𑄉𑅅𑄟𑄨𑄖𑅅𑄠𑅅’’𑄖𑄨𑅁 𑄆𑄖𑄟𑄖𑄳𑄗𑄁 𑄞𑄉𑅇𑅅 𑄃𑅇𑄮𑄌𑅁 𑄖𑄖𑄳𑄗𑄬𑄖𑄁 𑄄𑄖𑄨 𑅇𑄪𑄌𑄳𑄌𑄖𑄨 –

‘‘𑄠𑄬𑄚 𑄣𑄮𑄞𑄬𑄚 𑄣𑄪𑄘𑄳𑄙𑅅𑄥𑄬 [𑄣𑄮𑄞𑄨𑄖𑅅𑄥𑄬 (𑄥𑄳𑄠𑅅𑅁)], 𑄥𑄖𑄳𑄖𑅅 𑄉𑄌𑄳𑄌𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄘𑄪𑄉𑄳𑄉𑄖𑄨𑄁;
𑄖𑄁 𑄣𑄮𑄞𑄁 𑄥𑄟𑄳𑄟𑄘𑄐𑄳𑄐𑅅𑄠, 𑄛𑄎𑄦𑄚𑄳𑄖𑄨 𑅇𑄨𑄛𑄥𑄳𑄥𑄨𑄚𑄮;
𑄛𑄦𑅅𑄠 𑄚 𑄛𑄪𑄚𑅅𑄠𑄚𑄳𑄖𑄨, 𑄄𑄟𑄁 𑄣𑄮𑄇𑄁 𑄇𑄪𑄘𑅅𑄌𑄚’’𑄚𑄳𑄖𑄨𑅁

𑄃𑄠𑄟𑄛𑄨 𑄃𑄖𑄳𑄗𑄮 𑅇𑄪𑄖𑄳𑄖𑄮 𑄞𑄉𑅇𑄖𑅅, 𑄄𑄖𑄨 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄚𑄳𑄖𑄨𑅁 𑄛𑄛𑄗𑄟𑄁𑅁

𑄸𑅁 𑄘𑄮𑄥𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

𑄸𑅁 𑅇𑄪𑄖𑄳𑄖𑄐𑄳𑄦𑄬𑄖𑄁 𑄞𑄉𑅇𑄖𑅅, 𑅇𑄪𑄖𑄳𑄖𑄟𑄢𑄦𑄖𑅅𑄖𑄨 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄁 –

‘‘𑄆𑄇𑄙𑄟𑄳𑄟𑄁, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑅇𑄬, 𑄛𑄎𑄦𑄗; 𑄃𑄦𑄁 𑅇𑄮 𑄛𑅅𑄑𑄨𑄞𑄮𑄉𑄮 𑄃𑄚𑅅𑄉𑅅𑄟𑄨𑄖𑅅𑄠𑅁 𑄇𑄖𑄟𑄁 𑄆𑄇𑄙𑄟𑄳𑄟𑄁? 𑄘𑄮𑄥𑄁, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑅇𑄬, 𑄆𑄇𑄙𑄟𑄳𑄟𑄁 𑄛𑄎𑄦𑄗; 𑄃𑄦𑄁 𑅇𑄮 𑄛𑅅𑄑𑄨𑄞𑄮𑄉𑄮 𑄃𑄚𑅅𑄉𑅅𑄟𑄨𑄖𑅅𑄠𑅅’’𑄖𑄨𑅁 𑄆𑄖𑄟𑄖𑄳𑄗𑄁 𑄞𑄉𑅇𑅅 𑄃𑅇𑄮𑄌𑅁 𑄖𑄖𑄳𑄗𑄬𑄖𑄁 𑄄𑄖𑄨 𑅇𑄪𑄌𑄳𑄌𑄖𑄨 –

‘‘𑄠𑄬𑄚 𑄘𑄮𑄥𑄬𑄚 𑄘𑄪𑄑𑄳𑄒𑅅𑄥𑄬, 𑄥𑄖𑄳𑄖𑅅 𑄉𑄌𑄳𑄌𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄘𑄪𑄉𑄳𑄉𑄖𑄨𑄁;
𑄖𑄁 𑄘𑄮𑄥𑄁 𑄥𑄟𑄳𑄟𑄘𑄐𑄳𑄐𑅅𑄠, 𑄛𑄎𑄦𑄚𑄳𑄖𑄨 𑅇𑄨𑄛𑄥𑄳𑄥𑄨𑄚𑄮;
𑄛𑄦𑅅𑄠 𑄚 𑄛𑄪𑄚𑅅𑄠𑄚𑄳𑄖𑄨, 𑄄𑄟𑄁 𑄣𑄮𑄇𑄁 𑄇𑄪𑄘𑅅𑄌𑄚’’𑄚𑄳𑄖𑄨𑅁

𑄃𑄠𑄟𑄛𑄨 𑄃𑄖𑄳𑄗𑄮 𑅇𑄪𑄖𑄳𑄖𑄮 𑄞𑄉𑅇𑄖𑅅, 𑄄𑄖𑄨 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄚𑄳𑄖𑄨𑅁 𑄘𑄪𑄖𑄨𑄠𑄁𑅁

𑄹𑅁 𑄥𑄝𑄳𑄝𑄛𑄢𑄨𑄐𑄳𑄐𑅅𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

𑄹𑅁 𑅇𑄪𑄖𑄳𑄖𑄐𑄳𑄦𑄬𑄖𑄁 𑄞𑄉𑅇𑄖𑅅, 𑅇𑄪𑄖𑄳𑄖𑄟𑄢𑄦𑄖𑅅𑄖𑄨 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄁 –

‘‘ᩈᨻ᩠ᨻᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨶᨽᩥᨩᩣᨶᩴ ᩋᨸᩁᩥᨩᩣᨶᩴ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᩅᩥᩁᩣᨩᨿᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᨩᩉᩴ ᩋᨽᨻ᩠ᨻᩮᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨠ᩠ᨡᨿᩣᨿ। ᩈᨻ᩠ᨻᨬ᩠ᨧ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨽᩥᨩᩣᨶᩴ ᨸᩁᩥᨩᩣᨶᩴ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩥᩁᩣᨩᨿᩴ ᨸᨩᩉᩴ ᨽᨻ᩠ᨻᩮᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨠ᩠ᨡᨿᩣᨿᩣ’’ᨲᩥ। ᩑᨲᨾᨲ᩠ᨳᩴ ᨽᨣᩅᩣ ᩋᩅᩮᩣᨧ। ᨲᨲ᩠ᨳᩮᨲᩴ ᩍᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ –

‘‘ᨿᩮᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᨲᩮᩣ ᨬᨲ᩠ᩅᩣ, ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳᩮᩈᩩ ᨶ ᩁᨩ᩠ᨩᨲᩥ;
ᩈ ᩅᩮ ᩈᨻ᩠ᨻᨸᩁᩥᨬ᩠ᨬᩣ [ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨸᩁᩥᨬ᩠ᨬᩣ (ᩈᩦ। ᨸᩦ।)] ᩈᩮᩣ,
ᩈᨻ᩠ᨻᨴᩩᨠ᩠ᨡᨾᩩᨸᨧ᩠ᨧᨣᩣ’’ᨲᩥ [ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩏᨸᨧ᩠ᨧᨣᩣᨲᩥ (ᩈᩦ।),
ᩈᨻ᩠ᨻᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩏᨸᨧ᩠ᨧᨣᩣᨲᩥ (ᨸᩦ। ᩋᨭ᩠ᨮ।)]।

ᩋᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨽᨣᩅᨲᩣ, ᩍᨲᩥ ᨾᩮ ᩈᩩᨲᨶ᩠ᨲᩥ। ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩴ।

᪘। ᨾᩣᨶᨸᩁᩥᨬ᩠ᨬᩣᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪘। ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᩉᩮᨲᩴ ᨽᨣᩅᨲᩣ, ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨾᩁᩉᨲᩣᨲᩥ ᨾᩮ ᩈᩩᨲᩴ –

‘‘ᨾᩣᨶᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨶᨽᩥᨩᩣᨶᩴ ᩋᨸᩁᩥᨩᩣᨶᩴ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᩅᩥᩁᩣᨩᨿᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᨩᩉᩴ ᩋᨽᨻ᩠ᨻᩮᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨠ᩠ᨡᨿᩣᨿ। ᨾᩣᨶᨬ᩠ᨧ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨽᩥᨩᩣᨶᩴ ᨸᩁᩥᨩᩣᨶᩴ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩥᩁᩣᨩᨿᩴ ᨸᨩᩉᩴ ᨽᨻ᩠ᨻᩮᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨠ᩠ᨡᨿᩣᨿᩣ’’ᨲᩥ। ᩑᨲᨾᨲ᩠ᨳᩴ ᨽᨣᩅᩣ ᩋᩅᩮᩣᨧ। ᨲᨲ᩠ᨳᩮᨲᩴ ᩍᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ –

‘‘ᨾᩣᨶᩩᨸᩮᨲᩣ ᩋᨿᩴ ᨸᨩᩣ, ᨾᩣᨶᨣᨶ᩠ᨳᩣ ᨽᩅᩮ ᩁᨲᩣ;
ᨾᩣᨶᩴ ᩋᨸᩁᩥᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩣ, ᩌᨣᨶ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨸᩩᨶᨻ᩠ᨽᩅᩴ।

‘‘ᨿᩮ ᨧ ᨾᩣᨶᩴ ᨸᩉᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣᨶ, ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᨾᩣᨶᩈᩘ᩠ᨡᨿᩮ;
ᨲᩮ ᨾᩣᨶᨣᨶ᩠ᨳᩣᨽᩥᨽᩩᨶᩮᩣ, ᩈᨻ᩠ᨻᨴᩩᨠ᩠ᨡᨾᩩᨸᨧ᩠ᨧᨣᩩ’’ᨶ᩠ᨲᩥ [ᩈᨻ᩠ᨻᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ
ᩏᨸᨧ᩠ᨧᨣᩩᨶ᩠ᨲᩥ (ᨸᩦ।), ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩏᨸᨧ᩠ᨧᨣᩩᨶ᩠ᨲᩥ (ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣ)]।

ᩋᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨽᨣᩅᨲᩣ, ᩍᨲᩥ ᨾᩮ ᩈᩩᨲᨶ᩠ᨲᩥ। ᩋᨭ᩠ᨮᨾᩴ।

᪙। ᩃᩮᩣᨽᨸᩁᩥᨬ᩠ᨬᩣᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪙। ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᩉᩮᨲᩴ ᨽᨣᩅᨲᩣ, ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨾᩁᩉᨲᩣᨲᩥ ᨾᩮ ᩈᩩᨲᩴ –

‘‘𑄣𑄮𑄞𑄁, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄃𑄚𑄞𑄨𑄎𑅅𑄚𑄁 𑄃𑄛𑄢𑄨𑄎𑅅𑄚𑄁 𑄖𑄖𑄳𑄗 𑄌𑄨𑄖𑄳𑄖𑄁 𑄃𑄤𑄨𑄢𑅅𑄎𑄠𑄁 𑄃𑄛𑄳𑄛𑄎𑄦𑄁 𑄃𑄞𑄝𑄳𑄝𑄮 𑄘𑄪𑄇𑄳𑄈𑄇𑄳𑄈𑄠𑅅𑄠𑅁 𑄣𑄮𑄞𑄐𑄳𑄌 𑄈𑄮, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄃𑄞𑄨𑄎𑅅𑄚𑄁 𑄛𑄢𑄨𑄎𑅅𑄚𑄁 𑄖𑄖𑄳𑄗 𑄌𑄨𑄖𑄳𑄖𑄁 𑄤𑄨𑄢𑅅𑄎𑄠𑄁 𑄛𑄎𑄦𑄁 𑄞𑄝𑄳𑄝𑄮 𑄘𑄪𑄇𑄳𑄈𑄇𑄳𑄈𑄠𑅅𑄠𑅅’’𑄖𑄨𑅁 𑄆𑄖𑄟𑄖𑄳𑄗𑄁 𑄞𑄉𑄤𑅅 𑄃𑄤𑄮𑄌𑅁 𑄖𑄖𑄳𑄗𑄬𑄖𑄁 𑄄𑄖𑄨 𑄤𑄪𑄌𑄳𑄌𑄖𑄨 –

‘‘𑄠𑄬𑄚 𑄣𑄮𑄞𑄬𑄚 𑄣𑄪𑄘𑄳𑄙𑅅𑄥𑄬, 𑄥𑄖𑄳𑄖𑅅 𑄉𑄌𑄳𑄍𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄘𑄪𑄉𑄳𑄉𑄖𑄨𑄁;
𑄖𑄁 𑄣𑄮𑄞𑄁 𑄥𑄟𑄳𑄟𑄘𑄐𑄳𑄐𑅅𑄠, 𑄛𑄎𑄦𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄤𑄨𑄛𑄥𑄳𑄥𑄨𑄚𑄮;
𑄛𑄦𑅅𑄠 𑄚 𑄛𑄪𑄚𑅅𑄠𑄚𑄳𑄖𑄨, 𑄄𑄟𑄁 𑄣𑄮𑄇𑄁 𑄇𑄪𑄘𑅅𑄌𑄚’’𑄚𑄳𑄖𑄨𑅁

𑄃𑄠𑄟𑄳𑄛𑄨 𑄃𑄖𑄳𑄗𑄮 𑄤𑄪𑄖𑄳𑄖𑄮 𑄞𑄉𑄤𑄖𑅅, 𑄄𑄖𑄨 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄚𑄳𑄖𑄨𑅁 𑄚𑄤𑄟𑄁𑅁

𑄷𑄶𑅁 𑄘𑄮𑄥𑄛𑄢𑄨𑄐𑄳𑄐𑅅𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

𑄷𑄶𑅁 𑄤𑄪𑄖𑄳𑄖𑄐𑄳𑄦𑄬𑄖𑄁 𑄞𑄉𑄤𑄖𑅅, 𑄤𑄪𑄖𑄳𑄖𑄟𑄢𑄦𑄖𑅅𑄖𑄨 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄁 –

‘‘𑄘𑄮𑄥𑄁, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄃𑄚𑄞𑄨𑄎𑅅𑄚𑄁 𑄃𑄛𑄢𑄨𑄎𑅅𑄚𑄁 𑄖𑄖𑄳𑄗 𑄌𑄨𑄖𑄳𑄖𑄁 𑄃𑄤𑄨𑄢𑅅𑄎𑄠𑄁 𑄃𑄛𑄳𑄛𑄎𑄦𑄁 𑄃𑄞𑄝𑄳𑄝𑄮 𑄘𑄪𑄇𑄳𑄈𑄇𑄳𑄈𑄠𑅅𑄠𑅁 𑄘𑄮𑄥𑄐𑄳𑄌 𑄈𑄮, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄃𑄞𑄨𑄎𑅅𑄚𑄁 𑄛𑄢𑄨𑄎𑅅𑄚𑄁 𑄖𑄖𑄳𑄗 𑄌𑄨𑄖𑄳𑄖𑄁 𑄤𑄨𑄢𑅅𑄎𑄠𑄁 𑄛𑄎𑄦𑄁 𑄞𑄝𑄳𑄝𑄮 𑄘𑄪𑄇𑄳𑄈𑄇𑄳𑄈𑄠𑅅𑄠𑅅’’𑄖𑄨𑅁 𑄆𑄖𑄟𑄖𑄳𑄗𑄁 𑄞𑄉𑄤𑅅 𑄃𑄤𑄮𑄌𑅁 𑄖𑄖𑄳𑄗𑄬𑄖𑄁 𑄄𑄖𑄨 𑄤𑄪𑄌𑄳𑄌𑄖𑄨 –

‘‘𑄠𑄬𑄚 𑄘𑄮𑄥𑄬𑄚 𑄘𑄪𑄑𑄳𑄒𑅅𑄥𑄬, 𑄥𑄖𑄳𑄖𑅅 𑄉𑄌𑄳𑄍𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄘𑄪𑄉𑄳𑄉𑄖𑄨𑄁;
𑄖𑄁 𑄘𑄮𑄥𑄁 𑄥𑄟𑄳𑄟𑄘𑄐𑄳𑄐𑅅𑄠, 𑄛𑄎𑄦𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄤𑄨𑄛𑄥𑄳𑄥𑄨𑄚𑄮;
𑄛𑄦𑅅𑄠 𑄚 𑄛𑄪𑄚𑅅𑄠𑄚𑄳𑄖𑄨, 𑄄𑄟𑄁 𑄣𑄮𑄇𑄁 𑄇𑄪𑄘𑅅𑄌𑄚’’𑄚𑄳𑄖𑄨𑅁

𑄃𑄠𑄟𑄳𑄛𑄨 𑄃𑄖𑄳𑄗𑄮 𑄤𑄪𑄖𑄳𑄖𑄮 𑄞𑄉𑄤𑄖𑅅, 𑄄𑄖𑄨 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄚𑄳𑄖𑄨𑅁 𑄘𑄥𑄟𑄁𑅁

𑄛𑄒𑄟𑄮 𑄤𑄉𑄳𑄉𑄮 𑄚𑄨𑄑𑄳𑄒𑄨𑄖𑄮𑅁

𑄖𑄥𑄳𑄥𑄪𑄘𑄳𑄘𑅅𑄚𑄁 –

𑄢𑅅𑄉𑄘𑄮𑄥𑅅 𑄃𑄗 𑄟𑄮𑄦𑄮, 𑄇𑄮𑄙𑄟𑄇𑄳𑄈 𑄟𑅅𑄚 𑄥𑄝𑄳𑄝𑄁;
𑄟𑅅𑄚𑄖𑄮 𑄢𑅅𑄉𑄘𑄮𑄥𑅅 𑄛𑄪𑄚 𑄘𑄳𑄤𑄬, 𑄛𑄇𑅅𑄥𑄨𑄖𑅅 𑄤𑄉𑄳𑄉𑄟𑅅𑄦𑄪 𑄛𑄒𑄟𑄚𑄳𑄖𑄨𑅁

𑄸𑅁 𑄘𑄪𑄖𑄨𑄠𑄤𑄉𑄳𑄉𑄮

𑄷𑅁 𑄣𑄮𑄞𑄛𑄢𑄨𑄐𑄴𑄐𑅅𑄥𑄪𑄖𑄴𑄖𑄁

𑄷𑄷𑅁 𑄤𑄪𑄖𑄴𑄖𑄐𑄴𑄦𑄬𑄖𑄁 𑄞𑄉𑄤𑄖𑅅, 𑄤𑄪𑄖𑄴𑄖𑄟𑄢𑄦𑄖𑅅𑄖𑄨 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄁 –

‘‘𑄣𑄮𑄞𑄁, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄤𑄬, 𑄃𑄚𑄞𑄨𑄎𑅅𑄚𑄁 𑄃𑄛𑄢𑄨𑄎𑅅𑄚𑄁 𑄖𑄖𑄴𑄗 𑄌𑄨𑄖𑄴𑄖𑄁 𑄃𑄤𑄨𑄢𑅅𑄎𑄡𑄁 𑄃𑄛𑄴𑄛𑄎𑄦𑄁 𑄃𑄞𑄝𑄴𑄝𑄮 𑄘𑄪𑄇𑄴𑄈𑄇𑄴𑄈𑄡𑅅𑄡𑅁 𑄣𑄮𑄞𑄐𑄴𑄌 𑄈𑄮, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄤𑄬, 𑄃𑄞𑄨𑄎𑅅𑄚𑄁 𑄛𑄢𑄨𑄎𑅅𑄚𑄁 𑄖𑄖𑄴𑄗 𑄌𑄨𑄖𑄴𑄖𑄁 𑄤𑄨𑄢𑅅𑄎𑄡𑄁 𑄛𑄎𑄦𑄁 𑄞𑄝𑄴𑄝𑄮 𑄘𑄪𑄇𑄴𑄈𑄇𑄴𑄈𑄡𑅅𑄡𑅅’’𑄖𑄨𑅁 𑄆𑄖𑄟𑄖𑄴𑄗𑄁 𑄞𑄉𑄤𑅅 𑄃𑄤𑄮𑄌𑅁 𑄖𑄖𑄴𑄗𑄬𑄖𑄁 𑄄𑄖𑄨 𑄤𑄪𑄌𑄴𑄌𑄖𑄨 –

> ‘‘𑄡𑄬𑄚 𑄣𑄮𑄞𑄬𑄚 𑄣𑄪𑄘𑄴𑄙𑅅𑄥𑄬, 𑄥𑄖𑄴𑄖𑅅 𑄉𑄌𑄴𑄍𑄚𑄴𑄖𑄨 𑄘𑄪𑄉𑄴𑄉𑄖𑄨𑄁;
> 𑄖𑄁 𑄣𑄮𑄞𑄁 𑄥𑄟𑄴𑄟𑄘𑄐𑄴𑄐𑅅𑄡, 𑄛𑄎𑄦𑄚𑄴𑄖𑄨 𑄤𑄨𑄛𑄥𑄴𑄥𑄨𑄚𑄮;
> 𑄛𑄦𑅅𑄡 𑄚 𑄛𑄪𑄚𑅅𑄡𑄚𑄴𑄖𑄨, 𑄄𑄟𑄁 𑄣𑄮𑄇𑄁 𑄇𑄪𑄘𑅅𑄌𑄚𑄚𑄴’’𑄖𑄨𑅁

𑄃𑄡𑄟𑄴𑄛𑄨 𑄃𑄖𑄴𑄗𑄮 𑄤𑄪𑄖𑄴𑄖𑄮 𑄞𑄉𑄤𑄖𑅅, 𑄄𑄖𑄨 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄚𑄴𑄖𑄨𑅁 𑄛𑄒𑄟𑄁𑅁

𑄸𑅁 𑄘𑄮𑄥𑄛𑄢𑄨𑄐𑄴𑄐𑅅𑄥𑄪𑄖𑄴𑄖𑄁

𑄷𑄸𑅁 𑄤𑄪𑄖𑄴𑄖𑄐𑄴𑄦𑄬𑄖𑄁 𑄞𑄉𑄤𑄖𑅅, 𑄤𑄪𑄖𑄴𑄖𑄟𑄢𑄦𑄖𑅅𑄖𑄨 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄁 –

‘‘𑄘𑄮𑄥𑄁, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄤𑄬, 𑄃𑄚𑄞𑄨𑄎𑅅𑄚𑄁 𑄃𑄛𑄢𑄨𑄎𑅅𑄚𑄁 𑄖𑄖𑄴𑄗 𑄌𑄨𑄖𑄴𑄖𑄁 𑄃𑄤𑄨𑄢𑅅𑄎𑄡𑄁 𑄃𑄛𑄴𑄛𑄎𑄦𑄁 𑄃𑄞𑄝𑄴𑄝𑄮 𑄘𑄪𑄇𑄴𑄈𑄇𑄴𑄈𑄡𑅅𑄡𑅁 𑄘𑄮𑄥𑄐𑄴𑄌 𑄈𑄮, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄤𑄬, 𑄃𑄞𑄨𑄎𑅅𑄚𑄁 𑄛𑄢𑄨𑄎𑅅𑄚𑄁 𑄖𑄖𑄴𑄗 𑄌𑄨𑄖𑄴𑄖𑄁 𑄤𑄨𑄢𑅅𑄎𑄡𑄁 𑄛𑄎𑄦𑄁 𑄞𑄝𑄴𑄝𑄮 𑄘𑄪𑄇𑄴𑄈𑄇𑄴𑄈𑄡𑅅𑄡𑅅’’𑄖𑄨𑅁 𑄆𑄖𑄟𑄖𑄴𑄗𑄁 𑄞𑄉𑄤𑅅 𑄃𑄤𑄮𑄌𑅁 𑄖𑄖𑄴𑄗𑄬𑄖𑄁 𑄄𑄖𑄨 𑄤𑄪𑄌𑄴𑄌𑄖𑄨 –

> ‘‘𑄡𑄬𑄚 𑄘𑄮𑄥𑄬𑄚 𑄘𑄪𑄑𑄴𑄒𑅅𑄥𑄬, 𑄥𑄖𑄴𑄖𑅅 𑄉𑄌𑄴𑄍𑄚𑄴𑄖𑄨 𑄘𑄪𑄉𑄴𑄉𑄖𑄨𑄁;
> 𑄖𑄁 𑄘𑄮𑄥𑄁 𑄥𑄟𑄴𑄟𑄘𑄐𑄴𑄐𑅅𑄡, 𑄛𑄎𑄦𑄚𑄴𑄖𑄨 𑄤𑄨𑄛𑄥𑄴𑄥𑄨𑄚𑄮;
> 𑄛𑄦𑅅𑄡 𑄚 𑄛𑄪𑄚𑅅𑄡𑄚𑄴𑄖𑄨, 𑄄𑄟𑄁 𑄣𑄮𑄇𑄁 𑄇𑄪𑄘𑅅𑄌𑄚𑄚𑄴’’𑄖𑄨𑅁

𑄃𑄡𑄟𑄴𑄛𑄨 𑄃𑄖𑄴𑄗𑄮 𑄤𑄪𑄖𑄴𑄖𑄮 𑄞𑄉𑄤𑄖𑅅, 𑄄𑄖𑄨 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄚𑄴𑄖𑄨𑅁 𑄘𑄪𑄖𑄨𑄡𑄁𑅁

𑄹𑅁 𑄟𑄮𑄦𑄛𑄢𑄨𑄐𑄴𑄐𑅅𑄥𑄪𑄖𑄴𑄖𑄁

𑄷𑄹𑅁 𑄤𑄪𑄖𑄴𑄖𑄐𑄴𑄦𑄬𑄖𑄁 𑄞𑄉𑄤𑄖𑅅, 𑄤𑄪𑄖𑄴𑄖𑄟𑄢𑄦𑄖𑅅𑄖𑄨 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄁 –

‘‘𑄟𑄮𑄦𑄁, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄃𑄚𑄞𑄨𑄎𑅅𑄚𑄁 𑄃𑄛𑄢𑄨𑄎𑅅𑄚𑄁 𑄖𑄖𑄳𑄗 𑄌𑄨𑄖𑄳𑄖𑄁 𑄃𑄤𑄨𑄢𑅅𑄎𑄡𑄁 𑄃𑄛𑄳𑄛𑄎𑄦𑄁 𑄃𑄞𑄝𑄳𑄝𑄮 𑄘𑄪𑄇𑄳𑄈𑄇𑄳𑄈𑄡𑅅𑄡𑅁 𑄟𑄮𑄦𑄐𑄳𑄌 𑄈𑄮, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄃𑄞𑄨𑄎𑅅𑄚𑄁 𑄛𑄢𑄨𑄎𑅅𑄚𑄁 𑄖𑄖𑄳𑄗 𑄌𑄨𑄖𑄳𑄖𑄁 𑄤𑄨𑄢𑅅𑄎𑄡𑄁 𑄛𑄎𑄦𑄁 𑄞𑄝𑄳𑄝𑄮 𑄘𑄪𑄇𑄳𑄈𑄇𑄳𑄈𑄡𑅅𑄡𑅅’’𑄖𑄨𑅁 𑄆𑄖𑄟𑄖𑄳𑄗𑄁 𑄞𑄉𑄤𑅅 𑄃𑄤𑄮𑄌𑅁 𑄖𑄖𑄳𑄗𑄬𑄖𑄁 𑄄𑄖𑄨 𑄤𑄪𑄌𑄳𑄌𑄖𑄨 –

‘‘𑄡𑄬𑄚 𑄟𑄮𑄦𑄬𑄚 𑄟𑄫𑅄𑄳𑄦𑅅𑄥𑄬, 𑄥𑄖𑄳𑄖𑅅 𑄉𑄌𑄳𑄍𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄘𑄪𑄉𑄳𑄉𑄖𑄨𑄁;
𑄖𑄁 𑄟𑄮𑄦𑄁 𑄥𑄟𑄳𑄟𑄘𑄐𑄳𑄐𑅅𑄡, 𑄛𑄎𑄦𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄤𑄨𑄛𑄥𑄳𑄥𑄨𑄚𑄮;
𑄛𑄦𑅅𑄡 𑄚 𑄛𑄪𑄚𑅅𑄡𑄚𑄳𑄖𑄨, 𑄄𑄟𑄁 𑄣𑄮𑄇𑄁 𑄇𑄪𑄘𑅅𑄌𑄚’’𑄚𑄳𑄖𑄨𑅁

𑄃𑄡𑄟𑄳𑄛𑄨 𑄃𑄖𑄳𑄗𑄮 𑄤𑄪𑄖𑄳𑄖𑄮 𑄞𑄉𑄤𑄖𑅅, 𑄄𑄖𑄨 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄚𑄳𑄖𑄨𑅁 𑄖𑄖𑄨𑄡𑄁𑅁

𑄺𑅁 𑄃𑄤𑄨𑄎𑄳𑄎𑅅𑄚𑄩𑄤𑄢𑄕𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

𑄷𑄺𑅁 𑄤𑄪𑄖𑄳𑄖𑄐𑄳𑄦𑄬𑄖𑄁 𑄞𑄉𑄤𑄖𑅅, 𑄤𑄪𑄖𑄳𑄖𑄟𑄢𑄦𑄖𑅅𑄖𑄨 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄁 –

‘‘𑄚𑅅𑄦𑄁, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄃𑄐𑄳𑄐𑄁 𑄆𑄇𑄚𑄩𑄤𑄢𑄕𑄟𑄳𑄛𑄨 𑄥𑄟𑄚𑄪𑄛𑄥𑄳𑄥𑅅𑄟𑄨 𑄡𑄬𑄚 [𑄡𑄬𑄚𑄬𑄤𑄁 (?)] 𑄚𑄩𑄤𑄢𑄕𑄬𑄚 𑄚𑄨𑄤𑄪𑄖𑅅 𑄛𑄎𑅅 𑄘𑄩𑄊𑄟𑄘𑄳𑄙𑅅𑄚𑄁 𑄥𑄚𑄳𑄙𑅅𑄤𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄥𑄁𑄥𑄢𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄡𑄗𑄡𑄨𑄘𑄁, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄃𑄤𑄨𑄎𑄳𑄎𑅅𑄚𑄩𑄤𑄢𑄕𑄁 [𑄃𑄤𑄨𑄎𑄳𑄎𑅅𑄚𑄩𑄤𑄢𑄕𑄬𑄚 (?)]𑅁 𑄃𑄤𑄨𑄎𑄳𑄎𑅅𑄚𑄩𑄤𑄢𑄕𑄬𑄚 𑄦𑄨, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄚𑄨𑄤𑄪𑄖𑅅 𑄛𑄎𑅅 𑄘𑄩𑄊𑄟𑄘𑄳𑄙𑅅𑄚𑄁 𑄥𑄚𑄳𑄙𑅅𑄤𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄥𑄁𑄥𑄢𑄚𑄳𑄖𑄩’’𑄖𑄨𑅁 𑄆𑄖𑄟𑄖𑄳𑄗𑄁 𑄞𑄉𑄤𑅅 𑄃𑄤𑄮𑄌𑅁 𑄖𑄖𑄳𑄗𑄬𑄖𑄁 𑄄𑄖𑄨 𑄤𑄪𑄌𑄳𑄌𑄖𑄨 –

‘‘𑄚𑄖𑄳𑄗𑄐𑄳𑄐𑄮 𑄆𑄇𑄙𑄟𑄳𑄟𑄮𑄛𑄨, 𑄡𑄬𑄚𑄬𑄤𑄁 [𑄡𑄬𑄚𑄬𑄤 (𑄥𑄩𑅁 𑄛𑄩𑅁 𑄇𑅁)] 𑄚𑄨𑄤𑄪𑄖𑅅 𑄛𑄎𑅅;
𑄥𑄁𑄥𑄢𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄃𑄦𑄮𑄢𑄖𑄳𑄖𑄁, 𑄡𑄗𑅅 𑄟𑄮𑄦𑄬𑄚 𑄃𑅅𑄤𑄪𑄖𑅅𑅁

‘‘𑄡𑄬 𑄌 𑄟𑄮𑄦𑄁 𑄛𑄦𑄚𑄳𑄖𑄳𑄤𑅅𑄚, 𑄖𑄟𑄮𑄈𑄚𑄳𑄙𑄁 [𑄖𑄟𑄮𑄇𑄳𑄈𑄚𑄳𑄙𑄁 (𑄥𑄩𑅁 𑄥𑄳𑄡𑅅𑅁 𑄛𑄩𑅁)] 𑄛𑄘𑅅𑄣𑄡𑄪𑄁;
𑄚 𑄖𑄬 𑄛𑄪𑄚 𑄥𑄁𑄥𑄢𑄚𑄳𑄖𑄨, 𑄦𑄬𑄖𑄪 𑄖𑄬𑄥𑄁 𑄚 𑄤𑄨𑄎𑄳𑄎𑄖𑄩’’𑄖𑄨𑅁

𑄃𑄡𑄟𑄳𑄛𑄨 𑄃𑄖𑄳𑄗𑄮 𑄤𑄪𑄖𑄳𑄖𑄮 𑄞𑄉𑄤𑄖𑅅, 𑄄𑄖𑄨 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄚𑄳𑄖𑄨𑅁 𑄌𑄖𑄪𑄖𑄳𑄗𑄁𑅁

𑄻𑅁 𑄖𑄕𑄳𑄦𑅅𑄥𑄁𑄡𑄮𑄎𑄚𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

𑄷𑄻𑅁 𑄤𑄪𑄖𑄳𑄖𑄐𑄳𑄦𑄬𑄖𑄁 𑄞𑄉𑄤𑄖𑅅, 𑄤𑄪𑄖𑄳𑄖𑄟𑄢𑄦𑄖𑅅𑄖𑄨 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄁 –

"Nāhaṃ, bhikkhave, aññaṃ ekadhammampi samanupassāmi yena [yenevaṃ (syā.)] saṃyojanena saṃyuttā sattā dīgharattaṃ sandhāvanti saṃsaranti yathayidaṃ, bhikkhave, taṇhāsaṃyojanaṃ [taṇhāsaṃyojanena (?)]. Taṇhāsaṃyojanena hi, bhikkhave, saṃyuttā sattā dīgharattaṃ sandhāvanti saṃsarantī"ti. Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati –

"Taṇhādutiyo puriso, dīghamaddhāna saṃsaraṃ;
Itthabhāvaññathābhāvaṃ [itthaṃbhāvaññathābhāvaṃ (syā.)], saṃsāraṃ nātivattati.

"Etamādīnavaṃ [evamādīnavaṃ (sī. pī. ka.)] ñatvā, taṇhaṃ [taṇhā (sī. ka.)] dukkhassa sambhavaṃ;
Vītataṇho anādāno, sato bhikkhu paribbaje"ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā, iti me sutanti. Pañcamaṃ.

6. Paṭhamasekhasuttaṃ

16. Vuttañhetaṃ bhagavatā, vuttamarahatāti me sutaṃ –

"Sekhassa, bhikkhave, bhikkhuno appattamānasassa anuttaraṃ yogakkhemaṃ patthayamānassa ajjhattikaṃ aṅganti karitvā na aññaṃ ekaṅgampi samanupassāmi evaṃ bahūpakāraṃ yathayidaṃ, bhikkhave, yoniso manasikāro. Yoniso, bhikkhave, bhikkhu manasi karonto akusalaṃ pajahati, kusalaṃ bhāvetī"ti. Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati –

"Yoniso manasikāro, dhammo sekhassa bhikkhuno;
Natthañño evaṃ bahukāro, uttamatthassa pattiyā;
Yoniso padahaṃ bhikkhu, khayaṃ dukkhassa pāpuṇe"ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā, iti me sutanti. Chaṭṭhaṃ.

7. Dutiyasekhasuttaṃ

၁၇။ ဝုတ္တဉှေတံ ဘဂဝတာ, ဝုတ္တမရဟတာတိ မေ သုတံ –

''သေက္ခဿ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခုနော အပ္ပတ္တမာနသဿ အနုတ္တရံ ယောဂက္ခေမံ ပတ္ထယမာနဿ ဗာဟိရံ အင်္ဂန္တိ ကရိတွာ နာညံ ဧကင်္ဂမ္ပိ သမနုပဿာမိ ယံ ဧဝံ ဗဟူပကာရံ ယထယိဒံ, ဘိက္ခဝေ, ကလျာဏမိတ္တတာ။ ကလျာဏမိတ္တော, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု အကုသလံ ပဇဟတိ, ကုသလံ ဘာဝေတီ''တိ။ ဧတမတ္ထံ ဘဂဝါ အဝေါစ။ တတ္ထေတံ ဣတိ ဝုစ္စတိ –

> ''ကလျာဏမိတ္တော ယော ဘိက္ခု, သပ္ပတိဿော သဂါရဝေါ;
> ကရံ မိတ္တာနံ ဝစနံ, သမ္ပဇာနော ပတိဿတော;
> ပါပုဏေ အနုပုဗ္ဗေန, သဗ္ဗသံယောဇနက္ခယ''န္တိ။

အယမ္ပိ အတ္ထော ဝုတ္တော ဘဂဝတာ, ဣတိ မေ သုတန္တိ။ သတ္တမံ။

၈။ သံဃဘေဒသုတ္တံ

၁၈။ ဝုတ္တဉှေတံ ဘဂဝတာ, ဝုတ္တမရဟတာတိ မေ သုတံ –

''ဧကဓမ္မော, ဘိက္ခဝေ, လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဗဟုဇနာဟိတာယ ဗဟုဇနာသုခါယ ဗဟုနော ဇနဿ အနတ္ထာယ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ ဒေဝမနုဿာနံ။ ကတမော ဧကဓမ္မော? သံဃဘေဒေါ။ သံဃေ ခေါ ပန, ဘိက္ခဝေ, ဘိန္နေ အညမညံ ဘဏ္ဍနာနိ စေဝ ဟောန္တိ, အညမညံ ပရိဘာသာ စ ဟောန္တိ, အညမညံ ပရိက္ခေပါ စ ဟောန္တိ, အညမညံ ပရိစ္စဇနာ စ ဟောန္တိ။ တတ္ထ အပ္ပသန္နာ စေဝ နပ္ပသီဒန္တိ, ပသန္နာနဉ္စ ဧကစ္စာနံ အညထတ္တံ ဟောတီ''တိ။ ဧတမတ္ထံ ဘဂဝါ အဝေါစ။ တတ္ထေတံ ဣတိ ဝုစ္စတိ –

> ''အာပါယိကော နေရယိကော, ကပ္ပဋ္ဌော သံဃဘေဒကော;
> ဝဂ္ဂါရာမော အဓမ္မဋ္ဌော, ယောဂက္ခေမာ ပဓံသတိ [ယောဂက္ခေမတော ဓံသတိ (သျာ၊ ပီ၊), ယောဂက္ခေမာ ဝိဒ္ဓံသတိ (သီ၊ က၊)];
> သံဃံ သမဂ္ဂံ ဘေတွာန [ဘိတွာန (သီ၊ က၊), ဘိန္ဒိတွာ (စူဠဝ၊ ၃၅၄; အ၊ နိ၊ ၁၀၊၃၉)], ကပ္ပံ နိရယမှိ ပစ္စတီ''တိ။

အယမ္ပိ အတ္ထော ဝုတ္တော ဘဂဝတာ, ဣတိ မေ သုတန္တိ။ အဋ္ဌမံ။

၉။ သင်္ဃသာမဂ္ဂီသုတ္တံ

၁၉။ ဝုတ္တဉှေတံ ဘဂဝတာ, ဝုတ္တမရဟတာတိ မေ သုတံ –

‘‘ဧကဓမ္မော, ဘိက္ခဝေ, လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဗဟုဇနဟိတာယ ဗဟုဇနသုခါယ ဗဟုနော ဇနဿ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနံ။ ကတမော ဧကဓမ္မော? သင်္ဃဿ သာမဂ္ဂီ။ သင်္ဃေ ခေါ ပန, ဘိက္ခဝေ, သမဂ္ဂေ န စေဝ အညမညံ ဘဏ္ဍနာနိ ဟောန္တိ, န စ အညမညံ ပရိဘာသာ ဟောန္တိ, န စ အညမညံ ပရိက္ခေပါ ဟောန္တိ, န စ အညမညံ ပရိစ္စဇနာ ဟောန္တိ။ တတ္ထ အပ္ပသန္နာ စေဝ ပသီဒန္တိ, ပသန္နာနဉ္စ ဘိယျောဘာဝေါ ဟောတီ’’တိ။ ဧတမတ္ထံ ဘဂဝါ အဝေါစ။ တတ္ထေတံ ဣတိ ဝုစ္စတိ –

> ‘‘သုခါ သင်္ဃဿ သာမဂ္ဂီ, သမဂ္ဂါနဉ္စနုဂ္ဂဟော;
> သမဂ္ဂရတော ဓမ္မဋ္ဌော, ယောဂက္ခေမာ န ဓံသတိ;
> သင်္ဃံ သမဂ္ဂံ ကတွာန, ကပ္ပံ သဂ္ဂမှိ မောဒတီ’’တိ။

အယမ္ပိ အတ္ထော ဝုတ္တော ဘဂဝတာ, ဣတိ မေ သုတန္တိ။ နဝမံ။

၁၀။ ပဒုဋ္ဌစိတ္တသုတ္တံ

၂၀။ ဝုတ္တဉှေတံ ဘဂဝတာ, ဝုတ္တမရဟတာတိ မေ သုတံ –

‘‘ဣဓာဟံ, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စံ ပုဂ္ဂလံ ပဒုဋ္ဌစိတ္တံ ဧဝံ စေတသာ စေတော ပရိစ္စ ပဇာနာမိ – ‘ဣမမှိ စာယံ သမယေ ပုဂ္ဂလော ကာလံ ကရေယျ, ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ နိရယေ’။ တံ ကိဿ ဟေတု? စိတ္တံ ဟိဿ, ဘိက္ခဝေ, ပဒုဋ္ဌံ။ စေတောပဒေါသဟေတု ခေါ ပန, ဘိက္ခဝေ, ဧဝမိဓေကစ္စေ သတ္တာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇန္တီ’’တိ။ ဧတမတ္ထံ ဘဂဝါ အဝေါစ။ တတ္ထေတံ ဣတိ ဝုစ္စတိ –

> ‘‘ပဒုဋ္ဌစိတ္တံ ဉတွာန, ဧကစ္စံ ဣဓ ပုဂ္ဂလံ;
> ဧတမတ္ထဉ္စ ဗျာကာသိ, ဗုဒ္ဓော ဘိက္ခူန သန္တိကေ။

> ‘‘ဣမမှိ စာယံ သမယေ, ကာလံ ကယိရာထ ပုဂ္ဂလော;
> နိရယံ ဥပပဇ္ဇေယျ, စိတ္တံ ဟိဿ ပဒူသိတံ။

''ယထာ ဟရိတံ နိက္ခိပေယျ, ဧဝမေဝ တထာဝိဓော;
စေတောပဒေါသဟေတု ဟိ, သတ္တာ ဂစ္ဆန္တိ ဒုဂ္ဂတိ''န္တိ။

အယမ္ပိ အတ္ထော ဝုတ္တော ဘဂဝတာ, ဣတိ မေ သုတန္တိ။ ဒသမံ။

ဒုတိယော ဝဂ္ဂေါ နိဋ္ဌိတော။

တဿုဒ္ဒါနံ –

မောဟံ ကောဓံ အထ မက္ခံ, ဝိဇ္ဇာ တဏှာ သေခဒုဝေ စ;
ဘေဒံ မောဒပုဂ္ဂလဉ္စ [မောဟကောဓာ အထ မက္ခံ, ဝိဇ္ဇာ
တဏှာသေခဒုဝေ; ဘေဒမောဒပုဂ္ဂလဉ္စ (သီ။ က။) မောဟကောဓာ အထ
မက္ခံ မောဟကာမာ သေခါ ဒုဝေ; ဘေဒမောဒေါ ပုဂ္ဂလဉ္စ (သျာ။ ပီ။)],
ဝဂ္ဂမာဟု ဒုတိယန္တိ ဝုစ္စတီတိ။

၃။ တတိယဝဂ္ဂေါ

၁။ ပသန္နစိတ္တသုတ္တံ

၂၁။ ဝုတ္တဉှေတံ ဘဂဝတာ, ဝုတ္တမရဟတာတိ မေ သုတံ –

''ဣဓာဟံ, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စံ ပုဂ္ဂလံ ပသန္နစိတ္တံ ဧဝံ စေတသာ စေတော ပရိစ္စ ပဇာနာမိ – 'ဣမမှိ စာယံ သမယေ ပုဂ္ဂလော ကာလံ ကရေယျ ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ သဂ္ဂေ'။ တံ ကိဿ ဟေတု? စိတ္တံ ဟိဿ, ဘိက္ခဝေ, ပသန္နံ။ စေတောပသာဒဟေတု ပန, ဘိက္ခဝေ, ဧဝမိဓေကစ္စေ သတ္တာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇန္တီ''တိ။ ဧတမတ္ထံ ဘဂဝါ အဝေါစ။ တတ္ထေတံ ဣတိ ဝုစ္စတိ –

''ပသန္နစိတ္တံ ဉတွာန, ဧကစ္စံ ဣဓ ပုဂ္ဂလံ;
ဧတမတ္ထဉ္စ ဗျာကာသိ, ဗုဒ္ဓေါ ဘိက္ခူန သန္တိကေ။

''ဣမမှိ စာယံ သမယေ, ကာလံ ကယိရာထ ပုဂ္ဂလော;
သုဂတိံ ဥပပဇ္ဇေယျ, စိတ္တံ ဟိဿ ပသာဒိတံ။

‘‘𑄡𑄗𑅅 𑄦𑄢𑄨𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄚𑄨𑄇𑄳𑄈𑄨𑄛𑄬𑄡𑄳𑄡, 𑄆𑄤𑄟𑄬𑄤 𑄖𑄗𑅅𑄤𑄨𑄙𑄮;
𑄌𑄬𑄖𑄮𑄛𑄥𑅅𑄘𑄦𑄬𑄖𑄪 𑄦𑄨, 𑄥𑄖𑄳𑄖𑅅 𑄉𑄌𑄳𑄍𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄥𑄪𑄉𑄳𑄉𑄖𑄨𑄚𑄴’’𑄖𑄨।

𑄃𑄡𑄟𑄳𑄛𑄨 𑄃𑄖𑄳𑄗𑄮 𑄤𑄪𑄖𑄳𑄖𑄮 𑄞𑄉𑄤𑄖𑅅, 𑄄𑄖𑄨 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄚𑄳𑄖𑄨। 𑄛𑄒𑄟𑄮।

𑄸। 𑄟𑄬𑄖𑄳𑄖𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

𑄸𑄸। 𑄤𑄪𑄖𑄳𑄖𑄐𑄳𑄦𑄬𑄖𑄁 𑄞𑄉𑄤𑄖𑅅, 𑄤𑄪𑄖𑄳𑄖𑄟𑄢𑄦𑄖𑅅𑄖𑄨 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄁 –

‘‘𑄟𑅅, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄛𑄪𑄐𑄳𑄐𑅅𑄚𑄁 𑄞𑅅𑄡𑄨𑄖𑄳𑄗। 𑄥𑄪𑄈𑄥𑄳𑄥𑄬𑄖𑄁, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄃𑄙𑄨𑄤𑄌𑄚𑄁 𑄄𑄑𑄳𑄒𑄥𑄳𑄥 𑄇𑄚𑄳𑄖𑄥𑄳𑄥 𑄛𑄨𑄡𑄥𑄳𑄥 𑄟𑄚𑅅𑄛𑄥𑄳𑄥 𑄡𑄘𑄨𑄘𑄁 𑄛𑄪𑄐𑄳𑄐𑅅𑄚𑄨 [𑄛𑄪𑄐𑄳𑄐𑅅𑄚𑄚𑄳𑄖𑄨 (𑄃। 𑄚𑄨। 𑄽।𑄼𑄸)]। 𑄃𑄞𑄨𑄎𑅅𑄚𑅅𑄟𑄨 𑄈𑄮 𑄛𑄚𑅅𑄦𑄁, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄘𑄩𑄊𑄢𑄖𑄳𑄖𑄁 𑄇𑄖𑅅𑄚𑄁 𑄛𑄪𑄐𑄳𑄐𑅅𑄚𑄁 𑄄𑄑𑄳𑄒𑄁 𑄇𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄛𑄨𑄡𑄁 𑄟𑄚𑅅𑄛𑄁 𑄤𑄨𑄛𑅅𑄇𑄁 𑄛𑄌𑄳𑄌𑄚𑄪𑄞𑄫𑄖𑄁। 𑄥𑄖𑄳𑄖 𑄤𑄥𑄳𑄥𑅅𑄚𑄨 𑄟𑄬𑄖𑄳𑄖𑄌𑄨𑄖𑄳𑄖𑄁 𑄞𑅅𑄤𑄬𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄥𑄖𑄳𑄖 𑄥𑄁𑄤𑄑𑄳𑄑𑄤𑄨𑄤𑄑𑄳𑄑𑄇𑄛𑄳𑄛𑄬 𑄚𑄡𑄨𑄟𑄁 𑄣𑄮𑄇𑄁 𑄛𑄪𑄚𑄢𑅅𑄉𑄟𑅅𑄥𑄨𑄁। 𑄥𑄁𑄤𑄑𑄳𑄑𑄟𑅅𑄚𑄬 𑄥𑄪𑄘𑄁, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄇𑄛𑄳𑄛𑄬 𑄃𑅅𑄞𑄥𑄳𑄥𑄢𑄫𑄛𑄉𑄮 𑄦𑄮𑄟𑄨; 𑄤𑄨𑄤𑄑𑄳𑄑𑄟𑅅𑄚𑄬 𑄇𑄛𑄳𑄛𑄬 𑄥𑄪𑄐𑄳𑄐𑄁 𑄝𑄳𑄢𑄦𑄳𑄟𑄤𑄨𑄟𑅅𑄚𑄁 𑄅𑄛𑄛𑄌𑄳𑄎𑅅𑄟𑄨।

‘‘𑄖𑄖𑄳𑄢 𑄥𑄪𑄘𑄁, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄝𑄳𑄢𑄦𑄳𑄟𑅅 𑄦𑄮𑄟𑄨 𑄟𑄦𑅅𑄝𑄳𑄢𑄦𑄳𑄟𑅅 𑄃𑄞𑄨𑄞𑄫 𑄃𑄚𑄞𑄨𑄞𑄫𑄖𑄮 𑄃𑄐𑄳𑄐𑄘𑄖𑄳𑄗𑄪𑄘𑄥𑄮 𑄤𑄥𑄤𑄖𑄳𑄖𑄩। 𑄍𑄖𑄳𑄖𑄨𑄁𑄥𑄇𑄳𑄈𑄖𑄳𑄖𑄪𑄁 𑄈𑄮 𑄛𑄚𑅅𑄦𑄁, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄥𑄇𑄳𑄇𑄮 𑄃𑄦𑄮𑄥𑄨𑄁 𑄘𑄬𑄤𑅅𑄚𑄟𑄨𑄚𑄳𑄘𑄮; 𑄃𑄚𑄬𑄇𑄥𑄖𑄇𑄳𑄈𑄖𑄳𑄖𑄪𑄁 𑄢𑅅𑄎𑅅 𑄃𑄦𑄮𑄥𑄨𑄁 𑄌𑄇𑄳𑄇𑄤𑄖𑄳𑄖𑄩 𑄙𑄟𑄳𑄟𑄨𑄇𑄮 𑄙𑄟𑄳𑄟𑄢𑅅𑄎𑅅 𑄌𑅅𑄖𑄪𑄢𑄚𑄳𑄖𑄮 𑄤𑄨𑄎𑄨𑄖𑅅𑄤𑄩 𑄎𑄚𑄛𑄘𑄖𑄳𑄗𑅅𑄤𑄢𑄨𑄡𑄳𑄛𑄖𑄳𑄖𑄮 𑄥𑄖𑄳𑄖𑄢𑄖𑄚𑄥𑄟𑄚𑄳𑄚𑅅𑄉𑄖𑄮। 𑄇𑄮 𑄛𑄚 𑄤𑅅𑄘𑄮 𑄛𑄘𑄬𑄥𑄢𑄎𑄳𑄎𑄥𑄳𑄥!

‘‘𑄖𑄥𑄳𑄥 𑄟𑄡𑄳𑄦𑄁, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄆𑄖𑄘𑄦𑄮𑄥𑄨 – ‘𑄇𑄨𑄥𑄳𑄥 𑄚𑄪 𑄈𑄮 𑄟𑄬 𑄄𑄘𑄁 𑄇𑄟𑄳𑄟𑄥𑄳𑄥 𑄜𑄣𑄁, 𑄇𑄨𑄥𑄳𑄥 𑄇𑄟𑄳𑄟𑄥𑄳𑄥 𑄤𑄨𑄛𑅅𑄇𑄮, 𑄡𑄬𑄚𑅅𑄦𑄁 𑄆𑄖𑄢𑄦𑄨 𑄆𑄤𑄁𑄟𑄦𑄨𑄘𑄳𑄙𑄨𑄇𑄮 𑄆𑄤𑄁𑄟𑄦𑅅𑄚𑄪𑄞𑄤𑄮’𑄖𑄨? 𑄖𑄥𑄳𑄥 𑄟𑄡𑄳𑄦𑄁, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄆𑄖𑄘𑄦𑄮𑄥𑄨 – ‘𑄖𑄨𑄕𑄳𑄕𑄁 𑄈𑄮 𑄟𑄬 𑄄𑄘𑄁 𑄇𑄟𑄳𑄟𑅅𑄚𑄁 𑄜𑄣𑄁, 𑄖𑄨𑄕𑄳𑄕𑄁 𑄇𑄟𑄳𑄟𑅅𑄚𑄁 𑄤𑄨𑄛𑅅𑄇𑄮, 𑄡𑄬𑄚𑅅𑄦𑄁 𑄆𑄖𑄢𑄦𑄨 𑄆𑄤𑄁𑄟𑄦𑄨𑄘𑄳𑄙𑄨𑄇𑄮 𑄆𑄤𑄁𑄟𑄦𑅅𑄚𑄪𑄞𑄤𑄮, 𑄥𑄬𑄡𑄳𑄡𑄗𑄨𑄘𑄁 [𑄥𑄬𑄡𑄳𑄡𑄗𑄩𑄘𑄁 (𑄥𑄩। 𑄥𑄳𑄡𑅅। 𑄇𑄁। 𑄛𑄩।)] – 𑄘𑅅𑄚𑄥𑄳𑄥, 𑄘𑄟𑄥𑄳𑄥, 𑄥𑄐𑄳𑄐𑄟𑄥𑄳𑄥𑅅’’’𑄖𑄨। 𑄆𑄖𑄟𑄖𑄳𑄗𑄁 𑄞𑄉𑄤𑅅 𑄃𑄤𑄮𑄌। 𑄖𑄖𑄳𑄗𑄬𑄖𑄁 𑄄𑄖𑄨 𑄤𑄪𑄌𑄳𑄌𑄖𑄨 –

‘‘𑄛𑄪𑄐𑄳𑄐𑄟𑄬𑄤 𑄥𑄮 𑄥𑄨𑄇𑄳𑄈𑄬𑄡𑄳𑄡, 𑄃𑅅𑄡𑄖𑄉𑄳𑄉𑄁 𑄥𑄪𑄈𑄪𑄘𑄳𑄢𑄡𑄁;
𑄘𑅅𑄚𑄐𑄳𑄌 𑄥𑄟𑄌𑄢𑄨𑄡𑄐𑄳𑄌, 𑄟𑄬𑄖𑄳𑄖𑄌𑄨𑄖𑄳𑄖𑄐𑄳𑄌 𑄞𑅅𑄤𑄡𑄬।

‘‘ဘေတေ ဂဓမ္မေ ဘဲမယိတွ်ာ, တယွ် သုဓာသဖုဘ်ာယေ [သုဓာသဖုဘ္ဘာယေ (သီ၊ ဘာဋ်၊)];
ဘာတ္တုပတ္ထံ [ဘာတ္တုပတ္ထ (သျ၊ က၊), ဘာတ္တုဗတ္ထံ (?)] သုဂံ လွ်ဂံ, ပဏ္ဍိတွ် ဘုပပတ္တတိ’’တိ၊

ဘာယမ္ပိ ဘတ္ထော မုတ္တော ဘဂဗတာ, ဘိတိ မေ သုတန္တိ၊ ဒုတိယံ၊

၃၊ ဘုဘာယတ္ထသုတ္တံ

၃၃၊ မုတ္တဉ္ဟေတံ ဘဂဗတာ, မုတ္တမရဟတာတိ မေ သုတံ –

‘‘ဘေကဂမ္မော, ဘိက္ခဓမေ, ဘဲမိတွ် ဗဟုလီကတွ် ဘုဘ ဘတ္ထေ သမဓိဂယ်ဂ တိဋ္ဌတိ – ဒိဋ္ဌဂမ္မိကဉ္စေဗ ဘတ္ထံ သမ္ပရာယိကဉ္စ၊ ကတမော ဘေကဂမ္မော? ဘပ္ပမာဒေါ ကုသလေသု ဂမ္မေသု၊ ဘယံ ဂွ်, ဘိက္ခဓမေ, ဘေကဂမ္မော ဘဲမိတွ် ဗဟုလီကတွ် ဘုဘ ဘတ္ထေ သမဓိဂယ်ဂ တိဋ္ဌတိ – ဒိဋ္ဌဂမ္မိကဉ္စေဗ ဘတ္ထံ သမ္ပရာယိကဉ္စာ’’တိ၊ ဘေတမတ္ထံ ဘဂဗာ ဘမွ်စ၊ တတ္ထေတံ ဘိတိ မုစ္စတိ –

‘‘ဘပ္ပမာဒံ ပသံသန္တိ, ပုညကိရိယာသု ပဏ္ဍိတာ;
ဘပ္ပမတ္တော ဘုဘ ဘတ္ထေ, ဘဓိဂဏှာတိ ပဏ္ဍိတော၊

‘‘ဒိဋ္ဌေ ဂမ္မေ စ ယော ဘတ္ထော, ယော စတ္ထော သမ္ပရာယိကော;
ဘတ္ထာဘိသမယာ ဓီရော, ပဏ္ဍိတောတိ ပမုစ္စတီ’’တိ၊

ဘာယမ္ပိ ဘတ္ထော မုတ္တော ဘဂဗတာ, ဘိတိ မေ သုတန္တိ၊ တတိယံ၊

၄၊ ဘဋ္ဌိပုဉ္စသုတ္တံ

၃၄၊ မုတ္တဉ္ဟေတံ ဘဂဗတာ, မုတ္တမရဟတာတိ မေ သုတံ –

‘‘ဘေကပုဂ္ဂလဿ, ဘိက္ခဓမေ, ကပ္ပံ သန္ဓာဗမတွ် သံသရတွ် သိယာ ဘေမံ မဟာ ဘဋ္ဌိကင်္ကလွ် ဘဋ္ဌိပုဉ္စော ဘဋ္ဌိရာသိ ယထာယံ မေပုလ္လော ပဗ္ဗတော:း သစေ သံဟာရကော် ဘဿ, သမ္ဘတဉ္စ ဓ ဓိဿေယျာ’’တိ၊ ဘေတမတ္ထံ ဘဂဗာ ဘမွ်စ၊ တတ္ထေတံ ဘိတိ မုစ္စတိ –

‘‘𑄆𑄇𑄥𑄳𑄥𑄬𑄇𑄬𑄚 𑄇𑄛𑄳𑄛𑄬𑄚, 𑄛𑄪𑄉𑄳𑄉𑄣𑄥𑄳𑄥𑄑𑄳𑄒𑄨𑄥𑄐𑄳𑄌𑄡𑄮;
𑄥𑄨𑄡𑅅 𑄛𑄝𑄳𑄝𑄖𑄥𑄟𑄮 𑄢𑅅𑄥𑄨, 𑄄𑄖𑄨 𑄤𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁 𑄟𑄦𑄬𑄥𑄨𑄚𑅅𑅁

‘‘𑄥𑄮 𑄈𑄮 𑄛𑄚𑅅𑄡𑄁 𑄃𑄇𑄳𑄈𑅅𑄖𑄮, 𑄤𑄬𑄛𑄪𑄣𑄳𑄣𑄮 𑄛𑄝𑄳𑄝𑄖𑄮 𑄟𑄦𑅅;
𑄅𑄖𑄳𑄖𑄢𑄮 𑄉𑄨𑄎𑄳𑄏𑄇𑄫𑄑𑄥𑄳𑄥, 𑄟𑄉𑄙𑅅𑄚𑄁 𑄉𑄨𑄢𑄨𑄝𑄳𑄝𑄎𑄬𑅁

‘‘𑄡𑄖𑄮 𑄌 𑄃𑄢𑄨𑄡𑄥𑄌𑄳𑄌𑅅𑄚𑄨, 𑄥𑄟𑄳𑄟𑄛𑄳𑄛𑄐𑄳𑄐𑅅𑄡 𑄛𑄥𑄳𑄥𑄖𑄨;
𑄘𑄪𑄇𑄳𑄈𑄁 𑄘𑄪𑄇𑄳𑄈𑄥𑄟𑄪𑄛𑄳𑄛𑅅𑄘𑄁, 𑄘𑄪𑄇𑄳𑄈𑄥𑄳𑄥 𑄌 𑄃𑄖𑄨𑄇𑄳𑄇𑄟𑄁;
𑄃𑄢𑄨𑄡𑄐𑄳𑄌𑄑𑄳𑄒𑄋𑄳𑄉𑄨𑄇𑄁 𑄟𑄉𑄳𑄉𑄁, 𑄘𑄪𑄇𑄳𑄈𑄫𑄛𑄥𑄟𑄉𑅅𑄟𑄨𑄚𑄁𑅁

‘‘𑄥 𑄥𑄖𑄳𑄖𑄇𑄳𑄈𑄖𑄳𑄖𑄪𑄁𑄛𑄢𑄟𑄁, 𑄥𑄚𑄳𑄙𑅅𑄤𑄨𑄖𑄳𑄤𑅅𑄚 𑄛𑄪𑄉𑄳𑄉𑄣𑄮;
𑄘𑄪𑄇𑄳𑄈𑄥𑄳𑄥𑄚𑄳𑄖𑄇𑄢𑄮 𑄦𑄮𑄖𑄨, 𑄥𑄝𑄳𑄝𑄥𑄁𑄡𑄮𑄎𑄚𑄇𑄳𑄈𑄡𑅅’’𑄖𑄨𑅁

𑄃𑄡𑄟𑄳𑄛𑄨 𑄃𑄖𑄳𑄗𑄮 𑄤𑄪𑄖𑄳𑄖𑄮 𑄞𑄉𑄤𑄖𑅅, 𑄄𑄖𑄨 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄚𑄳𑄖𑄨𑅁 𑄌𑄖𑄪𑄖𑄳𑄗𑄁𑅁

𑄻𑅁 𑄟𑄪𑄥𑅅𑄤𑅅𑄘𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

𑄸𑄻𑅁 𑄤𑄪𑄖𑄳𑄖𑄐𑄳𑄦𑄬𑄖𑄁 𑄞𑄉𑄤𑄖𑅅, 𑄤𑄪𑄖𑄳𑄖𑄟𑄢𑄦𑄖𑅅𑄖𑄨 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄁 –

‘‘𑄆𑄇𑄙𑄟𑄳𑄟𑄁 𑄃𑄖𑄩𑄖𑄥𑄳𑄥, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄛𑄪𑄢𑄨𑄥𑄛𑄪𑄉𑄳𑄉𑄣𑄥𑄳𑄥 𑄚𑅅𑄦𑄁 𑄖𑄥𑄳𑄥 𑄇𑄨𑄐𑄳𑄌𑄨 𑄛𑅅𑄛𑄇𑄟𑄳𑄟𑄁 𑄃𑄇𑄢𑄕𑄩𑄡𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄤𑄘𑅅𑄟𑄨𑅁 𑄇𑄖𑄟𑄁 𑄆𑄇𑄙𑄟𑄳𑄟𑄁? 𑄡𑄘𑄨𑄘𑄁 [𑄡𑄗𑄡𑄨𑄘𑄁 (𑄥𑄩𑅁 𑄥𑄳𑄡𑅅𑅁 𑄇𑅁), 𑄡𑄗𑅅𑄡𑄨𑄘𑄁 (𑄛𑄩𑅁)] 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄥𑄟𑄳𑄛𑄎𑅅𑄚𑄟𑄪𑄥𑅅𑄤𑅅𑄘𑄮’’𑄖𑄨𑅁 𑄆𑄖𑄟𑄖𑄳𑄗𑄁 𑄞𑄉𑄤𑅅 𑄃𑄤𑄮𑄌𑅁 𑄖𑄖𑄳𑄗𑄬𑄖𑄁 𑄄𑄖𑄨 𑄤𑄪𑄌𑄳𑄌𑄖𑄨 –

‘‘𑄆𑄇𑄙𑄟𑄳𑄟𑄁 𑄃𑄖𑄩𑄖𑄥𑄳𑄥, 𑄟𑄪𑄥𑅅𑄤𑅅𑄘𑄨𑄥𑄳𑄥 𑄎𑄚𑄳𑄖𑄪𑄚𑄮;
𑄤𑄨𑄖𑄨𑄕𑄳𑄕𑄛𑄢𑄣𑄮𑄇𑄥𑄳𑄥, 𑄚𑄖𑄳𑄗𑄨 𑄛𑅅𑄛𑄁 𑄃𑄇𑅅𑄢𑄨𑄡’’𑄚𑄳𑄖𑄨𑅁

𑄃𑄡𑄟𑄳𑄛𑄨 𑄃𑄖𑄳𑄗𑄮 𑄤𑄪𑄖𑄳𑄖𑄮 𑄞𑄉𑄤𑄖𑅅, 𑄄𑄖𑄨 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄚𑄳𑄖𑄨𑅁 𑄛𑄐𑄳𑄌𑄟𑄁𑅁

𑄼𑅁 𑄘𑅅𑄚𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

𑄸𑄼𑅁 𑄤𑄪𑄖𑄳𑄖𑄐𑄳𑄦𑄬𑄖𑄁 𑄞𑄉𑄤𑄖𑅅, 𑄤𑄪𑄖𑄳𑄖𑄟𑄢𑄦𑄖𑅅𑄖𑄨 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄁 –

‘‘Evañce, bhikkhave, sattā jāneyyuṃ dānasaṃvibhāgassa vipākaṃ yathāhaṃ jānāmi, na adatvā bhuñjeyyuṃ, na ca nesaṃ maccheramalaṃ cittaṃ pariyādāya tiṭṭheyya. Yopi nesaṃ assa carimo ālopo carimaṃ kabaḷaṃ, tatopi na asaṃvibhajitvā bhuñjeyyuṃ, sace nesaṃ paṭiggāhakā assu. Yasmā ca kho, bhikkhave, sattā na evaṃ jānanti dānasaṃvibhāgassa vipākaṃ yathāhaṃ jānāmi, tasmā adatvā bhuñjanti, maccheramalañca nesaṃ cittaṃ pariyādāya tiṭṭhatī’’ti. Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati –

‘‘Evaṃ ce sattā jāneyyuṃ, yathāvuttaṃ mahesinā;
Vipākaṃ saṃvibhāgassa, yathā hoti mahapphalaṃ.

‘‘Vineyya maccheramalaṃ, vippasannena cetasā;
Dajjuṃ kālena ariyesu, yattha dinnaṃ mahapphalaṃ.

‘‘Annañca datvā bahuno [bahunnaṃ (syā.)], dakkhiṇeyyesu dakkhiṇaṃ;
Ito cutā manussattā, saggaṃ gacchanti dāyakā.

‘‘Te ca saggagatā [saggaṃ gatā (sī. pī. ka.)] tattha, modanti kāmakāmino;
Vipākaṃ saṃvibhāgassa, anubhonti amaccharā’’ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā, iti me sutanti. Chaṭṭhaṃ.

7. Mettābhāvanāsuttaṃ

27. Vuttañhetaṃ bhagavatā, vuttamarahatāti me sutaṃ –

‘‘Yāni kānici, bhikkhave, opadhikāni puññakiriyavatthūni sabbāni tāni mettāya cetovimuttiyā kalaṃ nāgghanti soḷasiṃ. Mettāyeva tāni cetovimutti adhiggahetvā bhāsate ca tapate ca virocati ca.

‘‘Seyyathāpi, bhikkhave, yā kāci tārakarūpānaṃ pabhā sabbā tā candiyā pabhāya kalaṃ nāgghanti soḷasiṃ, candappabhāyeva tā adhiggahetvā bhāsate ca tapate ca virocati ca; evameva kho, bhikkhave, yāni kānici opadhikāni

ပဗ်ဇၢဂ်တ်ယမတ်ထူဏ် သပိပ်ဏ် တ်ဏ် ဖေတ်တ်ယ ဗေတွ်မိဖုတ်တိယ် ဂလ် ဏ်ဂ်ဃဏ်တိ သွဖ္ချဲ, ဖေတ်တ်ယေမ တ်ဏ် ဗေတွ်မိဖုတ်တိ ဘဒိဂ်ဂဂေတွ် ဘ်သတေ ဎ တပတေ ဎ မိတွ်ဎတိ ဎ၊

‘‘သေယျထ်ပိ, ဘိက်ၵဖေ, ဗသ်သ်ဏ် ပဗ်ခိဖေ ဖ်သေ သဏ်ာသဖယေ မိ်ဂေ မိဂတမလ်ဂဏေ ဝေမေ [ဏဝေ (သီ၊)] ဘ်ဝိဗ်ၽွ် ဏဘ် ဘပ်ဘုသ်သဂ်ဂဖ်ဏ္တ် [ဘပ်ဘုဂ်ဂဖ်ဏ္တ် (ဂ၊ ဘၾဏ၊)] သပိပ် ဘ်ဂ်သဂတ် [ဘ်ဂ်သ် (သျ၊)] တဖဂတ် ဘဘိမိဂဗ်ဎ [ဘဘိဂဗ်ဎ (သျ၊)] ဘ်သတေ ဎ တပတေ ဎ မိတွ်ဎတိ ဎ; ဝေမဖေမ ဂွ်, ဘိက်ၵဖေ, ယ်ဏ် ဂ်ဏ်မိ ဘွ်ပဒိဂ်ဏ် ပဗ်ဇၢဂ်တ်ယမတ်ထူဏ် သပိပ်ဏ် တ်ဏ် ဖေတ်တ်ယ ဗေတွ်မိဖုတ်တိယ် ဂလ် ဏ်ဂ်ဃဏ်တိ သွဖ္ချဲ, ဖေတ်တ်ယေမ တ်ဏ် ဗေတွ်မိဖုတ်တိ ဘဒိဂ်ဂဂေတွ် ဘ်သတေ ဎ တပတေ ဎ မိတွ်ဎတိ ဎ၊

‘‘သေယျထ်ပိ, ဘိက်ၵဖေ, ဏတ်တိယ် ပဗ်ဃူသသဖယ် ဘွ်သဒိတ်ဏဂ် ဘ်သတေ ဎ တပတေ ဎ မိတွ်ဎတိ ဎ; ဝေမဖေမ ဂွ်, ဘိက်ၵဖေ, ယ်ဏ် ဂ်ဏ်မိ ဘွ်ပဒိဂ်ဏ် ပဗ်ဇၢဂ်တ်ယမတ်ထူဏ် သပိပ်ဏ် တ်ဏ် ဖေတ်တ်ယ ဗေတွ်မိဖုတ်တိယ် ဂလ် ဏ်ဂ်ဃဏ်တိ သွဖ္ချဲ, ဖေတ်တ်ယေမ တ်ဏ် ဗေတွ်မိဖုတ်တိ ဘဒိဂ်ဂဂေတွ် ဘ်သတေ ဎ တပတေ ဎ မိတွ်ဎတိ ဎ’’တိ၊ ဝေတဖတ်ထ် ဘဂမ် ဘမွဎ၊ တတ်ထေတ် ဘိတိ မုဗ်ဎတိ –

‘‘ယွ် ဎ ဖေတ်တ် ဘ်မယတိ, ဘပ်ပဖ်ဏ် ပၾသ်သတွ်;
တဏူ [တဏု (သီ၊)] သ်ယွဇဏ် ဟွ်ဏ်တိ, ပသ်သတွ် ဘုပဒိဂ်ဂဖ်၊

‘‘ဝေဂဖ်ပိ ဗေ ပ်ဏဖဝုၾဏဗိတ်တွ်, ဖေတ်တ်ယတိ ဂုသလွ် တေဏ ဟွ်တိ;
သပိဗေ ဎ ပ်ဏေ ဖဏသ်ဏဂဖ်ပ်, ပဟူတဖတ်ယွ် ပဂတွ်တိ ပဗ်ဇ်၊

‘‘ယေ [ယွ် (သီ၊)] သတ်တသဏ်ဍ ပထမိ မိဇိတွ်, ဂ်ဇိသယွ် [ဂ်ဇိသယွ် (သီ၊)] ယဇဖ်ဏ်ဏုပတ်ယဂ်;
ဘသ်သဖေဓ် ပုတ်သဖေဓ်, သဗ်ဖ်ပ်သ် မိဇပေယျ် ဏိဏဂ်ဂဏ္ဍ၊

‘‘ဖေတ်တသ်သ ဗိတ်တသ်သ သုဘ်မိတသ်သ, ဂလဖ်ပိ တေ ဏ်ဏုဘမဏ်တိ သွဖ္ချဲ;
ဎဏ်ာပ်ပဘ် တ်ဏဂဏ်မ သပိဗေ၊

‘‘ယွ် ဏ ဟဏ်တိ ဏ ဃ်တေတိ, ဏ ဇိဏ်တိ ဏ ဇိပယေ;
ဖေတ်တ်သွ် သပိဗဘူတေသု, ဗေဂ် တသ်သ ဏ ဂေဏဏီ’’တိ၊

ᩋᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨽᨣᩅᨲᩣ, ᩍᨲᩥ ᨾᩮ ᩈᩩᨲᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩴ᪨

ᨲᨲᩥᨿᩮᩣ ᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮᩣ᪨

ᨲᩔᩩᨴ᩠ᨴᩣᨶᩴ –

ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨾᩮᨲ᩠ᨲᩴ [ᨫᩣᨿᩦ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨), ᨫᩣᨿᩥ (ᨷᩦ᪨ ᨠ᪨)] ᩏᨽᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩮ, ᨷᩩᨬ᩠ᨩᩮ ᨧ ᩅᩮᨷᩩᩃ᩠ᩃᨷᨻ᩠ᨻᨲᩴ;
ᩈᨾ᩠ᨸᨩᩣᨶᨾᩩᩈᩣᩅᩣᨴᩮᩣ, ᨴᩣᨶᨬ᩠ᨧ ᨾᩮᨲ᩠ᨲᨽᩣᩅᨶᩣ [ᨾᩮᨲ᩠ᨲᨽᩣᩅᨬ᩠ᨧ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨷᩦ᪨), ᨾᩮᨲ᩠ᨲᨧᩥᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨧ (ᨠ᪨)]᪨

ᩈᨲ᩠ᨲᩥᨾᩣᨶᩥ ᨧ [ᩈᨲ᩠ᨲᩥᨾᩣᨶᩥᨵ (ᩈᩦ᪨ ᨠ᪨)] ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ, ᨷᩩᩁᩥᨾᩣᨶᩥ ᨧ ᩅᩦᩈᨲᩥ;
ᩑᨠᨵᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩣ, ᩈᨲ᩠ᨲᩅᩦᩈᨲᩥᩈᨦ᩠ᨣᩉᩣᨲᩥ᪨

ᩑᨠᨠᨶᩥᨷᩣᨲᩮᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮᩣ᪨

᪂᪨ ᨴᩩᨠᨶᩥᨷᩣᨲᩮᩣ

᪁᪨ ᨷᨮᨾᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ

᪁᪨ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩅᩥᩉᩣᩁᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪂᪈᪨ (ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᩉᩮᨲᩴ ᨽᨣᩅᨲᩣ) [( ) ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ᨷᩮᩣᨲ᩠ᨳᨠᩮ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ] ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᩉᩮᨲᩴ ᨽᨣᩅᨲᩣ, ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨾᩁᩉᨲᩣᨲᩥ ᨾᩮ ᩈᩩᨲᩴ –

‘‘ᨴ᩠ᩅᩦᩉᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩉᩥ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᩅ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᩈᩅᩥᨥᩣᨲᩴ ᩈᩏᨷᩣᨿᩣᩈᩴ ᩈᨷᩁᩥᩊᩣᩉᩴ; ᨠᩣᨿᩔ ᨽᩮᨴᩣ ᨷᩁᩴ ᨾᩁᨱᩣ ᨴᩩᨣ᩠ᨣᨲᩥ ᨷᩣᨭᩥᨠᨦ᩠ᨡᩣ᪨ ᨠᨲᨾᩮᩉᩥ ᨴ᩠ᩅᩦᩉᩥ? ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩮᩈᩩ ᩋᨣᩩᨲ᩠ᨲᨴ᩠ᩅᩣᩁᨲᩣᨿ [ᩋᨣᩩᨲ᩠ᨲᨴ᩠ᩅᩣᩁᩮᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨)] ᨧ, ᨽᩮᩣᨩᨶᩮ ᩋᨾᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨬᩩᨲᩣᨿ [ᩋᨾᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨬᩪ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨)] ᨧ᪨ ᩍᨾᩮᩉᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨴ᩠ᩅᩦᩉᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩉᩥ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᩅ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᩈᩅᩥᨥᩣᨲᩴ ᩈᩏᨷᩣᨿᩣᩈᩴ ᩈᨷᩁᩥᩊᩣᩉᩴ; ᨠᩣᨿᩔ ᨽᩮᨴᩣ ᨷᩁᩴ ᨾᩁᨱᩣ ᨴᩩᨣ᩠ᨣᨲᩥ ᨷᩣᨭᩥᨠᨦ᩠ᨡᩣ’’ᨲᩥ᪨ ᩑᨲᨾᨲ᩠ᨳᩴ ᨽᨣᩅᩣ ᩋᩅᩮᩣᨧ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳᩮᨲᩴ ᩍᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ –

‘‘𑄌𑄇𑄴𑄈𑄪 𑄥𑄮𑄖𑄐𑄴𑄌 𑄊𑄂𑄚𑄐𑄴𑄌, 𑄎𑄨𑄤𑄴𑄦𑄂 𑄇𑄂𑄡𑄮 𑄖𑄗𑄂 𑄟𑄚𑄮;
𑄆𑄖𑄂𑄚𑄨 𑄡𑄥𑄴𑄥 𑄘𑄴𑄤𑄂𑄢𑄂𑄚𑄨, 𑄃𑄉𑄪𑄖𑄴𑄖𑄂𑄚𑄨𑄙 [𑄃𑄉𑄪𑄖𑄴𑄖𑄂𑄚𑄨 𑄌 (𑄥𑄴𑄡𑄂𑅁)]
𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄪𑄚𑄮𑅁

‘‘𑄞𑄮𑄎𑄚𑄟𑄴𑄦𑄨 𑄃𑄟𑄖𑄴𑄖𑄐𑄴𑄐𑄫, 𑄄𑄚𑄴𑄘𑄴𑄢𑄨𑄡𑄬𑄥𑄪 𑄃𑄥𑄁𑄤𑄪𑄖𑄮;
𑄇𑄂𑄡𑄘𑄪𑄇𑄴𑄈𑄁 𑄌𑄬𑄖𑄮𑄘𑄪𑄇𑄴𑄈𑄁, 𑄘𑄪𑄇𑄴𑄈𑄁 𑄥𑄮 𑄃𑄙𑄨𑄉𑄌𑄴𑄍𑄖𑄨𑅁

‘‘𑄓𑄡𑄴𑄦𑄟𑄂𑄚𑄬𑄚 𑄇𑄂𑄡𑄬𑄚, 𑄓𑄡𑄴𑄦𑄟𑄂𑄚𑄬𑄚 𑄌𑄬𑄖𑄥𑄂;
𑄘𑄨𑄤𑄂 𑄤𑄂 𑄡𑄘𑄨 𑄤𑄂 𑄢𑄖𑄴𑄖𑄨𑄁, 𑄘𑄪𑄇𑄴𑄈𑄁 𑄤𑄨𑄦𑄢𑄖𑄨 𑄖𑄂𑄘𑄨𑄥𑄮’’𑄖𑄨𑅁

𑄃𑄡𑄟𑄴𑄛𑄨 𑄃𑄖𑄴𑄗𑄮 𑄤𑄪𑄖𑄴𑄖𑄮 𑄞𑄉𑄤𑄖𑄂, 𑄄𑄖𑄨 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄚𑄴𑄖𑄨𑅁 𑄛𑄒𑄟𑄁𑅁

𑄸𑅁 𑄥𑄪𑄈𑄤𑄨𑄦𑄂𑄢𑄥𑄪𑄖𑄴𑄖𑄁

𑄸𑄿𑅁 𑄤𑄪𑄖𑄴𑄖𑄐𑄴𑄦𑄬𑄖𑄁 𑄞𑄉𑄤𑄖𑄂, 𑄤𑄪𑄖𑄴𑄖𑄟𑄢𑄦𑄖𑄂𑄖𑄨 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄁 –

‘‘𑄘𑄴𑄤𑄩𑄦𑄨, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄤𑄬, 𑄙𑄟𑄴𑄟𑄬𑄦𑄨 𑄥𑄟𑄚𑄴𑄚𑄂𑄉𑄖𑄮 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄪 𑄘𑄨𑄑𑄴𑄒𑄬𑄤 𑄙𑄟𑄴𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄈𑄁 𑄤𑄨𑄦𑄢𑄖𑄨 𑄃𑄤𑄨𑄊𑄂𑄖𑄁 𑄃𑄚𑄪𑄛𑄂𑄡𑄂𑄥𑄁 𑄃𑄛𑄢𑄨𑅄𑄂𑄦𑄁; 𑄇𑄂𑄡𑄥𑄴𑄥 𑄞𑄬𑄘𑄂 𑄛𑄢𑄁 𑄟𑄢𑄕𑄂 𑄥𑄪𑄉𑄖𑄨 𑄛𑄂𑄑𑄨𑄇𑄋𑄴𑄈𑄂𑅁 𑄇𑄖𑄟𑄬𑄦𑄨 𑄘𑄴𑄤𑄩𑄦𑄨? 𑄄𑄚𑄴𑄘𑄴𑄢𑄨𑄡𑄬𑄥𑄪 𑄉𑄪𑄖𑄴𑄖𑄘𑄴𑄤𑄂𑄢𑄖𑄂𑄡 𑄌, 𑄞𑄮𑄎𑄚𑄬 𑄟𑄖𑄴𑄖𑄐𑄴𑄐𑄪𑄖𑄂𑄡 𑄌𑅁 𑄄𑄟𑄬𑄦𑄨 𑄈𑄮, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄤𑄬, 𑄘𑄴𑄤𑄩𑄦𑄨 𑄙𑄟𑄴𑄟𑄬𑄦𑄨 𑄥𑄟𑄚𑄴𑄚𑄂𑄉𑄖𑄮 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄪 𑄘𑄨𑄑𑄴𑄒𑄬𑄤 𑄙𑄟𑄴𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄈𑄁 𑄤𑄨𑄦𑄢𑄖𑄨 𑄃𑄤𑄨𑄊𑄂𑄖𑄁 𑄃𑄚𑄪𑄛𑄂𑄡𑄂𑄥𑄁 𑄃𑄛𑄢𑄨𑅄𑄂𑄦𑄁; 𑄇𑄂𑄡𑄥𑄴𑄥 𑄞𑄬𑄘𑄂 𑄛𑄢𑄁 𑄟𑄢𑄕𑄂 𑄥𑄪𑄉𑄖𑄨 𑄛𑄂𑄑𑄨𑄇𑄋𑄴𑄈𑄂’’𑄖𑄨𑅁 𑄆𑄖𑄟𑄖𑄴𑄗𑄁 𑄞𑄉𑄤𑄂 𑄃𑄤𑄮𑄌𑅁 𑄖𑄖𑄴𑄗𑄬𑄖𑄁 𑄄𑄖𑄨 𑄤𑄪𑄌𑄴𑄌𑄖𑄨 –

‘‘𑄌𑄇𑄴𑄈𑄪 𑄥𑄮𑄖𑄐𑄴𑄌 𑄊𑄂𑄚𑄐𑄴𑄌, 𑄎𑄨𑄤𑄴𑄦𑄂 𑄇𑄂𑄡𑄮 𑄖𑄗𑄂 [𑄃𑄗𑄂 (𑄥𑄩𑅁 𑄥𑄴𑄡𑄂𑅁 𑄇𑅁)]
𑄟𑄚𑄮;
𑄆𑄖𑄂𑄚𑄨 𑄡𑄥𑄴𑄥 𑄘𑄴𑄤𑄂𑄢𑄂𑄚𑄨, 𑄥𑄪𑄉𑄪𑄖𑄴𑄖𑄂𑄚𑄨𑄙 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄪𑄚𑄮𑅁

‘‘𑄞𑄮𑄎𑄚𑄟𑄴𑄦𑄨 𑄌 𑄟𑄖𑄴𑄖𑄐𑄴𑄐𑄫, 𑄄𑄚𑄴𑄘𑄴𑄢𑄨𑄡𑄬𑄥𑄪 𑄌 𑄥𑄁𑄤𑄪𑄖𑄮;
𑄇𑄂𑄡𑄥𑄪𑄈𑄁 𑄌𑄬𑄖𑄮𑄥𑄪𑄈𑄁, 𑄥𑄪𑄈𑄁 𑄥𑄮 𑄃𑄙𑄨𑄉𑄌𑄴𑄍𑄖𑄨𑅁

‘‘𑄃𑄓𑄡𑄴𑄦𑄟𑄂𑄚𑄬𑄚 𑄇𑄂𑄡𑄬𑄚, 𑄃𑄓𑄡𑄴𑄦𑄟𑄂𑄚𑄬𑄚 𑄌𑄬𑄖𑄥𑄂;
𑄘𑄨𑄤𑄂 𑄤𑄂 𑄡𑄘𑄨 𑄤𑄂 𑄢𑄖𑄴𑄖𑄨𑄁, 𑄥𑄪𑄈𑄁 𑄤𑄨𑄦𑄢𑄖𑄨 𑄖𑄂𑄘𑄨𑄥𑄮’’𑄖𑄨𑅁

အယမ္ပိ အတ္ထော ဝုတ္တော ဘဂဝတာ, ဣတိ မေ သုတန္တိ။ ဒုတိယံ။

၃။ တပနီယသုတ္တံ

၃၀။ ဝုတ္တဉှေတံ ဘဂဝတာ, ဝုတ္တမရဟတာတိ မေ သုတံ –

“ဒွေမေ, ဘိက္ခဝေ, ဓမ္မာ တပနီယာ။ ကတမေ ဒွေ? ဣဓ, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော အကတကလျာဏော ဟောတိ, အကတကုသလော, အကတဘီရုတ္တာဏော, ကတပါပေါ, ကတလုဒ္ဒေါ, ကတကိဗ္ဗိသော။ သော ‘အကတံ မေ ကလျာဏ’န္တိပိ တပ္ပတိ, ‘ကတံ မေ ပါပ’န္တိပိ တပ္ပတိ။ ဣမေ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, ဒွေ ဓမ္မာ တပနီယာ”တိ။ ဧတမတ္ထံ ဘဂဝါ အဝေါစ။ တတ္ထေတံ ဣတိ ဝုစ္စတိ –

> “ကာယဒုစ္စရိတံ ကတွာ, ဝစီဒုစ္စရိတာနိ စ;
> မနောဒုစ္စရိတံ ကတွာ, ယဉ္စညံ ဒောသသညိတံ။
>
> “အကတွာ ကုသလံ ကမ္မံ, ကတွာနာကုသလံ ဗဟုံ;
> ကာယဿ ဘေဒါ ဒုပ္ပညော, နိရယံ သောပပဇ္ဇတီ”တိ [နိရယံ သော ဥပပဇ္ဇတီတိ (သီ။ သျာ။ ကံ။ ပီ။)]။

အယမ္ပိ အတ္ထော ဝုတ္တော ဘဂဝတာ, ဣတိ မေ သုတန္တိ။ တတိယံ။

၄။ အတပနီယသုတ္တံ

၃၁။ ဝုတ္တဉှေတံ ဘဂဝတာ, ဝုတ္တမရဟတာတိ မေ သုတံ –

“ဒွေမေ, ဘိက္ခဝေ, ဓမ္မာ အတပနီယာ။ ကတမေ ဒွေ? ဣဓ, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော ကတကလျာဏော ဟောတိ, ကတကုသလော, ကတဘီရုတ္တာဏော, အကတပါပေါ, အကတလုဒ္ဒေါ, အကတကိဗ္ဗိသော။ သော ‘ကတံ မေ ကလျာဏ’န္တိပိ န တပ္ပတိ, ‘အကတံ မေ ပါပ’န္တိပိ န တပ္ပတိ။ ဣမေ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, ဒွေ ဓမ္မာ အတပနီယာ”တိ။ ဧတမတ္ထံ ဘဂဝါ အဝေါစ။ တတ္ထေတံ ဣတိ ဝုစ္စတိ –

> “ကာယဒုစ္စရိတံ ဟိတွာ, ဝစီဒုစ္စရိတာနိ စ;
> မနောဒုစ္စရိတံ ဟိတွာ, ယဉ္စညံ ဒောသသညိတံ။

''အကတွာကုသလံ ကမ္မံ, ကတွာန ကုသလံ ဗဟုံ;
ကာယဿ ဘေဒါ သပ္ပညော, သဂ္ဂံ သော ဥပပဇ္ဇတီ''တိ။

အယမ္ပိ အတ္ထော ဝုတ္တော ဘဂဝတာ, ဣတိ မေ သုတန္တိ။ စတုတ္ထံ။

၅။ ပဌမသီလသုတ္တံ

၃၂။ ဝုတ္တဉှေတံ ဘဂဝတာ, ဝုတ္တမရဟတာတိ မေ သုတံ –

''ဒွီဟိ, ဘိက္ခဝေ, ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ပုဂ္ဂလော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ နိရယေ။ ကတမေဟိ ဒွီဟိ? ပါပကေန စ သီလေန, ပါပိကာယ စ ဒိဋ္ဌိယာ။ ဣမေဟိ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, ဒွီဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ပုဂ္ဂလော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ နိရယေ''တိ။ ဧတမတ္ထံ ဘဂဝါ အဝေါစ။ တတ္ထေတံ ဣတိ ဝုစ္စတိ –

''ပါပကေန စ သီလေန, ပါပိကာယ စ ဒိဋ္ဌိယာ;
ဧတေဟိ ဒွီဟိ ဓမ္မေဟိ, ယော သမန္နာဂတော နရော;
ကာယဿ ဘေဒါ ဒုပ္ပညော, နိရယံ သောပပဇ္ဇတီ''တိ။

အယမ္ပိ အတ္ထော ဝုတ္တော ဘဂဝတာ, ဣတိ မေ သုတန္တိ။ ပဉ္စမံ။

၆။ ဒုတိယသီလသုတ္တံ

၃၃။ ဝုတ္တဉှေတံ ဘဂဝတာ, ဝုတ္တမရဟတာတိ မေ သုတံ –

''ဒွီဟိ, ဘိက္ခဝေ, ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ပုဂ္ဂလော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ သဂ္ဂေ။ ကတမေဟိ ဒွီဟိ? ဘဒ္ဒကေန စ သီလေန, ဘဒ္ဒိကာယ စ ဒိဋ္ဌိယာ။ ဣမေဟိ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, ဒွီဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ပုဂ္ဂလော ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော ဧဝံ သဂ္ဂေ''တိ။ ဧတမတ္ထံ ဘဂဝါ အဝေါစ။ တတ္ထေတံ ဣတိ ဝုစ္စတိ –

''ဘဒ္ဒကေန စ သီလေန, ဘဒ္ဒိကာယ စ ဒိဋ္ဌိယာ;
ဧတေဟိ ဒွီဟိ ဓမ္မေဟိ, ယော သမန္နာဂတော နရော;
ကာယဿ ဘေဒါ သပ္ပညော, သဂ္ဂံ သော ဥပပဇ္ဇတီ''တိ။

အယမ္ပိ အတ္ထော ဝုတ္တော ဘဂဝတာ, ဣတိ မေ သုတန္တိ။ ဆဋ္ဌံ။

𑄽𑅁 𑄃𑄧𑄖𑄧𑄛𑄩𑄥𑄪𑄖𑄴𑄖𑄁

𑄹𑄺𑅁 𑄤𑄪𑄖𑄴𑄖𑄐𑄴𑄦𑄬𑄖𑄁 𑄞𑄉𑄤𑄖𑄧, 𑄤𑄪𑄖𑄴𑄖𑄟𑄢𑄦𑄖𑄧𑄖𑄨 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄁 –

‘‘𑄃𑄚𑄧𑄖𑄧𑄛𑄩, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄤𑄬, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄪 𑄃𑄚𑄮𑄖𑄴𑄖𑄧𑄛𑄩 [𑄃𑄚𑄮𑄖𑄴𑄖𑄛𑄴𑄛𑄩 (𑄥𑄝𑄴𑄝𑄖𑄴𑄗) 𑄃𑄑𑄴𑄒𑄇𑄗𑄧 𑄛𑄥𑄴𑄥𑄨𑄖𑄝𑄴𑄝𑄧] 𑄃𑄞𑄝𑄴𑄝𑄮 𑄥𑄟𑄴𑄝𑄮𑄙𑄧𑄡, 𑄃𑄞𑄝𑄴𑄝𑄮 𑄚𑄨𑄝𑄴𑄝𑄧𑄚𑄧𑄡, 𑄃𑄞𑄝𑄴𑄝𑄮 𑄃𑄚𑄪𑄖𑄴𑄖𑄢𑄥𑄴𑄥 𑄡𑄮𑄉𑄇𑄴𑄈𑄬𑄟𑄥𑄴𑄥 𑄃𑄙𑄨𑄉𑄟𑄧𑄡𑅁 𑄃𑄧𑄖𑄧𑄛𑄩 𑄌 𑄈𑄮, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄤𑄬, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄪 𑄃𑄮𑄖𑄴𑄖𑄧𑄛𑄩 [𑄃𑄮𑄖𑄴𑄖𑄛𑄴𑄛𑄩 (𑄥𑄝𑄴𑄝𑄖𑄴𑄗)] 𑄞𑄝𑄴𑄝𑄮 𑄥𑄟𑄴𑄝𑄮𑄙𑄧𑄡, 𑄞𑄝𑄴𑄝𑄮 𑄚𑄨𑄝𑄴𑄝𑄧𑄚𑄧𑄡, 𑄞𑄝𑄴𑄝𑄮 𑄃𑄚𑄪𑄖𑄴𑄖𑄢𑄥𑄴𑄥 𑄡𑄮𑄉𑄇𑄴𑄈𑄬𑄟𑄥𑄴𑄥 𑄃𑄙𑄨𑄉𑄟𑄧𑄡𑄧’’𑄖𑄨𑅁 𑄆𑄖𑄟𑄖𑄴𑄗𑄁 𑄞𑄉𑄤𑄧 𑄃𑄤𑄮𑄌𑅁 𑄖𑄖𑄴𑄗𑄬𑄖𑄁 𑄄𑄖𑄨 𑄤𑄪𑄌𑄴𑄌𑄖𑄨 –

‘‘𑄃𑄚𑄧𑄖𑄧𑄛𑄩 𑄃𑄚𑄮𑄖𑄴𑄖𑄧𑄛𑄩, 𑄇𑄪𑄥𑄩𑄖𑄮 𑄦𑄩𑄚𑄤𑄩𑄢𑄨𑄡𑄮;
𑄡𑄮 𑄗𑄩𑄚𑄟𑄨𑄘𑄴𑄙𑄝𑄦𑄪𑄣𑄮, 𑄃𑄦𑄨𑄢𑄩𑄇𑄮 𑄃𑄚𑄧𑄘𑄢𑄮;
𑄃𑄞𑄝𑄴𑄝𑄮 𑄖𑄧𑄘𑄨𑄥𑄮 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄪, 𑄜𑄪𑄑𑄴𑄒𑄪𑄁 𑄥𑄟𑄴𑄝𑄮𑄙𑄨𑄟𑄪𑄖𑄴𑄖𑄟𑄁𑅁

‘‘𑄡𑄮 𑄌 𑄥𑄖𑄨𑄟𑄧 𑄚𑄨𑄛𑄇𑄮 𑄏𑄧𑄡𑄩, 𑄃𑄧𑄖𑄧𑄛𑄩 𑄃𑄮𑄖𑄴𑄖𑄧𑄛𑄩 𑄌 𑄃𑄛𑄴𑄛𑄟𑄖𑄴𑄖𑄮;
𑄥𑄁𑄡𑄮𑄎𑄚𑄁 𑄎𑄧𑄖𑄨𑄎𑄢𑄧𑄡 𑄍𑄬𑄖𑄴𑄤𑄧, 𑄄𑄙𑄬𑄤 𑄥𑄟𑄴𑄝𑄮𑄙𑄨𑄟𑄚𑄪𑄖𑄴𑄖𑄢𑄁 𑄜𑄪𑄥𑄬’’𑄖𑄨𑅁

𑄃𑄡𑄟𑄴𑄛𑄨 𑄃𑄖𑄴𑄗𑄮 𑄤𑄪𑄖𑄴𑄖𑄮 𑄞𑄉𑄤𑄖𑄧, 𑄄𑄖𑄨 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄚𑄴𑄖𑄨𑅁 𑄥𑄖𑄴𑄖𑄟𑄁𑅁

𑄾𑅁 𑄛𑄒𑄟𑄚𑄇𑄪𑄦𑄚𑄥𑄪𑄖𑄴𑄖𑄁

𑄹𑄻𑅁 𑄤𑄪𑄖𑄴𑄖𑄐𑄴𑄦𑄬𑄖𑄁 𑄞𑄉𑄤𑄖𑄧, 𑄤𑄪𑄖𑄴𑄖𑄟𑄢𑄦𑄖𑄧𑄖𑄨 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄁 –

‘‘𑄚𑄡𑄨𑄘𑄁, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄤𑄬, 𑄝𑄳𑄢𑄦𑄴𑄟𑄌𑄢𑄨𑄡𑄁 𑄤𑄪𑄥𑄴𑄥𑄖𑄨 𑄎𑄚𑄇𑄪𑄦𑄚𑄖𑄴𑄗𑄁, 𑄚 𑄎𑄚𑄣𑄛𑄚𑄖𑄴𑄗𑄁, 𑄚 𑄣𑄧𑄞𑄥𑄇𑄴𑄇𑄧𑄢𑄥𑄨𑄣𑄮𑄇𑄧𑄚𑄨𑄥𑄁𑄥𑄖𑄴𑄗𑄁, 𑄚 ‘𑄄𑄖𑄨 𑄟𑄁 𑄎𑄚𑄮 𑄎𑄧𑄚𑄧𑄖𑄫’𑄖𑄨𑅁 𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄄𑄘𑄁, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄤𑄬, 𑄝𑄳𑄢𑄦𑄴𑄟𑄌𑄢𑄨𑄡𑄁 𑄤𑄪𑄥𑄴𑄥𑄖𑄨 𑄥𑄁𑄤𑄢𑄖𑄴𑄗𑄐𑄴𑄌𑄬𑄤 𑄛𑄦𑄧𑄚𑄖𑄴𑄗𑄐𑄴𑄌𑄧’’𑄖𑄨𑅁 𑄆𑄖𑄟𑄖𑄴𑄗𑄁 𑄞𑄉𑄤𑄧 𑄃𑄤𑄮𑄌𑅁 𑄖𑄖𑄴𑄗𑄬𑄖𑄁 𑄄𑄖𑄨 𑄤𑄪𑄌𑄴𑄌𑄖𑄨 –

‘‘𑄥𑄁𑄤𑄢𑄖𑄴𑄗𑄁 𑄛𑄦𑄧𑄚𑄖𑄴𑄗𑄁, 𑄝𑄳𑄢𑄦𑄴𑄟𑄌𑄢𑄨𑄡𑄁 𑄃𑄚𑄩𑄖𑄨𑄦𑄁;
𑄃𑄘𑄬𑄥𑄡𑄨 𑄥𑄮 𑄞𑄉𑄤𑄧, 𑄚𑄨𑄝𑄴𑄝𑄧𑄚𑄮𑄉𑄙𑄉𑄧𑄟𑄨𑄚𑄁𑅁

‘‘𑄆𑄥 𑄟𑄉𑄴𑄉𑄮 𑄟𑄦𑄖𑄴𑄖𑄬𑄦𑄨 [𑄟𑄦𑄚𑄴𑄖𑄬𑄦𑄨 (𑄥𑄩𑅁 𑄇𑅁), 𑄟𑄦𑄖𑄴𑄗𑄬𑄦𑄨 (𑄥𑄳𑄡𑄧𑅁)], 𑄃𑄚𑄪𑄡𑄧𑄖𑄮 𑄟𑄦𑄬𑄥𑄨𑄞𑄨 [𑄟𑄦𑄬𑄥𑄨𑄚𑄮 (𑄥𑄩𑅁 𑄇𑅁)];

> ယေ ယေ တံ ပဋိပဇ္ဇန္တိ, ယထာ ဗုဒ္ဓေန ဒေသိတံ;
> ဒုက္ခဿန္တံ ကရိဿန္တိ, သတ္ထုသာသနကာရိနော’’တိ။

အယမ္ပိ အတ္ထော ဝုတ္တော ဘဂဝတာ, ဣတိ မေ သုတန္တိ။ အဋ္ဌမံ။

၉။ ဒုတိယနကုဟနသုတ္တံ

၃၆။ ဝုတ္တဉ္ဟေတံ ဘဂဝတာ, ဝုတ္တမရဟတာတိ မေ သုတံ –

‘‘နယိဒံ, ဘိက္ခဝေ, ဗြဟ္မစရိယံ ဝုဿတိ ဇနကုဟနတ္ထံ, န ဇနလပနတ္ထံ, န လာဘသက္ကာရသိလောကာနိသံသတ္ထံ, န ‘ဣတိ မံ ဇနော ဇာနာတူ’တိ။ အထ ခေါ ဣဒံ, ဘိက္ခဝေ, ဗြဟ္မစရိယံ ဝုဿတိ အဘိညတ္ထဉ္စေဝ ပရိညတ္ထဉ္စာ’’တိ။ ဧတမတ္ထံ ဘဂဝါ အဝေါစ။ တတ္ထေတံ ဣတိ ဝုစ္စတိ –

> ‘‘အဘိညတ္ထံ ပရိညတ္ထံ, ဗြဟ္မစရိယံ အနီတိဟံ;
> အဒေသယိ သော ဘဂဝါ, နိဗ္ဗာနောဂဓဂါမိနံ။
>
> ‘‘ဧသ မဂ္ဂေါ မဟတ္တေဟိ, အနုယာတော မဟေသိဘိ;
> ယေ ယေ တံ ပဋိပဇ္ဇန္တိ, ယထာ ဗုဒ္ဓေန ဒေသိတံ;
> ဒုက္ခဿန္တံ ကရိဿန္တိ, သတ္ထုသာသနကာရိနော’’တိ။

အယမ္ပိ အတ္ထော ဝုတ္တော ဘဂဝတာ, ဣတိ မေ သုတန္တိ။ နဝမံ။

၁၀။ သောမနဿသုတ္တံ

၃၇။ ဝုတ္တဉ္ဟေတံ ဘဂဝတာ, ဝုတ္တမရဟတာတိ မေ သုတံ –

‘‘ဒွီဟိ, ဘိက္ခဝေ, ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဘိက္ခု ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သုခသောမနဿဗဟုလော ဝိဟရတိ, ယောနိ စဿ အာရဒ္ဓါ [ယောနိသော အာရဒ္ဓေါ (သီ။ သျာ။ ပီ။), ယောနိ အာရဒ္ဓေါ (က။)] ဟောတိ အာသဝါနံ ခယာယ။ ကတမေဟိ ဒွီဟိ? သံဝေဇနီယေသု ဌာနေသု သံဝေဇနေန, သံဝိဂ္ဂဿ စ ယောနိသော ပဓာနေန။ ဣမေဟိ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, ဒွီဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဘိက္ခု ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သုခသောမနဿဗဟုလော ဝိဟရတိ, ယောနိ စဿ အာရဒ္ဓါ ဟောတိ အာသဝါနံ ခယာယာ’’တိ။ ဧတမတ္ထံ ဘဂဝါ အဝေါစ။ တတ္ထေတံ ဣတိ ဝုစ္စတိ –

> ''𑄥𑄁𑄤𑄬𑄎𑄚𑄩𑄡𑄑𑄳𑄒𑅅𑄚𑄬𑄥𑄪 [𑄥𑄁𑄤𑄬𑄎𑄚𑄩𑄡𑄬𑄥𑄪 𑄒𑅅𑄚𑄬𑄥𑄪 (𑄥𑄳𑄡𑅅𑅁 𑄛𑄩𑅁)],
> 𑄥𑄁𑄤𑄨𑄎𑄳𑄎𑄬𑄗𑄬𑄤 𑄛𑄕𑄳𑄓𑄨𑄖𑄮;
> 𑄃𑅅𑄖𑅅𑄛𑄩 𑄚𑄨𑄛𑄇𑄮 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄪, 𑄛𑄐𑄳𑄐𑅅𑄡 𑄥𑄟𑄤𑄬𑄇𑄳𑄈𑄨𑄡𑅁
>
> ''𑄆𑄤𑄁 𑄤𑄨𑄦𑅅𑄢𑄩 𑄃𑅅𑄖𑅅𑄛𑄩, 𑄥𑄚𑄳𑄖𑄤𑄪𑄖𑄳𑄖𑄨 𑄃𑄚𑄪𑄘𑄳𑄙𑄖𑄮;
> 𑄌𑄬𑄖𑄮𑄥𑄟𑄗𑄟𑄚𑄪𑄡𑄪𑄖𑄳𑄖𑄮, 𑄈𑄡𑄁 𑄘𑄪𑄇𑄳𑄈𑄥𑄳𑄥 𑄛𑅅𑄛𑄪𑄕𑄬''𑄖𑄨𑅁

𑄃𑄡𑄟𑄳𑄛𑄨 𑄃𑄖𑄳𑄗𑄮 𑄤𑄪𑄖𑄳𑄖𑄮 𑄞𑄉𑄤𑄖𑅅, 𑄄𑄖𑄨 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄚𑄳𑄖𑄨𑅁 𑄥𑄖𑄳𑄖𑄟𑄁𑅁

𑄛𑄒𑄟𑄮 𑄤𑄉𑄳𑄉𑄮 𑄚𑄨𑄑𑄳𑄒𑄨𑄖𑄮𑅁

𑄖𑄥𑄳𑄥𑄪𑄘𑄳𑄘𑅅𑄚𑄁 –

> 𑄘𑄳𑄤𑄬 𑄌 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄫 𑄖𑄛𑄚𑄩𑄡𑅅, 𑄖𑄛𑄚𑄩𑄡𑅅 𑄛𑄢𑄁𑄖𑄗𑅅;
> 𑄃𑅅𑄖𑅅𑄛𑄩 [𑄘𑄳𑄤𑄬 𑄛𑅅 (𑄇𑅁), 𑄘𑄳𑄤𑄬 𑄃𑅅𑄖𑅅𑄛𑄩 (𑄥𑄩𑅁)] 𑄇𑄪𑄦𑄚𑅅 𑄘𑄳𑄤𑄬 [𑄘𑄳𑄤𑄬 𑄇𑄪𑄦𑄚𑅅 𑄌 (𑄥𑄳𑄡𑅅𑄛𑄮𑄖𑄳𑄗)], 𑄥𑄮𑄟𑄚𑄥𑄳𑄥𑄬𑄚 𑄖𑄬 𑄘𑄥𑅅𑄖𑄨𑅁

𑄸𑅁 𑄘𑄪𑄖𑄨𑄡𑄤𑄉𑄳𑄉𑄮

𑄷𑅁 𑄤𑄨𑄖𑄇𑄳𑄇𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

𑄹𑄾𑅁 𑄤𑄪𑄖𑄳𑄖𑄐𑄳𑄦𑄬𑄖𑄁 𑄞𑄉𑄤𑄖𑅅, 𑄤𑄪𑄖𑄳𑄖𑄟𑄢𑄦𑄖𑅅𑄖𑄨 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄁 –

''𑄖𑄗𑅅𑄉𑄖𑄁, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄃𑄢𑄦𑄚𑄳𑄖𑄁 𑄥𑄟𑄳𑄟𑅅𑄥𑄟𑄳𑄝𑄪𑄘𑄳𑄙𑄁 𑄘𑄳𑄤𑄬 𑄤𑄨𑄖𑄇𑄳𑄇𑅅 𑄝𑄦𑄪𑄣𑄁 𑄥𑄟𑄪𑄘𑅅𑄌𑄢𑄚𑄳𑄖𑄨 – 𑄈𑄬𑄟𑄮 𑄌 𑄤𑄨𑄖𑄇𑄳𑄇𑄮, 𑄛𑄤𑄨𑄤𑄬𑄇𑄮 𑄌 [𑄤𑄨𑄤𑄬𑄇𑄮 𑄌 (𑄥𑄳𑄡𑅅𑅁)]𑅁 𑄃𑄝𑄳𑄡𑅅𑄛𑄎𑄳𑄏𑅅𑄢𑅅𑄟𑄮 [𑄃𑄝𑄳𑄡𑅅𑄛𑄎𑄳𑄎𑅅𑄢𑅅𑄟𑄮 (𑄇𑅁), 𑄃𑄝𑄳𑄡𑅅𑄛𑄎𑄳𑄏𑅅𑄢𑅅𑄟𑄮 (?)], 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄖𑄗𑅅𑄉𑄖𑄮 𑄃𑄝𑄳𑄡𑅅𑄛𑄎𑄳𑄏𑄢𑄖𑄮𑅁 𑄖𑄟𑄬𑄚𑄁, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄖𑄗𑅅𑄉𑄖𑄁 𑄃𑄝𑄳𑄡𑅅𑄛𑄎𑄳𑄏𑅅𑄢𑅅𑄟𑄁 𑄃𑄝𑄳𑄡𑅅𑄛𑄎𑄳𑄏𑄢𑄖𑄁 𑄆𑄥𑄮𑄤 𑄤𑄨𑄖𑄇𑄳𑄇𑄮 𑄝𑄦𑄪𑄣𑄁 𑄥𑄟𑄪𑄘𑅅𑄌𑄢𑄖𑄨 – '𑄄𑄟𑅅𑄡𑅅𑄦𑄁 𑄄𑄢𑄨𑄡𑅅𑄡 𑄚 𑄇𑄨𑄐𑄳𑄌𑄨 𑄝𑄳𑄡𑅅𑄝𑅅𑄙𑄬𑄟𑄨 𑄖𑄥𑄁 𑄤𑅅 𑄗𑅅𑄤𑄢𑄁 𑄤𑅅'𑄖𑄨𑅁

''𑄛𑄤𑄨𑄤𑄬𑄇𑅅𑄢𑅅𑄟𑄮, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄖𑄗𑅅𑄉𑄖𑄮 𑄛𑄤𑄨𑄤𑄬𑄇𑄢𑄖𑄮𑅁 𑄖𑄟𑄬𑄚𑄁, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄖𑄗𑅅𑄉𑄖𑄁 𑄛𑄤𑄨𑄤𑄬𑄇𑅅𑄢𑅅𑄟𑄁 𑄛𑄤𑄨𑄤𑄬𑄇𑄢𑄖𑄁 𑄆𑄥𑄮𑄤 𑄤𑄨𑄖𑄇𑄳𑄇𑄮 𑄝𑄦𑄪𑄣𑄁 𑄥𑄟𑄪𑄘𑅅𑄌𑄢𑄖𑄨 – '𑄡𑄁 𑄃𑄇𑄪𑄥𑄣𑄁 𑄖𑄁 𑄛𑄦𑄩𑄚'𑄚𑄳𑄖𑄨𑅁

‘‘ᨲᩈ᩠ᨾᩣᨲᩥᩉ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩮᨷᩥ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨷᨩ᩠ᨫᩣᩁᩣᨾᩣ ᩅᩥᩉᩁᨳ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨷᨩ᩠ᨫᩁᨲᩣ᪨ ᨲᩮᩈᩴ ᩅᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨷᨩ᩠ᨫᩣᩁᩣᨾᩣᨶᩴ ᩅᩥᩉᩁᨲᩴ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨷᨩ᩠ᨫᩁᨲᩣᨶᩴ ᩑᩈᩮᩅ ᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩮᩣ ᨻᩉᩩᩃᩴ ᩈᨾᩩᨴᩣᨧᩁᩥᩔᨲᩥ – ‘ᩍᨾᩣᨿ ᨾᨿᩴ ᩍᩁᩥᨿᩣᨿ ᨶ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨻ᩠ᨿᩣᨻᩣᨵᩮᨾ ᨲᩈᩴ ᩅᩣ ᨳᩣᩅᩁᩴ ᩅᩣ’ᨲᩥ᪨

‘‘ᨷᩅᩥᩅᩮᨠᩣᩁᩣᨾᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩅᩥᩉᩁᨳ ᨷᩅᩥᩅᩮᨠᩁᨲᩣ᪨ ᨲᩮᩈᩴ ᩅᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ ᨷᩅᩥᩅᩮᨠᩣᩁᩣᨾᩣᨶᩴ ᩅᩥᩉᩁᨲᩴ ᨷᩅᩥᩅᩮᨠᩁᨲᩣᨶᩴ ᩑᩈᩮᩅ ᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩮᩣ ᨻᩉᩩᩃᩴ ᩈᨾᩩᨴᩣᨧᩁᩥᩔᨲᩥ – ‘ᨠᩥᩴ ᩋᨠᩩᩈᩃᩴ, ᨠᩥᩴ ᩋᨷ᩠ᨷᩉᩦᨶᩴ, ᨠᩥᩴ ᨷᨩᩉᩣᨾᩣ’’’ᨲᩥ᪨ ᩑᨲᨾᨲ᩠ᨳᩴ ᨽᨣᩅᩣ ᩋᩅᩮᩣᨧ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳᩮᨲᩴ ᩍᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ –

‘‘ᨲᨳᩣᨣᨲᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨾᩈᨿ᩠ᩉᩈᩣᩉᩥᨶᩴ, ᨴᩩᩅᩮ ᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩣ ᩈᨾᩩᨴᩣᨧᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᩴ;
ᨡᩮᨾᩮᩣ ᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩮᩣ ᨷᨮᨾᩮᩣ ᩏᨴᩦᩁᩥᨲᩮᩣ, ᨲᨲᩮᩣ ᩅᩥᩅᩮᨠᩮᩣ ᨴᩩᨲᩥᨿᩮᩣ ᨷᨠᩣᩈᩥᨲᩮᩣ᪨

‘‘ᨲᨾᩮᩣᨶᩩᨴᩴ ᨷᩣᩁᨣᨲᩴ ᨾᩉᩮᩈᩥᩴ, ᨲᩴ ᨷᨲ᩠ᨲᩥᨷᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩈᩥᨾᩴ ᩋᨶᩣᩈᩅᩴ;
ᩅᩥᩈᨲ᩠ᨲᩥᨠᩴ [ᩅᩮᩈᨲ᩠ᨲᩥᨠᩴ (ᩈᩦ᪨ ᨠ᪨), ᩅᩥᩔᨲ᩠ᨲᩥᨠᩴ (ᨷᩦ᪨)]
ᨲᨱ᩠ᩉᨠ᩠ᨡᨿᩮ ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩴ ᩅᩮ ᨾᩩᨶᩥᩴ ᩋᨶ᩠ᨲᩥᨾᨴᩮᩉᨵᩣᩁᩥᩴ;
ᨾᩣᩁᨬ᩠ᨩᩉᩴ [ᨾᩣᨶᨩᩉᩴ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨), ᨾᩣᩁᨩᩉᩴ (ᩈᩦ᪨ ᨠ᪨), ᨾᩣᩁᩴ ᨩᩉᩴ (ᨷᩦ᪨)] ᨻᩕᩪᨾᩥ ᨩᩁᩣᨿ ᨷᩣᩁᨣᩩᩴ᪨

‘‘ᩈᩮᩃᩮ ᨿᨳᩣ ᨷᨻ᩠ᨻᨲᨾᩩᨴ᩠ᨵᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮᩣ, ᨿᨳᩣᨷᩥ ᨷᩔᩮ ᨩᨶᨲᩴ ᩈᨾᨶ᩠ᨲᨲᩮᩣ;
ᨲᨳᩪᨷᨾᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᨾᨿᩴ ᩈᩩᨾᩮᨵᩮᩣ, ᨷᩣᩈᩣᨴᨾᩣᩁᩩᨿ᩠ᩉ ᩈᨾᨶ᩠ᨲᨧᨠ᩠ᨡᩩ;
ᩈᩮᩣᨠᩣᩅᨲᩥᨱ᩠ᨱᩴ ᨩᨶᨲᨾᨷᩮᨲᩈᩮᩣᨠᩮᩣ, ᩋᩅᩮᨠ᩠ᨡᨲᩥ ᨩᩣᨲᩥᨩᩁᩣᨽᩥᨽᩪᨲ’’ᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᩋᨿᨾ᩠ᨷᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨽᨣᩅᨲᩣ, ᩍᨲᩥ ᨾᩮ ᩈᩩᨲᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨷᨮᨾᩴ᪨

᪂᪨ ᨴᩮᩈᨶᩣᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪃᪉᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᩉᩮᨲᩴ ᨽᨣᩅᨲᩣ, ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨾᩁᩉᨲᩣᨲᩥ ᨾᩮ ᩈᩩᨲᩴ –

‘‘ᨲᨳᩣᨣᨲᩔ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᩁᩉᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩔ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᨴᩮᩈᨶᩣ ᨷᩁᩥᨿᩣᨿᩮᨶ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨠᨲᨾᩣ ᨴ᩠ᩅᩮ? ‘ᨷᩣᨷᩴ ᨷᩣᨷᨠᨲᩮᩣ ᨷᩔᨳᩣ’ᨲᩥ – ᩋᨿᩴ ᨷᨮᨾᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᨴᩮᩈᨶᩣ; ‘ᨷᩣᨷᩴ ᨷᩣᨷᨠᨲᩮᩣ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩥᨶ᩠ᨴᨳ ᩅᩥᩁᨩ᩠ᨩᨳ

ᩅᩥᩁᨩ᩠ᨩᨳᩣ’ᨲᩥ – ᩋᨿᩴ ᨴᩩᨲᩥᨿᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᨴᩮᩈᨶᩣ᪨ ᨲᨳᩣᨣᨲᩔ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᩁᩉᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩔ ᩍᨾᩣ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᨴᩮᩈᨶᩣ ᨸᩁᩥᨿᩣᨿᩮᨶ ᨽᩅᨶ᩠ᨲᩦ’’ᨲᩥ᪨ ᩑᨲᨾᨲ᩠ᨳᩴ ᨽᨣᩅᩣ ᩋᩅᩮᩣᨧ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳᩮᨲᩴ ᩍᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ –

‘‘ᨲᨳᩣᨣᨲᩔ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩔ, ᩈᨻ᩠ᨻᨽᩪᨲᩣᨶᩩᨠᨾ᩠ᨸᩥᨶᩮᩣ;
ᨸᩁᩥᨿᩣᨿᩅᨧᨶᩴ ᨸᩔ, ᨴ᩠ᩅᩮ ᨧ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᨸᨠᩣᩈᩥᨲᩣ᪨

‘‘ᨸᩣᨸᨠᩴ ᨸᩔᨳ ᨧᩮᨲᩴ [ᨨᩮᨠᩴ (ᩈᩦ᪨ ᨸᩦ᪨), ᨧᩮᨠᩴ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨)], ᨲᨲ᩠ᨳ ᨧᩣᨸᩥ ᩅᩥᩁᨩ᩠ᨩᨳ;
ᨲᨲᩮᩣ ᩅᩥᩁᨲ᩠ᨲᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣᩈᩮ, ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩔᨶ᩠ᨲᩴ ᨠᩁᩥᩔᨳᩣ’’ᨲᩥ᪨

ᩋᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨽᨣᩅᨲᩣ, ᩍᨲᩥ ᨾᩮ ᩈᩩᨲᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᩴ᪨

᪓᪨ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪔᪐᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᩉᩮᨲᩴ ᨽᨣᩅᨲᩣ, ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨾᩁᩉᨲᩣᨲᩥ ᨾᩮ ᩈᩩᨲᩴ –

‘‘ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨦ᩠ᨣᨾᩣ ᩋᨠᩩᩈᩃᩣᨶᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ ᩈᨾᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩋᨶ᩠ᩅᨴᩮᩅ ᩋᩉᩥᩁᩥᨠᩴ ᩋᨶᩮᩣᨲ᩠ᨲᨸ᩠ᨸᩴ; ᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣ ᨧ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨦ᩠ᨣᨾᩣ ᨠᩩᩈᩃᩣᨶᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ ᩈᨾᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩋᨶ᩠ᩅᨴᩮᩅ ᩉᩥᩁᩮᩣᨲ᩠ᨲᨸ᩠ᨸ’’ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩑᨲᨾᨲ᩠ᨳᩴ ᨽᨣᩅᩣ ᩋᩅᩮᩣᨧ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳᩮᨲᩴ ᩍᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ –

‘‘ᨿᩣ ᨠᩣᨧᩥᨾᩣ ᨴᩩᨣ᩠ᨣᨲᩥᨿᩮᩣ, ᩋᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᨸᩁᨾ᩠ᩉᩥ ᨧ;
ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᨾᩪᩃᩥᨠᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩣ, ᩍᨧ᩠ᨨᩣᩃᩮᩣᨽᩈᨾᩩᩔᨿᩣ᪨

‘‘ᨿᨲᩮᩣ ᨧ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨸᩣᨸᩥᨧ᩠ᨨᩮᩣ, ᩋᩉᩥᩁᩦᨠᩮᩣ ᩋᨶᩣᨴᩁᩮᩣ;
ᨲᨲᩮᩣ ᨸᩣᨸᩴ ᨸᩈᩅᨲᩥ, ᩋᨸᩣᨿᩴ ᨲᩮᨶ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ᪨

‘‘ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨨᨶ᩠ᨴᨬ᩠ᨧ ᩃᩮᩣᨽᨬ᩠ᨧ, ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᨬ᩠ᨧ ᩅᩥᩁᩣᨩᨿᩴ;
ᩅᩥᨩ᩠ᨩᩴ ᩏᨸ᩠ᨸᩣᨴᨿᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ, ᩈᨻ᩠ᨻᩣ ᨴᩩᨣ᩠ᨣᨲᩥᨿᩮᩣ ᨩᩉᩮ’’ᨲᩥ᪨

ᩋᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨽᨣᩅᨲᩣ, ᩍᨲᩥ ᨾᩮ ᩈᩩᨲᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᨲᩥᨿᩴ᪨

᪔᪨ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨸᩁᩥᩉᩦᨶᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

𑄺𑄷𑅁 𑄤𑄪𑄖𑄴𑄖𑄐𑄴𑄦𑄬𑄖𑄁 𑄞𑄉𑄤𑄖𑅅, 𑄤𑄪𑄖𑄴𑄖𑄟𑄢𑄦𑄖𑅅𑄖𑄨 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄁 –

‘‘𑄖𑄬, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄤𑄬, 𑄥𑄖𑄴𑄖𑅅 𑄥𑄪𑄛𑄢𑄨𑄦𑄩𑄚𑅅 𑄡𑄬 𑄃𑄢𑄨𑄡𑅅𑄡 𑄛𑄐𑄴𑄐𑅅𑄡 𑄛𑄢𑄨𑄦𑄩𑄚𑅅𑅁 𑄖𑄬 𑄘𑄨𑄑𑄴𑄒𑄬𑄤 𑄙𑄟𑄴𑄟𑄬 𑄘𑄪𑄇𑄴𑄈𑄁 𑄤𑄨𑄦𑄢𑄚𑄴𑄖𑄨 𑄥𑄤𑄨𑄊𑅅𑄖𑄁 𑄥𑄃𑄪𑄛𑅅𑄡𑅅𑄥𑄁 𑄥𑄛𑄢𑄨𑅄𑅅𑄦𑄁; 𑄇𑅅𑄡𑄥𑄴𑄥 𑄞𑄬𑄘𑅅 𑄛𑄢𑄁 𑄟𑄢𑄕𑅅 𑄘𑄪𑄉𑄴𑄉𑄖𑄨 𑄛𑅅𑄑𑄨𑄇𑄋𑄴𑄈𑅅𑅁 𑄖𑄬 [𑄖𑄬 𑄌 𑄈𑄮 (?)], 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄤𑄬, 𑄥𑄖𑄴𑄖𑅅 𑄃𑄛𑄢𑄨𑄦𑄩𑄚𑅅 𑄡𑄬 𑄃𑄢𑄨𑄡𑅅𑄡 𑄛𑄐𑄴𑄐𑅅𑄡 𑄃𑄛𑄢𑄨𑄦𑄩𑄚𑅅𑅁 𑄖𑄬 𑄘𑄨𑄑𑄴𑄒𑄬𑄤 𑄙𑄟𑄴𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄈𑄁 𑄤𑄨𑄦𑄢𑄚𑄴𑄖𑄨 𑄃𑄤𑄨𑄊𑅅𑄖𑄁 𑄃𑄚𑄪𑄛𑅅𑄡𑅅𑄥𑄁 𑄃𑄛𑄢𑄨𑅄𑅅𑄦𑄁; 𑄇𑅅𑄡𑄥𑄴𑄥 𑄞𑄬𑄘𑅅 𑄛𑄢𑄁 𑄟𑄢𑄕𑅅 𑄥𑄪𑄉𑄖𑄨 𑄛𑅅𑄑𑄨𑄇𑄋𑄴𑄈𑅅’’𑄖𑄨𑅁 𑄃𑄬𑄖𑄟𑄖𑄴𑄗𑄁 𑄞𑄉𑄤𑅅 𑄃𑄤𑄮𑄌𑅁 𑄖𑄖𑄴𑄗𑄬𑄖𑄁 𑄃𑄨𑄖𑄨 𑄤𑄪𑄌𑄴𑄌𑄖𑄨 –

‘‘𑄛𑄐𑄴𑄐𑅅𑄡 𑄛𑄢𑄨𑄦𑅅𑄚𑄬𑄚, 𑄛𑄥𑄴𑄥 𑄣𑄮𑄇𑄁 𑄥𑄘𑄬𑄤𑄇𑄁;
𑄚𑄨𑄤𑄨𑄑𑄴𑄒𑄁 𑄚𑅅𑄟𑄢𑄫𑄛𑄥𑄴𑄟𑄨𑄁, 𑄃𑄨𑄘𑄁 𑄥𑄌𑄴𑄌𑄚𑄴𑄖𑄨 𑄟𑄐𑄴𑄐𑄖𑄨𑅁

‘‘𑄛𑄐𑄴𑄐𑅅 𑄦𑄨 𑄥𑄬𑄑𑄴𑄒𑅅 𑄣𑄮𑄇𑄥𑄴𑄟𑄨𑄁, 𑄡𑅅𑄡𑄁 𑄚𑄨𑄝𑄴𑄝𑄬𑄙𑄉𑅅𑄟𑄨𑄚𑄩;
𑄡𑅅𑄡 𑄥𑄟𑄴𑄟𑅅 𑄛𑄎𑅅𑄚𑅅𑄖𑄨, 𑄎𑅅𑄖𑄨𑄞𑄤𑄛𑄢𑄨𑄇𑄴𑄈𑄡𑄁𑅁

‘‘𑄖𑄬𑄥𑄁 𑄘𑄬𑄤𑅅 𑄟𑄚𑄪𑄥𑄴𑄥𑅅 𑄌, 𑄥𑄟𑄴𑄝𑄪𑄘𑄴𑄙𑅅𑄚𑄁 𑄥𑄖𑄩𑄟𑄖𑄁;
𑄛𑄨𑄦𑄡𑄚𑄴𑄖𑄨 𑄦𑅅𑄥𑄛𑄐𑄴𑄐𑅅𑄚𑄁 [𑄦𑅅𑄥𑄪𑄛𑄐𑄴𑄐𑅅𑄚𑄁 (𑄥𑄩𑅁 𑄃𑄑𑄴𑄒𑅁)],
𑄥𑄢𑄩𑄢𑄚𑄴𑄖𑄨𑄟𑄙𑅅𑄢𑄨𑄚’’𑄚𑄴𑄖𑄨𑅁

𑄃𑄡𑄟𑄴𑄛𑄨 𑄃𑄖𑄴𑄗𑄮 𑄤𑄪𑄖𑄴𑄖𑄮 𑄞𑄉𑄤𑄖𑅅, 𑄃𑄨𑄖𑄨 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄚𑄴𑄖𑄨𑅁 𑄘𑄪𑄖𑄨𑄡𑄁𑅁

𑄹𑅁 𑄥𑄪𑄇𑄴𑄇𑄙𑄟𑄴𑄟𑄥𑄪𑄖𑄴𑄖𑄁

𑄺𑄸𑅁 𑄤𑄪𑄖𑄴𑄖𑄐𑄴𑄦𑄬𑄖𑄁 𑄞𑄉𑄤𑄖𑅅, 𑄤𑄪𑄖𑄴𑄖𑄟𑄢𑄦𑄖𑅅𑄖𑄨 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄁 –

‘‘𑄘𑄴𑄤𑄬𑄟𑄬, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄤𑄬, 𑄥𑄪𑄇𑄴𑄇𑅅 𑄙𑄟𑄴𑄟𑅅 𑄣𑄮𑄇𑄁 𑄛𑅅𑄣𑄬𑄚𑄴𑄖𑄨𑅁 𑄇𑄖𑄟𑄬 𑄘𑄴𑄤𑄬? 𑄦𑄨𑄢𑄩 [𑄦𑄨𑄢𑄨 (𑄥𑄩𑅁 𑄥𑄴𑄡𑅅𑅁 𑄇𑄁𑅁 𑄛𑄩𑅁)] 𑄌, 𑄃𑄮𑄖𑄴𑄖𑄛𑄴𑄛𑄐𑄴𑄌𑅁 𑄃𑄨𑄟𑄬 𑄌𑄬, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄤𑄬, 𑄘𑄴𑄤𑄬 𑄥𑄪𑄇𑄴𑄇𑅅 𑄙𑄟𑄴𑄟𑅅 𑄣𑄮𑄇𑄁 𑄚 𑄛𑅅𑄣𑄬𑄡𑄴𑄡𑄪𑄁, 𑄚𑄡𑄨𑄙 𑄛𑄐𑄴𑄐𑅅𑄡𑄬𑄗 𑄟𑅅𑄖𑅅𑄖𑄨 𑄤𑅅 𑄟𑅅𑄖𑄪𑄌𑄴𑄍𑅅𑄖𑄨 𑄤𑅅 𑄟𑅅𑄖𑄪𑄣𑅅𑄚𑄩𑄖𑄨 𑄤𑅅 𑄃𑅅𑄌𑄢𑄨𑄡𑄞𑄢𑄨𑄡𑅅𑄖𑄨 𑄤𑅅 𑄉𑄢𑄫𑄚𑄁 𑄘𑅅𑄢𑅅𑄖𑄨 𑄤𑅅𑅁 𑄥𑄟𑄴𑄞𑄬𑄘𑄁 𑄣𑄮𑄇𑄮 𑄃𑄉𑄟𑄨𑄥𑄴𑄥 𑄡𑄗𑅅 𑄃𑄎𑄬𑅄𑄇𑅅 𑄇𑄪𑄇𑄴𑄇𑄪𑄑𑄥𑄫𑄇𑄢𑅅 𑄥𑄮𑄕𑄥𑄨𑄋𑄴𑄉𑅅𑄣𑅅 [𑄥𑄮𑄕𑄥𑄨𑄉𑅅𑄣𑅅 (𑄥𑄩𑅁 𑄥𑄴𑄡𑅅𑅁 𑄇𑄁𑅁 𑄛𑄩𑅁)]𑅁 𑄡𑄥𑄴𑄟𑅅 𑄌 𑄈𑄮, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄤𑄬, 𑄃𑄨𑄟𑄬 𑄘𑄴𑄤𑄬 𑄥𑄪𑄇𑄴𑄇𑅅 𑄙𑄟𑄴𑄟𑅅 𑄣𑄮𑄇𑄁 𑄛𑅅𑄣𑄬𑄚𑄴𑄖𑄨 𑄖𑄥𑄴𑄟𑅅 𑄛𑄐𑄴𑄐𑅅𑄡𑄖𑄨 𑄟𑅅𑄖𑅅𑄖𑄨 𑄤𑅅 𑄟𑅅𑄖𑄪𑄌𑄴𑄍𑅅𑄖𑄨 𑄤𑅅 𑄟𑅅𑄖𑄪𑄣𑅅𑄚𑄩𑄖𑄨 𑄤𑅅 𑄃𑅅𑄌𑄢𑄨𑄡𑄞𑄢𑄨𑄡𑅅𑄖𑄨 𑄤𑅅 𑄉𑄢𑄫𑄚𑄁 𑄘𑅅𑄢𑅅𑄖𑄨 𑄤𑅅’’𑄖𑄨𑅁 𑄃𑄬𑄖𑄟𑄖𑄴𑄗𑄁 𑄞𑄉𑄤𑅅 𑄃𑄤𑄮𑄌𑅁 𑄖𑄖𑄴𑄗𑄬𑄖𑄁 𑄃𑄨𑄖𑄨 𑄤𑄪𑄌𑄴𑄌𑄖𑄨 –

‘‘ယေသံ ဃေ ဟိတိဘ္ဂတ်တဝိပ်, သမ်ပတ် ဃ ဏ မိဒ္ဓဒတိ;
မွင်ကဏ်တ် သုင်ကဖူလ် တေ, ဒ္ဓတိယထဗင်ဃိန္တ္ဂ။

‘‘ယေသဆိဃ ဟိတိဘ္ဂတ်တဝိပ်, သဘ် သမ်ဖ ဘုပဏ္ဍဏဒ်တ်;
မိဏူဏိဂပ္ပဂ်ယဃဏိယ် တေ, သဏ်တွ် ဏီဗပုဏပ်ဘမ်’’တိ။

ဘယမ်ပိ ဘတ်ထွ် မုတ်တွ် ဘဂဗတ်, ဘိတိ မေ သုတဏ်တိ။ ပဆိဃမ်။

၃။ ဘဒ္ဓတသုတ်တ်

၉၇။ မုတ်တဆိဂေတ် ဘဂဗတ်, မုတ်တယဏဂတ်တိ မေ သုတ် –

‘‘ဘတ်ထိ, ဘိင်ကမေ, ဘဒ္ဓတ် ဘဘူတ် ဘကတ် ဘသင်ရတ်။ ဏွ ဃေတ်, ဘိင်ကမေ, ဘဘမိသ်သ ဘဒ္ဓတ် ဘဘူတ် ဘကတ် ဘသင်ရတ်, ဏယိဒ ဒ္ဓတသ်သ ဘူတသ်သ ကတသ်သ သင်ရတသ်သ ဏိသ်သရဏဗ် ပဆိဆိယေထ။ ယသ်မ ဃ ဏွ, ဘိင်ကမေ, ဘတ်ထိ ဘဒ္ဓတ် ဘဘူတ် ဘကတ် ဘသင်ရတ်, တသ်မ ဒ္ဓတသ်သ ဘူတသ်သ ကတသ်သ သင်ရတသ်သ ဏိသ်သရဏဗ် ပဆိဆိယတိ’’တိ။ ဘေတမတ်ထ် ဘဂမ် ဘမွဃ။ တတ်ထေတ် ဘိတိ မုဃဃတိ –

‘‘ဒ္ဓတ် ဘူတ် သမုပ်ပဏ်ဏ်, ကတ် သင်ရတမဘ်ဂမ်;
ဒတ်ယဏဗသင်ယ်ဏ္ဍ, တွ်ဂဏီဆ [တွ်ဂဏိဥ္ဆ (သီ။)] ပဘင်ဂုတ် [ပဘင်ဂုဏ် (က။ သီ။ က။), ပဘင်ဂုဗ် (သျ။)]။

‘‘ဘဂ်ဂဏဆေတ်တိပ်ပဘမ်, ဏလ် တဘိင်ဏဏ်ဘိတ်;
တသ်သ ဏိသ်သရဏဗ် သဏ်တ်, ဘတင်က်မဃဏ် ဂုမ်။

‘‘ဘဒ္ဓတ် ဘသမုပ်ပဏ်ဏ်, ဘသွက် မိဏဒ္ဓ ပဘ်;
ဏိတွဒွ ဥင်ရဂမ်မ်ဏ်, သင်ဂ်ဏူပသမွ သုဂွ’’တိ။

ဘယမ်ပိ ဘတ်ထွ် မုတ်တွ် ဘဂဗတ်, ဘိတိ မေ သုတဏ်တိ။ ဆဏ္ဍဏ်။

၇။ ဏိပ်ပဏဒ်တုသုတ်တ်

၉၉။ မုတ်တဆိဂေတ် ဘဂဗတ်, မုတ်တယဏဂတ်တိ မေ သုတ် –

‘‘ဒွေမာ, ဘိက္ခဝေ, နိဗ္ဗာနဓာတုယော။ ကတမာ ဒွေ? သဥပါဒိသေသာ စ နိဗ္ဗာနဓာတု, အနုပါဒိသေသာ စ နိဗ္ဗာနဓာတု။

‘‘ကတမာ စ, ဘိက္ခဝေ, သဥပါဒိသေသာ နိဗ္ဗာနဓာတု? ဣဓ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု အရဟံ ဟောတိ ခီဏာသဝေါ ဝုသိတဝါ ကတကရဏီယော ဩဟိတဘာရော အနုပ္ပတ္တသဒတ္ထော ပရိက္ခီဏဘဝသံယောဇနော သမ္မဒညာ ဝိမုတ္တော။ တဿ တိဋ္ဌန္တေဝ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ ယေသံ အဝိဃာတတ္တာ [အဝိဂတတ္တာ (သီ. အဋ္ဌ.)] မနာပါမနာပံ ပစ္စနုဘောတိ, သုခဒုက္ခံ ပဋိသံဝေဒေတိ။ တဿ ယော ရာဂက္ခယော, ဒေါသက္ခယော, မောဟက္ခယော – အယံ ဝုစ္စတိ, ဘိက္ခဝေ, သဥပါဒိသေသာ နိဗ္ဗာနဓာတု။

‘‘ကတမာ စ, ဘိက္ခဝေ, အနုပါဒိသေသာ နိဗ္ဗာနဓာတု? ဣဓ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု အရဟံ ဟောတိ ခီဏာသဝေါ ဝုသိတဝါ ကတကရဏီယော ဩဟိတဘာရော အနုပ္ပတ္တသဒတ္ထော ပရိက္ခီဏဘဝသံယောဇနော သမ္မဒညာ ဝိမုတ္တော။ တဿ ဣဓေဝ, ဘိက္ခဝေ, သဗ္ဗဝေဒယိတာနိ အနဘိနန္ဒိတာနိ သီတီ ဘဝိဿန္တိ [သီတီဘဝိဿန္တိ (?)]။ အယံ ဝုစ္စတိ, ဘိက္ခဝေ, အနုပါဒိသေသာ နိဗ္ဗာနဓာတု။ ဣမာ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, ဒွေ နိဗ္ဗာနဓာတုယော’’တိ။ ဧတမတ္ထံ ဘဂဝါ အဝေါစ။ တတ္ထေတံ ဣတိ ဝုစ္စတိ –

> ‘‘ဒုဝေ ဣမာ စက္ခုမတာ ပကာသိတာ, နိဗ္ဗာနဓာတူ အနိဿိတေန တာဒိနာ;
> ဧကာ ဟိ ဓာတု ဣဓ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာ, သဥပါဒိသေသာ ဘဝနေတ္တိသင်္ခယာ;
> အနုပါဒိသေသာ ပန သမ္ပရာယိကာ, ယမှိ နိရုဇ္ဈန္တိ ဘဝါနိ သဗ္ဗသော။
>
> ‘‘ယေ ဧတဒညာယ ပဒံ အသင်္ခတံ, ဝိမုတ္တစိတ္တာ ဘဝနေတ္တိသင်္ခယာ;
> တေ ဓမ္မသာရာဓိဂမာ ခယေ ရတာ, ပဟံသု တေ သဗ္ဗဘဝါနိ တာဒိနော’’တိ။

အယမ္ပိ အတ္ထော ဝုတ္တော ဘဂဝတာ, ဣတိ မေ သုတန္တိ။ သတ္တမံ။

၈။ ပဋိသလ္လာနသုတ္တံ

၄၅။ ဝုတ္တဉှေတံ ဘဂဝတာ, ဝုတ္တမရဟတာတိ မေ သုတံ –

‘‘ປຏິສລ຺ລານາຣາມາ [ປຏິສລ຺ລານຣາມາ (ກ।)], ພິກ຺ຂເວ, ວິຫຣຖ ປຏິສລ຺ລານຣຕາ, ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ເຈໂຕສມຖມນຸຍຸຕ຺ຕາ, ອນິຣາກຕຌ຺ຌານາ, ວິປສ຺ສນາຍ ສມນ຺ນາຄຕາ, ພ຺ຣູເຫຕາ ສຸຎ຺ຎາຄາຣານໍ। ປຏິສລ຺ລານາຣາມານໍ, ພິກ຺ຂເວ, ວິຫຣຕໍ ປຏິສລ຺ລານຣຕານໍ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ເຈໂຕສມຖມນຸຍຸຕ຺ຕານໍ ອນິຣາກຕຌ຺ຌານານໍ ວິປສ຺ສນາຍ ສມນ຺ນາຄຕານໍ ພ຺ຣູເຫຕານໍ ສຸຎ຺ຎາຄາຣານໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ ຜລານໍ ອຎ຺ຎຕຣໍ ຜລໍ ປາຏິກງ຺ຂໍ – ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ອຎ຺ຎາ, ສຕິ ວາ ອຸປາທິເສເສ ອນາຄາມິຕາ’’ຕິ। ເອຕມຕ຺ຖໍ ຠຄວາ ອໂວຈ। ຕຕ຺ເຖຕໍ ອິຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ –

‘‘ເຍ ສນ຺ຕຈິຕ຺ຕາ ນິປກາ, ສຕິມນ຺ໂຕ ຈ [ສຕິມນ຺ໂຕວ (ສີ। ກ།)] ຌາຍິໂນ;
ສມ຺ມາ ຘມ຺ມໍ ວິປສ຺ສນ຺ຕິ, ກາເມສຸ ອນເປກ຺ຂິໂນ।

‘‘ອປ຺ປມາທຣຕາ ສນ຺ຕາ, ປມາເທ ຠຍທສ຺ສິໂນ;
ອຠພ຺ພາ ປຣິຫານາຍ, ນິພ຺ພານສ຺ເສວ ສນ຺ຕິເກ’’ຕິ।

ອຍມ຺ປິ ອຕ຺ໂຖ ວຸຕ຺ໂຕ ຠຄວຕາ, ອິຕິ ເມ ສຸຕນ຺ຕິ। ປຎ຺ຈມໍ।

໖। ສິກ຺ຂານິສໍສສຸຕ຺ຕໍ

໔໖। ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ ຠຄວຕາ, ວຸຕ຺ຕມຣຫຕາຕິ ເມ ສຸຕໍ –

‘‘ສິກ຺ຂານິສໍສາ, ພິກ຺ຂເວ, ວິຫຣຖ ປຎ຺ຎຸຕ຺ຕຣາ ວິມຸຕ຺ຕິສາຣາ ສຕາຘິປເຕຍ຺ຍາ। ສິກ຺ຂານິສໍສານໍ, ພິກ຺ຂເວ, ວິຫຣຕໍ ປຎ຺ຎຸຕ຺ຕຣານໍ ວິມຸຕ຺ຕິສາຣານໍ ສຕາຘິປເຕຍ຺ຍານໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ ຜລານໍ ອຎ຺ຎຕຣໍ ຜລໍ ປາຏິກງ຺ຂໍ – ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ອຎ຺ຎາ, ສຕິ ວາ ອຸປາທິເສເສ ອນາຄາມິຕາ’’ຕິ। ເອຕມຕ຺ຖໍ ຠຄວາ ອໂວຈ। ຕຕ຺ເຖຕໍ ອິຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ –

‘‘ປຣິປຸຓ຺ຓສິກ຺ຂໍ [ປຣິປຸຓ຺ຓເສຂໍ (ສີ।), ປຣິປຸຓ຺ຓເສກ຺ຂໍ (ສ຺ຍາ।)] ອປຫານຘມ຺ມໍ, ປຎ຺ຎຸຕ຺ຕຣໍ ຊາຕິຂຍນ຺ຕທສ຺ສິໍ;
ຕໍ ເວ ມຸນິໍ ອນ຺ຕິມເທຫຘາຣິໍ, ມານໍຊຫໍ ພ຺ຣູມິ ຊຣສ຺ສ ປາຣຄຸໍ।

‘‘ຕສ຺ມາ ສທາ ຌານຣຕາ ສມາຫິຕາ, ອາຕາປິໂນ ຊາຕິຂຍນ຺ຕທສ຺ສິໂນ;

ᨾᩣᩁᩴ ᩈᩈᩮᨶᩴ ᩋᨽᩥᨽᩩᨿ᩠ᨿ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮᩣ, ᨽᩅᨳ ᨩᩣᨲᩥᨾᩁᨱᩔ
ᨸᩣᩁᨣᩣ''ᨲᩥ।

ᩋᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨽᨣᩅᨲᩣ, ᩍᨲᩥ ᨾᩮ ᩈᩩᨲᨶ᩠ᨲᩥ। ᨶᩅᨾᩴ।

᪑᪐। ᨩᩣᨣᩁᩥᨿᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪔᪗। ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᩉᩮᨲᩴ ᨽᨣᩅᨲᩣ, ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨾᩁᩉᨲᩣᨲᩥ ᨾᩮ ᩈᩩᨲᩴ –

''ᨩᩣᨣᩁᩮᩣ ᨧᩔ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩅᩥᩉᩁᩮᨿ᩠ᨿ ᩈᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨸᨩᩣᨶᩮᩣ ᩈᨾᩣᩉᩥᨲᩮᩣ ᨸᨾᩩᨴᩥᨲᩮᩣ ᩅᩥᨸ᩠ᨸᩈᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨧ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨠᩣᩃᩅᩥᨸᩔᩦ ᨧ ᨠᩩᩈᩃᩮᩈᩩ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩ। ᨩᩣᨣᩁᩔ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᩅᩥᩉᩁᨲᩮᩣ ᩈᨲᩔ ᩈᨾ᩠ᨸᨩᩣᨶᩔ ᩈᨾᩣᩉᩥᨲᩔ ᨸᨾᩩᨴᩥᨲᩔ ᩅᩥᨸ᩠ᨸᩈᨶ᩠ᨶᩔ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨠᩣᩃᩅᩥᨸᩔᩥᨶᩮᩣ ᨠᩩᩈᩃᩮᩈᩩ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩ ᨴ᩠ᩅᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨹᩃᩣᨶᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩴ ᨹᩃᩴ ᨸᩣᨭᩥᨠᨦ᩠ᨡᩴ – ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᩅ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩋᨬ᩠ᨬᩣ, ᩈᨲᩥ ᩅᩣ ᩏᨸᩣᨴᩥᩈᩮᩈᩮ ᩋᨶᩣᨣᩣᨾᩥᨲᩣ''ᨲᩥ। ᩑᨲᨾᨲ᩠ᨳᩴ ᨽᨣᩅᩣ ᩋᩅᩮᩣᨧ। ᨲᨲ᩠ᨳᩮᨲᩴ ᩍᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ –

''ᨩᩣᨣᩁᨶ᩠ᨲᩣ ᩈᩩᨱᩣᨳᩮᨲᩴ, ᨿᩮ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᨲᩮ ᨸᨻᩩᨩ᩠ᨫᨳ;
ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᨩᩣᨣᩁᩥᨲᩴ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ, ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨩᩣᨣᩁᨲᩮᩣ ᨽᨿᩴ।

''ᨿᩮᩣ ᨩᩣᨣᩁᩮᩣ ᨧ ᩈᨲᩥᨾᩣ ᩈᨾ᩠ᨸᨩᩣᨶᩮᩣ, ᩈᨾᩣᩉᩥᨲᩮᩣ ᨾᩩᨴᩥᨲᩮᩣ ᩅᩥᨸ᩠ᨸᩈᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨧ;
ᨠᩣᩃᩮᨶ ᩈᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨸᩁᩥᩅᩦᨾᩴᩈᨾᩣᨶᩮᩣ, ᩑᨠᩮᩣᨴᩥᨽᩪᨲᩮᩣ ᩅᩥᩉᨶᩮ ᨲᨾᩴ
ᩈᩮᩣ।

''ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩉᩅᩮ ᨩᩣᨣᩁᩥᨿᩴ ᨽᨩᩮᨳ, ᩋᩣᨲᩣᨸᩦ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨶᩥᨸᨠᩮᩣ ᨫᩣᨶᩃᩣᨽᩦ;
ᩈᩴᨿᩮᩣᨩᨶᩴ ᨩᩣᨲᩥᨩᩁᩣᨿ ᨨᩮᨲ᩠ᩅᩣ, ᩍᨵᩮᩅ ᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨵᩥᨾᨶᩩᨲ᩠ᨲᩁᩴ ᨹᩩᩈᩮ''ᨲᩥ।

ᩋᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨽᨣᩅᨲᩣ, ᩍᨲᩥ ᨾᩮ ᩈᩩᨲᨶ᩠ᨲᩥ। ᨴᩈᨾᩴ।

᪑᪑। ᩋᨸᩣᨿᩥᨠᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪔᪘। ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᩉᩮᨲᩴ ᨽᨣᩅᨲᩣ, ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨾᩁᩉᨲᩣᨲᩥ ᨾᩮ ᩈᩩᨲᩴ –

''ᨴ᩠ᩅᩮᨾᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᩣᨸᩣᨿᩥᨠᩣ ᨶᩮᩁᨿᩥᨠᩣ ᩍᨴᨾᨸ᩠ᨸᩉᩣᨿ। ᨠᨲᨾᩮ ᨴ᩠ᩅᩮ? ᨿᩮᩣ ᨧ ᩋᨻ᩠ᩁᩉ᩠ᨾᨧᩣᩁᩦ ᨻ᩠ᩁᩉ᩠ᨾᨧᩣᩁᩥᨸᨭᩥᨬ᩠ᨬᩮᩣ, ᨿᩮᩣ ᨧ ᨸᩁᩥᨸᩩᨱ᩠ᨱᩴ ᨸᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩴ ᨻ᩠ᩁᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᩴ

𑄌𑄢𑄚𑄴𑄖𑄁 𑄃𑄟𑄫𑄣𑄇𑄬𑄚 𑄃𑄝𑄴𑄢𑄦𑄴𑄟𑄌𑄢𑄨𑄡𑄬𑄚 𑄃𑄚𑄪𑄘𑄴𑄙𑄁𑄥𑄬𑄖𑄨𑅁 𑄃𑄨𑄟𑄬 𑄈𑄮, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄤𑄬, 𑄘𑄴𑄤𑄬 𑄃𑄂𑄛𑄂𑄡𑄨𑄇𑄂 𑄚𑄬𑄢𑄡𑄨𑄇𑄂 𑄃𑄨𑄘𑄟𑄛𑄴𑄛𑄦𑄂𑄡𑄂’’𑄖𑄨𑅁 𑄃𑄬𑄖𑄟𑄖𑄴𑄗𑄁 𑄞𑄉𑄤𑄂 𑄃𑄤𑄮𑄌𑅁 𑄖𑄖𑄴𑄗𑄬𑄖𑄁 𑄃𑄨𑄖𑄨 𑄤𑄪𑄌𑄴𑄌𑄖𑄨 –

‘‘𑄃𑄞𑄫𑄖𑄤𑄂𑄘𑄩 𑄚𑄨𑄢𑄡𑄁 𑄃𑄪𑄛𑄬𑄖𑄨, 𑄡𑄮 𑄤𑄂𑄛𑄨 𑄇𑄖𑄴𑄤𑄂 𑄚 𑄇𑄢𑄮𑄟𑄨 𑄌𑄂𑄦;
𑄃𑄪𑄞𑄮𑄛𑄨 𑄖𑄬 𑄛𑄬𑄌𑄴𑄌 𑄥𑄟𑄂 𑄞𑄤𑄚𑄴𑄖𑄨, 𑄚𑄨𑄦𑄩𑄚𑄇𑄟𑄴𑄟𑄂 𑄟𑄚𑄪𑄎𑄂 𑄛𑄢𑄖𑄴𑄗𑅁

‘‘𑄇𑄂𑄥𑄂𑄤𑄇𑄕𑄴𑄒𑄂 𑄝𑄦𑄤𑄮, 𑄛𑄂𑄛𑄙𑄟𑄴𑄟𑄂 𑄃𑄥𑄐𑄴𑄐𑄖𑄂;
𑄛𑄂𑄛𑄂 𑄛𑄂𑄛𑄬𑄦𑄨 𑄇𑄟𑄴𑄟𑄬𑄦𑄨, 𑄚𑄨𑄢𑄡𑄁 𑄖𑄬 𑄃𑄪𑄛𑄛𑄎𑄴𑄎𑄢𑄬𑅁

‘‘𑄥𑄬𑄡𑄴𑄡𑄮 𑄃𑄡𑄮𑄉𑄪𑅄𑄮 𑄞𑄪𑄖𑄴𑄖𑄮, 𑄖𑄖𑄴𑄖𑄮 𑄃𑄉𑄴𑄉𑄨𑄥𑄨𑄈𑄫𑄛𑄟𑄮;
𑄡𑄐𑄴𑄌𑄬 𑄞𑄪𑄐𑄴𑄎𑄬𑄡𑄴𑄡 𑄘𑄪𑄥𑄴𑄥𑄩𑄣𑄮, 𑄢𑄑𑄴𑄒𑄛𑄨𑄕𑄴𑄓𑄟𑄥𑄐𑄴𑄐𑄖𑄮’’𑄖𑄨𑅁

𑄃𑄡𑄟𑄴𑄛𑄨 𑄃𑄖𑄴𑄗𑄮 𑄤𑄪𑄖𑄴𑄖𑄮 𑄞𑄉𑄤𑄖𑄂, 𑄃𑄨𑄖𑄨 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄚𑄴𑄖𑄨𑅁 𑄃𑄬𑄇𑄂𑄘𑄥𑄟𑄁𑅁

𑄷𑄸𑅁 𑄘𑄨𑄑𑄴𑄒𑄨𑄉𑄖𑄥𑄪𑄖𑄴𑄖𑄁

𑄺𑄿𑅁 𑄤𑄪𑄖𑄴𑄖𑄐𑄴𑄦𑄬𑄖𑄁 𑄞𑄉𑄤𑄖𑄂, 𑄤𑄪𑄖𑄴𑄖𑄟𑄢𑄦𑄖𑄂𑄖𑄨 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄁 –

‘‘𑄘𑄴𑄤𑄩𑄦𑄨, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄤𑄬, 𑄘𑄨𑄑𑄴𑄒𑄨𑄉𑄖𑄬𑄦𑄨 𑄛𑄢𑄨𑄡𑄪𑄑𑄴𑄒𑄨𑄖𑄂 𑄘𑄬𑄤𑄟𑄚𑄪𑄥𑄴𑄥𑄂 𑄃𑄮𑄣𑄩𑄡𑄚𑄴𑄖𑄨 𑄃𑄬𑄇𑄬, 𑄃𑄖𑄨𑄙𑄂𑄤𑄚𑄴𑄖𑄨 𑄃𑄬𑄇𑄬; 𑄌𑄇𑄴𑄈𑄪𑄟𑄚𑄴𑄖𑄮 𑄌 𑄛𑄥𑄴𑄥𑄚𑄴𑄖𑄨𑅁

‘‘𑄇𑄗𑄐𑄴𑄌, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄤𑄬, 𑄃𑄮𑄣𑄩𑄡𑄚𑄴𑄖𑄨 𑄃𑄬𑄇𑄬? 𑄞𑄤𑄂𑄢𑄂𑄟𑄂, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄤𑄬, 𑄘𑄬𑄤𑄟𑄚𑄪𑄥𑄴𑄥𑄂 𑄞𑄤𑄢𑄖𑄂 𑄞𑄤𑄥𑄟𑄴𑄟𑄪𑄘𑄨𑄖𑄂 𑄖𑄬𑄥𑄁 𑄞𑄤𑄚𑄨𑄢𑄮𑄙𑄂𑄡 𑄙𑄟𑄴𑄟𑄬 𑄘𑄬𑄥𑄨𑄡𑄟𑄂𑄚𑄬 𑄌𑄨𑄖𑄴𑄖𑄁 𑄚 𑄛𑄇𑄴𑄈𑄚𑄴𑄘𑄖𑄨 𑄚 𑄛𑄥𑄩𑄘𑄖𑄨 𑄚 𑄥𑄚𑄴𑄖𑄨𑄑𑄴𑄒𑄖𑄨 𑄚𑄂𑄙𑄨𑄟𑄪𑄌𑄴𑄌𑄖𑄨𑅁 𑄃𑄬𑄤𑄁 𑄈𑄮, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄤𑄬, 𑄃𑄮𑄣𑄩𑄡𑄚𑄴𑄖𑄨 𑄃𑄬𑄇𑄬𑅁

‘‘𑄇𑄗𑄐𑄴𑄌, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄤𑄬, 𑄃𑄖𑄨𑄙𑄂𑄤𑄚𑄴𑄖𑄨 𑄃𑄬𑄇𑄬? 𑄞𑄤𑄬𑄚𑄬𑄤 𑄈𑄮 𑄛𑄚𑄬𑄇𑄬 𑄃𑄑𑄴𑄑𑄩𑄡𑄟𑄂𑄚𑄂 𑄦𑄢𑄂𑄡𑄟𑄂𑄚𑄂 𑄎𑄨𑄉𑄪𑄌𑄴𑄌𑄟𑄂𑄚𑄂 𑄤𑄨𑄞𑄤𑄁 𑄃𑄞𑄨𑄚𑄚𑄴𑄘𑄚𑄴𑄖𑄨 – 𑄡𑄖𑄮 𑄇𑄨𑄢, 𑄞𑄮, 𑄃𑄡𑄁 𑄃𑄖𑄴𑄖𑄂 [𑄥𑄖𑄴𑄖𑄮 (𑄥𑄩𑅁 𑄇𑅁)] 𑄇𑄂𑄡𑄥𑄴𑄥 𑄞𑄬𑄘𑄂 𑄃𑄪𑄌𑄴𑄍𑄨𑄎𑄴𑄎𑄖𑄨 𑄤𑄨𑄚𑄥𑄴𑄥𑄖𑄨 𑄚 𑄦𑄮𑄖𑄨 𑄛𑄢𑄁 𑄟𑄢𑄕𑄂; 𑄃𑄬𑄖𑄁 𑄥𑄚𑄴𑄖𑄁 𑄃𑄬𑄖𑄁 𑄛𑄕𑄩𑄖𑄁 𑄃𑄬𑄖𑄁 𑄡𑄂𑄗𑄂𑄤𑄚𑄴𑄖𑄨𑅁 𑄃𑄬𑄤𑄁 𑄈𑄮, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄤𑄬, 𑄃𑄖𑄨𑄙𑄂𑄤𑄚𑄴𑄖𑄨 𑄃𑄬𑄇𑄬𑅁

‘‘𑄇𑄗𑄐𑄳𑄌, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄌𑄇𑄳𑄈𑄪𑄟𑄚𑄳𑄖𑄮 𑄛𑄥𑄳𑄥𑄚𑄳𑄖𑄨? 𑄄𑄙 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄪 𑄞𑄫𑄖𑄁 𑄞𑄫𑄖𑄖𑄮 𑄛𑄥𑄳𑄥𑄖𑄨; 𑄞𑄫𑄖𑄁 𑄞𑄫𑄖𑄖𑄮 𑄘𑄨𑄥𑄳𑄤𑅅 𑄞𑄫𑄖𑄥𑄳𑄥 𑄚𑄨𑄝𑄳𑄝𑄨𑄘𑅅𑄡 𑄤𑄨𑄢𑅅𑄉𑅅𑄡 𑄚𑄨𑄢𑄮𑄙𑅅𑄡 𑄛𑄑𑄨𑄛𑄚𑄳𑄚𑄮 𑄦𑄮𑄖𑄨𑅁 𑄆𑄤𑄁 𑄈𑄮, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄌𑄇𑄳𑄈𑄪𑄟𑄚𑄳𑄖𑄮 𑄛𑄥𑄳𑄥𑄚𑄳𑄖𑄩’’𑄖𑄨𑅁 𑄆𑄖𑄟𑄖𑄳𑄗𑄁 𑄞𑄉𑄤𑅅 𑄃𑄤𑄮𑄌𑅁 𑄖𑄖𑄳𑄗𑄬𑄖𑄁 𑄄𑄖𑄨 𑄤𑄪𑄌𑄳𑄌𑄖𑄨 –

‘‘𑄡𑄬 [𑄡𑄬 𑄌 (𑄥𑄳𑄡𑅅𑅁 𑄇𑅁)] 𑄞𑄫𑄖𑄁 𑄞𑄫𑄖𑄖𑄮 𑄘𑄨𑄥𑄳𑄤𑅅, 𑄞𑄫𑄖𑄥𑄳𑄥 𑄌 𑄃𑄖𑄨𑄇𑄳𑄇𑄟𑄁;
𑄡𑄗𑅅𑄞𑄫𑄖𑄬 𑄤𑄨𑄟𑄪𑄌𑄳𑄌𑄚𑄳𑄖𑄨, 𑄞𑄤𑄖𑄕𑄳𑄦𑅅 𑄛𑄢𑄨𑄇𑄳𑄈𑄡𑅅𑅁

‘‘𑄥 𑄤𑄬 [𑄥𑄌𑄬 (𑄇𑅁 𑄥𑄩𑅁 𑄥𑄳𑄡𑅅𑅁 𑄛𑄩𑅁)] 𑄞𑄫𑄖𑄛𑄢𑄨𑄐𑄳𑄐𑅅𑄖𑄮, 𑄥𑄮 𑄤𑄩𑄖𑄖𑄕𑄳𑄦𑄮 𑄞𑄤𑅅𑄞𑄤𑄬;
𑄞𑄫𑄖𑄥𑄳𑄥 𑄤𑄨𑄞𑄤𑅅 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄪, 𑄚𑅅𑄉𑄌𑄳𑄍𑄖𑄨 𑄛𑄪𑄚𑄝𑄳𑄞𑄤’’𑄚𑄳𑄖𑄨𑅁

𑄃𑄡𑄟𑄳𑄛𑄨 𑄃𑄖𑄳𑄗𑄮 𑄤𑄪𑄖𑄳𑄖𑄮 𑄞𑄉𑄤𑄖𑅅, 𑄄𑄖𑄨 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄚𑄳𑄖𑄨𑅁 𑄘𑄪𑄖𑄨𑄡𑄁𑅁

𑄘𑄪𑄖𑄨𑄡𑄮 𑄤𑄉𑄳𑄉𑄮 𑄚𑄨𑄑𑄳𑄒𑄨𑄖𑄮𑅁

𑄖𑄥𑄳𑄥𑄪𑄘𑄳𑄘𑅅𑄚𑄁 –

𑄘𑄳𑄤𑄬 𑄄𑄚𑄳𑄘𑄳𑄢𑄨𑄡𑅅 𑄘𑄳𑄤𑄬 𑄖𑄛𑄚𑄩𑄡𑅅, 𑄥𑄩𑄣𑄬𑄚 𑄃𑄛𑄢𑄬 𑄘𑄪𑄤𑄬;
𑄃𑄚𑄮𑄖𑄳𑄖𑅅𑄛𑄩 𑄇𑄪𑄦𑄚𑅅 𑄘𑄳𑄤𑄬 𑄌, 𑄥𑄁𑄤𑄬𑄎𑄚𑄩𑄡𑄬𑄚 𑄖𑄬 𑄘𑄥𑅁

𑄤𑄨𑄖𑄇𑄳𑄇𑅅 𑄘𑄬𑄥𑄚𑅅 𑄤𑄨𑄎𑄳𑄎𑅅, 𑄛𑄐𑄳𑄐𑅅 𑄙𑄟𑄳𑄟𑄬𑄚 𑄛𑄐𑄳𑄌𑄟𑄁;
𑄃𑄎𑅅𑄖𑄁 𑄙𑅅𑄖𑄪𑄥𑄣𑄳𑄣𑅅𑄚𑅅, 𑄥𑄨𑄇𑄳𑄈𑅅 𑄎𑅅𑄉𑄢𑄨𑄡𑄬𑄚 𑄌;
𑄃𑄛𑅅𑄡𑄘𑄨𑄑𑄳𑄒𑄨𑄡𑅅 𑄌𑄬𑄤 [𑄡𑄬𑄤 (𑄥𑄩𑅁 𑄥𑄳𑄡𑅅𑅁)], 𑄆𑄇𑅅𑄘𑄥 𑄛𑄇𑅅𑄥𑄨𑄖𑅅𑄖𑄨𑅁

𑄘𑄪𑄇𑄚𑄨𑄛𑅅𑄖𑄮 𑄚𑄨𑄑𑄳𑄒𑄨𑄖𑄮𑅁

𑄹𑅁 𑄖𑄨𑄇𑄚𑄨𑄛𑅅𑄖𑄮

𑄷𑅁 𑄛𑄒𑄟𑄤𑄉𑄳𑄉𑄮

𑄷𑅁 𑄟𑄫𑄣𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

᪅᪀। ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᩉᩮᨲᩴ ᨽᨣᩅᨲᩣ, ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨾᩁᩉᨲᩣᨲᩥ ᨾᩮ ᩈᩩᨲᩴ –

“ᨲᩦᨱᩥᨾᩣᨶᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨠᩩᩈᩃᨾᩪᩃᩣᨶᩥ। ᨠᨲᨾᩣᨶᩥ ᨲᩦᨱᩥ? ᩃᩮᩣᨽᩮᩣ ᩋᨠᩩᩈᩃᨾᩪᩃᩴ, ᨴᩮᩣᩈᩮᩣ ᩋᨠᩩᩈᩃᨾᩪᩃᩴ, ᨾᩮᩣᩉᩮᩣ ᩋᨠᩩᩈᩃᨾᩪᩃᩴ – ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨲᩦᨱᩥ ᩋᨠᩩᩈᩃᨾᩪᩃᩣᨶᩦ”ᨲᩥ। ᩑᨲᨾᨲ᩠ᨳᩴ ᨽᨣᩅᩣ ᩋᩅᩮᩣᨧ। ᨲᨲ᩠ᨳᩮᨲᩴ ᩍᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ –

“ᩃᩮᩣᨽᩮᩣ ᨴᩮᩣᩈᩮᩣ ᨧ ᨾᩮᩣᩉᩮᩣ ᨧ, ᨸᩩᩁᩥᩈᩴ ᨸᩣᨸᨧᩮᨲᩈᩴ;
ᩉᩥᩴᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᩈᨾ᩠ᨽᩪᨲᩣ, ᨲᨧᩈᩣᩁᩴᩅ ᩈᨾ᩠ᨹᩃ”ᨶ᩠ᨲᩥ।

ᩋᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨽᨣᩅᨲᩣ, ᩍᨲᩥ ᨾᩮ ᩈᩩᨲᨶ᩠ᨲᩥ। ᨸᨮᨾᩴ।

᪂। ᨵᩣᨲᩩᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪅᪁। ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᩉᩮᨲᩴ ᨽᨣᩅᨲᩣ, ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨾᩁᩉᨲᩣᨲᩥ ᨾᩮ ᩈᩩᨲᩴ –

“ᨲᩥᩔᩮᩣ ᩍᨾᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨵᩣᨲᩩᨿᩮᩣ। ᨠᨲᨾᩣ ᨲᩥᩔᩮᩣ? ᩁᩪᨸᨵᩣᨲᩩ, ᩋᩁᩪᨸᨵᩣᨲᩩ, ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨵᩣᨲᩩ – ᩍᨾᩣ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨲᩥᩔᩮᩣ ᨵᩣᨲᩩᨿᩮᩣ”ᨲᩥ। ᩑᨲᨾᨲ᩠ᨳᩴ ᨽᨣᩅᩣ ᩋᩅᩮᩣᨧ। ᨲᨲ᩠ᨳᩮᨲᩴ ᩍᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ –

“ᩁᩪᨸᨵᩣᨲᩩᩴ [ᩁᩪᨸᨵᩣᨲᩩ (ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳ)] ᨸᩁᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ, ᩋᩁᩪᨸᩮᩈᩩ ᩋᩈᨱ᩠ᨮᩥᨲᩣ;
ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩮ ᨿᩮ ᩅᩥᨾᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩮ ᨩᨶᩣ ᨾᨧ᩠ᨧᩩᩉᩣᨿᩥᨶᩮᩣ।

“ᨠᩣᨿᩮᨶ ᩋᨾᨲᩴ ᨵᩣᨲᩩᩴ, ᨹᩩᩈᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ [ᨹᩩᩔᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ।), ᨹᩔᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ (ᨸᩦ।)] ᨶᩥᩁᩪᨸᨵᩥᩴ;
ᩏᨸᨵᩥᨸ᩠ᨸᨭᩥᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩴ, ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨶᩣᩈᩅᩮᩣ;
ᨴᩮᩈᩮᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ, ᩋᩈᩮᩣᨠᩴ ᩅᩥᩁᨩᩴ ᨸᨴ”ᨶ᩠ᨲᩥ।

ᩋᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨽᨣᩅᨲᩣ, ᩍᨲᩥ ᨾᩮ ᩈᩩᨲᨶ᩠ᨲᩥ। ᨴᩩᨲᩥᨿᩴ।

᪃। ᨸᨮᨾᩅᩮᨴᨶᩣᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪅᪂। ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᩉᩮᨲᩴ ᨽᨣᩅᨲᩣ, ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨾᩁᩉᨲᩣᨲᩥ ᨾᩮ ᩈᩩᨲᩴ –

“တိဿော ဣမာ, ဘိက္ခဝေ, ဝေဒနာ။ ကတမာ တိဿော? သုခါ ဝေဒနာ, ဒုက္ခာ ဝေဒနာ, အဒုက္ခမသုခါ ဝေဒနာ –

ဣမာ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, တိဿော ဝေဒနာ”တိ။ ဧတမတ္ထံ ဘဂဝါ အဝေါစ။ တတ္ထေတံ ဣတိ ဝုစ္စတိ –

“သမာဟိတော သမ္ပဇာနော, သတော ဗုဒ္ဓဿ သာဝကော;
ဝေဒနာ စ ပဇာနာတိ, ဝေဒနာနဉ္စ သမ္ဘဝံ။

“ယတ္ထ စေတာ နိရုဇ္ဈန္တိ, မဂ္ဂဉ္စ ခယဂါမိနံ;
ဝေဒနာနံ ခယာ ဘိက္ခု, နိစ္ဆာတော ပရိနိဗ္ဗုတော”တိ။

အယမ္ပိ အတ္ထော ဝုတ္တော ဘဂဝတာ, ဣတိ မေ သုတန္တိ။ တတိယံ။

၄။ ဒုတိယဝေဒနာသုတ္တံ

၅၃။ ဝုတ္တဉှေတံ ဘဂဝတာ, ဝုတ္တမရဟတာတိ မေ သုတံ –

“တိဿော ဣမာ, ဘိက္ခဝေ, ဝေဒနာ။ ကတမာ တိဿော? သုခါ ဝေဒနာ, ဒုက္ခာ ဝေဒနာ, အဒုက္ခမသုခါ ဝေဒနာ။ သုခါ, ဘိက္ခဝေ, ဝေဒနာ ဒုက္ခတော ဒဋ္ဌဗ္ဗာ; ဒုက္ခာ ဝေဒနာ သလ္လတော ဒဋ္ဌဗ္ဗာ; အဒုက္ခမသုခါ ဝေဒနာ အနိစ္စတော ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ ယတော ခေါ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခုနော သုခါ ဝေဒနာ ဒုက္ခတော ဒိဋ္ဌာ ဟောတိ, ဒုက္ခာ ဝေဒနာ သလ္လတော ဒိဋ္ဌာ ဟောတိ, အဒုက္ခမသုခါ ဝေဒနာ အနိစ္စတော ဒိဋ္ဌာ ဟောတိ; အယံ ဝုစ္စတိ, ဘိက္ခဝေ, ‘ဘိက္ခု အရိယော သမ္မဒ္ဒသော အစ္ဆေစ္ဆိ [အစ္ဆေဇ္ဇိ (သီ။ ပီ။), အစ္ဆိဇ္ဇိ (က။)], တဏှံ, ဝိဝတ္တယိ [ဝါဝတ္တယိ (သီ။ အဋ္ဌ။)] သံယောဇနံ, သမ္မာ မာနာဘိသမယာ အန္တမကာသိ ဒုက္ခဿာ’”တိ။ ဧတမတ္ထံ ဘဂဝါ အဝေါစ။ တတ္ထေတံ ဣတိ ဝုစ္စတိ –

“ယော သုခံ ဒုက္ခတော အဒ္ဒ [ဒက္ခိ (သီ။ ပီ။ က။), အဒ္ဒက္ခိ (သျာ။)],
ဒုက္ခမဒ္ဒက္ခိ သလ္လတော;
အဒုက္ခမသုခံ သန္တံ, အဒ္ဒက္ခိ နံ အနိစ္စတော။

“သ ဝေ သမ္မဒ္ဒသော ဘိက္ခု, ယတော တတ္ထ ဝိမုစ္စတိ;
အဘိညာဝေါသိတော သန္တော, သ ဝေ ယောဂါတိဂော မုနီ”တိ။

အယမ္ပိ အတ္ထော ဝုတ္တော ဘဂဝတာ, ဣတိ မေ သုတန္တိ။ ဒုတိယံ။

၃။ ပဌမဝေဒနာသုတ္တံ

၅၂။ ဝုတ္တဉှေတံ ဘဂဝတာ, ဝုတ္တမရဟတာတိ မေ သုတံ –

''တိဿော ဣမာ, ဘိက္ခဝေ, ဝေဒနာ။ ကတမာ တိဿော? သုခါ ဝေဒနာ, ဒုက္ခာ ဝေဒနာ, အဒုက္ခမသုခါ ဝေဒနာ – ဣမာ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, တိဿော ဝေဒနာ''တိ။ ဧတမတ္ထံ ဘဂဝါ အဝေါစ။ တတ္ထေတံ ဣတိ ဝုစ္စတိ –

''သမာဟိတော သမ္ပဇာနော, သတော ဗုဒ္ဓဿ သာဝကော;
ဝေဒနာ စ ပဇာနာတိ, ဝေဒနာနဉ္စ သမ္ဘဝံ။

''ယတ္ထ စေတာ နိရုဇ္ဈန္တိ, မဂ္ဂဉ္စ ခယဂါမိနံ;
ဝေဒနာနံ ခယာ ဘိက္ခု, နိစ္ဆာတော ပရိနိဗ္ဗုတော''တိ။

အယမ္ပိ အတ္ထော ဝုတ္တော ဘဂဝတာ, ဣတိ မေ သုတန္တိ။ တတိယံ။

၄။ ဒုတိယဝေဒနာသုတ္တံ

၅၃။ ဝုတ္တဉှေတံ ဘဂဝတာ, ဝုတ္တမရဟတာတိ မေ သုတံ –

''တိဿော ဣမာ, ဘိက္ခဝေ, ဝေဒနာ။ ကတမာ တိဿော? သုခါ ဝေဒနာ, ဒုက္ခာ ဝေဒနာ, အဒုက္ခမသုခါ ဝေဒနာ – ဣမာ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, တိဿော ဝေဒနာ''တိ။ ဧတမတ္ထံ ဘဂဝါ အဝေါစ။ တတ္ထေတံ ဣတိ ဝုစ္စတိ –

''သုခါ ဝေဒနာ ဒုက္ခာ ဝေဒနာ, အဒုက္ခမသုခါ ဝေဒနာ သဟ;
ဣတိ သဗ္ဗပရိဂ္ဂဟိတော, ဖုဿ ဖုဿ ဝယံ ပဿတိ။

''သဗ္ဗပရိဂ္ဂဟိတတ္တာ, တဏှာဂတော ယထာဘူတံ;
ဝေဒနာ ပဇာနာတိ, ဖုဿ ဖုဿ ဝယံ ပဿံ;
ဝေဒနာနံ ခယာ ဘိက္ခု, နိစ္ဆာတော ပရိနိဗ္ဗုတော''တိ။

𑄃𑄡𑄟𑄳𑄛𑄨 𑄃𑄖𑄳𑄗𑄮 𑄤𑄪𑄖𑄳𑄖𑄮 𑄞𑄉𑄤𑄖𑅅, 𑄃𑄨𑄖𑄨 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄚𑄳𑄖𑄨𑅁 𑄍𑄑𑄳𑄒𑄁𑅁

𑄽𑅁 𑄛𑄒𑄟𑄃𑅅𑄥𑄤𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

𑄻𑄼𑅁 𑄤𑄪𑄖𑄳𑄖𑄐𑄳𑄦𑄬𑄖𑄁 𑄞𑄉𑄤𑄖𑅅, 𑄤𑄪𑄖𑄳𑄖𑄟𑄢𑄦𑄖𑅅𑄖𑄨 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄁 –

‘‘𑄖𑄡𑄮𑄟𑄬, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄃𑅅𑄥𑄤𑅅𑅁 𑄇𑄖𑄟𑄬 𑄖𑄡𑄮? 𑄇𑅅𑄟𑅅𑄥𑄤𑄮, 𑄞𑄤𑅅𑄥𑄤𑄮, 𑄃𑄤𑄨𑄎𑄳𑄎𑅅𑄥𑄤𑄮 – 𑄃𑄨𑄟𑄬 𑄈𑄮, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄖𑄡𑄮 𑄃𑅅𑄥𑄤𑅅’’𑄖𑄨𑅁 𑄆𑄖𑄟𑄖𑄳𑄗𑄁 𑄞𑄉𑄤𑅅 𑄃𑄤𑄮𑄌𑅁 𑄖𑄖𑄳𑄗𑄬𑄖𑄁 𑄃𑄨𑄖𑄨 𑄤𑄪𑄌𑄳𑄌𑄖𑄨 –

> ‘‘𑄥𑄟𑅅𑄦𑄨𑄖𑄮 𑄥𑄟𑄳𑄛𑄎𑅅𑄚𑄮, 𑄥𑄖𑄮 𑄝𑄪𑄘𑄳𑄙𑄥𑄳𑄥 𑄥𑅅𑄤𑄇𑄮;
> 𑄃𑅅𑄥𑄤𑄬 𑄌 𑄛𑄎𑅅𑄚𑅅𑄖𑄨, 𑄃𑅅𑄥𑄤𑅅𑄚𑄐𑄳𑄌 𑄥𑄟𑄳𑄞𑄤𑄁𑅁
>
> ‘‘𑄡𑄖𑄳𑄗 𑄌𑄬𑄖𑅅 𑄚𑄨𑄢𑄪𑄎𑄳𑄏𑄚𑄳𑄖𑄨, 𑄟𑄉𑄳𑄉𑄐𑄳𑄌 𑄈𑄡𑄉𑅅𑄟𑄨𑄚𑄁;
> 𑄃𑅅𑄥𑄤𑅅𑄚𑄁 𑄈𑄡𑅅 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄪, 𑄚𑄨𑄌𑄳𑄍𑅅𑄖𑄮 𑄛𑄢𑄨𑄚𑄨𑄝𑄳𑄝𑄪𑄖𑄮’’𑄖𑄨𑅁

𑄃𑄡𑄟𑄳𑄛𑄨 𑄃𑄖𑄳𑄗𑄮 𑄤𑄪𑄖𑄳𑄖𑄮 𑄞𑄉𑄤𑄖𑅅, 𑄃𑄨𑄖𑄨 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄚𑄳𑄖𑄨𑅁 𑄥𑄖𑄳𑄖𑄟𑄁𑅁

𑄾𑅁 𑄘𑄪𑄖𑄨𑄡𑄃𑅅𑄥𑄤𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

𑄻𑄽𑅁 𑄤𑄪𑄖𑄳𑄖𑄐𑄳𑄦𑄬𑄖𑄁 𑄞𑄉𑄤𑄖𑅅, 𑄤𑄪𑄖𑄳𑄖𑄟𑄢𑄦𑄖𑅅𑄖𑄨 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄁 –

‘‘𑄖𑄡𑄮𑄟𑄬, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄃𑅅𑄥𑄤𑅅𑅁 𑄇𑄖𑄟𑄬 𑄖𑄡𑄮? 𑄇𑅅𑄟𑅅𑄥𑄤𑄮, 𑄞𑄤𑅅𑄥𑄤𑄮, 𑄃𑄤𑄨𑄎𑄳𑄎𑅅𑄥𑄤𑄮 – 𑄃𑄨𑄟𑄬 𑄈𑄮, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄖𑄡𑄮 𑄃𑅅𑄥𑄤𑅅’’𑄖𑄨𑅁 𑄆𑄖𑄟𑄖𑄳𑄗𑄁 𑄞𑄉𑄤𑅅 𑄃𑄤𑄮𑄌𑅁 𑄖𑄖𑄳𑄗𑄬𑄖𑄁 𑄃𑄨𑄖𑄨 𑄤𑄪𑄌𑄳𑄌𑄖𑄨 –

> ‘‘𑄡𑄥𑄳𑄥 𑄇𑅅𑄟𑅅𑄥𑄤𑄮 𑄈𑄩𑄕𑄮, 𑄃𑄤𑄨𑄎𑄳𑄎𑅅 𑄌 𑄤𑄨𑄢𑅅𑄎𑄨𑄖𑅅;
> 𑄞𑄤𑅅𑄥𑄤𑄮 𑄛𑄢𑄨𑄇𑄳𑄈𑄩𑄕𑄮, 𑄤𑄨𑄛𑄳𑄛𑄟𑄪𑄖𑄳𑄖𑄮 𑄚𑄨𑄢𑄫𑄛𑄙𑄨;
> 𑄙𑅅𑄢𑄬𑄖𑄨 𑄃𑄚𑄳𑄖𑄨𑄟𑄁 𑄘𑄬𑄦𑄁, 𑄎𑄬𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄟𑅅𑄢𑄁 𑄥𑄤𑅅𑄦𑄨𑄚𑄨’’𑄚𑄳𑄖𑄨 [𑄥𑄤𑅅𑄦𑄚𑄚𑄳𑄖𑄨 (𑄥𑄳𑄡𑅅)]𑅁

𑄃𑄡𑄟𑄳𑄛𑄨 𑄃𑄖𑄳𑄗𑄮 𑄤𑄪𑄖𑄳𑄖𑄮 𑄞𑄉𑄤𑄖𑅅, 𑄃𑄨𑄖𑄨 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄚𑄳𑄖𑄨𑅁 𑄃𑄑𑄳𑄒𑄟𑄁𑅁

𑄿। 𑄖𑄕𑄴𑄦𑄧𑄥𑄪𑄖𑄴𑄖𑄁

𑄻𑄾। 𑄤𑄪𑄖𑄴𑄖𑄐𑄴𑄦𑄬𑄖𑄁 𑄞𑄉𑄤𑄖𑄧, 𑄤𑄪𑄖𑄴𑄖𑄟𑄢𑄦𑄖𑄧𑄖𑄨 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄁 –

‘‘𑄖𑄨𑄥𑄴𑄥𑄮 𑄄𑄟𑄧, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄤𑄬, 𑄖𑄕𑄴𑄦𑄧। 𑄇𑄖𑄟𑄧 𑄖𑄨𑄥𑄴𑄥𑄮? 𑄇𑄧𑄟𑄖𑄕𑄴𑄦𑄧, 𑄞𑄤𑄖𑄕𑄴𑄦𑄧, 𑄤𑄨𑄞𑄤𑄖𑄕𑄴𑄦𑄧 – 𑄄𑄟𑄧 𑄈𑄮, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄤𑄬, 𑄖𑄨𑄥𑄴𑄥𑄮 𑄖𑄕𑄴𑄦𑄧’’𑄖𑄨। 𑄆𑄖𑄟𑄖𑄴𑄗𑄁 𑄞𑄉𑄤𑄧 𑄃𑄤𑄮𑄌। 𑄖𑄖𑄴𑄗𑄬𑄖𑄁 𑄄𑄖𑄨 𑄤𑄪𑄌𑄴𑄌𑄖𑄨 –

‘‘𑄖𑄕𑄴𑄦𑄧𑄠𑄮𑄉𑄬𑄚 𑄥𑄁𑄠𑄪𑄖𑄴𑄖𑄧, 𑄢𑄖𑄴𑄖𑄌𑄨𑄖𑄴𑄖𑄧 𑄞𑄤𑄧𑄞𑄤𑄬;
𑄖𑄬 𑄠𑄮𑄉𑄠𑄪𑄖𑄴𑄖𑄧 𑄟𑄧𑄢𑄥𑄴𑄥, 𑄃𑄠𑄮𑄉𑄇𑄴𑄈𑄬𑄟𑄨𑄚𑄮 𑄎𑄚𑄧;
𑄥𑄖𑄴𑄖𑄧 𑄉𑄌𑄴𑄌𑄚𑄴𑄖𑄨 𑄥𑄁𑄥𑄧𑄢𑄁, 𑄎𑄧𑄖𑄩𑄟𑄢𑄕𑄉𑄧𑄟𑄨𑄚𑄮।

‘‘𑄠𑄬 𑄌 𑄖𑄕𑄴𑄦𑄁 𑄛𑄦𑄚𑄴𑄖𑄴𑄤𑄧𑄚, 𑄤𑄩𑄖𑄖𑄕𑄴𑄦𑄧 [𑄍𑄨𑄚𑄴𑄚𑄖𑄕𑄴𑄦𑄧 𑄌 (𑄥𑄩। 𑄇।)]
𑄞𑄤𑄧𑄞𑄤𑄬;
𑄖𑄬 𑄤𑄬 [𑄖𑄬 𑄌 (𑄥𑄩। 𑄛𑄩। 𑄇।)] 𑄛𑄧𑄢𑄋𑄴𑄉𑄖𑄧 [𑄛𑄧𑄢𑄉𑄖𑄧 (𑄇। 𑄥𑄩। 𑄥𑄴𑄠𑄧।)]
𑄣𑄮𑄇𑄬, 𑄠𑄬 𑄛𑄖𑄴𑄖𑄧 𑄃𑄥𑄤𑄇𑄴𑄈𑄠’’𑄚𑄴𑄖𑄨।

𑄃𑄠𑄟𑄴𑄛𑄨 𑄃𑄖𑄴𑄗𑄮 𑄤𑄪𑄖𑄴𑄖𑄮 𑄞𑄉𑄤𑄖𑄧, 𑄄𑄖𑄨 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄚𑄴𑄖𑄨। 𑄚𑄤𑄟𑄁।

𑄷𑄶। 𑄟𑄧𑄢𑄙𑄬𑄠𑄴𑄠𑄥𑄪𑄖𑄴𑄖𑄁

𑄻𑄿। 𑄤𑄪𑄖𑄴𑄖𑄐𑄴𑄦𑄬𑄖𑄁 𑄞𑄉𑄤𑄖𑄧, 𑄤𑄪𑄖𑄴𑄖𑄟𑄢𑄦𑄖𑄧𑄖𑄨 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄁 –

‘‘𑄖𑄩𑄦𑄨, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄤𑄬, 𑄙𑄟𑄴𑄟𑄬𑄦𑄨 𑄥𑄟𑄚𑄴𑄚𑄧𑄉𑄖𑄮 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄪 𑄃𑄖𑄨𑄇𑄴𑄇𑄟𑄴𑄟 𑄟𑄧𑄢𑄙𑄬𑄠𑄴𑄠𑄁 𑄃𑄧𑄘𑄨𑄌𑄴𑄌𑄮𑄤 𑄤𑄨𑄢𑄮𑄌𑄖𑄨। 𑄇𑄖𑄟𑄬𑄦𑄨 𑄖𑄩𑄦𑄨? 𑄄𑄙, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄤𑄬, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄪 𑄃𑄥𑄬𑄇𑄴𑄈𑄬𑄚 𑄥𑄩𑄣𑄇𑄴𑄈𑄚𑄴𑄙𑄬𑄚 𑄥𑄟𑄚𑄴𑄚𑄧𑄉𑄖𑄮 𑄦𑄮𑄖𑄨, 𑄃𑄥𑄬𑄇𑄴𑄈𑄬𑄚 𑄥𑄟𑄧𑄙𑄨𑄇𑄴𑄈𑄚𑄴𑄙𑄬𑄚 𑄥𑄟𑄚𑄴𑄚𑄧𑄉𑄖𑄮 𑄦𑄮𑄖𑄨, 𑄃𑄥𑄬𑄇𑄴𑄈𑄬𑄚 𑄛𑄐𑄴𑄐𑄧𑄇𑄴𑄈𑄚𑄴𑄙𑄬𑄚 𑄥𑄟𑄚𑄴𑄚𑄧𑄉𑄖𑄮 𑄦𑄮𑄖𑄨 – 𑄄𑄟𑄬𑄦𑄨 𑄈𑄮, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄤𑄬, 𑄖𑄩𑄦𑄨 𑄙𑄟𑄴𑄟𑄬𑄦𑄨 𑄥𑄟𑄚𑄴𑄚𑄧𑄉𑄖𑄮 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄪 𑄃𑄖𑄨𑄇𑄴𑄇𑄟𑄴𑄟 𑄟𑄧𑄢𑄙𑄬𑄠𑄴𑄠𑄁 𑄃𑄧𑄘𑄨𑄌𑄴𑄌𑄮𑄤 𑄤𑄨𑄢𑄮𑄌𑄖𑄩’’𑄖𑄨। 𑄆𑄖𑄟𑄖𑄴𑄗𑄁 𑄞𑄉𑄤𑄧 𑄃𑄤𑄮𑄌। 𑄖𑄖𑄴𑄗𑄬𑄖𑄁 𑄄𑄖𑄨 𑄤𑄪𑄌𑄴𑄌𑄖𑄨 –

‘‘𑄥𑄩𑄣𑄁 𑄥𑄟𑄧𑄙𑄨 𑄛𑄐𑄴𑄐𑄧 𑄌, 𑄠𑄥𑄴𑄥 𑄆𑄖𑄬 𑄥𑄪𑄞𑄧𑄤𑄨𑄖𑄧;
𑄃𑄖𑄨𑄇𑄴𑄇𑄟𑄴𑄟 𑄟𑄧𑄢𑄙𑄬𑄠𑄴𑄠𑄁, 𑄃𑄧𑄘𑄨𑄌𑄴𑄌𑄮𑄤 𑄤𑄨𑄢𑄮𑄌𑄖𑄩’’𑄖𑄨।

𑄃𑄠𑄟𑄴𑄛𑄨 𑄃𑄖𑄴𑄗𑄮 𑄤𑄪𑄖𑄴𑄖𑄮 𑄞𑄉𑄤𑄖𑄧, 𑄄𑄖𑄨 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄚𑄴𑄖𑄨। 𑄘𑄥𑄟𑄁।

𑄛𑄒𑄟𑄮 𑄝𑄉𑄳𑄉𑄮 𑄚𑄨𑄑𑄳𑄒𑄨𑄖𑄮𑅁

𑄖𑄥𑄳𑄥𑄪𑄘𑄳𑄘𑄂𑄚𑄁 –

𑄟𑄫𑄣𑄙𑄂𑄖𑄪 𑄃𑄗 𑄝𑄬𑄘𑄚𑄂 𑄘𑄳𑄝𑄬, 𑄆𑄥𑄚𑄂 𑄌 𑄘𑄳𑄝𑄬 𑄃𑄂𑄥𑄝𑄂 𑄘𑄳𑄝𑄬;
𑄖𑄕𑄳𑄦𑄂𑄖𑄮 𑄌 𑄃𑄗 [𑄖𑄕𑄳𑄦𑄂𑄖𑄮 𑄃𑄗 (𑄥𑄳𑄡𑄂𑅁)] 𑄟𑄂𑄢𑄙𑄬𑄡𑄳𑄡𑄖𑄮, 𑄝𑄉𑄳𑄉𑄟𑄂𑄦𑄪
𑄛𑄒𑄟𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄅𑄖𑄳𑄖𑄟𑄚𑄳𑄖𑄨𑅁

𑄸𑅁 𑄘𑄪𑄖𑄨𑄡𑄝𑄉𑄳𑄉𑄮

𑄷𑅁 𑄛𑄪𑄐𑄳𑄐𑄇𑄨𑄢𑄨𑄡𑄝𑄖𑄳𑄗𑄪𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

𑄼𑄶𑅁 𑄝𑄪𑄖𑄳𑄖𑄐𑄳𑄦𑄬𑄖𑄁 𑄞𑄉𑄝𑄖𑄂, 𑄝𑄪𑄖𑄳𑄖𑄟𑄢𑄦𑄖𑄂𑄖𑄨 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄁 –

‘‘𑄖𑄩𑄕𑄨𑄟𑄂𑄚𑄨, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄝𑄬, 𑄛𑄪𑄐𑄳𑄐𑄇𑄨𑄢𑄨𑄡𑄝𑄖𑄳𑄗𑄫𑄚𑄨𑅁 𑄇𑄖𑄟𑄂𑄚𑄨 𑄖𑄩𑄕𑄨? 𑄘𑄂𑄚𑄟𑄡𑄁 𑄛𑄪𑄐𑄳𑄐𑄇𑄨𑄢𑄨𑄡𑄝𑄖𑄳𑄗𑄪, 𑄥𑄩𑄣𑄟𑄡𑄁 𑄛𑄪𑄐𑄳𑄐𑄇𑄨𑄢𑄨𑄡𑄝𑄖𑄳𑄗𑄪, 𑄞𑄂𑄝𑄚𑄂𑄟𑄡𑄁 𑄛𑄪𑄐𑄳𑄐𑄇𑄨𑄢𑄨𑄡𑄝𑄖𑄳𑄗𑄪 – 𑄄𑄟𑄂𑄚𑄨 𑄈𑄮, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄝𑄬, 𑄖𑄩𑄕𑄨 𑄛𑄪𑄐𑄳𑄐𑄇𑄨𑄢𑄨𑄡𑄝𑄖𑄳𑄗𑄫𑄚𑄩’’𑄖𑄨𑅁 𑄆𑄖𑄟𑄖𑄳𑄗𑄁 𑄞𑄉𑄝𑄂 𑄃𑄝𑄮𑄌𑅁 𑄖𑄖𑄳𑄗𑄬𑄖𑄁 𑄄𑄖𑄨 𑄝𑄪𑄌𑄳𑄌𑄖𑄨 –

‘‘𑄛𑄪𑄐𑄳𑄐𑄟𑄬𑄝 𑄥𑄮 𑄥𑄨𑄇𑄳𑄈𑄬𑄡𑄳𑄡, 𑄃𑄂𑄡𑄖𑄉𑄳𑄉𑄁 𑄥𑄪𑄈𑄪𑄘𑄳𑄢𑄡𑄁;
𑄘𑄂𑄚𑄐𑄳𑄌 𑄥𑄟𑄌𑄢𑄨𑄡𑄐𑄳𑄌, 𑄟𑄬𑄖𑄳𑄖𑄌𑄨𑄖𑄳𑄖𑄐𑄳𑄌 𑄞𑄂𑄝𑄡𑄬𑅁

‘‘𑄆𑄖𑄬 𑄙𑄟𑄳𑄟𑄬 𑄞𑄂𑄝𑄡𑄨𑄖𑄳𑄝𑄂, 𑄖𑄡𑄮 𑄥𑄪𑄈𑄥𑄟𑄪𑄘𑄳𑄢𑄡𑄬;
𑄃𑄝𑄳𑄡𑄂𑄛𑄎𑄳𑄏𑄁 𑄥𑄪𑄈𑄁 𑄣𑄮𑄇𑄁, 𑄛𑄕𑄳𑄓𑄨𑄖𑄮 𑄅𑄛𑄛𑄎𑄳𑄎𑄖𑄩’’𑄖𑄨𑅁

𑄃𑄡𑄟𑄳𑄛𑄨 𑄃𑄖𑄳𑄗𑄮 𑄝𑄪𑄖𑄳𑄖𑄮 𑄞𑄉𑄝𑄖𑄂, 𑄄𑄖𑄨 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄚𑄳𑄖𑄨𑅁 𑄛𑄒𑄟𑄁𑅁

𑄸𑅁 𑄌𑄇𑄳𑄈𑄪𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

𑄼𑄷𑅁 𑄝𑄪𑄖𑄳𑄖𑄐𑄳𑄦𑄬𑄖𑄁 𑄞𑄉𑄝𑄖𑄂, 𑄝𑄪𑄖𑄳𑄖𑄟𑄢𑄦𑄖𑄂𑄖𑄨 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄁 –

“တီဏိမာနိ, ဘိက္ခဝေ, စက္ခူနိ။ ကတမာနိ တီဏိ? မံသစက္ခု, ဒိဗ္ဗစက္ခု, ပညာစက္ခု – ဣမာနိ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, တီဏိ စက္ခူနီ”တိ။ ဧတမတ္ထံ ဘဂဝါ အဝေါစ။ တတ္ထေတံ ဣတိ ဝုစ္စတိ –

“မံသစက္ခု ဒိဗ္ဗစက္ခု, ပညာစက္ခု အနုတ္တရံ;
ဧတာနိ တီဏိ စက္ခူနိ, အက္ခာသိ ပုရိသုတ္တမော။

“မံသစက္ခုဿ ဥပ္ပါဒေါ, မဂ္ဂေါ ဒိဗ္ဗဿ စက္ခုနော;
ယတော ဉာဏံ ဥဒပါဒိ, ပညာစက္ခု အနုတ္တရံ;
ယဿ စက္ခုဿ ပဋိလာဘာ, သဗ္ဗဒုက္ခာ ပမုစ္စတီ”တိ။

အယမ္ပိ အတ္ထော ဝုတ္တော ဘဂဝတာ, ဣတိ မေ သုတန္တိ။ ဒုတိယံ။

၃။ ဣန္ဒြိယသုတ္တံ

၆၂။ ဝုတ္တဉှေတံ ဘဂဝတာ, ဝုတ္တမရဟတာတိ မေ သုတံ –

“တီဏိမာနိ, ဘိက္ခဝေ, ဣန္ဒြိယာနိ။ ကတမာနိ တီဏိ? အနညာတညဿာမီတိန္ဒြိယံ, အညိန္ဒြိယံ, အညာတာဝိန္ဒြိယံ – ဣမာနိ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, တီဏိ ဣန္ဒြိယာနီ”တိ။ ဧတမတ္ထံ ဘဂဝါ အဝေါစ။ တတ္ထေတံ ဣတိ ဝုစ္စတိ –

“သေခဿ သိက္ခမာနဿ, ဥဇုမဂ္ဂါနုသာရိနော;
ခယသ္မိံ ပဌမံ ဉာဏံ, တတော အညာ အနန္တရာ။

“တတော အညာဝိမုတ္တဿ, ဉာဏံ ဝေ ဟောတိ တာဒိနော;
အကုပ္ပါ မေ ဝိမုတ္တီတိ, ဘဝသံယောဇနက္ခယာ။

“သ ဝေ [သစေ (သီ၊ သျာ၊)] ဣန္ဒြိယသမ္ပန္နော, သန္တော သန္တိပဒေ ရတော;
ဓာရေတိ အန္တိမံ ဒေဟံ, ဇေတွာ မာရံ သဝါဟိနိ”န္တိ။

အယမ္ပိ အတ္ထော ဝုတ္တော ဘဂဝတာ, ဣတိ မေ သုတန္တိ။ တတိယံ။

𑄺𑅁 𑄃𑄘𑄳𑄙𑅅𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

𑄼𑄹𑅁 𑄤𑄪𑄖𑄳𑄖𑄐𑄳𑄦𑄬𑄖𑄁 𑄞𑄉𑄤𑄖𑅅, 𑄤𑄪𑄖𑄳𑄖𑄟𑄢𑄦𑄖𑅅𑄖𑄨 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄁 –

‘‘𑄖𑄡𑄮𑄟𑄬, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄃𑄘𑄳𑄙𑅅𑅁 𑄇𑄖𑄟𑄬 𑄖𑄡𑄮? 𑄃𑄖𑄩𑄖𑄮 𑄃𑄘𑄳𑄙𑅅, 𑄃𑄚𑅅𑄉𑄖𑄮 𑄃𑄘𑄳𑄙𑅅, 𑄛𑄌𑄳𑄌𑄪𑄛𑄳𑄛𑄚𑄳𑄚𑄮 𑄃𑄘𑄳𑄙𑅅 – 𑄄𑄟𑄬 𑄈𑄮, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄖𑄡𑄮 𑄃𑄘𑄳𑄙𑅅’’𑄖𑄨𑅁 𑄆𑄖𑄟𑄖𑄳𑄗𑄁 𑄞𑄉𑄤𑅅 𑄃𑄤𑄮𑄌𑅁 𑄖𑄖𑄳𑄗𑄬𑄖𑄁 𑄄𑄖𑄨 𑄤𑄪𑄌𑄳𑄌𑄖𑄨 –

‘‘𑄃𑄇𑄳𑄈𑄬𑄡𑄳𑄡𑄥𑄐𑄳𑄐𑄨𑄚𑄮 𑄥𑄖𑄳𑄖𑅅, 𑄃𑄇𑄳𑄈𑄬𑄡𑄳𑄡𑄥𑄳𑄟𑄨𑄁 𑄛𑄖𑄨𑄑𑄳𑄒𑄨𑄖𑅅;
𑄃𑄇𑄳𑄈𑄬𑄡𑄳𑄡𑄁 𑄃𑄛𑄢𑄨𑄐𑄳𑄐𑅅𑄡, 𑄡𑄮𑄉𑄟𑅅𑄡𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄟𑄌𑄳𑄌𑄪𑄚𑄮𑅁

‘‘𑄃𑄇𑄳𑄈𑄬𑄡𑄳𑄡𑄐𑄳𑄌 𑄛𑄢𑄨𑄐𑄳𑄐𑅅𑄡, 𑄃𑄇𑄳𑄈𑅅𑄖𑅅𑄢𑄁 𑄚 𑄟𑄐𑄳𑄐𑄖𑄨;
𑄜𑄪𑄑𑄳𑄒𑄮 𑄤𑄨𑄟𑄮𑄇𑄳𑄈𑄮 𑄟𑄚𑄥𑅅, 𑄥𑄚𑄳𑄖𑄨𑄛𑄘𑄟𑄚𑄪𑄖𑄳𑄖𑄢𑄁𑅁

‘‘𑄥 𑄤𑄬 [𑄥𑄌𑄬 (𑄇𑅁)] 𑄃𑄇𑄳𑄈𑄬𑄡𑄳𑄡𑄥𑄟𑄳𑄛𑄚𑄳𑄚𑄮, 𑄥𑄚𑄳𑄖𑄮 𑄥𑄚𑄳𑄖𑄨𑄛𑄘𑄬 𑄢𑄖𑄮;
𑄥𑄋𑄳𑄈𑅅𑄡 𑄥𑄬𑄤𑄩 𑄙𑄟𑄳𑄟𑄑𑄳𑄒𑄮, 𑄥𑄋𑄳𑄈𑄳𑄡𑄁 𑄚𑄮𑄛𑄬𑄖𑄨 𑄤𑄬𑄘𑄉𑄫’’𑄖𑄨𑅁

𑄃𑄡𑄟𑄳𑄛𑄨 𑄃𑄖𑄳𑄗𑄮 𑄤𑄪𑄖𑄳𑄖𑄮 𑄞𑄉𑄤𑄖𑅅, 𑄄𑄖𑄨 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄚𑄳𑄖𑄨𑅁 𑄌𑄖𑄪𑄖𑄳𑄗𑄁𑅁

𑄻𑅁 𑄘𑄪𑄌𑄳𑄌𑄢𑄨𑄖𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

𑄼𑄺𑅁 𑄤𑄪𑄖𑄳𑄖𑄐𑄳𑄦𑄬𑄖𑄁 𑄞𑄉𑄤𑄖𑅅, 𑄤𑄪𑄖𑄳𑄖𑄟𑄢𑄦𑄖𑅅𑄖𑄨 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄁 –

‘‘𑄖𑄩𑄕𑄨𑄟𑅅𑄚𑄨, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄘𑄪𑄌𑄳𑄌𑄢𑄨𑄖𑅅𑄚𑄨𑅁 𑄇𑄖𑄟𑅅𑄚𑄨 𑄖𑄩𑄕𑄨? 𑄇𑅅𑄡𑄘𑄪𑄌𑄳𑄌𑄢𑄨𑄖𑄁, 𑄤𑄌𑄩𑄘𑄪𑄌𑄳𑄌𑄢𑄨𑄖𑄁, 𑄟𑄚𑄮𑄘𑄪𑄌𑄳𑄌𑄢𑄨𑄖𑄁 – 𑄄𑄟𑅅𑄚𑄨 𑄈𑄮, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄖𑄩𑄕𑄨 𑄘𑄪𑄌𑄳𑄌𑄢𑄨𑄖𑅅𑄚𑄩’’𑄖𑄨𑅁 𑄆𑄖𑄟𑄖𑄳𑄗𑄁 𑄞𑄉𑄤𑅅 𑄃𑄤𑄮𑄌𑅁 𑄖𑄖𑄳𑄗𑄬𑄖𑄁 𑄄𑄖𑄨 𑄤𑄪𑄌𑄳𑄌𑄖𑄨 –

‘‘𑄇𑅅𑄡𑄘𑄪𑄌𑄳𑄌𑄢𑄨𑄖𑄁 𑄇𑄖𑄳𑄤𑅅, 𑄤𑄌𑄩𑄘𑄪𑄌𑄳𑄌𑄢𑄨𑄖𑅅𑄚𑄨 𑄌;
𑄟𑄚𑄮𑄘𑄪𑄌𑄳𑄌𑄢𑄨𑄖𑄁 𑄇𑄖𑄳𑄤𑅅, 𑄡𑄐𑄳𑄌𑄐𑄳𑄐𑄁 𑄘𑄮𑄥𑄥𑄁𑄦𑄨𑄖𑄁𑅁

‘‘𑄃𑄇𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄇𑄪𑄥𑄣𑄁 𑄇𑄟𑄳𑄟𑄁, 𑄇𑄖𑄳𑄤𑅅𑄚𑅅𑄇𑄪𑄥𑄣𑄁 𑄝𑄦𑄪𑄁;
𑄇𑅅𑄡𑄥𑄳𑄥 𑄞𑄬𑄘𑅅 𑄘𑄪𑄛𑄳𑄛𑄐𑄳𑄐𑄮, 𑄚𑄨𑄢𑄡𑄁 𑄥𑄮𑄛𑄛𑄎𑄳𑄎𑄖𑄩’’𑄖𑄨𑅁

အယမ္ပိ အတ္ထော ဝုတ္တော ဘဂဝတာ, ဣတိ မေ သုတန္တိ။ ပဉ္စမံ။

၆။ သုစရိတသုတ္တံ

၆၆။ ဝုတ္တဉှေတံ ဘဂဝတာ, ဝုတ္တမရဟတာတိ မေ သုတံ –

‘‘တီဏိမာနိ, ဘိက္ခဝေ, သုစရိတာနိ။ ကတမာနိ တီဏိ? ကာယသုစရိတံ, ဝစီသုစရိတံ, မနောသုစရိတံ – ဣမာနိ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, တီဏိ သုစရိတာနီ’’တိ။ ဧတမတ္ထံ ဘဂဝါ အဝေါစ။ တတ္ထေတံ ဣတိ ဝုစ္စတိ –

‘‘ကာယဒုစ္စရိတံ ဟိတွာ, ဝစီဒုစ္စရိတာနိ စ;
မနောဒုစ္စရိတံ ဟိတွာ, ယဉ္စညံ ဒေါသသံဟိတံ။

‘‘အကတွာကုသလံ ကမ္မံ, ကတွာန ကုသလံ ဗဟုံ;
ကာယဿ ဘေဒါ သပ္ပညော, သဂ္ဂံ သော ဥပပဇ္ဇတီ’’တိ။

အယမ္ပိ အတ္ထော ဝုတ္တော ဘဂဝတာ, ဣတိ မေ သုတန္တိ။ ဆဋ္ဌံ။

၇။ သောစေယျသုတ္တံ

၆၇။ ဝုတ္တဉှေတံ ဘဂဝတာ, ဝုတ္တမရဟတာတိ မေ သုတံ –

‘‘တီဏိမာနိ, ဘိက္ခဝေ, သောစေယျာနိ။ ကတမာနိ တီဏိ? ကာယသောစေယျံ, ဝစီသောစေယျံ, မနောသောစေယျံ – ဣမာနိ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, တီဏိ သောစေယျာနီ’’တိ။ ဧတမတ္ထံ ဘဂဝါ အဝေါစ။ တတ္ထေတံ ဣတိ ဝုစ္စတိ –

‘‘ကာယသုစိံ ဝစီသုစိံ [ဝါစာသုစိံ (က။)], စေတောသုစိမနာသဝံ;
သုစိံ သောစေယျသမ္ပန္နံ, အာဟု သဗ္ဗပဟာယိန’’န္တိ [အာဟု နိနှာတပါပကန္တိ (အ။ နိ။ ၃။ ၁၂၂) ဣတိပိ]။

အယမ္ပိ အတ္ထော ဝုတ္တော ဘဂဝတာ, ဣတိ မေ သုတန္တိ။ သတ္တမံ။

၈။ မောနေယျသုတ္တံ

၆၇။ ဝုတ္တဉှေတံ ဘဂဝတာ, ဝုတ္တမရဟတာတိ မေ သုတံ –

''တီဏိမာနိ, ဘိက္ခဝေ, မောနေယျာနိ။ ကတမာနိ တီဏိ? ကာယမောနေယျံ, ဝစီမောနေယျံ, မနောမောနေယျံ – ဣမာနိ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, တီဏိ မောနေယျာနီ''တိ။ ဧတမတ္ထံ ဘဂဝါ အဝေါစ။ တတ္ထေတံ ဣတိ ဝုစ္စတိ –

> ''ကာယမုနိံ ဝစီမုနိံ, မနောမုနိမနာသဝံ;
> မုနိံ မောနေယျသမ္ပန္နံ, အာဟု နိန္ဟာတပါပက''န္တိ [အာဟု
> သဗ္ဗပ္ပဟာယိနန္တိ (အ။ နိ။ ၃။၁၂၃)]။

အယမ္ပိ အတ္ထော ဝုတ္တော ဘဂဝတာ, ဣတိ မေ သုတန္တိ။ သတ္တမံ။

၈။ ပဌမရာဂသုတ္တံ

၆၈။ ဝုတ္တဉှေတံ ဘဂဝတာ, ဝုတ္တမရဟတာတိ မေ သုတံ –

''ယဿ ကဿစိ, ဘိက္ခဝေ, ရာဂေါ အပ္ပဟီနော, ဒေါသော အပ္ပဟီနော, မောဟော အပ္ပဟီနော – အယံ ဝုစ္စတိ, ဘိက္ခဝေ, 'ဗဒ္ဓော [ဗန္ဓော (ဗဟူသု)] မာရဿ ပဋိမုက္ကဿ မာရပါသော ယထာကာမကရဏီယော [ယထာ ကာမကရဏီယော စ (သီ။ သျာ။ ပီ။ က။)] ပါပိမတော'။ ယဿ ကဿစိ, ဘိက္ခဝေ, ရာဂေါ ပဟီနော, ဒေါသော ပဟီနော, မောဟော ပဟီနော – အယံ ဝုစ္စတိ, ဘိက္ခဝေ, 'အဗဒ္ဓော မာရဿ ဩမုက္ကဿ မာရပါသော န ယထာကာမကရဏီယော [န ယထာကာမကရဏီယော စ (သျာ။)] ပါပိမတော'''တိ။ ဧတမတ္ထံ ဘဂဝါ အဝေါစ။ တတ္ထေတံ ဣတိ ဝုစ္စတိ –

> ''ယဿ ရာဂေါ စ ဒေါသော စ, အဝိဇ္ဇာ စ ဝိရာဇိတာ;
> တံ ဘာဝိတတ္တညတရံ, ဗြဟ္မဘူတံ တထာဂတံ;
> ဗုဒ္ဓံ ဝေရဘယာတီတံ, အာဟု သဗ္ဗပ္ပဟာယိန''န္တိ။

အယမ္ပိ အတ္ထော ဝုတ္တော ဘဂဝတာ, ဣတိ မေ သုတန္တိ။ အဋ္ဌမံ။

၉။ ဒုတိယရာဂသုတ္တံ

၆၉။ ဝုတ္တဉှေတံ ဘဂဝတာ, ဝုတ္တမရဟတာတိ မေ သုတံ –

‘‘𑄡𑄥𑄳𑄥 𑄇𑄥𑄳𑄥𑄌𑄨, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄪𑄥𑄳𑄥 𑄤𑅅 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄪𑄚𑄨𑄡𑅅 𑄤𑅅 𑄢𑅅𑄉𑄮 𑄃𑄛𑄳𑄛𑄦𑄩𑄚𑄮, 𑄘𑄮𑄥𑄮 𑄃𑄛𑄳𑄛𑄦𑄩𑄚𑄮, 𑄟𑄮𑄦𑄮 𑄃𑄛𑄳𑄛𑄦𑄩𑄚𑄮 – 𑄃𑄡𑄁 𑄤𑄪𑄌𑄳𑄌𑄖𑄨, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄚 ‘𑄃𑄖𑄢𑄨 [𑄃𑄖𑄨𑄕𑄳𑄕𑄮 (𑄇𑅁 𑄥𑄩𑅁 𑄇𑅁)] 𑄥𑄟𑄪𑄘𑄳𑄘𑄁 𑄥𑄃𑄫𑄟𑄨𑄁 𑄥𑅅𑄤𑄑𑄳𑄑𑄁 𑄥𑄉𑅅𑄦𑄁 𑄥𑄢𑄇𑄳𑄈𑄥𑄁’𑅁 𑄡𑄥𑄳𑄥 𑄇𑄥𑄳𑄥𑄌𑄨, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄪𑄥𑄳𑄥 𑄤𑅅 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄪𑄚𑄨𑄡𑅅 𑄤𑅅 𑄢𑅅𑄉𑄮 𑄛𑄦𑄩𑄚𑄮, 𑄘𑄮𑄥𑄮 𑄛𑄦𑄩𑄚𑄮, 𑄟𑄮𑄦𑄮 𑄛𑄦𑄩𑄚𑄮 – 𑄃𑄡𑄁 𑄤𑄪𑄌𑄳𑄌𑄖𑄨, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, ‘𑄃𑄖𑄢𑄨 𑄥𑄟𑄪𑄘𑄳𑄘𑄁 𑄥𑄃𑄫𑄟𑄨𑄁 𑄥𑅅𑄤𑄑𑄳𑄑𑄁 𑄥𑄉𑅅𑄦𑄁 𑄥𑄢𑄇𑄳𑄈𑄥𑄁, 𑄖𑄨𑄕𑄳𑄕𑄮 𑄛𑅅𑄢𑄋𑄳𑄉𑄖𑄮 [𑄛𑅅𑄢𑄉𑄖𑄮 (𑄥𑄩𑅁 𑄃𑄑𑄳𑄒𑅁 𑄥𑄳𑄡𑅅𑅁)] 𑄗𑄣𑄬 𑄖𑄨𑄑𑄳𑄒𑄖𑄨 𑄝𑄳𑄢𑅅𑄦𑄳𑄟𑄕𑄮’’’𑄖𑄨𑅁 𑄃𑄬𑄖𑄟𑄖𑄳𑄗𑄁 𑄞𑄉𑄤𑅅 𑄃𑄤𑄮𑄌𑅁 𑄖𑄖𑄳𑄗𑄬𑄖𑄁 𑄃𑄨𑄖𑄨 𑄤𑄪𑄌𑄳𑄌𑄖𑄨 –

‘‘𑄡𑄥𑄳𑄥 𑄢𑅅𑄉𑄮 𑄌 𑄘𑄮𑄥𑄮 𑄌, 𑄃𑄤𑄨𑄎𑄳𑄎𑅅 𑄌 𑄤𑄨𑄢𑅅𑄎𑄨𑄖𑅅;
𑄥𑄮𑄟𑄁 𑄥𑄟𑄪𑄘𑄳𑄘𑄁 𑄥𑄉𑅅𑄦𑄁 𑄥𑄢𑄇𑄳𑄈𑄥𑄁, 𑄥𑄃𑄫𑄟𑄨𑄞𑄡𑄁 𑄘𑄪𑄖𑄳𑄖𑄢𑄁 𑄃𑄌𑄳𑄌𑄖𑄢𑄨𑅁

‘‘𑄥𑄋𑄳𑄉𑅅𑄖𑄨𑄉𑄮 𑄟𑄌𑄳𑄌𑄪𑄎𑄦𑄮 𑄚𑄨𑄢𑄪𑄛𑄙𑄨, 𑄛𑄦𑅅𑄥𑄨 𑄘𑄪𑄇𑄳𑄈𑄁 𑄃𑄛𑄪𑄚𑄝𑄳𑄞𑄤𑅅𑄡;
𑄃𑄖𑄳𑄗𑄋𑄳𑄉𑄖𑄮 𑄥𑄮 𑄚 𑄛𑄟𑅅𑄕𑄟𑄬𑄖𑄨, 𑄃𑄟𑄮𑄦𑄡𑄨 𑄟𑄌𑄳𑄌𑄪𑄢𑅅𑄎𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄝𑄳𑄢𑄫𑄟𑄩’’𑄖𑄨𑅁

𑄃𑄡𑄟𑄳𑄛𑄨 𑄃𑄖𑄳𑄗𑄮 𑄤𑄪𑄖𑄳𑄖𑄮 𑄞𑄉𑄤𑄖𑅅, 𑄃𑄨𑄖𑄨 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄚𑄳𑄖𑄨𑅁 𑄘𑄥𑄟𑄁𑅁

𑄘𑄪𑄖𑄨𑄡𑄮 𑄤𑄉𑄳𑄉𑄮 𑄚𑄨𑄑𑄳𑄒𑄨𑄖𑄮𑅁

𑄖𑄥𑄳𑄥𑄪𑄘𑄳𑄘𑅅𑄚𑄁 –

𑄛𑄪𑄐𑄳𑄐𑄁 𑄌𑄇𑄳𑄈𑄪 𑄃𑄗 𑄃𑄨𑄚𑄳𑄘𑄳𑄢𑄨𑄡𑅅𑄚𑄨 [𑄃𑄖𑄳𑄗𑄨𑄚𑄳𑄘𑄳𑄢𑄨𑄡 (𑄥𑄳𑄡𑅅𑅁)], 𑄃𑄘𑄳𑄙𑅅 𑄌 𑄌𑄢𑄨𑄖𑄁
𑄘𑄪𑄤𑄬 𑄥𑄮𑄌𑄨 [𑄥𑄪𑄌𑄨 (𑄥𑄳𑄡𑅅𑅁)];
𑄟𑄪𑄚𑄨 [𑄟𑄪𑄚𑄬 (𑄥𑄳𑄡𑅅𑅁)] 𑄃𑄗 𑄢𑅅𑄉𑄘𑄳𑄤𑄬, 𑄛𑄪𑄚 𑄤𑄉𑄳𑄉𑄟𑅅𑄦𑄪
𑄘𑄪𑄖𑄨𑄡𑄟𑄪𑄖𑄳𑄖𑄟𑄚𑄳𑄖𑄨𑅁

𑄹𑅁 𑄖𑄖𑄨𑄡𑄤𑄉𑄳𑄉𑄮

𑄷𑅁 𑄟𑄨𑄌𑄳𑄍𑅅𑄘𑄨𑄑𑄳𑄒𑄨𑄇𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

𑄽𑄶𑅁 𑄤𑄪𑄖𑄳𑄖𑄐𑄳𑄦𑄬𑄖𑄁 𑄞𑄉𑄤𑄖𑅅, 𑄤𑄪𑄖𑄳𑄖𑄟𑄢𑄦𑄖𑅅𑄖𑄨 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄁 –

‘‘𑄘𑄨𑄑𑄳𑄒𑅅 𑄟𑄡𑅅, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄥𑄖𑄳𑄖𑅅 𑄇𑅅𑄡𑄘𑄪𑄌𑄳𑄌𑄢𑄨𑄖𑄬𑄚 𑄥𑄟𑄚𑄳𑄚𑅅𑄉𑄖𑅅 𑄤𑄌𑄩𑄘𑄪𑄌𑄳𑄌𑄢𑄨𑄖𑄬𑄚 𑄥𑄟𑄚𑄳𑄚𑅅𑄉𑄖𑅅 𑄟𑄚𑄮𑄘𑄪𑄌𑄳𑄌𑄢𑄨𑄖𑄬𑄚 𑄥𑄟𑄚𑄳𑄚𑅅𑄉𑄖𑅅 𑄃𑄢𑄨𑄡𑅅𑄚𑄁

upavādakā micchādiṭṭhikā micchādiṭṭhikammasamādānā. Te kāyassa bhedā paraṃ maraṇā apāyaṃ duggatiṃ vinipātaṃ nirayaṃ upapannā.

‘‘Taṃ kho panāhaṃ, bhikkhave, nāññassa samaṇassa vā brāhmaṇassa vā sutvā vadāmi. Diṭṭhā mayā, bhikkhave, sattā kāyaduccaritena samannāgatā vacīduccaritena samannāgatā manoduccaritena samannāgatā ariyānaṃ upavādakā micchādiṭṭhikā micchādiṭṭhikammasamādānā. Te kāyassa bhedā paraṃ maraṇā apāyaṃ duggatiṃ vinipātaṃ nirayaṃ upapannā. Api ca, bhikkhave, yadeva sāmaṃ ñātaṃ sāmaṃ diṭṭhaṃ sāmaṃ viditaṃ tadevāhaṃ vadāmi.

‘‘Diṭṭhā mayā, bhikkhave, sattā kāyaduccaritena samannāgatā vacīduccaritena samannāgatā manoduccaritena samannāgatā ariyānaṃ upavādakā micchādiṭṭhikā micchādiṭṭhikammasamādānā. Te kāyassa bhedā paraṃ maraṇā apāyaṃ duggatiṃ vinipātaṃ nirayaṃ upapannā’’ti. Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati –

‘‘Micchā manaṃ paṇidhāya, micchā vācañca bhāsiya [micchā vācaṃ abhāsiya (sabbattha)];
Micchā kammāni katvāna, kāyena idha puggalo.

‘‘Appassutāpuññakaro [appassutopuññakaro (sī.), appassuto apuññakaro (syā. pī.)], appasmiṃ idha jīvite;
Kāyassa bhedā duppañño, nirayaṃ sopapajjatī’’ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā, iti me sutanti. Paṭhamaṃ.

2. Sammādiṭṭhikasuttaṃ

71. Vuttañhetaṃ bhagavatā, vuttamarahatāti me sutaṃ –

‘‘Diṭṭhā mayā, bhikkhave, sattā kāyasucaritena samannāgatā vacīsucaritena samannāgatā manosucaritena samannāgatā ariyānaṃ anupavādakā sammādiṭṭhikā sammādiṭṭhikammasamādānā. Te kāyassa bhedā paraṃ maraṇā sugatiṃ saggaṃ lokaṃ upapannā.

‘‘𑄖𑄁 𑄈𑄮 𑄛𑄚𑄂𑄦𑄁, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄚𑄂𑄐𑄳𑄐𑄥𑄳𑄥 𑄥𑄟𑄕𑄥𑄳𑄥 𑄤𑄂 𑄝𑄳𑄢𑄂𑄦𑄳𑄟𑄕𑄥𑄳𑄥 𑄤𑄂 𑄥𑄪𑄖𑄳𑄤𑄂 𑄤𑄘𑄂𑄟𑄨𑅁 𑄘𑄨𑄑𑄳𑄒𑄂 𑄟𑄡𑄂, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄥𑄖𑄳𑄖𑄂 𑄇𑄂𑄡𑄥𑄪𑄌𑄢𑄨𑄖𑄬𑄚 𑄥𑄟𑄚𑄳𑄚𑄂𑄉𑄖𑄂 𑄤𑄌𑄩𑄥𑄪𑄌𑄢𑄨𑄖𑄬𑄚 𑄥𑄟𑄚𑄳𑄚𑄂𑄉𑄖𑄂 𑄟𑄚𑄮𑄥𑄪𑄌𑄢𑄨𑄖𑄬𑄚 𑄥𑄟𑄚𑄳𑄚𑄂𑄉𑄖𑄂 𑄃𑄢𑄨𑄡𑄂𑄚𑄁 𑄃𑄚𑄪𑄛𑄤𑄂𑄘𑄇𑄂 𑄥𑄟𑄳𑄟𑄂𑄘𑄨𑄑𑄳𑄒𑄨𑄇𑄂 𑄥𑄟𑄳𑄟𑄂𑄘𑄨𑄑𑄳𑄒𑄨𑄇𑄟𑄳𑄟𑄥𑄟𑄂𑄘𑄂𑄚𑄂𑅁 𑄖𑄬 𑄇𑄂𑄡𑄥𑄳𑄥 𑄞𑄬𑄘𑄂 𑄛𑄢𑄁 𑄟𑄢𑄕𑄂 𑄥𑄪𑄉𑄖𑄨𑄁 𑄥𑄉𑄳𑄉𑄁 𑄣𑄮𑄇𑄁 𑄅𑄛𑄛𑄚𑄳𑄚𑄂𑅁 𑄃𑄛𑄨 𑄌, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄡𑄘𑄬𑄤 𑄥𑄂𑄟𑄁 𑄐𑄂𑄖𑄁 𑄥𑄂𑄟𑄁 𑄘𑄨𑄑𑄳𑄒𑄁 𑄥𑄂𑄟𑄁 𑄤𑄨𑄘𑄨𑄖𑄁 𑄖𑄘𑄬𑄤𑄂𑄦𑄁 𑄤𑄘𑄂𑄟𑄨𑅁

‘‘𑄘𑄨𑄑𑄳𑄒𑄂 𑄟𑄡𑄂, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄥𑄖𑄳𑄖𑄂 𑄇𑄂𑄡𑄥𑄪𑄌𑄢𑄨𑄖𑄬𑄚 𑄥𑄟𑄚𑄳𑄚𑄂𑄉𑄖𑄂 𑄤𑄌𑄩𑄥𑄪𑄌𑄢𑄨𑄖𑄬𑄚 𑄥𑄟𑄚𑄳𑄚𑄂𑄉𑄖𑄂 𑄟𑄚𑄮𑄥𑄪𑄌𑄢𑄨𑄖𑄬𑄚 𑄥𑄟𑄚𑄳𑄚𑄂𑄉𑄖𑄂 𑄃𑄢𑄨𑄡𑄂𑄚𑄁 𑄃𑄚𑄪𑄛𑄤𑄂𑄘𑄇𑄂 𑄥𑄟𑄳𑄟𑄂𑄘𑄨𑄑𑄳𑄒𑄨𑄇𑄂 𑄥𑄟𑄳𑄟𑄂𑄘𑄨𑄑𑄳𑄒𑄨𑄇𑄟𑄳𑄟𑄥𑄟𑄂𑄘𑄂𑄚𑄂𑅁 𑄖𑄬 𑄇𑄂𑄡𑄥𑄳𑄥 𑄞𑄬𑄘𑄂 𑄛𑄢𑄁 𑄟𑄢𑄕𑄂 𑄥𑄪𑄉𑄖𑄨𑄁 𑄥𑄉𑄳𑄉𑄁 𑄣𑄮𑄇𑄁 𑄅𑄛𑄛𑄚𑄳𑄚𑄂’’𑄖𑄨𑅁 𑄆𑄖𑄟𑄖𑄳𑄗𑄁 𑄞𑄉𑄤𑄂 𑄃𑄤𑄮𑄌𑅁 𑄖𑄖𑄳𑄗𑄬𑄖𑄁 𑄄𑄖𑄨 𑄤𑄪𑄌𑄳𑄌𑄖𑄨 –

‘‘𑄥𑄟𑄳𑄟𑄂 𑄟𑄚𑄁 𑄛𑄕𑄨𑄙𑄂𑄡, 𑄥𑄟𑄳𑄟𑄂 𑄤𑄂𑄌𑄁 𑄃𑄞𑄂𑄥𑄨𑄡 [𑄥𑄟𑄳𑄟𑄂 𑄤𑄂𑄌𑄁 𑄞𑄂𑄥𑄨𑄡 (𑄥𑄝𑄳𑄝𑄖𑄳𑄗)];
𑄥𑄟𑄳𑄟𑄂 𑄇𑄟𑄳𑄟𑄂𑄚𑄨 𑄇𑄖𑄳𑄤𑄂𑄚, 𑄇𑄂𑄡𑄬𑄚 𑄄𑄙 𑄛𑄪𑄉𑄳𑄉𑄣𑄮𑅁

‘‘𑄝𑄦𑄪𑄥𑄳𑄥𑄪𑄖𑄮 𑄛𑄪𑄐𑄳𑄐𑄇𑄢𑄮, 𑄃𑄛𑄳𑄛𑄥𑄳𑄟𑄨𑄁 𑄄𑄙 𑄎𑄩𑄤𑄨𑄖𑄬;
𑄇𑄂𑄡𑄥𑄳𑄥 𑄞𑄬𑄘𑄂 𑄥𑄛𑄳𑄛𑄐𑄳𑄐𑄮, 𑄥𑄉𑄳𑄉𑄁 𑄥𑄮 𑄅𑄛𑄛𑄎𑄳𑄎𑄖𑄩’’𑄖𑄨𑅁

𑄃𑄡𑄟𑄳𑄛𑄨 𑄃𑄖𑄳𑄗𑄮 𑄤𑄪𑄖𑄳𑄖𑄮 𑄞𑄉𑄤𑄖𑄂, 𑄄𑄖𑄨 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄚𑄳𑄖𑄨𑅁 𑄘𑄪𑄖𑄨𑄡𑄁𑅁

𑄹𑅁 𑄚𑄨𑄥𑄳𑄥𑄢𑄕𑄨𑄡𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

𑄽𑄸𑅁 𑄤𑄪𑄖𑄳𑄖𑄐𑄳𑄦𑄬𑄖𑄁 𑄞𑄉𑄤𑄖𑄂, 𑄤𑄪𑄖𑄳𑄖𑄟𑄢𑄦𑄖𑄂𑄖𑄨 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄁 –

‘‘𑄖𑄨𑄥𑄳𑄥𑄮 𑄄𑄟𑄂, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄚𑄨𑄥𑄳𑄥𑄢𑄕𑄨𑄡𑄂 [𑄚𑄨𑄥𑄳𑄥𑄢𑄕𑄩𑄡𑄂 (𑄃𑅁 𑄚𑄨𑅁 𑄹𑅁𑄸𑄶𑄶)] 𑄙𑄂𑄖𑄪𑄡𑄮𑅁 𑄇𑄖𑄟𑄂 𑄖𑄨𑄥𑄳𑄥𑄮? 𑄇𑄂𑄟𑄂𑄚𑄟𑄬𑄖𑄁 𑄚𑄨𑄥𑄳𑄥𑄢𑄕𑄁 𑄡𑄘𑄨𑄘𑄁 𑄚𑄬𑄇𑄳𑄈𑄟𑄳𑄟𑄁, 𑄢𑄫𑄛𑄂𑄚𑄟𑄬𑄖𑄁 𑄚𑄨𑄥𑄳𑄥𑄢𑄕𑄁 𑄡𑄘𑄨𑄘𑄁 𑄃𑄂𑄢𑄪𑄛𑄳𑄛𑄁, 𑄡𑄁 𑄈𑄮 𑄛𑄚 𑄇𑄨𑄐𑄳𑄌𑄨 𑄞𑄫𑄖𑄁 𑄥𑄋𑄳𑄈𑄖𑄁 𑄛𑄑𑄨𑄌𑄳𑄌𑄥𑄟𑄪𑄛𑄳𑄛𑄚𑄳𑄚𑄁 𑄚𑄨𑄢𑄮𑄙𑄮 𑄖𑄥𑄳𑄥 𑄚𑄨𑄥𑄳𑄥𑄢𑄕𑄁 – 𑄄𑄟𑄂 𑄈𑄮, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄖𑄨𑄥𑄳𑄥𑄮 𑄚𑄨𑄥𑄳𑄥𑄢𑄕𑄨𑄡𑄂 𑄙𑄂𑄖𑄪𑄡𑄮’’𑄖𑄨𑅁 𑄆𑄖𑄟𑄖𑄳𑄗𑄁 𑄞𑄉𑄤𑄂 𑄃𑄤𑄮𑄌𑅁 𑄖𑄖𑄳𑄗𑄬𑄖𑄁 𑄄𑄖𑄨 𑄤𑄪𑄌𑄳𑄌𑄖𑄨 –

‘‘𑄇𑄂𑄟𑄚𑄨𑄥𑄳𑄥𑄢𑄕𑄁 𑄐𑄖𑄳𑄤𑄂, 𑄢𑄫𑄛𑄂𑄚𑄐𑄳𑄌 𑄃𑄖𑄨𑄇𑄳𑄇𑄟𑄁;
𑄥𑄝𑄳𑄝𑄥𑄋𑄳𑄈𑄂𑄢𑄥𑄟𑄗𑄁, 𑄜𑄪𑄥𑄁 𑄃𑄂𑄖𑄂𑄛𑄨 𑄥𑄝𑄳𑄝𑄘𑄂𑅁

‘‘သ ဝေ သမ္မဒ္ဒသော ဘိက္ခု, ယတော တတ္ထ ဝိမုစ္စတိ;
အဘိညာဝေါသိတော သန္တော, သ ဝေ ယောဂါတိဂေါ မုနီ’’တိ။

အယမ္ပိ အတ္ထော ဝုတ္တော ဘဂဝတာ, ဣတိ မေ သုတန္တိ။ တတိယံ။

၄။ သန္တတရသုတ္တံ

၇၃။ ဝုတ္တဉှေတံ ဘဂဝတာ, ဝုတ္တမရဟတာတိ မေ သုတံ –

‘‘ရူပေဟိ, ဘိက္ခဝေ, အရူပါ [အာရုပ္ပါ (သီ။)] သန္တတရာ, အရူပေဟိ နိရောဓော သန္တတရော’’တိ။ ဧတမတ္ထံ ဘဂဝါ အဝောစ။ တတ္ထေတံ ဣတိ ဝုစ္စတိ –

‘‘ယေ စ ရူပူပဂါ သတ္တာ, ယေ စ အရူပဋ္ဌာယိနော [အာရုပ္ပဋ္ဌာယိနော (သီ။)];
နိရောဓံ အပ္ပဇာနန္တာ, အာဂန္တာရော ပုနဗ္ဘဝံ။

‘‘ယေ စ ရူပေ ပရိညာယ, အရူပေသု အသဏ္ဌိတာ;
နိရောဓေ ယေ ဝိမုစ္စန္တိ, တေ ဇနာ မစ္စုဟာယိနော။

‘‘ကာယေန အမတံ ဓာတုံ, ဖုသယိတွာ နိရူပဓိံ;
ဥပဓိပ္ပဋိနိဿဂ္ဂံ, သစ္ဆိကတွာ အနာသဝေါ;
ဒေသေတိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ, အသောကံ ဝိရဇံ ပဒ’’န္တိ။

အယမ္ပိ အတ္ထော ဝုတ္တော ဘဂဝတာ, ဣတိ မေ သုတန္တိ။ စတုတ္ထံ။

၅။ ပုတ္တသုတ္တံ

၇၄။ ဝုတ္တဉှေတံ ဘဂဝတာ, ဝုတ္တမရဟတာတိ မေ သုတံ –

‘‘တယောမေ, ဘိက္ခဝေ, ပုတ္တာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ကတမေ တယော? အတိဇာတော, အနုဇာတော, အဝဇာတောတိ။

‘‘ကထမဉ္စ, ဘိက်ာဇမေ, ပုတ်ာတွ္ ဘာတိဒ္ဒတွ္ ဂွတိ? ဘိဓ, ဘိက်ာဇမေ, ပုတ်ာတာသဲသ ဖိတ်ပိတဏွ္ ဂွဏ်ာတိ ဏ ဗုဘ်ဝဲ သဏေဏ် ဂတ်, ဏ ဓဖဲဖ့ သဏေဏ် ဂတ်, ဏ သစ်ဃဲ သဏေဏ် ဂတ်; ပ်ဖ်ာတိပ်တ် ဘာပိပဏ္ဍမိဏေတ်, ဘာဘိဏ်ဏ်ဘ်ာ ဘာပိပဏ္ဍမိဏေတ်, ကၽြေသုဖိပဲဖဲပဲဏ် ဘာပိပဏ္ဍမိဏေတ်, ဖုသ်မ်ာ ဘာပိပဏ္ဍမိဏေတ်, သုဏ်ၽြေဏေယဖတ္ထဇပဖ်ာဏ္ဍဏ်ဏ် ဘာပိပဏ္ဍမိဏေတ်, ဥသဲသီလ် ပ်ပဓဖဲဖ်။ ပုတ်ာတွ္ ၿ ဏေသ် ဂွတိ ဗုဘ်ဝဲ သဏေဏ် ဂတ္တွ္, ဓဖဲဖ့ သဏေဏ် ဂတ္တွ္, သစ်ဃဲ သဏေဏ် ဂတ္တွ္; ပ်ဖ်ာတိပ်တ် ပဏ္ဍမိဏေတ္တွ္, ဘာဘိဏ်ဏ်ဘ်ာ ပဏ္ဍမိဏေတ္တွ္, ကၽြေသုဖိပဲဖဲပဲဏ် ပဏ္ဍမိဏေတ္တွ္, ဖုသ်မ်ာ ပဏ္ဍမိဏေတ္တွ္, သုဏ်ၽြေဏေယဖတ္ထဇပဖ်ာဏ္ဍဏ်ဏ် ပဏ္ဍမိဏေတ္တွ္, သီလမ် ကလ်ုဏ်ဓဖဲဖွ္။ ဘောမ် ဇွ္, ဘိက်ာဇမေ, ပုတ်ာတွ္ ဘာတိဒ္ဒတွ္ ဂွတိ။

‘‘ကထမဉ္စ, ဘိက်ာဇမေ, ပုတ်ာတွ္ ဘာဏုဒ္ဒတွ္ ဂွတိ? ဘိဓ, ဘိက်ာဇမေ, ပုတ်ာတာသဲသ ဖိတ်ပိတဏွ္ ဂွဏ်ာတိ ဗုဘ်ဝဲ သဏေဏ် ဂတ်, ဓဖဲဖ့ သဏေဏ် ဂတ်, သစ်ဃဲ သဏေဏ် ဂတ်; ပ်ဖ်ာတိပ်တ် ပဏ္ဍမိဏေတ်, ဘာဘိဏ်ဏ်ဘ်ာ ပဏ္ဍမိဏေတ်, ကၽြေသုဖိပဲဖဲပဲဏ် ပဏ္ဍမိဏေတ်, ဖုသ်မ်ာ ပဏ္ဍမိဏေတ်, သုဏ်ၽြေဏေယဖတ္ထဇပဖ်ာဏ္ဍဏ်ဏ် ပဏ္ဍမိဏေတ်, သီလမဏ်ာတွ္ ကလ်ုဏ်ဓဖဲဖ်။ ပုတ်ာတွ္ပိ ဏေသ် ဂွတိ ဗုဘ်ဝဲ သဏေဏ် ဂတ္တွ္, ဓဖဲဖ့ သဏေဏ် ဂတ္တွ္, သစ်ဃဲ သဏေဏ် ဂတ္တွ္; ပ်ဖ်ာတိပ်တ် ပဏ္ဍမိဏေတ္တွ္, ဘာဘိဏ်ဏ်ဘ်ာ ပဏ္ဍမိဏေတ္တွ္, ကၽြေသုဖိပဲဖဲပဲဏ် ပဏ္ဍမိဏေတ္တွ္, ဖုသ်မ်ာ ပဏ္ဍမိဏေတ္တွ္, သုဏ်ၽြေဏေယဖတ္ထဇပဖ်ာဏ္ဍဏ်ဏ် ပဏ္ဍမိဏေတ္တွ္, သီလမ် ကလ်ုဏ်ဓဖဲဖွ္။ ဘောမ် ဇွ္, ဘိက်ာဇမေ, ပုတ်ာတွ္ ဘာဏုဒ္ဒတွ္ ဂွတိ။

‘‘ကထမဉ္စ, ဘိက်ာဇမေ, ပုတ်ာတွ္ ဘာမဒ္ဒတွ္ ဂွတိ? ဘိဓ, ဘိက်ာဇမေ, ပုတ်ာတာသဲသ ဖိတ်ပိတဏွ္ ဂွဏ်ာတိ ဗုဘ်ဝဲ သဏေဏ် ဂတ်, ဓဖဲဖ့ သဏေဏ် ဂတ်, သစ်ဃဲ သဏေဏ် ဂတ်; ပ်ဖ်ာတိပ်တ် ပဏ္ဍမိဏေတ်, ဘာဘိဏ်ဏ်ဘ်ာ ပဏ္ဍမိဏေတ်, ကၽြေသုဖိပဲဖဲပဲဏ် ပဏ္ဍမိဏေတ်, ဖုသ်မ်ာ ပဏ္ဍမိဏေတ်, သုဏ်ၽြေဏေယဖတ္ထဇပဖ်ာဏ္ဍဏ်ဏ် ပဏ္ဍမိဏေတ်, သီလမဏ်ာတွ္ ကလ်ုဏ်ဓဖဲဖ်။ ပုတ်ာတွ္ ၿ ဏေသ် ဂွတိ ဏ ဗုဘ်ဝဲ သဏေဏ် ဂတ္တွ္, ဏ ဓဖဲဖ့ သဏေဏ် ဂတ္တွ္, ဏ သစ်ဃဲ သဏေဏ် ဂတ္တွ္; ပ်ဖ်ာတိပ်တ် ဘာပိပဏ္ဍမိဏေတ္တွ္, ဘာဘိဏ်ဏ်ဘ်ာ ဘာပိပဏ္ဍမိဏေတ္တွ္, ကၽြေသုဖိပဲဖဲပဲဏ် ဘာပိပဏ္ဍမိဏေတ္တွ္, ဖုသ်မ်ာ ဘာပိပဏ္ဍမိဏေတ္တွ္, သုဏ်ၽြေဏေယဖတ္ထဇပဖ်ာဏ္ဍဏ်ဏ် ဘာပိပဏ္ဍမိဏေတ္တွ္, ဥသဲသီလွ္ ပ်ပဓဖဲဖွ္။ ဘောမ် ဇွ္, ဘိက်ာဇမေ, ပုတ်ာတွ္ ဘာမဒ္ဒတွ္ ဂွတိ။ ဘိမေ ဇွ္, ဘိက်ာဇမေ, တယွ္ ပုတ်ာတ် သဏ်ာတွ္ သံမိဒ္ဒဇဖ်ာဏ် လွကာသဲဖိ’’ဏ်ာတိ။ ဘောတဖတ်ာထ် ဘဂဏ် ဘာမွ္ဓ။ တတ်ာထေတ် ဘိတိ မုပဲဓတိ –

‘‘ဘာတိဒ္ဒတ် ဘာဏုဒ္ဒတ်, ပုတ်ာတဖိပဲဓာဏ်ာတိ ပဏ်ာဍိတ်;
ဘာမဒ္ဒတ် ဏ ဘိပဲဓာဏ်ာတိ, ယွ္ ဂွတိ ကုလဂဏ်ာဓဏွ္။

''𑄆𑄖𑄬 𑄈𑄮 𑄛𑄪𑄖𑄳𑄖𑅅 𑄣𑄮𑄇𑄥𑄳𑄟𑄨𑄁, 𑄡𑄬 𑄞𑄤𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄅𑄛𑅅𑄥𑄇𑅅;
𑄥𑄘𑄳𑄙𑅅 𑄥𑄩𑄣𑄬𑄚 𑄥𑄟𑄳𑄛𑄚𑄳𑄚𑅅, 𑄤𑄘𑄐𑄳𑄐𑄫 𑄤𑄩𑄖𑄟𑄌𑄳𑄍𑄢𑅅;
𑄌𑄚𑄳𑄘𑄮 𑄃𑄝𑄳𑄞𑄊𑄚𑅅 𑄟𑄪𑄖𑄳𑄖𑄮, 𑄛𑄢𑄨𑄥𑅅𑄥𑄪 𑄤𑄨𑄢𑄮𑄌𑄢𑄬''𑄖𑄨𑅁

𑄃𑄡𑄟𑄳𑄛𑄨 𑄃𑄖𑄳𑄗𑄮 𑄤𑄪𑄖𑄳𑄖𑄮 𑄞𑄉𑄤𑄖𑅅, 𑄄𑄖𑄨 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄚𑄳𑄖𑄨𑅁 𑄌𑄖𑄪𑄖𑄳𑄗𑄁𑅁

𑄻𑅁 𑄃𑄤𑄪𑄑𑄳𑄒𑄨𑄇𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

𑄽𑄻𑅁 𑄤𑄪𑄖𑄳𑄖𑄐𑄳𑄦𑄬𑄖𑄁 𑄞𑄉𑄤𑄖𑅅, 𑄤𑄪𑄖𑄳𑄖𑄟𑄢𑄦𑄖𑅅𑄖𑄨 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄁 –

''𑄖𑄡𑄮𑄟𑄬, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄛𑄪𑄉𑄳𑄉𑄣𑅅 𑄥𑄚𑄳𑄖𑄮 𑄥𑄁𑄤𑄨𑄎𑄳𑄎𑄟𑅅𑄚𑅅 𑄣𑄮𑄇𑄥𑄳𑄟𑄨𑄁𑅁 𑄇𑄖𑄟𑄬 𑄖𑄡𑄮? 𑄃𑄤𑄪𑄑𑄳𑄒𑄨𑄇𑄥𑄟𑄮, 𑄛𑄘𑄬𑄥𑄤𑄥𑄳𑄥𑄩, 𑄥𑄝𑄳𑄝𑄖𑄳𑄗𑅅𑄞𑄨𑄤𑄥𑄳𑄥𑄩𑅁

''𑄇𑄗𑄐𑄳𑄌, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄛𑄪𑄉𑄳𑄉𑄣𑄮 𑄃𑄤𑄪𑄑𑄳𑄒𑄨𑄇𑄥𑄟𑄮 𑄦𑄮𑄖𑄨? 𑄄𑄙, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄆𑄇𑄌𑄳𑄌𑄮 𑄛𑄪𑄉𑄳𑄉𑄣𑄮 𑄥𑄝𑄳𑄝𑄬𑄥𑄐𑄳𑄐𑄬𑄤 𑄚 𑄘𑅅𑄖𑅅 𑄦𑄮𑄖𑄨, 𑄥𑄟𑄕𑄝𑄳𑄢𑅅𑄦𑄳𑄟𑄕𑄇𑄛𑄕𑄘𑄳𑄙𑄨𑄇𑄤𑄚𑄨𑄝𑄳𑄝𑄇𑄡𑅅𑄌𑄇𑅅𑄚𑄁 [... 𑄤𑄕𑄨𑄝𑄳𑄝𑄇𑄡𑅅𑄌𑄇𑅅𑄚𑄁 (𑄥𑄩𑅁)] 𑄃𑄚𑄳𑄚𑄁 𑄛𑅅𑄚𑄁 𑄤𑄖𑄳𑄗𑄁 𑄡𑅅𑄚𑄁 𑄟𑅅𑄣𑅅𑄉𑄚𑄳𑄙𑄤𑄨𑄣𑄬𑄛𑄚𑄁 𑄥𑄬𑄡𑄳𑄡𑅅𑄤𑄥𑄗𑄛𑄘𑄩𑄛𑄬𑄡𑄳𑄡𑄁𑅁 𑄆𑄤𑄁 𑄈𑄮, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄛𑄪𑄉𑄳𑄉𑄣𑄮 𑄃𑄤𑄪𑄑𑄳𑄒𑄨𑄇𑄥𑄟𑄮 𑄦𑄮𑄖𑄨𑅁

''𑄇𑄗𑄐𑄳𑄌, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄛𑄪𑄉𑄳𑄉𑄣𑄮 𑄛𑄘𑄬𑄥𑄤𑄥𑄳𑄥𑄩 𑄦𑄮𑄖𑄨? 𑄄𑄙, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄆𑄇𑄌𑄳𑄌𑄮 𑄛𑄪𑄉𑄳𑄉𑄣𑄮 𑄆𑄇𑄌𑄳𑄌𑅅𑄚𑄁 𑄘𑅅𑄖𑅅 (𑄦𑄮𑄖𑄨) [( ) 𑄚𑄖𑄳𑄗𑄨 𑄥𑄳𑄡𑅅𑅁 𑄛𑄮𑄖𑄳𑄗𑄇𑄬𑄥𑄪], 𑄆𑄇𑄌𑄳𑄌𑅅𑄚𑄁 𑄚 𑄘𑅅𑄖𑅅 𑄦𑄮𑄖𑄨 𑄥𑄟𑄕𑄝𑄳𑄢𑅅𑄦𑄳𑄟𑄕𑄇𑄛𑄕𑄘𑄳𑄙𑄨𑄇𑄤𑄚𑄨𑄝𑄳𑄝𑄇𑄡𑅅𑄌𑄇𑅅𑄚𑄁 𑄃𑄚𑄳𑄚𑄁 𑄛𑅅𑄚𑄁 𑄤𑄖𑄳𑄗𑄁 𑄡𑅅𑄚𑄁 𑄟𑅅𑄣𑅅𑄉𑄚𑄳𑄙𑄤𑄨𑄣𑄬𑄛𑄚𑄁 𑄥𑄬𑄡𑄳𑄡𑅅𑄤𑄥𑄗𑄛𑄘𑄩𑄛𑄬𑄡𑄳𑄡𑄁𑅁 𑄆𑄤𑄁 𑄈𑄮, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄛𑄪𑄉𑄳𑄉𑄣𑄮 𑄛𑄘𑄬𑄥𑄤𑄥𑄳𑄥𑄩 𑄦𑄮𑄖𑄨𑅁

''𑄇𑄗𑄐𑄳𑄌, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄛𑄪𑄉𑄳𑄉𑄣𑄮 𑄥𑄝𑄳𑄝𑄖𑄳𑄗𑅅𑄞𑄨𑄤𑄥𑄳𑄥𑄩 𑄦𑄮𑄖𑄨? 𑄄𑄙, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄆𑄇𑄌𑄳𑄌𑄮 𑄛𑄪𑄉𑄳𑄉𑄣𑄮 𑄥𑄝𑄳𑄝𑄬𑄥𑄁 𑄘𑄬𑄖𑄨, 𑄥𑄟𑄕𑄝𑄳𑄢𑅅𑄦𑄳𑄟𑄕𑄇𑄛𑄕𑄘𑄳𑄙𑄨𑄇𑄤𑄚𑄨𑄝𑄳𑄝𑄇𑄡𑅅𑄌𑄇𑅅𑄚𑄁 𑄃𑄚𑄳𑄚𑄁 𑄛𑅅𑄚𑄁 𑄤𑄖𑄳𑄗𑄁 𑄡𑅅𑄚𑄁 𑄟𑅅𑄣𑅅𑄉𑄚𑄳𑄙𑄤𑄨𑄣𑄬𑄛𑄚𑄁 𑄥𑄬𑄡𑄳𑄡𑅅𑄤𑄥𑄗𑄛𑄘𑄩𑄛𑄬𑄡𑄳𑄡𑄁𑅁 𑄆𑄤𑄁 𑄈𑄮, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄛𑄪𑄉𑄳𑄉𑄣𑄮 𑄥𑄝𑄳𑄝𑄖𑄳𑄗𑅅𑄞𑄨𑄤𑄥𑄳𑄥𑄩 𑄦𑄮𑄖𑄨𑅁 𑄄𑄟𑄬 𑄈𑄮, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄖𑄡𑄮 𑄛𑄪𑄉𑄳𑄉𑄣𑅅 𑄥𑄚𑄳𑄖𑄮 𑄥𑄁𑄤𑄨𑄎𑄳𑄎𑄟𑅅𑄚𑅅 𑄣𑄮𑄇𑄥𑄳𑄟𑄨''𑄚𑄳𑄖𑄨𑅁 𑄆𑄖𑄟𑄖𑄳𑄗𑄁 𑄞𑄉𑄤𑅅 𑄃𑄤𑄮𑄌𑅁 𑄖𑄖𑄳𑄗𑄬𑄖𑄁 𑄄𑄖𑄨 𑄤𑄪𑄌𑄳𑄌𑄖𑄨 –

''𑄚 𑄥𑄟𑄕𑄬 𑄚 𑄝𑄳𑄢𑅅𑄦𑄳𑄟𑄕𑄬, 𑄚 𑄇𑄛𑄕𑄘𑄳𑄙𑄨𑄇𑄤𑄚𑄨𑄝𑄳𑄝𑄇𑄬;
𑄣𑄘𑄳𑄙𑅅𑄚 𑄥𑄁𑄤𑄨𑄞𑅅𑄎𑄬𑄖𑄨, 𑄃𑄚𑄳𑄚𑄁 𑄛𑅅𑄚𑄐𑄳𑄌 𑄞𑄮𑄎𑄚𑄁;

တံ ဝေ အဝုဋ္ဌိကသမောတိ, အာဟု နံ ပုရိသာဓမံ။

''ဧကစ္စာနံ န ဒဒါတိ, ဧကစ္စာနံ ပဝေစ္ဆတိ;
တံ ဝေ ပဒေသဝဿီတိ, အာဟု မေဓာဝိနော ဇနာ။

''သုဘိက္ခဝါစော ပုရိသော, သဗ္ဗဘူတာနုကမ္ပကော;
အာမောဒမာနော ပကိရေတိ, ဒေထ ဒေထာတိ ဘာသတိ။

''ယထာပိ မေဃော ထနယိတွာ, ဂဇ္ဇယိတွာ ပဝဿတိ;
ထလံ နိန္နဉ္စ ပူရေတိ, အဘိသန္ဒန္တောဝ [အဘိသန္ဒေန္တောဝ (?)] ဝါရိနာ။

''ဧဝမေဝ ဣဓေကစ္စော, ပုဂ္ဂလော ဟောတိ တာဒိသော;
ဓမ္မေန သံဟရိတွာန, ဥဋ္ဌာနာဓိဂတံ ဓနံ;
တပ္ပေတိ အန္နပါနေန, သမ္မာ ပတ္တေ ဝနိဗ္ဗကေ''တိ။

အယမ္ပိ အတ္ထော ဝုတ္တော ဘဂဝတာ, ဣတိ မေ သုတန္တိ။ ဆဋ္ဌံ။

၇။ သုခပတ္ထနာသုတ္တံ

၇၆။ ဝုတ္တဉှေတံ ဘဂဝတာ, ဝုတ္တမရဟတာတိ မေ သုတံ –

''တီဏိမာနိ, ဘိက္ခဝေ, သုခါနိ ပတ္ထယမာနော သီလံ ရက္ခေယျ ပဏ္ဍိတော။ ကတမာနိ တီဏိ? ပသံသာ မေ အာဂစ္ဆတူတိ [အာဂစ္ဆန္တူတိ (သီ။)] သီလံ ရက္ခေယျ ပဏ္ဍိတော, ဘောဂါ မေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တူတိ သီလံ ရက္ခေယျ ပဏ္ဍိတော, ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇိဿာမီတိ သီလံ ရက္ခေယျ ပဏ္ဍိတော။ ဣမာနိ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, တီဏိ သုခါနိ ပတ္ထယမာနော သီလံ ရက္ခေယျ ပဏ္ဍိတော''တိ။ ဧတမတ္ထံ ဘဂဝါ အဝေါစ။ တတ္ထေတံ ဣတိ ဝုစ္စတိ –

''သီလံ ရက္ခေယျ မေဓာဝီ, ပတ္ထယာနော တယော သုခေ;
ပသံသံ ဝိတ္တလာဘဉ္စ, ပေစ္စ သဂ္ဂေ ပမောဒနံ။

''အကရောန္တောပိ စေ ပါပံ, ကရောန္တမုပသေဝတိ;
သင်္ကိယော ဟောတိ ပါပသ္မိံ, အဝဏ္ဏော စဿ ရူဟတိ။

‘‘ယာဒိသံ ကုရုတေ မိတ္တံ, ယာဒိသံ စူပသေဝတိ;
သ ဝေ တာဒိသကော ဟောတိ, သဟဝါသော ဟိ [သဟဝါသောပိ (သီ၊ က၊)] တာဒိသော၊

‘‘သေဝမာနော သေဝမာနံ, သမ္ဖုဋ္ဌော သမ္ဖုသံ ပရံ;
သရော ဒိဒ္ဓေါ ကလာပံဝ, အလိတ္တမုပလိမ္ပတိ;
ဥပလေပဘယာ [ဥပလိမ္ပဘယာ (က၊)] ဓီရော, နေဝ ပါပသခါ သိယာ၊

‘‘ပူတိမစ္ဆံ ကုသဂ္ဂေန, ယော နရော ဥပနယှတိ;
ကုသာပိ ပူတိ ဝါယန္တိ, ဧဝံ ဗာလူပသေဝနာ၊

‘‘တဂရဉ္စ ပလာသေန, ယော နရော ဥပနယှတိ;
ပတ္တာပိ သုရဘိ ဝါယန္တိ, ဧဝံ ဓီရူပသေဝနာ၊

‘‘တသ္မာ ပတ္တပုဋဿေဝ [ပလာသပုဋဿေဝ (ပီ၊ က၊)], ဉတွာ
သမ္ပါကမတ္တနော;
အသန္တေ နုပသေဝေယျ, သန္တေ သေဝေယျ ပဏ္ဍိတော;
အသန္တော နိရယံ နေန္တိ, သန္တော ပါပေန္တိ သုဂ္ဂတိ’’န္တိ၊

အယမ္ပိ အတ္ထော ဝုတ္တော ဘဂဝတာ, ဣတိ မေ သုတန္တိ၊ သတ္တမံ၊

၈၊ ဘိဒုရသုတ္တံ

၇၇၊ ဝုတ္တဉှေတံ ဘဂဝတာ, ဝုတ္တမရဟတာတိ မေ သုတံ –

‘‘ဘိဒုရာယံ [ဘိန္ဒန္တာယံ (သျာ၊ ပီ၊ က၊)], ဘိက္ခဝေ, ကာယော, ဝိညာဏံ ဝိရာဂဓမ္မံ, သဗ္ဗေ ဥပဓီ အနိစ္စာ ဒုက္ခာ ဝိပရိဏာမဓမ္မာ’’တိ၊ ဧတမတ္ထံ ဘဂဝါ အဝေါစ၊ တတ္ထေတံ ဣတိ ဝုစ္စတိ –

‘‘ကာယဉ္စ ဘိဒုရံ [ဘိန္ဒန္တံ (သျာ၊ ပီ၊ က၊)] ဉတွာ, ဝိညာဏဉ္စ
ပဘင်္ဂုရံ [ဝိရာဂုနံ (က၊ သီ၊), ပဘင်္ဂုနံ (သျာ၊)];
ဥပဓီသု ဘယံ ဒိသွာ, ဇာတိမရဏမစ္စဂါ;
သမ္ပတွာ ပရမံ သန္တိံ, ကာလံ ကင်္ခတိ ဘာဝိတတ္တော’’တိ၊

အယမ္ပိ အတ္ထော ဝုတ္တော ဘဂဝတာ, ဣတိ မေ သုတန္တိ၊ အဋ္ဌမံ၊

၈၊ ဓာတုသောသံသန္ဒနသုတ္တံ

၇၈၊ ဝုတ္တဉ္ဟေတံ ဘဂဝတာ, ဝုတ္တမရဟတာတိ မေ သုတံ –

‘‘ဓာတုသော, ဘိက္ခဝေ, သတ္တာ သတ္တေဟိ သဒ္ဓိံ သံသန္ဒန္တိ သမေန္တိ၊ ဟီနာဓိမုတ္တိကာ သတ္တာ ဟီနာဓိမုတ္တိကေဟိ သတ္တေဟိ သဒ္ဓိံ သံသန္ဒန္တိ သမေန္တိ, ကလျာဏာဓိမုတ္တိကာ သတ္တာ ကလျာဏာဓိမုတ္တိကေဟိ သတ္တေဟိ သဒ္ဓိံ သံသန္ဒန္တိ သမေန္တိ၊

‘‘အတီတမ္ပိ, ဘိက္ခဝေ, အဒ္ဓာနံ ဓာတုသောဝ သတ္တာ သတ္တေဟိ သဒ္ဓိံ သံသန္ဒိံသု သမိံသု၊ ဟီနာဓိမုတ္တိကာ သတ္တာ ဟီနာဓိမုတ္တိကေဟိ သတ္တေဟိ သဒ္ဓိံ သံသန္ဒိံသု သမိံသု, ကလျာဏာဓိမုတ္တိကာ သတ္တာ ကလျာဏာဓိမုတ္တိကေဟိ သတ္တေဟိ သဒ္ဓိံ သံသန္ဒိံသု သမိံသု၊

‘‘အနာဂတမ္ပိ, ဘိက္ခဝေ, အဒ္ဓာနံ ဓာတုသောဝ သတ္တာ သတ္တေဟိ သဒ္ဓိံ သံသန္ဒိဿန္တိ သမေဿန္တိ၊ ဟီနာဓိမုတ္တိကာ သတ္တာ ဟီနာဓိမုတ္တိကေဟိ သတ္တေဟိ သဒ္ဓိံ သံသန္ဒိဿန္တိ သမေဿန္တိ, ကလျာဏာဓိမုတ္တိကာ သတ္တာ ကလျာဏာဓိမုတ္တိကေဟိ သတ္တေဟိ သဒ္ဓိံ သံသန္ဒိဿန္တိ သမေဿန္တိ၊

‘‘ဧတရဟိပိ, ဘိက္ခဝေ, ပစ္စုပ္ပန္နံ အဒ္ဓာနံ ဓာတုသောဝ သတ္တာ သတ္တေဟိ သဒ္ဓိံ သံသန္ဒန္တိ သမေန္တိ၊ ဟီနာဓိမုတ္တိကာ သတ္တာ ဟီနာဓိမုတ္တိကေဟိ သတ္တေဟိ သဒ္ဓိံ သံသန္ဒန္တိ သမေန္တိ, ကလျာဏာဓိမုတ္တိကာ သတ္တာ ကလျာဏာဓိမုတ္တိကေဟိ သတ္တေဟိ သဒ္ဓိံ သံသန္ဒန္တိ သမေန္တီ’’တိ၊ ဧတမတ္ထံ ဘဂဝါ အဝောစ၊ တတ္ထေတံ ဣတိ ဝုစ္စတိ –

‘‘သံသဂ္ဂါ ဝနထော ဇာတော, အသံသဂ္ဂေန ဆိဇ္ဇတိ;
ပရိတ္တံ ဒါရုမာရုယှ, ယထာ သီဒေ မဟဏ္ဏဝေ၊

‘‘ဧဝံ ကုသီတမာဂမ္မ, သာဓုဇီဝီပိ သီဒတိ;
တသ္မာ တံ ပရိဝဇ္ဇေယျ, ကုသီတံ ဟီနဝီရိယံ၊

‘‘ပဝိဝိတ္တေဟိ အရိယေဟိ, ပဟိတတ္တေဟိ ဈာယိဘိ;
နိစ္စံ အာရဒ္ဓဝီရိယေဟိ, ပဏ္ဍိတေဟိ သဟာဝသေ’’တိ၊

Ayampi attho vutto bhagavatā, iti me sutanti. Navamaṃ.

10. Parihānasuttaṃ

79. Vuttañhetaṃ bhagavatā, vuttamarahatāti me sutaṃ –

"Tayome, bhikkhave, dhammā sekhassa bhikkhuno parihānāya saṃvattanti. Katame tayo? Idha, bhikkhave, sekho bhikkhu kammārāmo hoti, kammarato, kammārāmatamanuyutto; bhassārāmo hoti, bhassarato, bhassārāmatamanuyutto; niddārāmo hoti, niddārato, niddārāmatamanuyutto. Ime kho, bhikkhave, tayo dhammā sekhassa bhikkhuno parihānāya saṃvattanti.

"Tayome, bhikkhave, dhammā sekhassa bhikkhuno aparihānāya saṃvattanti. Katame tayo? Idha, bhikkhave, sekho bhikkhu na kammārāmo hoti, na kammarato, na kammārāmatamanuyutto; na bhassārāmo hoti, na bhassarato, na bhassārāmatamanuyutto; na niddārāmo hoti, na niddārato, na niddārāmatamanuyutto. Ime kho, bhikkhave, tayo dhammā sekhassa bhikkhuno aparihānāya saṃvattantī"ti. Etamatthaṃ bhagavā avoca. Tatthetaṃ iti vuccati –

"Kammārāmo bhassārāmo [bhassarato (sī. pī.)], niddārāmo ca uddhato;
Abhabbo tādiso bhikkhu, phuṭṭhuṃ sambodhimuttamaṃ.

"Tasmā hi appakiccassa, appamiddho anuddhato;
Bhabbo so tādiso bhikkhu, phuṭṭhuṃ sambodhimuttaman"ti.

Ayampi attho vutto bhagavatā, iti me sutanti. Dasamaṃ.

Tatiyo vaggo niṭṭhito.

Tassuddānaṃ –

Dve diṭṭhī nissaraṇaṃ rūpaṃ, putto avuṭṭhikena ca;

သုခါ စ ဘိန္ဒနာ [ဘိဒုရာ (သျာ။ ပီ။)] ဓာတု, ပရိဟာနေန တေ ဒသာတိ။

၄။ စတုတ္ထဝဂ္ဂေါ

၁။ ဝိတက္ကသုတ္တံ

၈၀။ ဝုတ္တဉှေတံ ဘဂဝတာ, ဝုတ္တမရဟတာတိ မေ သုတံ –

“တယောမေ, ဘိက္ခဝေ, အကုသလဝိတက္ကာ။ ကတမေ တယော? အနဝညတ္တိပဋိသံယုတ္တော ဝိတက္ကော, လာဘသက္ကာရသိလောကပဋိသံယုတ္တော ဝိတက္ကော, ပရာနုဒ္ဒယတာပဋိသံယုတ္တော ဝိတက္ကော။ ဣမေ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, တယော အကုသလဝိတက္ကာ”တိ။ ဧတမတ္ထံ ဘဂဝါ အဝေါစ။ တတ္ထေတံ ဣတိ ဝုစ္စတိ –

> “အနဝညတ္တိသံယုတ္တော, လာဘသက္ကာရဂါရဝေါ;
> သဟနန္ဒီ အမစ္စေဟိ, အာရာ သံယောဇနက္ခယာ။
>
> “ယော စ ပုတ္တပသုံ ဟိတွာ, ဝိဝါဟေ သံဟရာနိ [သံဃရာနိ (က။ သီ။ သျာ။ ပီ။)] စ;
> အဘဗ္ဗော တာဒိသော ဘိက္ခု, ဖုဋ္ဌုံ သမ္ဗောဓိမုတ္တမ”န္တိ။

အယမ္ပိ အတ္ထော ဝုတ္တော ဘဂဝတာ, ဣတိ မေ သုတန္တိ။ ပဌမံ။

၂။ သက္ကာရသုတ္တံ

၈၁။ ဝုတ္တဉှေတံ ဘဂဝတာ, ဝုတ္တမရဟတာတိ မေ သုတံ –

“ဒိဋ္ဌာ မယာ, ဘိက္ခဝေ, သတ္တာ သက္ကာရေန အဘိဘူတာ, ပရိယာဒိန္နစိတ္တာ, ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပန္နာ။

“ဒိဋ္ဌာ မယာ, ဘိက္ခဝေ, သတ္တာ အသက္ကာရေန အဘိဘူတာ, ပရိယာဒိန္နစိတ္တာ, ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပန္နာ။

''ဒွီဟိ ဘိက္ခဝေ, ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဘိက္ခု အဟိရိကေန စ အနောတ္တပ္ပေန စ ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော, ပဋိသန္ဓိ, ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇတိ။

''တံ ကိဿ ဟေတု, ဘိက္ခဝေ, ... ; ( ) [(ဒွီဟိ ဘိက္ခဝေ ... ... ။ ...ပေ... ... ...ပေ... ... စ ... စ ... ... ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇတိ။) (သျာ။) ... ... ။)] အပိ စ, ဘိက္ခဝေ, ... ။

''ဒွီဟိ ဘိက္ခဝေ, ... , ... , ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇတိ။

''ဒွီဟိ ဘိက္ခဝေ, ... , ... , ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇတိ။

''ဒွီဟိ ဘိက္ခဝေ, ... စ ... စ ... , ... , ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇတီ''တိ။ ဧတမတ္ထံ ဘဂဝါ အဝေါစ။ တတ္ထေတံ ဣတိ ဝုစ္စတိ –

> ''ယဿ ... , ... ;
> ... န ... , ... [... (သီ။ အဋ္ဌ။)]။

> ''တံ ... , ... ;
> ... , ... ဣတီ''တိ။

အယမ္ပိ အတ္ထော ဝုတ္တော ဘဂဝတာ, ဣတိ မေ သုတန္တိ။ ဒုတိယံ။

၇။ ဒေဝသဒ္ဒသုတ္တံ

၈၂။ ဝုတ္တဉှေတံ ဘဂဝတာ, ဝုတ္တမရဟတာတိ မေ သုတံ –

‘‘တယောမေ, ဘိက္ခဝေ, ဒေဝေသု ဒေဝသဒ္ဒါ နိစ္ဆရန္တိ သမယာ သမယံ ဥပါဒါယ။ ကတမေ တယော? ယသ္မိံ, ဘိက္ခဝေ, သမယေ အရိယသာဝကော ကေသမဿုံ ဩဟာရေတွာ ကာသာယာနိ ဝတ္ထာနိ အစ္ဆာဒေတွာ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ စေတေတိ, တသ္မိံ သမယေ [တသ္မိံ ဘိက္ခဝေ သမယေ (ပီ. က.)] ဒေဝေသု ဒေဝသဒ္ဒေါ နိစ္ဆရတိ – ‘ဧသော အရိယသာဝကော မာရေန သဒ္ဓိံ သင်္ဂါမာယ စေတေတီ’တိ။ အယံ, ဘိက္ခဝေ, ပဌမော ဒေဝေသု ဒေဝသဒ္ဒေါ နိစ္ဆရတိ သမယာ သမယံ ဥပါဒါယ။

‘‘ပုန စပရံ, ဘိက္ခဝေ, ယသ္မိံ သမယေ အရိယသာဝကော သတ္တန္နံ ဗောဓိပက္ခိယာနံ ဓမ္မာနံ ဘာဝနာနုယောဂမနုယုတ္တော ဝိဟရတိ, တသ္မိံ သမယေ ဒေဝေသု ဒေဝသဒ္ဒေါ နိစ္ဆရတိ – ‘ဧသော အရိယသာဝကော မာရေန သဒ္ဓိံ သင်္ဂါမေတီ’တိ။ အယံ, ဘိက္ခဝေ, ဒုတိယော ဒေဝေသု ဒေဝသဒ္ဒေါ နိစ္ဆရတိ သမယာ သမယံ ဥပါဒါယ။

‘‘ပုန စပရံ, ဘိက္ခဝေ, ယသ္မိံ သမယေ အရိယသာဝကော အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ, တသ္မိံ သမယေ ဒေဝေသု ဒေဝသဒ္ဒေါ နိစ္ဆရတိ – ‘ဧသော အရိယသာဝကော ဝိဇိတသင်္ဂါမော တမေဝ သင်္ဂါမသီသံ အဘိဝိဇိယ အဇ္ဈာဝသတီ’တိ။ အယံ, ဘိက္ခဝေ, တတိယော ဒေဝေသု ဒေဝသဒ္ဒေါ နိစ္ဆရတိ သမယာ သမယံ ဥပါဒါယ။ ဣမေ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, တယော ဒေဝေသု ဒေဝသဒ္ဒါ နိစ္ဆရန္တိ သမယာ သမယံ ဥပါဒါယာ’’တိ။ ဧတမတ္ထံ ဘဂဝါ အဝေါစ။ တတ္ထေတံ ဣတိ ဝုစ္စတိ –

‘‘ဒိသွာ ဝိဇိတသင်္ဂါမံ, သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသာဝကံ;
ဒေဝတာပိ နမဿန္တိ, မဟန္တံ ဝီတသာရဒံ။

‘‘နမော တေ ပုရိသာဇည, ယော တွံ ဒုတ္တယမဇ္ဈဘူ;
ဇေတွာန မစ္စုနော သေနံ, ဝိမောက္ခေန အနာဝရံ။

‘‘ဣတိ ဟေတံ နမဿန္တိ, ဒေဝတာ ပတ္တမာနသံ;
တဉှိ တဿ န ပဿန္တိ, ယေန မစ္စုဝသံ ဝဇေ’’တိ။

ဘယဖဲပိ ဘတ်ထွ မုတ်တွ ဘဂဗတ်, ဘိတိ မေ သုတၼ္တိ၊ တတိယံ၊

၉၊ ပဒ်ဗပုတ္တဓၼိဖိတ်တသုတ်တံ

၈၇၊ မုတ်တဒ်ဂေတံ ဘဂဗတ်, မုတ်တဖာဂတ်တိ မေ သုတံ –

''ယဒ်, ဘိက်ဂမေ, ဝေမ္ဗ ဝေဗက်ယ် ဥဗဏဒဖဲဖွ ဖွတိ, ပဒ်ဗသ်သ ပုတ္တဓၼိဖိတ်တ်ၼ် ပ်တုဘဗၼ္တိ – ဖဲလ် ဖိလ်ယၼ္တိ, မတ်ထ်ၼ် ကိလိသ်သၼ္တိ, ကဗ်ဓေဂိ ဒေဒ် ဖုဗ်ဗၼ္တိ, က်ယေ ၁ုပ်ပဇ္ဇိယံ ဘွက်ကဖတိ, သကေ ဝေမ္ဗ ဝေမ်သဇေ ၼ်ဘိဇဖတိတိ၊ တဖေၼ်, ဘိက်ဂမေ, ဝေမ် 'ဥဗဏဒဖဲဖွ ဘယံ ဝေဗပုတ်တွ'တိ ဘိတိ မိဒိတွ တိဂိ မ်ဗ်ဂိ ဘာဆုဖွဝေၼ္တိ [ဘာဆုဖွာၼ္တိ (သီ၊ သျ၊ ပီ၊)] – 'ဘိတွ, ဘွ, သုဂတိ ဂဗ်ဆ, သုဂတိ ဂၼ္တွ သုလဒ်ဒလ်ဘ် လဘ, သုလဒ်ဒလ်ဘ် လဘိတွ သုပ်ပတိဋ္ဌိတွ ဘဗ်ဂီ'''တိ၊

ဘေဗ် မုတ်တေ, ဘဒ်ဒတွ ဘိက်ဂု ဘဂဗၼ္တံ ဘေတဒဗွဗ – ''ကိၼ္န ဂွ, ဘၼ္တေ, ဝေမ်ၼ် သုဂတိဂဖၼသဒ်ဂိတံ; ကိဒ်ဗ, ဘၼ္တေ, ဝေမ်ၼ် သုလဒ်ဒလ်ဘသဒ်ဂိတံ; ကိ ပၼ, ဘၼ္တေ, ဝေမ်ၼ် သုပ်ပတိဋ္ဌိတသဒ်ဂိတ''ၼ္တိ?

''ဖဆုသ်သတ်တံ ဂွ, ဘိက်ဂု [ဘိက်ဂမေ (သျ၊ ပီ၊)], ဝေမ်ၼ် သုဂတိဂဖၼသဒ်ဂိတံ; ယံ ဖဆုသ်သဘူတွ သဖဲၼ္တွ တထ်ဂတပ်ပမေဒိတေ ဒဖဲဖမိၼ္နယေ သဒ်ဒံ ပဋိလဘတိ၊ ဘိဒ် ဂွ, ဘိက်ဂု [ဘိက်ဂမေ (သျ၊ ပီ၊)], ဝေမ်ၼ် သုလဒ်ဒလ်ဘသဒ်ဂိတံ; သ် ဂွ ပၼသ်သ သဒ်ဒ ၼိဗိဋ္ဌ ဖွတိ ဖူလဇ်တ ပတိဋ္ဌိတ ဒဠ်ဂ ဘသံဟာရိယ် သဖဏေၼ ဗ် ဗြဟ်ဖဏေၼ ဗ် ဝေဗေၼ ဗ် ဖဲရေၼ ဗ် ဗြဟ်ဖုၼ ဗ် ကေၼဗိ ဗ် လွကသ်ဖိ၊ ဘိဒ် ဂွ, ဘိက်ဂု [ဘိက်ဂမေ (သျ၊ ပီ၊)], ဝေမ်ၼ် သုပ်ပတိဋ္ဌိတသဒ်ဂိတ''ၼ္တိ၊ ဘေတဖတ်ထံ ဘဂဗ် ဘဗွဗ၊ တတ်ထေတံ ဘိတိ မုဗ်ဗတိ –

> ''ယဒ် ဝေမ္ဗ ဝေဗက်ယ်, ဥဗတိ ဘ်ယုသဒ်ဂယ်;
> တယွ သဒ်ဒ် ၼိဗ်ဆဇၼ္တိ, ဝေမ်ၼ် ဘာဆုဖွာတံ၊
>
> '''ဘိတွ ဘွ သုဂတိ ဂဗ်ဆ, ဖဆုသ်သ်ၼ် သဂဗျတံ;
> ဖဆုသ်သဘူတွ သဒ်ဒဖဲဖေ, လဘ သဒ်ဒံ ဘာဆုတ်တဓံ၊
>
> '''သ် တေ သဒ်ဒ ၼိဗိဋ္ဌဿ, ဖူလဇ်တ ပတိဋ္ဌိတ;

ယာဝဇီဝံ အသံဟီရာ, သဒ္ဓမ္မေ သုပ္ပဝေဒိတေ။

'''ကာယဒုစ္စရိတံ ဟိတွာ, ဝစီဒုစ္စရိတာနိ စ;
မနောဒုစ္စရိတံ ဟိတွာ, ယဉ္စညံ ဒောသသံဟိတံ။

'''ကာယေန ကုသလံ ကတွာ, ဝါစာယ ကုသလံ ဗဟုံ;
မနသာ ကုသလံ ကတွာ, အပ္ပမာဏံ နိရူပဓိံ။

'''တတော ဩပဓိကံ ပုညံ, ကတွာ ဒါနေန တံ ဗဟုံ;
အညေပိ မစ္စေ သဒ္ဓမ္မေ, ဗြဟ္မစရိယေ နိဝေသယ' [နိဝေသယေ (သီ၊ သျာ၊)]။

''ဣမာယ အနုကမ္ပာယ, ဒေဝါ ဒေဝံ ယဒါ ဝိဒူ;
စဝန္တံ အနုမောဒန္တိ, ဧဟိ ဒေဝ ပုနပ္ပုန''န္တိ။

အယမ္ပိ အတ္ထော ဝုတ္တော ဘဂဝတာ, ဣတိ မေ သုတန္တိ။ နဝမံ။

၁၀။ ဗဟုဇနဟိတသုတ္တံ

၈၄။ ဝုတ္တဉှေတံ ဘဂဝတာ, ဝုတ္တမရဟတာတိ မေ သုတံ –

''တယောမေ, ဘိက္ခဝေ, ပုဂ္ဂလာ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ဗဟုဇနဟိတာယ ဗဟုဇနသုခါယ လောကာနုကမ္ပာယ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနံ။ ကတမေ တယော? ဣဓ, ဘိက္ခဝေ, တထာဂတော လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓော ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော သုဂတော လောကဝိဒူ အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရထိ သတ္ထာ ဒေဝမနုဿာနံ ဗုဒ္ဓော ဘဂဝါ။ သော ဓမ္မံ ဒေသေတိ အာဒိကလျာဏံ မဇ္ဈေကလျာဏံ ပရိယောသာနကလျာဏံ သာတ္ထံ သဗျဉ္ဇနံ, ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ ပရိသုဒ္ဓံ ဗြဟ္မစရိယံ ပကာသေတိ။ အယံ, ဘိက္ခဝေ, ပဌမော ပုဂ္ဂလော လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဗဟုဇနဟိတာယ ဗဟုဇနသုခါယ လောကာနုကမ္ပာယ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနံ။

''ပုန စပရံ, ဘိက္ခဝေ, တဿေဝ သတ္ထု [သတ္ထုနော (သျာ၊)] သာဝကော အရဟံ ဟောတိ ခီဏာသဝော ဝုသိတဝါ ကတကရဏီယော ဩဟိတဘာရော အနုပ္ပတ္တသဒတ္ထော ပရိက္ခီဏဘဝသံယောဇနော သမ္မဒညာ ဝိမုတ္တော။ သော ဓမ္မံ ဒေသေတိ အာဒိကလျာဏံ

ၶတ္တိယကုလေ့ဝႃ ပြႃႁ္မၼကုလေ့ဝႃ သ်တဲထ သဃှုဗ်ဇတ်ာ, ဂေမလပဂၢိပုၸႃဝႃ ပၵၢိသုၵ်ၸ် ၸုၵ်ၶၸဂၢိယ် ပၵ်သေတိ၊ သယ်, ၻိၵ်ၶဝေ, ဒုတိယွ ပုၵ္ၵလွ လွၵေ ဥပ္ပၸ္ၸမာၼွ ဥပ္ပၸ္ၸတိ ၿႁုၸၼႁိတာယ ၿႁုၸၼသုၶာယ လွၵာၼုၵမ္ပာယ အတ္ထာယ ႁိတာယ သုၶာယ ၻေဝမၼုသ္သာၼံ၊

''ပုၼ ၸပရံ, ၻိၵ်ၶဝေ, တထာဂေတ သတ္ထု သ်မဂ္ဂ သေဂ္ဂ ဂွတိ ပ်ၸ်ပၸ္ၸ ၿႁုသုတ္တ သီလဝၼ္တူပပၼ္ၼွ၊ သွပိ [သွ (?)] ၶတ္တိယကုလေ့ဝႃ ပြႃႁ္မၼကုလေ့ဝႃ သ်တဲထ သဃှုဗ်ဇတ်ာ, ဂေမလပဂၢိပုၸႃဝႃ ပၵၢိသုၵ်ၸ် ၸုၵ်ၶၸဂၢိယ် ပၵ်သေတိ၊ သယ်, ၻိၵ်ၶဝေ, တတိယွ ပုၵ္ၵလွ လွၵေ ဥပ္ပၸ္ၸမာၼွ ဥပ္ပၸ္ၸတိ ၿႁုၸၼႁိတာယ ၿႁုၸၼသုၶာယ လွၵာၼုၵမ္ပာယ အတ္ထာယ ႁိတာယ သုၶာယ ၻေဝမၼုသ္သာၼံ၊ ဣမေ ၶွ, ၻိၵ်ၶဝေ, တယွ ပုၵ္ၵလာ လွၵေ ဥပ္ပၸ္ၸမာၼာ ဥပ္ပၸ္ၸၼ္တိ ၿႁုၸၼႁိတာယ ၿႁုၸၼသုၶာယ လွၵာၼုၵမ္ပာယ အတ္ထာယ ႁိတာယ သုၶာယ ၻေဝမၼုသ္သာၼ''ၼ္တိ၊ ဧတမတ္ထံ ၻဂဝါ အဝွၸ၊ တတ္ထေတံ ဣတိ ဝုၸ္စတိ –

> ''သတ္ထာ ႁိ လွၵေ ပထမွ မႁေသိ, တသ္သာၼ္ဝယွ သ်မဂ္ဂ ၻာဝိတတ္တွ;
> အထာပရွ ပ်ၸ်ပၸ္ပိ သေဂ္ဂ, ၿႁုသုတ္တ သီလဝၼ္တူပပၼ္ၼွ၊
>
> ''ဧတေ တယွ ၻေဝမၼုသ္သာၼံ, ပၻင္ၵရာ ဓမ္မမုၻီရယၼ္တာ;
> အပာပုရေၼ္တိ [အပာပုရေၼ္တိ (က၊)] အမတသ္သ ၻ္ဝာရံ, ယွဂါ ပမွၸေၼ္တိ [ယွဂါ ပမုၸ္စၼ္တိ (သီ၊), ယွဂါ မွၸေၼ္တိ (သျာ၊)] ၿႁုၸၼံ တေ၊
>
> ''ယေ သတ္ထဝါႁေၼ အၼုတ္တရေၼ, သုၻေသိတံ မဂ္ဂမၼုက္ကမၼ္တိ [မဂ္ဂမၼုၵ္ကမၼ္တိ (သီ၊ က၊)];
> ဣဓေဝ ၻုက္ခသ္သ ၵရွၼ္တိ အၼ္တံ, ယေ အပ္ပမတ္တာ သုဂတသ္သ သာသၼေ''တိ၊

အယမ္ပိ အတ္ထွ ဝုတ္တွ ၻဂဝတာ, ဣတိ မေ သုတၼ္တိ၊ ပဉ္စမံ၊

၆၊ အသုၻာၼုပသ္သီသုတ္တံ

၈၅၊ ဝုတ္တၸ္ႁေတံ ၻဂဝတာ, ဝုတ္တမရႁတာတိ မေ သုတံ –

‘‘𑄃𑄥𑄪𑄞𑅅𑄚𑄪𑄛𑄥𑄳𑄥𑄩, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄇𑅅𑄡𑄥𑄳𑄟𑄨𑄁 𑄤𑄨𑄦𑄢𑄗; 𑄃𑅅𑄚𑅅𑄛𑅅𑄚𑄥𑄳𑄥𑄖𑄨 𑄌 𑄤𑄮 𑄃𑄎𑄳𑄏𑄖𑄳𑄖𑄁 𑄛𑄢𑄨𑄟𑄪𑄈𑄁 𑄥𑄫𑄛𑄑𑄳𑄒𑄨𑄖𑅅 𑄦𑄮𑄖𑄪; 𑄥𑄝𑄳𑄝𑄥𑄋𑄳𑄈𑅅𑄢𑄬𑄥𑄪 𑄃𑄚𑄨𑄌𑄳𑄌𑅅𑄚𑄪𑄛𑄥𑄳𑄥𑄨𑄚𑄮 𑄤𑄨𑄦𑄢𑄗𑅁 𑄃𑄥𑄪𑄞𑅅𑄚𑄪𑄛𑄥𑄳𑄥𑄩𑄚𑄁, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄇𑅅𑄡𑄥𑄳𑄟𑄨𑄁 𑄤𑄨𑄦𑄢𑄖𑄁 𑄡𑄮 𑄥𑄪𑄞𑅅𑄡 𑄙𑅅𑄖𑄪𑄡𑅅 𑄢𑅅𑄉𑅅𑄚𑄪𑄥𑄡𑄮 𑄥𑄮 𑄛𑄦𑄩𑄡𑄖𑄨 [𑄛𑄦𑄨𑄡𑄳𑄡𑄖𑄨 (𑄇𑅁)]𑅁 𑄃𑅅𑄚𑅅𑄛𑅅𑄚𑄥𑄳𑄥𑄖𑄨𑄡𑅅 𑄃𑄎𑄳𑄏𑄖𑄳𑄖𑄁 𑄛𑄢𑄨𑄟𑄪𑄈𑄁 𑄥𑄫𑄛𑄑𑄳𑄒𑄨𑄖𑅅𑄡 𑄡𑄬 𑄝𑅅𑄦𑄨𑄢𑅅 𑄤𑄨𑄖𑄇𑄳𑄇𑅅𑄥𑄡𑅅 𑄤𑄨𑄊𑅅𑄖𑄛𑄇𑄳𑄈𑄨𑄇𑅅, 𑄖𑄬 𑄚 𑄦𑄮𑄚𑄳𑄖𑄨𑅁 𑄥𑄝𑄳𑄝𑄥𑄋𑄳𑄈𑅅𑄢𑄬𑄥𑄪 𑄃𑄚𑄨𑄌𑄳𑄌𑅅𑄚𑄪𑄛𑄥𑄳𑄥𑄩𑄚𑄁 𑄤𑄨𑄦𑄢𑄖𑄁 𑄡𑅅 𑄃𑄤𑄨𑄎𑄳𑄎𑅅 𑄥𑅅 𑄛𑄦𑄩𑄡𑄖𑄨, 𑄡𑅅 𑄤𑄨𑄎𑄳𑄎𑅅 𑄥𑅅 𑄅𑄛𑄳𑄛𑄎𑄳𑄎𑄖𑄩’’𑄖𑄨𑅁 𑄆𑄖𑄟𑄖𑄳𑄗𑄁 𑄞𑄉𑄤𑅅 𑄃𑄤𑄮𑄌𑅁 𑄖𑄖𑄳𑄗𑄬𑄖𑄁 𑄄𑄖𑄨 𑄤𑄪𑄌𑄳𑄌𑄖𑄨 –

‘‘𑄃𑄥𑄪𑄞𑅅𑄚𑄪𑄛𑄥𑄳𑄥𑄩 𑄇𑅅𑄡𑄥𑄳𑄟𑄨𑄁, 𑄃𑅅𑄚𑅅𑄛𑅅𑄚𑄬 𑄛𑄖𑄨𑄥𑄳𑄥𑄖𑄮;
𑄥𑄝𑄳𑄝𑄥𑄋𑄳𑄈𑅅𑄢𑄥𑄟𑄗𑄁, 𑄛𑄥𑄳𑄥𑄁 𑄃𑅅𑄖𑅅𑄛𑄩 𑄥𑄝𑄳𑄝𑄘𑅅𑅁

‘‘𑄥 𑄤𑄬 𑄥𑄟𑄳𑄟𑄘𑄳𑄘𑄥𑄮 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄪, 𑄡𑄖𑄮 𑄖𑄖𑄳𑄗 𑄤𑄨𑄟𑄪𑄌𑄳𑄌𑄖𑄨;
𑄃𑄞𑄨𑄐𑄳𑄐𑅅𑄤𑄮𑄥𑄨𑄖𑄮 𑄥𑄚𑄳𑄖𑄮, 𑄥 𑄤𑄬 𑄡𑄮𑄉𑅅𑄖𑄨𑄉𑄮 𑄟𑄪𑄚𑄩’’𑄖𑄨𑅁

𑄃𑄡𑄟𑄳𑄛𑄨 𑄃𑄖𑄳𑄗𑄮 𑄤𑄪𑄖𑄳𑄖𑄮 𑄞𑄉𑄤𑄖𑅅, 𑄄𑄖𑄨 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄚𑄳𑄖𑄨𑅁 𑄍𑄑𑄳𑄒𑄁𑅁

𑄽𑅁 𑄙𑄟𑄳𑄟𑅅𑄚𑄪𑄙𑄟𑄳𑄟𑄛𑄑𑄨𑄛𑄚𑄳𑄚𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

𑄾𑄼𑅁 𑄤𑄪𑄖𑄳𑄖𑄐𑄳𑄦𑄬𑄖𑄁 𑄞𑄉𑄤𑄖𑅅, 𑄤𑄪𑄖𑄳𑄖𑄟𑄢𑄦𑄖𑅅𑄖𑄨 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄁 –

‘‘𑄙𑄟𑄳𑄟𑅅𑄚𑄪𑄙𑄟𑄳𑄟𑄛𑄑𑄨𑄛𑄚𑄳𑄚𑄥𑄳𑄥 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄪𑄚𑄮 𑄃𑄡𑄟𑄚𑄪𑄙𑄟𑄳𑄟𑄮 𑄦𑄮𑄖𑄨 𑄤𑄬𑄡𑄳𑄡𑅅𑄇𑄢𑄕𑅅𑄡 – 𑄙𑄟𑄳𑄟𑅅𑄚𑄪𑄙𑄟𑄳𑄟𑄛𑄑𑄨𑄛𑄚𑄳𑄚𑄮𑄡𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄞𑅅𑄥𑄟𑅅𑄚𑄮 𑄙𑄟𑄳𑄟𑄐𑄳𑄐𑄬𑄤 𑄞𑅅𑄥𑄖𑄨 𑄚𑄮 𑄃𑄙𑄟𑄳𑄟𑄁, 𑄤𑄨𑄖𑄇𑄳𑄇𑄡𑄟𑅅𑄚𑄮 𑄤𑅅 𑄙𑄟𑄳𑄟𑄤𑄨𑄖𑄇𑄳𑄇𑄐𑄳𑄐𑄬𑄤 𑄤𑄨𑄖𑄇𑄳𑄇𑄬𑄖𑄨 𑄚𑄮 𑄃𑄙𑄟𑄳𑄟𑄤𑄨𑄖𑄇𑄳𑄇𑄁, 𑄖𑄘𑄪𑄞𑄡𑄁 𑄤𑅅 𑄛𑄚 𑄃𑄞𑄨𑄚𑄨𑄤𑄎𑄳𑄎𑄬𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄅𑄛𑄬𑄇𑄳𑄈𑄇𑄮 𑄤𑄨𑄦𑄢𑄖𑄨 𑄥𑄖𑄮 𑄥𑄟𑄳𑄛𑄎𑅅𑄚𑄮’’𑄖𑄨𑅁 𑄆𑄖𑄟𑄖𑄳𑄗𑄁 𑄞𑄉𑄤𑅅 𑄃𑄤𑄮𑄌𑅁 𑄖𑄖𑄳𑄗𑄬𑄖𑄁 𑄄𑄖𑄨 𑄤𑄪𑄌𑄳𑄌𑄖𑄨 –

‘‘𑄙𑄟𑄳𑄟𑅅𑄢𑅅𑄟𑄮 𑄙𑄟𑄳𑄟𑄢𑄖𑄮, 𑄙𑄟𑄳𑄟𑄁 𑄃𑄚𑄪𑄤𑄨𑄌𑄨𑄚𑄳𑄖𑄡𑄁;
𑄙𑄟𑄳𑄟𑄁 𑄃𑄚𑄪𑄥𑄳𑄥𑄢𑄁 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄪, 𑄥𑄘𑄳𑄙𑄟𑄳𑄟𑅅 𑄚 𑄛𑄢𑄨𑄦𑅅𑄡𑄖𑄨𑅁

‘‘𑄌𑄢𑄁 𑄤𑅅 𑄡𑄘𑄨 𑄤𑅅 𑄖𑄨𑄑𑄳𑄒𑄁, 𑄚𑄨𑄥𑄨𑄚𑄳𑄚𑄮 𑄅𑄘 𑄤𑅅 𑄥𑄡𑄁;
𑄃𑄎𑄳𑄏𑄖𑄳𑄖𑄁 𑄥𑄟𑄡𑄁 𑄌𑄨𑄖𑄳𑄖𑄁, 𑄥𑄚𑄳𑄖𑄨𑄟𑄬𑄤𑅅𑄙𑄨𑄉𑄌𑄳𑄍𑄖𑄩’’𑄖𑄨𑅁

𑄃𑄡𑄟𑄳𑄛𑄨 𑄃𑄖𑄳𑄗𑄮 𑄤𑄪𑄖𑄳𑄖𑄮 𑄞𑄉𑄤𑄖𑅅, 𑄄𑄖𑄨 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄚𑄳𑄖𑄨𑅁 𑄥𑄖𑄳𑄖𑄟𑄁𑅁

𑄾। 𑄃𑄚𑄳𑄙𑄇𑄢𑄕𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

𑄾𑄽। 𑄤𑄪𑄖𑄳𑄖𑄐𑄳𑄦𑄬𑄖𑄁 𑄞𑄉𑄤𑄖𑄧, 𑄤𑄪𑄖𑄳𑄖𑄟𑄢𑄦𑄖𑄧𑄖𑄨 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄁 –

''𑄖𑄡𑄮𑄟𑄬, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄃𑄇𑄪𑄥𑄣𑄤𑄨𑄖𑄇𑄳𑄇𑄧 𑄃𑄚𑄳𑄙𑄇𑄢𑄕𑄧 𑄃𑄌𑄇𑄳𑄈𑄪𑄇𑄢𑄕𑄧 𑄃𑄐𑄳𑄐𑄧𑄕𑄇𑄢𑄕𑄧 𑄛𑄐𑄳𑄐𑄧𑄚𑄨𑄢𑄮𑄙𑄨𑄇𑄧 𑄤𑄨𑄊𑄧𑄖𑄛𑄇𑄳𑄈𑄨𑄇𑄧 𑄃𑄚𑄨𑄝𑄳𑄝𑄧𑄚𑄥𑄁𑄤𑄖𑄳𑄖𑄚𑄨𑄇𑄧। 𑄇𑄖𑄟𑄬 𑄖𑄡𑄮? 𑄇𑄧𑄟𑄤𑄨𑄖𑄇𑄳𑄇𑄮, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄃𑄚𑄳𑄙𑄇𑄢𑄕𑄮 𑄃𑄌𑄇𑄳𑄈𑄪𑄇𑄢𑄕𑄮 𑄃𑄐𑄳𑄐𑄧𑄕𑄇𑄢𑄕𑄮 𑄛𑄐𑄳𑄐𑄧𑄚𑄨𑄢𑄮𑄙𑄨𑄇𑄮 𑄤𑄨𑄊𑄧𑄖𑄛𑄇𑄳𑄈𑄨𑄇𑄮 𑄃𑄚𑄨𑄝𑄳𑄝𑄧𑄚𑄥𑄁𑄤𑄖𑄳𑄖𑄚𑄨𑄇𑄮। 𑄝𑄳𑄡𑄧𑄛𑄧𑄘𑄤𑄨𑄖𑄇𑄳𑄇𑄮, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄃𑄚𑄳𑄙𑄇𑄢𑄕𑄮 𑄃𑄌𑄇𑄳𑄈𑄪𑄇𑄢𑄕𑄮 𑄃𑄐𑄳𑄐𑄧𑄕𑄇𑄢𑄕𑄮 𑄛𑄐𑄳𑄐𑄧𑄚𑄨𑄢𑄮𑄙𑄨𑄇𑄮 𑄤𑄨𑄊𑄧𑄖𑄛𑄇𑄳𑄈𑄨𑄇𑄮 𑄃𑄚𑄨𑄝𑄳𑄝𑄧𑄚𑄥𑄁𑄤𑄖𑄳𑄖𑄚𑄨𑄇𑄮। 𑄤𑄨𑄦𑄨𑄁𑄥𑄧𑄤𑄨𑄖𑄇𑄳𑄇𑄮, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄃𑄚𑄳𑄙𑄇𑄢𑄕𑄮 𑄃𑄌𑄇𑄳𑄈𑄪𑄇𑄢𑄕𑄮 𑄃𑄐𑄳𑄐𑄧𑄕𑄇𑄢𑄕𑄮 𑄛𑄐𑄳𑄐𑄧𑄚𑄨𑄢𑄮𑄙𑄨𑄇𑄮 𑄤𑄨𑄊𑄧𑄖𑄛𑄇𑄳𑄈𑄨𑄇𑄮 𑄃𑄚𑄨𑄝𑄳𑄝𑄧𑄚𑄥𑄁𑄤𑄖𑄳𑄖𑄚𑄨𑄇𑄮। 𑄄𑄟𑄬 𑄈𑄮, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄖𑄡𑄮 𑄃𑄇𑄪𑄥𑄣𑄤𑄨𑄖𑄇𑄳𑄇𑄧 𑄃𑄚𑄳𑄙𑄇𑄢𑄕𑄧 𑄃𑄌𑄇𑄳𑄈𑄪𑄇𑄢𑄕𑄧 𑄃𑄐𑄳𑄐𑄧𑄕𑄇𑄢𑄕𑄧 𑄛𑄐𑄳𑄐𑄧𑄚𑄨𑄢𑄮𑄙𑄨𑄇𑄧 𑄤𑄨𑄊𑄧𑄖𑄛𑄇𑄳𑄈𑄨𑄇𑄧 𑄃𑄚𑄨𑄝𑄳𑄝𑄧𑄚𑄥𑄁𑄤𑄖𑄳𑄖𑄚𑄨𑄇𑄧।

''𑄖𑄡𑄮𑄟𑄬, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄇𑄪𑄥𑄣𑄤𑄨𑄖𑄇𑄳𑄇𑄧 𑄃𑄚𑄚𑄳𑄙𑄇𑄢𑄕𑄧 𑄌𑄇𑄳𑄈𑄪𑄇𑄢𑄕𑄧 𑄐𑄧𑄕𑄇𑄢𑄕𑄧 𑄛𑄐𑄳𑄐𑄧𑄤𑄪𑄘𑄳𑄙𑄨𑄇𑄧 𑄃𑄤𑄨𑄊𑄧𑄖𑄛𑄇𑄳𑄈𑄨𑄇𑄧 𑄚𑄨𑄝𑄳𑄝𑄧𑄚𑄥𑄁𑄤𑄖𑄳𑄖𑄚𑄨𑄇𑄧। 𑄇𑄖𑄟𑄬 𑄖𑄡𑄮? 𑄚𑄬𑄇𑄳𑄈𑄟𑄳𑄟𑄤𑄨𑄖𑄇𑄳𑄇𑄮, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄃𑄚𑄚𑄳𑄙𑄇𑄢𑄕𑄮 𑄌𑄇𑄳𑄈𑄪𑄇𑄢𑄕𑄮 𑄐𑄧𑄕𑄇𑄢𑄕𑄮 𑄛𑄐𑄳𑄐𑄧𑄤𑄪𑄘𑄳𑄙𑄨𑄇𑄮 𑄃𑄤𑄨𑄊𑄧𑄖𑄛𑄇𑄳𑄈𑄨𑄇𑄮 𑄚𑄨𑄝𑄳𑄝𑄧𑄚𑄥𑄁𑄤𑄖𑄳𑄖𑄚𑄨𑄇𑄮। 𑄃𑄝𑄳𑄡𑄧𑄛𑄧𑄘𑄤𑄨𑄖𑄇𑄳𑄇𑄮, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄃𑄚𑄚𑄳𑄙𑄇𑄢𑄕𑄮 𑄌𑄇𑄳𑄈𑄪𑄇𑄢𑄕𑄮 𑄐𑄧𑄕𑄇𑄢𑄕𑄮 𑄛𑄐𑄳𑄐𑄧𑄤𑄪𑄘𑄳𑄙𑄨𑄇𑄮 𑄃𑄤𑄨𑄊𑄧𑄖𑄛𑄇𑄳𑄈𑄨𑄇𑄮 𑄚𑄨𑄝𑄳𑄝𑄧𑄚𑄥𑄁𑄤𑄖𑄳𑄖𑄚𑄨𑄇𑄮। 𑄃𑄤𑄨𑄦𑄨𑄁𑄥𑄧𑄤𑄨𑄖𑄇𑄳𑄇𑄮, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄃𑄚𑄚𑄳𑄙𑄇𑄢𑄕𑄮 𑄌𑄇𑄳𑄈𑄪𑄇𑄢𑄕𑄮 𑄐𑄧𑄕𑄇𑄢𑄕𑄮 𑄛𑄐𑄳𑄐𑄧𑄤𑄪𑄘𑄳𑄙𑄨𑄇𑄮 𑄃𑄤𑄨𑄊𑄧𑄖𑄛𑄇𑄳𑄈𑄨𑄇𑄮 𑄚𑄨𑄝𑄳𑄝𑄧𑄚𑄥𑄁𑄤𑄖𑄳𑄖𑄚𑄨𑄇𑄮। 𑄄𑄟𑄬 𑄈𑄮, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄖𑄡𑄮 𑄇𑄪𑄥𑄣𑄤𑄨𑄖𑄇𑄳𑄇𑄧 𑄃𑄚𑄚𑄳𑄙𑄇𑄢𑄕𑄧 𑄌𑄇𑄳𑄈𑄪𑄇𑄢𑄕𑄧 𑄐𑄧𑄕𑄇𑄢𑄕𑄧 𑄛𑄐𑄳𑄐𑄧𑄤𑄪𑄘𑄳𑄙𑄨𑄇𑄧 𑄃𑄤𑄨𑄊𑄧𑄖𑄛𑄇𑄳𑄈𑄨𑄇𑄧 𑄚𑄨𑄝𑄳𑄝𑄧𑄚𑄥𑄁𑄤𑄖𑄳𑄖𑄚𑄨𑄇𑄧''𑄖𑄨। 𑄆𑄖𑄟𑄖𑄳𑄗𑄁 𑄞𑄉𑄤𑄧 𑄃𑄤𑄮𑄌। 𑄖𑄖𑄳𑄗𑄬𑄖𑄁 𑄄𑄖𑄨 𑄤𑄪𑄌𑄳𑄌𑄖𑄨 –

> ''𑄖𑄡𑄮 𑄤𑄨𑄖𑄇𑄳𑄇𑄬 𑄇𑄪𑄥𑄣𑄬 𑄤𑄨𑄖𑄇𑄳𑄇𑄡𑄬, 𑄖𑄡𑄮 𑄛𑄚 𑄃𑄇𑄪𑄥𑄣𑄬
> 𑄚𑄨𑄢𑄧𑄇𑄢𑄬;
> 𑄥 𑄤𑄬 𑄤𑄨𑄖𑄇𑄳𑄇𑄧𑄚𑄨 𑄤𑄨𑄌𑄧𑄢𑄨𑄖𑄧𑄚𑄨, 𑄥𑄟𑄬𑄖𑄨 𑄤𑄪𑄑𑄳𑄒𑄩𑄤 𑄢𑄎𑄁 𑄥𑄟𑄫𑄦𑄖𑄁;
> 𑄥 𑄤𑄬 𑄤𑄨𑄖𑄇𑄳𑄇𑄫𑄛𑄥𑄟𑄬𑄚 𑄌𑄬𑄖𑄥𑄧, 𑄄𑄙𑄬𑄤 𑄥𑄮 𑄥𑄚𑄳𑄖𑄨𑄛𑄘𑄁
> 𑄥𑄟𑄌𑄳𑄏𑄉𑄧''𑄖𑄨।

𑄃𑄡𑄟𑄳𑄛𑄨 𑄃𑄖𑄳𑄗𑄮 𑄤𑄪𑄖𑄳𑄖𑄮 𑄞𑄉𑄤𑄖𑄧, 𑄄𑄖𑄨 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄚𑄳𑄖𑄨। 𑄃𑄑𑄳𑄒𑄟𑄁।

𑄿। 𑄃𑄚𑄳𑄖𑄢𑄧𑄟𑄣𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

၈၈။ ဝုတ္တဉှေတံ ဘဂဝတာ, ဝုတ္တမရဟတာတိ မေ သုတံ –

‘‘တယောမေ, ဘိက္ခဝေ, အန္တရာမလာ အန္တရာအမိတ္တာ အန္တရာသပတ္တာ အန္တရာဝဓကာ အန္တရာပစ္စတ္ထိကာ။ ကတမေ တယော? လောဘော, ဘိက္ခဝေ, အန္တရာမလော အန္တရာအမိတ္တော အန္တရာသပတ္တော အန္တရာဝဓကော အန္တရာပစ္စတ္ထိကော။ ဒေါသော, ဘိက္ခဝေ, အန္တရာမလော အန္တရာအမိတ္တော အန္တရာသပတ္တော အန္တရာဝဓကော အန္တရာပစ္စတ္ထိကော။ မောဟော, ဘိက္ခဝေ, အန္တရာမလော အန္တရာအမိတ္တော အန္တရာသပတ္တော အန္တရာဝဓကော အန္တရာပစ္စတ္ထိကော။ ဣမေ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, တယော အန္တရာမလာ အန္တရာအမိတ္တာ အန္တရာသပတ္တာ အန္တရာဝဓကာ အန္တရာပစ္စတ္ထိကာ’’တိ။ ဧတမတ္ထံ ဘဂဝါ အဝေါစ။ တတ္ထေတံ ဣတိ ဝုစ္စတိ –

‘‘အနတ္ထဇနနော လောဘော, လောဘော စိတ္တပ္ပကောပနော;
ဘယမန္တရတော ဇာတံ, တံ ဇနော နာဝဗုဇ္ဈတိ။

‘‘လုဒ္ဓေါ အတ္ထံ န ဇာနာတိ, လုဒ္ဓေါ ဓမ္မံ န ပဿတိ;
အန္ဓတမံ [အန္ဓံ တမံ (သီ.)] တဒါ ဟောတိ, ယံ လောဘော သဟတေ နရံ။

‘‘ယော စ လောဘံ ပဟန္တွာန, လောဘနေယျေ န လုဗ္ဘတိ;
လောဘော ပဟီယတေ တမှာ, ဥဒဗိန္ဒုဝ ပေါက္ခရာ။

‘‘အနတ္ထဇနနော ဒေါသော, ဒေါသော စိတ္တပ္ပကောပနော;
ဘယမန္တရတော ဇာတံ, တံ ဇနော နာဝဗုဇ္ဈတိ။

‘‘ဒုဋ္ဌော အတ္ထံ န ဇာနာတိ, ဒုဋ္ဌော ဓမ္မံ န ပဿတိ;
အန္ဓတမံ တဒါ ဟောတိ, ယံ ဒေါသော သဟတေ နရံ။

‘‘ယော စ ဒေါသံ ပဟန္တွာန, ဒေါသနေယျေ န ဒုဿတိ;
ဒေါသော ပဟီယတေ တမှာ, တာလပက္ကံဝ ဗန္ဓနာ။

‘‘အနတ္ထဇနနော မောဟော, မောဟော စိတ္တပ္ပကောပနော;
ဘယမန္တရတော ဇာတံ, တံ ဇနော နာဝဗုဇ္ဈတိ။

‘‘မူဠှော အတ္ထံ န ဇာနာတိ, မူဠှော ဓမ္မံ န ပဿတိ;

ဘာ႓ဂတဲ့ တဲ ဟ္ဂတိ, ယံ ဖ္ဂဟ္ဂ သဂတေ ၽဇာ။

''ယ္ဂ ၿ ဖ္ဂဟ် ပဂ႓တ္ဂၽ, ဖ္ဂဂၽေယ် ၽ ဖုယဲဂတိ;
ဖ္ဂဟ် ၼိဂ႓တိ သ္ဂ သ႕ပ္ပ်, ဘဲဒိဗၺ္ဂမုာယ် တဖ''႓တိ။

ဘယဖ္ပိ ဘတဲ့ထ္ဂ မုတဲ့ထ္ဂ ဘဂမတ္တ်, ဘိတိ ေမ သုတ႓တိ။ ၽမဖ။

၈၀။ ဝေဓာတဲ့တသုတဲ့တ်

၈၀။ မုတဲ့တၿဂေတ် ဘဂမတ္တ်, မုတဲ့တဖ္ဂဟတဲ့တိ ေမ သုတ် –

''တီဟိ, ဘိက္ခဓေ, ဘသဲဒဖ္ပဖေဟိ ဘဘိဘုတ္ဂ ပဏိယဲဒိ႓ၽဝိတဲ့တ္ဂ ဝေဓာတဲ့တ္ဂ ဘဲပဲယိက္ဂ ၽေဏယိက္ဂ ကပ္ပပ႓႓ၼ္ဂ ဘတေကိဗၺ္ဂ။ ကတမေဟိ တီဟိ? ပဲပိဗၺတဲ့ယ, ဘိက္ခဓေ, ဘဘိဘုတ္ဂ ပဏိယဲဒိ႓ၽဝိတဲ့တ္ဂ ဝေဓာတဲ့တ္ဂ ဘဲပဲယိက္ဂ ၽေဏယိက္ဂ ကပ္ပပ႓႓ၼ္ဂ ဘတေကိဗၺ္ဂ။ ပဲပမိတဲ့တတဲ့ယ, ဘိက္ခဓေ, ဘဘိဘုတ္ဂ ပဏိယဲဒိ႓ၽဝိတဲ့တ္ဂ ဝေဓာတဲ့တ္ဂ ဘဲပဲယိက္ဂ ၽေဏယိက္ဂ ကပ္ပပ႓႓ၼ္ဂ ဘတေကိဗၺ္ဂ။ သတိ ဂ္ဂ ပၽ ဘုတဲ့တဏိကဏ္ဏီယေ [ဘုတဲ့တဏိ ကဏ္ဏီယေ (သ်ာ။)] ဘ္ဂဏဖတဲ့တကေၽ ၼိသေသဲဒိဂမေၽ [ၼိသေသဲဒိဂမေၽ ၿ (သ်ာ။ ပီ။)] ဘ႓တ႓ မ္ဂသ႓ ဘဲပဲဒိ။ ဘိမေဟိ ဂ္ဂ, ဘိက္ခဓေ, တီဟိ ဘသဲဒဖ္ပဖေဟိ ဘဘိဘုတ္ဂ ပဏိယဲဒိ႓ၽဝိတဲ့တ္ဂ ဝေဓာတဲ့တ္ဂ ဘဲပဲယိက္ဂ ၽေဏယိက္ဂ ကပ္ပပ႓႓ၼ္ဂ ဘတေကိဗၺ္ဂ''တိ။ ဘေတဖတဲ့ထ် ဘဂဓ ဘမ္ဂၿ။ တတဲ့ထေတ် ဘိတိ မုဗၺၿတိ –

''ဖ ဧတု ကွဝိ လ္ဂကသဲဖ်ိ, ပဲပိဗၺ္ဂ ဘုာပၪၪထ;
တာဖိ႓ပိ ဧ႓ထ, ပဲပိဗၺဲ႓ ယထ ဂတိ။

''ပၸာ့ဒိတ္ဂတိ သဖၿၿတ္ဂ, ဘၼိတဲ့တ္ဂတိ သဖဲဖတ္ဂ;
ဧလ်မ ယသသဲ ဘ႓႓, ဝေဓာတဲ့တ္ဂတိ ၼိသဲသုတ္ဂ [ေမ သုတ် (ပဲဖိယ်)]။

''သ္ဂ ပဖ်ဏဖၽုၿိၸၸ္ဂ [ပဖ်ာဖၽုၿိၸၸ္ဂ (က။ သီ။ သ်ာ။ ပီ။),
သဖ်ၽဖၽုၿိၸၸ္ဂ (ဘ႓႓။)], ဘဲသဧၪ ၽ တထဂတ်;
ဘမီၿိ႓ဂဏယ် ပတဲ့တ္ဂ, ၿတုဲ့တ္ဂ ဘယဲၽက်။

''ဘဒ္ဂ႓႓သဲသ ဟိ ယ္ဂ ဒ႕ၽေ, ပဲပကဖ္ပ ဘကုပ႕ပတ္ဂ;
တမေမ ပဲပ ဖုသတိ [ဖုသဲသေတိ (သ်ာ။)], ဒ္ဂ႓႓ၿိတဲ့တ် ဘ႓ဲာတ်။

''သမုဒ်ဒံ ဝိသကုမ်ဘေန, ယော မဉ်ဉေယျ ပဒူသိတုံ;
န သော တေန ပဒူသေယျ, ဘေသ်မာ ဟိ ဥဒဓီ မဟာ။

''ဧဝမေဝ [ဧဝမေတံ (သျာ။)] တထာဂတံ, ယော ဝါဒေနုပဟိံသတိ;
သမ်မဂ်ဂတံ [သမဂ်ဂတံ (သီ။ က။)] သန်တစိတ်တံ, ဝါဒေါ တမ်ဟိ န ရူဟတိ။

''တာဒိသံ မိတ်တံ ကုဗ်ဗေထ, တဉ်စ သေဝေယျ ပဏ်ဍိတော;
ယဿ မဂ်ဂါနုဂေါ ဘိက်ခု, ခယံ ဒုက်ခဿ ပါပုဏေ''တိ။

အယမ်ပိ အတ်ထော ဝုတ်တော ဘဂဝတာ, ဣတိ မေ သုတန်တိ။ နဝမံ။

စတုတ်ထော ဝဂ်ဂေါ နိဋ်ဌိတော။

တဿုဒ်ဒါနံ –

ဝိတက်ကသက်ကာရသဒ်ဒါ, စဝမာနလောကေ အသုဘံ;
ဓမ်မအန်ဓကာရမလံ, ဒေဝဒတ်တေန တေ ဒသာတိ။

၅။ ပဉ်စမဝဂ်ဂေါ

၁။ အဂ်ဂပ်ပသာဒသုတ်တံ

၉၀။ ဝုတ်တဉ်ဟေတံ ဘဂဝတာ, ဝုတ်တမရဟတာတိ မေ သုတံ –

''တယောမေ, ဘိက်ခဝေ, အဂ်ဂပ်ပသာဒါ။ ကတမေ တယော? ယာဝတာ, ဘိက်ခဝေ, သတ်တာ အပဒါ ဝါ ဒွိပဒါ ဝါ စတုပ်ပဒါ ဝါ ဗဟုပ်ပဒါ [ဗဟုပဒါ (က။)] ဝါ ရူပိနော ဝါ အရူပိနော ဝါ သဉ်ဉိနော ဝါ အသဉ်ဉိနော ဝါ နေဝသဉ်ဉီနာသဉ်ဉိနော ဝါ, တထာဂတော တေသံ အဂ်ဂမက်ခါယတိ အရဟံ သမ်မာသမ်ဗုဒ်ဓော။ ယေ, ဘိက်ခဝေ, ဗုဒ်ဓေ ပသန်နာ, အဂ်ဂေ တေ ပသန်နာ။ အဂ်ဂေ ခေါ ပန ပသန်နာနံ အဂ်ဂေါ ဝိပါကော ဟောတိ။

''ယာဝတာ, ဘိက်ခဝေ, ဓမ်မာ သင်ခတာ ဝါ အသင်ခတာ ဝါ, ဝိရာဂေါ တေသံ အဂ်ဂမက်ခါယတိ, ယဒိဒံ မဒနိမ်မဒနော ပိပါသဝိနယော အာလယသမုဂ်ဃာတော ဝဋ်ဋုပစ်ဆေဒေါ တဏ်ဟာက်ခယော ဝိရာဂေါ နိရောဓော နိဗ်ဗာနံ။ ယေ, ဘိက်ခဝေ, ဝိရာဂေ

𑄙𑄟𑄴𑄟𑄬 𑄛𑄥𑄚𑄴𑄚𑅅, 𑄃𑄉𑄴𑄉𑄬 𑄖𑄬 𑄛𑄥𑄚𑄴𑄚𑅅𑅁 𑄃𑄉𑄴𑄉𑄬 𑄈𑄮 𑄛𑄚 𑄛𑄥𑄚𑄴𑄚𑅅𑄚𑄁 𑄃𑄉𑄴𑄉𑄮 𑄤𑄨𑄛𑅅𑄇𑄮 𑄦𑄮𑄖𑄨𑅁

''𑄠𑅅𑄤𑄖𑅅, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄤𑄬, 𑄥𑄋𑄴𑄊𑅅 𑄤𑅅 𑄉𑄕𑅅 𑄤𑅅, 𑄖𑄗𑅅𑄉𑄖𑄥𑅅𑄤𑄇𑄥𑄋𑄴𑄊𑄮 𑄖𑄬𑄥𑄁 𑄃𑄉𑄴𑄉𑄟𑄇𑄴𑄈𑅅𑄠𑄖𑄨, 𑄠𑄘𑄨𑄘𑄁 𑄌𑄖𑄴𑄖𑅅𑄢𑄨 𑄛𑄪𑄢𑄨𑄥𑄠𑄪𑄉𑅅𑄚𑄨 𑄃𑄑𑄴𑄒 𑄛𑄪𑄢𑄨𑄥𑄛𑄪𑄉𑄴𑄉𑄣𑅅 𑄆𑄥 𑄞𑄉𑄤𑄖𑄮 𑄥𑅅𑄤𑄇𑄥𑄋𑄴𑄊𑄮 𑄃𑅅𑄦𑄪𑄚𑄬𑄠𑄴𑄠𑄮 𑄛𑅅𑄦𑄪𑄚𑄬𑄠𑄴𑄠𑄮 𑄘𑄇𑄴𑄈𑄨𑄕𑄬𑄠𑄴𑄠𑄮 𑄃𑄐𑄴𑄎𑄣𑄨𑄇𑄢𑄕𑄩𑄠𑄮 𑄃𑄚𑄪𑄖𑄴𑄖𑄢𑄁 𑄛𑄪𑄐𑄴𑄐𑄇𑄴𑄈𑄬𑄖𑄴𑄖𑄁 𑄣𑄮𑄇𑄥𑄴𑄥𑅁 𑄠𑄬, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄤𑄬, 𑄥𑄋𑄴𑄊𑄬 𑄛𑄥𑄚𑄴𑄚𑅅, 𑄃𑄉𑄴𑄉𑄬 𑄖𑄬 𑄛𑄥𑄚𑄴𑄚𑅅𑅁 𑄃𑄉𑄴𑄉𑄬 𑄈𑄮 𑄛𑄚 𑄛𑄥𑄚𑄴𑄚𑅅𑄚𑄁 𑄃𑄉𑄴𑄉𑄮 𑄤𑄨𑄛𑅅𑄇𑄮 𑄦𑄮𑄖𑄨𑅁 𑄄𑄟𑄬 𑄈𑄮, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄤𑄬, 𑄖𑄠𑄮 𑄃𑄉𑄴𑄉𑄛𑄴𑄛𑄥𑅅𑄘𑅅''𑄖𑄨𑅁 𑄆𑄖𑄟𑄖𑄴𑄗𑄁 𑄞𑄉𑄤𑅅 𑄃𑄤𑄮𑄌𑅁 𑄖𑄖𑄴𑄗𑄬𑄖𑄁 𑄄𑄖𑄨 𑄤𑄪𑄌𑄴𑄌𑄖𑄨 –

''𑄃𑄉𑄴𑄉𑄖𑄮 𑄤𑄬 𑄛𑄥𑄚𑄴𑄚𑅅𑄚𑄁, 𑄃𑄉𑄴𑄉𑄁 𑄙𑄟𑄴𑄟𑄁 𑄤𑄨𑄎𑅅𑄚𑄖𑄁;
𑄃𑄉𑄴𑄉𑄬 𑄝𑄪𑄘𑄴𑄙𑄬 𑄛𑄥𑄚𑄴𑄚𑅅𑄚𑄁, 𑄘𑄇𑄴𑄈𑄨𑄕𑄬𑄠𑄴𑄠𑄬 𑄃𑄚𑄪𑄖𑄴𑄖𑄢𑄬𑅁

''𑄃𑄉𑄴𑄉𑄬 𑄙𑄟𑄴𑄟𑄬 𑄛𑄥𑄚𑄴𑄚𑅅𑄚𑄁, 𑄤𑄨𑄢𑅅𑄉𑄫𑄛𑄥𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄈𑄬;
𑄃𑄉𑄴𑄉𑄬 𑄥𑄋𑄴𑄊𑄬 𑄛𑄥𑄚𑄴𑄚𑅅𑄚𑄁, 𑄛𑄪𑄐𑄴𑄐𑄇𑄴𑄈𑄬𑄖𑄴𑄖𑄬 𑄃𑄚𑄪𑄖𑄴𑄖𑄢𑄬𑅁

''𑄃𑄉𑄴𑄉𑄥𑄴𑄟𑄨𑄁 𑄘𑅅𑄚𑄁 𑄘𑄘𑄖𑄁, 𑄃𑄉𑄴𑄉𑄁 𑄛𑄪𑄐𑄴𑄐𑄁 𑄛𑄤𑄓𑄴𑄔𑄖𑄨;
𑄃𑄉𑄴𑄉𑄁 𑄃𑅅𑄠𑄪 𑄌 𑄤𑄕𑄴𑄕𑄮 𑄌, 𑄠𑄥𑄮 𑄇𑄨𑄖𑄴𑄖𑄨 𑄥𑄪𑄈𑄁 𑄝𑄣𑄁𑅁

''𑄃𑄉𑄴𑄉𑄥𑄴𑄥 𑄘𑅅𑄖𑅅 𑄟𑄬𑄙𑅅𑄤𑄩, 𑄃𑄉𑄴𑄉𑄙𑄟𑄴𑄟𑄥𑄟𑅅𑄦𑄨𑄖𑄮;
𑄘𑄬𑄤𑄞𑄫𑄖𑄮 𑄟𑄚𑄪𑄥𑄴𑄥𑄮 𑄤𑅅, 𑄃𑄉𑄴𑄉𑄛𑄴𑄛𑄖𑄴𑄖𑄮 𑄛𑄟𑄮𑄘𑄖𑄩''𑄖𑄨𑅁

𑄃𑄠𑄟𑄴𑄛𑄨 𑄃𑄖𑄴𑄗𑄮 𑄤𑄪𑄖𑄴𑄖𑄮 𑄞𑄉𑄤𑄖𑅅, 𑄄𑄖𑄨 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄚𑄴𑄖𑄨𑅁 𑄚𑄤𑄟𑄁𑅁

𑄷𑄶𑅁 𑄎𑄩𑄤𑄨𑄇𑄥𑄪𑄖𑄴𑄖𑄁

𑄿𑄷𑅁 𑄤𑄪𑄖𑄴𑄖𑄐𑄴𑄦𑄬𑄖𑄁 𑄞𑄉𑄤𑄖𑅅, 𑄤𑄪𑄖𑄴𑄖𑄟𑄢𑄦𑄖𑅅𑄖𑄨 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄁 –

''𑄃𑄚𑄴𑄖𑄟𑄨𑄘𑄁, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄤𑄬, 𑄎𑄩𑄤𑄨𑄇𑅅𑄚𑄁 𑄠𑄘𑄨𑄘𑄁 𑄛𑄨𑄕𑄴𑄓𑄮𑄣𑄴𑄠𑄁𑅁 𑄃𑄞𑄨𑄥𑅅𑄛𑄮𑄠𑄁 [𑄃𑄞𑄨𑄥𑅅𑄛𑅅𑄠𑄁 (𑄥𑄩𑅁), 𑄃𑄞𑄨𑄣𑅅𑄛𑅅𑄠𑄁 (𑄥𑄴𑄠𑅅𑅁 𑄛𑄩𑅁), 𑄃𑄞𑄨𑄥𑄛𑅅𑄠𑄁 (𑄇𑅁)], 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄤𑄬, 𑄣𑄮𑄇𑄥𑄴𑄟𑄨𑄁 – '𑄛𑄨𑄕𑄴𑄓𑄮𑄣𑄮 𑄤𑄨𑄌𑄢𑄥𑄨 𑄛𑄖𑄴𑄖𑄛𑅅𑄕𑄩'𑄖𑄨𑅁 𑄖𑄐𑄴𑄌 𑄈𑄮 𑄆𑄖𑄁, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄤𑄬, 𑄇𑄪𑄣𑄛𑄪𑄖𑄴𑄖𑅅 𑄅𑄛𑄬𑄚𑄴𑄖𑄨 𑄃𑄖𑄴𑄗𑄤𑄥𑄨𑄇𑅅, 𑄃𑄖𑄴𑄗𑄤𑄥𑄁 𑄛𑄑𑄨𑄌𑄴𑄌; 𑄚𑄬𑄤 𑄢𑅅𑄎𑅅𑄞𑄨𑄚𑄩𑄖𑅅, 𑄚 𑄌𑄮𑄢𑅅𑄞𑄨𑄚𑄩𑄖𑅅, 𑄚 𑄄𑄕𑄑𑄴𑄑𑅅, 𑄚 𑄞𑄠𑄑𑄴𑄑𑅅, 𑄚 𑄃𑅅𑄎𑄩𑄤𑄨𑄇𑅅𑄛𑄇𑄖𑅅𑅁 𑄃𑄛𑄨 𑄌 𑄈𑄮 '𑄃𑄮𑄖𑄨𑄕𑄴𑄕𑅅𑄟𑄴𑄦 𑄎𑅅𑄖𑄨𑄠𑅅 𑄎𑄢𑅅𑄠 𑄟𑄢𑄕𑄬𑄚 𑄥𑄮𑄇𑄬𑄦𑄨 𑄛𑄢𑄨𑄘𑄬𑄤𑄬𑄦𑄨 𑄘𑄪𑄇𑄴𑄈𑄬𑄦𑄨 𑄘𑄮𑄟𑄚𑄥𑄴𑄥𑄬𑄦𑄨 𑄅𑄛𑅅𑄠𑅅𑄥𑄬𑄦𑄨 𑄘𑄪𑄇𑄴𑄈𑄮𑄖𑄨𑄕𑄴𑄕𑅅

ၣကၢရပဓေတ်, ဘပဲပေမ ဏ်ဖ ဘိဖသ်ာ ဧမလသ်ာ ၣကၢရကၢရဏ်ဂသ်ာ ဘဏ်တကိဏိယ် ပဆ်ဆ်ယေထ်ႛတိ၊ ဘေမ် ပဗိဗဒ်တွ် ဗ်ယ်, ဒိကၢရမေ, ဇုလပုတ်တွ် သ္ဂ ၪ ဖွ်တိ ဘဒိဒ်သ်လု ကၢ်ဖေသု တိဗိဗယ်တ်ဂ္ဂ, ဗုပဏ်ဏဗိတ်တွ် ပၣၕ်ၕဖဏသဓ်ဧပဲပွ, ဖုၕ်ၕသ်ာသတိ ဘာသဖဲပဒ်ဏွ် ဘာသဖဲဂိတ္တ် မိဗိဒဏ်တဗိတ်တွ် ပ်ဧတိဏ်ၪဒိယွ၊ သေယျထ်ပိ, ဒိကၢရမေ, ခမ်လ်တ် ဘုဒတွ်ပဒိတ်တ် ဖဒ်ယေ ဂူထဂတ် ဏေမ ဂ်ဖေ ဇၕ်ၕတ်ထ် ဖဏတိ ဏ ဘဏဆ်ဧေ◌ံး တထူပဖဲဂံ, ဒိကၢရမေ, ဘိဖ် ပုဂဲဂလ် မၪ်ဖိ ဂိဂိဒဂ် ပဏိဂိဏ္ဂ သ်ဖဆ်ဆ်တဲထဆ်ၪ ဏ ပဏိပူဏေတီႛႛတိ၊ ဘေတဖတ်ထ် ဒဂမ် ဘမ္ဂၪ၊ တတ်ထေတ် ဘိတိ မုဗ်ၪတိ –

ႛႛဂိဂိဒဂ် ပဏိဂိဏ္ဂ, သ်ဖဆ်ဆ်တဲထဆ်ၪ ၣဗိဒဂ္ဂ;
ပဏိဂသဖဲဏ္ဂ ပကိဏေတိ, ခမ်လ်တ်မ ဏသ်ာသတိ၊

ႛႛကၢ်သ်မဇတ်ၕ် ဗဂမွ, ပ်ပဂဖဲဖ် ဘာသဆ်ဆ်တ်;
ပ်ပ် ပ်ပေဂိ ဇဖဲဖေဂိ, ဏ်ဏယ် တေ ဘုပပဒ်ဏဓေ၊

ႛႛသေယွ ဘယွဂုဏွ ဒုတ်တွ, တတ်တွ ဘဂဲဂိသိဂူပဏွ;
ယဆ်ၪေ ဒုဆ်ဒေယျ ၣသ်သီလွ, ဏၕ်ၕပိဏ်ၥဖသဆ်ဆ်တွႛႛတိ၊

ဘယဖဲပိ ဘတ်တွ မုတ်တွ ဒဂမတ်, ဘိတိ ဖေ သုတဏ်တိ၊ ၣတိယ်၊

၇၊ သဓ်ဃ်ၕ်ဇတ်ၥသုတ်တ်

၈၃၊ မုတ်တဆ်ဂေတ် ဒဂမတ်, မုတ်တဖဏဂတ်တိ ဖေ သုတ် –

ႛႛသဓ်ဃ်ၕ်ဇတ်ၥေ ဗေပိ, ဒိကၢရမေ, ဒိကၢဂု ဂဂေတွ် ပိၕ်ၕ်တွ် ပိၕ်ၕ်တွ် ဘဏုဗဏ်ဂွ ဘသ်ာ ပ်ေ ပ်ာ် ဏ်ကၢ်ဏိပဏ်တွ, သ္ဂ ၪ ဖွ်တိ ဘဒိဒ်သ်လု ကၢ်ဖေသု တိဗိဗယ်တ်ဂ္ဂ ဗုပဏ်ဏဗိတ်တွ် ပၣၕ်ၕဖဏသဓ်ဧပဲပွ ဖုၕ်ၕသ်ာသတိ ဘာသဖဲပဒ်ဏွ် ဘာသဖဲဂိတ္တ် မိဗိဒဏ်တဗိတ်တွ် ပ်ဧတိဏ်ၪဒိယွ; ဘထ ဖွ သ္ဂ ဘ်ဏကၢ်မ ဖယဲဂံ, ဘဂဆ်ၪ တသ်ာ၊ တ် ကိသ်ာ ဂေတု? ဂဖဲဖဆ်ဂိ သ္ဂ, ဒိကၢရမေ, ဒိကၢဂု ဏ ပသ်ာသတိ၊ ဂဖဲဖ် ဘပသ်ာသဏ်တွ် ဏ ဖ် ပသ်ာသတိ [ဖ် ဏ ပသ်ာသတိ (သ်၊)]၊

ႛႛယွဒ်ဏသတေ ဗေပိ သ္ဂ, ဒိကၢရမေ, ဒိကၢဂု မိဂဏေယျ၊ သ္ဂ ၪ ဖွ်တိ ဘဏဒိဒ်သ်လု ကၢ်ဖေသု ဏ တိဗိဗယ်တ်ဂ္ဂ ဘဗုပဏ်ဏဗိတ်တွ် ဘပၣၕ်ၕဖဏသဓ်ဧပဲပွ

𑄅𑄛𑄑𑄳𑄒𑄨𑄖𑄥𑄳𑄥𑄖𑄨 𑄥𑄟𑄳𑄛𑄎𑅅𑄚𑄮 𑄥𑄟𑅅𑄦𑄨𑄖𑄮 𑄆𑄇𑄉𑄳𑄉𑄌𑄨𑄖𑄳𑄖𑄮 𑄥𑄁𑄤𑄪𑄖𑄨𑄚𑄳𑄘𑄳𑄢𑄨𑄠𑄮; 𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄥𑄮 𑄥𑄚𑄳𑄖𑄨𑄇𑄬𑄤 𑄟𑄠𑄳𑄦𑄁, 𑄃𑄦𑄐𑄳𑄌 𑄖𑄥𑄳𑄥𑅁 𑄖𑄁 𑄇𑄨𑄥𑄳𑄥 𑄦𑄬𑄖𑄪? 𑄙𑄟𑄳𑄟𑄐𑄳𑄦𑄨 𑄥𑄮, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄪 𑄛𑄥𑄳𑄥𑄖𑄨; 𑄙𑄟𑄳𑄟𑄁 𑄛𑄥𑄳𑄥𑄚𑄳𑄖𑄮 𑄟𑄁 𑄛𑄥𑄳𑄥𑄖𑄩’’𑄖𑄨𑅁 𑄆𑄖𑄟𑄖𑄳𑄗𑄁 𑄞𑄉𑄤𑅅 𑄃𑄤𑄮𑄌𑅁 𑄖𑄖𑄳𑄗𑄬𑄖𑄁 𑄄𑄖𑄨 𑄤𑄪𑄌𑄳𑄌𑄖𑄨 –

‘‘𑄃𑄚𑄪𑄝𑄚𑄳𑄙𑄮𑄛𑄨 𑄌𑄬 𑄃𑄥𑄳𑄥, 𑄟𑄦𑄨𑄌𑄳𑄍𑄮 𑄌 𑄤𑄨𑄊𑅅𑄖𑄤𑅅;
𑄆𑄎𑅅𑄚𑄪𑄉𑄮 𑄃𑄚𑄬𑄎𑄥𑄳𑄥, 𑄚𑄨𑄝𑄳𑄝𑄪𑄖𑄥𑄳𑄥 𑄃𑄚𑄨𑄝𑄳𑄝𑄪𑄖𑄮;
𑄉𑄨𑄘𑄳𑄙𑄮 𑄥𑄮 𑄤𑄩𑄖𑄉𑄬𑄙𑄥𑄳𑄥, 𑄛𑄥𑄳𑄥 𑄠𑅅𑄤𑄐𑄳𑄌 𑄃𑅅𑄢𑄇𑅅𑅁

‘‘𑄠𑄮 𑄌 𑄙𑄟𑄳𑄟𑄟𑄞𑄨𑄐𑄳𑄐𑅅𑄠, 𑄙𑄟𑄳𑄟𑄟𑄐𑄳𑄐𑅅𑄠 𑄛𑄕𑄳𑄓𑄨𑄖𑄮;
𑄢𑄦𑄘𑄮𑄤 𑄚𑄨𑄤𑅅𑄖𑄬 𑄌, 𑄃𑄚𑄬𑄎𑄮 𑄤𑄫𑄛𑄥𑄟𑄳𑄟𑄖𑄨𑅁

‘‘𑄃𑄚𑄬𑄎𑄮 𑄥𑄮 𑄃𑄚𑄬𑄎𑄥𑄳𑄥, 𑄚𑄨𑄝𑄳𑄝𑄪𑄖𑄥𑄳𑄥 𑄌 𑄚𑄨𑄝𑄳𑄝𑄪𑄖𑄮;
𑄃𑄉𑄨𑄘𑄳𑄙𑄮 𑄤𑄩𑄖𑄉𑄬𑄙𑄥𑄳𑄥, 𑄛𑄥𑄳𑄥 𑄠𑅅𑄤𑄐𑄳𑄌 𑄥𑄚𑄳𑄖𑄨𑄇𑄬’’𑄖𑄨𑅁

𑄃𑄠𑄟𑄳𑄛𑄨 𑄃𑄖𑄳𑄗𑄮 𑄤𑄪𑄖𑄳𑄖𑄮 𑄞𑄉𑄤𑄖𑅅, 𑄄𑄖𑄨 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄚𑄳𑄖𑄨𑅁 𑄖𑄖𑄨𑄠𑄁𑅁

𑄺𑅁 𑄃𑄉𑄳𑄉𑄨𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

𑄿𑄹𑅁 𑄤𑄪𑄖𑄳𑄖𑄐𑄳𑄦𑄬𑄖𑄁 𑄞𑄉𑄤𑄖𑅅, 𑄤𑄪𑄖𑄳𑄖𑄟𑄢𑄦𑄖𑅅𑄖𑄨 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄁 –

‘‘𑄖𑄠𑄮𑄟𑄬, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄃𑄉𑄳𑄉𑄩𑅁 𑄇𑄖𑄟𑄬 𑄖𑄠𑄮? 𑄢𑅅𑄉𑄉𑄳𑄉𑄨, 𑄘𑄮𑄥𑄉𑄳𑄉𑄨, 𑄟𑄮𑄦𑄉𑄳𑄉𑄨 – 𑄄𑄟𑄬 𑄈𑄮, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄖𑄠𑄮 𑄃𑄉𑄳𑄉𑄩’’𑄖𑄨𑅁 𑄆𑄖𑄟𑄖𑄳𑄗𑄁 𑄞𑄉𑄤𑅅 𑄃𑄤𑄮𑄌𑅁 𑄖𑄖𑄳𑄗𑄬𑄖𑄁 𑄄𑄖𑄨 𑄤𑄪𑄌𑄳𑄌𑄖𑄨 –

‘‘𑄢𑅅𑄉𑄉𑄳𑄉𑄨 𑄘𑄦𑄖𑄨 𑄟𑄌𑄳𑄌𑄬, 𑄢𑄖𑄳𑄖𑄬 𑄇𑅅𑄟𑄬𑄥𑄪 𑄟𑄪𑄌𑄳𑄍𑄨𑄖𑄬;
𑄘𑄮𑄥𑄉𑄳𑄉𑄨 𑄛𑄚 𑄝𑄳𑄠𑅅𑄛𑄚𑄳𑄚𑄬, 𑄚𑄢𑄬 𑄛𑅅𑄕𑅅𑄖𑄨𑄛𑅅𑄖𑄨𑄚𑄮𑅁

‘‘𑄟𑄮𑄦𑄉𑄳𑄉𑄨 𑄛𑄚 𑄥𑄟𑄳𑄟𑄫𑄣𑄳𑄦𑄬, 𑄃𑄢𑄨𑄠𑄙𑄟𑄳𑄟𑄬 𑄃𑄇𑄮𑄤𑄨𑄘𑄬;
𑄆𑄖𑄬 𑄃𑄉𑄳𑄉𑄩 𑄃𑄎𑅅𑄚𑄚𑄳𑄖𑅅, 𑄥𑄇𑄳𑄇𑅅𑄠𑅅𑄞𑄨𑄢𑄖𑅅 𑄛𑄎𑅅𑅁

‘‘𑄖𑄬 𑄤𑄓𑄳𑄔𑄠𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄚𑄨𑄢𑄠𑄁, 𑄖𑄨𑄢𑄌𑄳𑄍𑅅𑄚𑄐𑄳𑄌 𑄠𑄮𑄚𑄨𑄠𑄮;
𑄃𑄥𑄪𑄢𑄁 𑄛𑄬𑄖𑄳𑄖𑄨𑄤𑄨𑄥𑄠𑄁, 𑄃𑄟𑄪𑄖𑄳𑄖𑅅 𑄟𑅅𑄢𑄝𑄚𑄳𑄙𑄚𑅅𑅁

“ယေ စ ရတ္တိန္ဒိဝါ ယုတ္တာ, သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသာသနေ;
တေ နိဗ္ဗာပေန္တိ ရာဂဂ္ဂိံ, နိစ္စံ အသုဘသညိနော။

“ဒောသဂ္ဂိံ ပန မေတ္တာယ, နိဗ္ဗာပေန္တိ နရုတ္တမာ;
မောဟဂ္ဂိံ ပန ပညာယ, ယာယံ နိဗ္ဗေဓဂါမိနီ။

“တေ နိဗ္ဗာပေတွာ နိပကာ, ရတ္တိန္ဒိဝမတန္ဒိတာ;
အသေသံ ပရိနိဗ္ဗန္တိ, အသေသံ ဒုက္ခမစ္စဂုံ။

“အရိယဒ္ဒသာ ဝေဒဂုနော, သမ္မဒညာယ ပဏ္ဍိတာ;
ဇာတိက္ခယမဘိညာယ, နာဂစ္ဆန္တိ ပုနဗ္ဘဝ”န္တိ။

အယမ္ပိ အတ္ထော ဝုတ္တော ဘဂဝတာ, ဣတိ မေ သုတန္တိ။ စတုတ္ထံ။

၅။ ဥပပရိက္ခသုတ္တံ

၉၄။ ဝုတ္တဉှေတံ ဘဂဝတာ, ဝုတ္တမရဟတာတိ မေ သုတံ –

“တထာ တထာ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု ဥပပရိက္ခေယျ ယထာ ယထာဿ [ယထာ ယထာ (ဗဟူသု)] ဥပပရိက္ခတော ဗဟိဒ္ဓါ စဿ ဝိညာဏံ အဝိက္ခိတ္တံ အဝိသဋံ အဇ္ဈတ္တံ အသဏ္ဌိတံ အနုပါဒါယ န ပရိတဿေယျ။ ဗဟိဒ္ဓါ, ဘိက္ခဝေ, ဝိညာဏေ အဝိက္ခိတ္တေ အဝိသဋေ သတိ အဇ္ဈတ္တံ အသဏ္ဌိတေ အနုပါဒါယ အပရိတဿတော အာယတိံ ဇာတိဇရာမရဏဒုက္ခသမုဒယသမ္ဘဝေါ န ဟောတီ”တိ။ ဧတမတ္ထံ ဘဂဝါ အဝေါစ။ တတ္ထေတံ ဣတိ ဝုစ္စတိ –

“သတ္တသင်္ဂပ္ပဟီနဿ, နေတ္တိစ္ဆိန္နဿ ဘိက္ခုနော;
ဝိက္ခီဏော ဇာတိသံသာရော, နတ္ထိ တဿ ပုနဗ္ဘဝေါ”တိ။

အယမ္ပိ အတ္ထော ဝုတ္တော ဘဂဝတာ, ဣတိ မေ သုတန္တိ။ ပဉ္စမံ။

၆။ ကာမူပပတ္တိသုတ္တံ

၉၅။ ဝုတ္တဉှေတံ ဘဂဝတာ, ဝုတ္တမရဟတာတိ မေ သုတံ –

‘‘𑄖𑄨𑄥𑄳𑄥𑄮 𑄃𑄨𑄟𑅅, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄇𑅅𑄟𑄫𑄛𑄛𑄖𑄳𑄖𑄨𑄡𑄮 [𑄇𑅅𑄟𑄪𑄛𑄛𑄖𑄳𑄖𑄨𑄡𑄮 (𑄥𑄩𑅁)]𑅁 𑄇𑄖𑄟𑅅 𑄖𑄨𑄥𑄳𑄥𑄮? 𑄛𑄌𑄳𑄌𑄪𑄛𑄑𑄳𑄒𑄨𑄖𑄇𑅅𑄟𑅅, 𑄚𑄨𑄟𑄳𑄟𑅅𑄚𑄢𑄖𑄨𑄚𑄮, 𑄛𑄢𑄚𑄨𑄟𑄳𑄟𑄨𑄖𑄤𑄥𑄤𑄖𑄳𑄖𑄨𑄚𑄮 – 𑄃𑄨𑄟𑅅 𑄈𑄮, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄖𑄨𑄥𑄳𑄥𑄮 𑄇𑅅𑄟𑄫𑄛𑄛𑄖𑄳𑄖𑄨𑄡𑄮’’𑄖𑄨𑅁 𑄃𑄬𑄖𑄟𑄖𑄳𑄗𑄁 𑄞𑄉𑄤𑅅 𑄃𑄤𑄮𑄌𑅁 𑄖𑄖𑄳𑄗𑄬𑄖𑄁 𑄃𑄨𑄖𑄨 𑄤𑄪𑄌𑄳𑄌𑄖𑄨 –

‘‘𑄛𑄌𑄳𑄌𑄪𑄛𑄑𑄳𑄒𑄨𑄖𑄇𑅅𑄟𑅅 𑄌, 𑄡𑄬 𑄘𑄬𑄤𑅅 𑄤𑄥𑄤𑄖𑄳𑄖𑄨𑄚𑄮;
𑄚𑄨𑄟𑄳𑄟𑅅𑄚𑄢𑄖𑄨𑄚𑄮 𑄘𑄬𑄤𑅅, 𑄡𑄬 𑄌𑄐𑄳𑄐𑄬 𑄇𑅅𑄟𑄞𑄮𑄉𑄨𑄚𑄮;
𑄃𑄨𑄖𑄳𑄗𑄞𑅅𑄤𑄐𑄳𑄐𑄗𑅅𑄞𑅅𑄤𑄁, 𑄥𑄁𑄥𑅅𑄢𑄁 𑄚𑅅𑄖𑄨𑄤𑄖𑄳𑄖𑄢𑄬𑅁

‘‘𑄃𑄬𑄖𑄟𑅅𑄘𑄩𑄚𑄤𑄁 𑄐𑄖𑄳𑄤𑅅, 𑄇𑅅𑄟𑄞𑄮𑄉𑄬𑄥𑄪 𑄛𑄕𑄳𑄓𑄨𑄖𑄮;
𑄥𑄝𑄳𑄝𑄬 𑄛𑄢𑄨𑄌𑄳𑄌𑄎𑄬 𑄇𑅅𑄟𑄬, 𑄡𑄬 𑄘𑄨𑄝𑄳𑄝𑄬 𑄡𑄬 𑄌 𑄟𑅅𑄚𑄪𑄥𑄬𑅁

‘‘𑄛𑄨𑄡𑄢𑄫𑄛𑄥𑅅𑄖𑄉𑄙𑄨𑄖𑄁, 𑄍𑄬𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄥𑄮𑄖𑄁 𑄘𑄪𑄢𑄌𑄳𑄌𑄡𑄁;
𑄃𑄥𑄬𑄥𑄁 𑄛𑄢𑄨𑄚𑄨𑄝𑄳𑄝𑄚𑄳𑄖𑄨, 𑄃𑄥𑄬𑄥𑄁 𑄘𑄪𑄇𑄳𑄈𑄟𑄌𑄳𑄌𑄉𑄫𑅁

‘‘𑄃𑄢𑄨𑄡𑄘𑄳𑄘𑄥𑅅 𑄤𑄬𑄘𑄉𑄪𑄚𑄮, 𑄥𑄟𑄳𑄟𑄘𑄐𑄳𑄐𑅅𑄡 𑄛𑄕𑄳𑄓𑄨𑄖𑅅;
𑄎𑅅𑄖𑄨𑄇𑄳𑄈𑄡𑄟𑄞𑄨𑄐𑄳𑄐𑅅𑄡, 𑄚𑅅𑄉𑄌𑄳𑄍𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄛𑄪𑄚𑄝𑄳𑄞𑄤’’𑄚𑄳𑄖𑄨𑅁

𑄃𑄡𑄟𑄳𑄛𑄨 𑄃𑄖𑄳𑄗𑄮 𑄤𑄪𑄖𑄳𑄖𑄮 𑄞𑄉𑄤𑄖𑅅, 𑄃𑄨𑄖𑄨 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄚𑄳𑄖𑄨𑅁 𑄍𑄑𑄳𑄒𑄁𑅁

𑄽𑅁 𑄇𑅅𑄟𑄡𑄮𑄉𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

𑄿𑄼𑅁 𑄤𑄪𑄖𑄳𑄖𑄐𑄳𑄦𑄬𑄖𑄁 𑄞𑄉𑄤𑄖𑅅, 𑄤𑄪𑄖𑄳𑄖𑄟𑄢𑄦𑄖𑅅𑄖𑄨 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄁 –

‘‘𑄇𑅅𑄟𑄡𑄮𑄉𑄡𑄪𑄖𑄳𑄖𑄮, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄞𑄤𑄡𑄮𑄉𑄡𑄪𑄖𑄳𑄖𑄮 𑄃𑅅𑄉𑅅𑄟𑄩 𑄦𑄮𑄖𑄨 𑄃𑅅𑄉𑄚𑄳𑄖𑅅 [𑄃𑅅𑄉𑄚𑄳𑄖𑄳𑄤𑅅 (𑄥𑄳𑄡𑅅𑅁 𑄇𑅁)] 𑄃𑄨𑄖𑄳𑄗𑄖𑄳𑄖𑄁𑅁 𑄇𑅅𑄟𑄡𑄮𑄉𑄤𑄨𑄥𑄁𑄡𑄪𑄖𑄳𑄖𑄮, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄞𑄤𑄡𑄮𑄉𑄡𑄪𑄖𑄳𑄖𑄮 𑄃𑄚𑅅𑄉𑅅𑄟𑄩 𑄦𑄮𑄖𑄨 𑄃𑄚𑅅𑄉𑄚𑄳𑄖𑅅 𑄃𑄨𑄖𑄳𑄗𑄖𑄳𑄖𑄁𑅁 𑄇𑅅𑄟𑄡𑄮𑄉𑄤𑄨𑄥𑄁𑄡𑄪𑄖𑄳𑄖𑄮, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄞𑄤𑄡𑄮𑄉𑄤𑄨𑄥𑄁𑄡𑄪𑄖𑄳𑄖𑄮 𑄃𑄢𑄦𑅅 𑄦𑄮𑄖𑄨, 𑄈𑄩𑄕𑅅𑄥𑄤𑄮’’𑄖𑄨𑅁 𑄃𑄬𑄖𑄟𑄖𑄳𑄗𑄁 𑄞𑄉𑄤𑅅 𑄃𑄤𑄮𑄌𑅁 𑄖𑄖𑄳𑄗𑄬𑄖𑄁 𑄃𑄨𑄖𑄨 𑄤𑄪𑄌𑄳𑄌𑄖𑄨 –

‘‘𑄇𑅅𑄟𑄡𑄮𑄉𑄬𑄚 𑄥𑄁𑄡𑄪𑄖𑄳𑄖𑅅, 𑄞𑄤𑄡𑄮𑄉𑄬𑄚 𑄌𑄫𑄞𑄡𑄁;
𑄥𑄖𑄳𑄖𑅅 𑄉𑄌𑄳𑄍𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄥𑄁𑄥𑅅𑄢𑄁, 𑄎𑅅𑄖𑄨𑄟𑄢𑄕𑄉𑅅𑄟𑄨𑄚𑄮𑅁

‘‘𑄡𑄬 𑄌 𑄇𑅅𑄟𑄬 𑄛𑄦𑄚𑄳𑄖𑄳𑄤𑅅𑄚, 𑄃𑄛𑄳𑄛𑄖𑄳𑄖𑅅 𑄃𑅅𑄥𑄤𑄇𑄳𑄈𑄡𑄁;

𑄞𑄤𑄡𑄮𑄉𑄬𑄚 𑄥𑄁𑄡𑄪𑄖𑄳𑄖𑅅, 𑄃𑄚𑅅𑄉𑅅𑄟𑄩𑄖𑄨 𑄤𑄪𑄌𑄳𑄌𑄢𑄬𑅁

‘‘𑄡𑄬 𑄌 𑄈𑄮 𑄍𑄨𑄚𑄳𑄚𑄥𑄁𑄥𑄡𑅅, 𑄈𑄩𑄕𑄟𑅅𑄚𑄛𑄪𑄚𑄝𑄳𑄞𑄤𑅅;
𑄖𑄬 𑄤𑄬 𑄛𑅅𑄢𑄋𑄳𑄉𑄖𑅅 𑄣𑄮𑄇𑄬, 𑄡𑄬 𑄛𑄖𑄳𑄖𑅅 𑄃𑅅𑄥𑄤𑄇𑄳𑄈𑄡’’𑄚𑄳𑄖𑄨𑅁

𑄃𑄡𑄟𑄳𑄛𑄨 𑄃𑄖𑄳𑄗𑄮 𑄤𑄪𑄖𑄳𑄖𑄮 𑄞𑄉𑄤𑄖𑅅, 𑄃𑄨𑄖𑄨 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄚𑄳𑄖𑄨𑅁 𑄥𑄖𑄳𑄖𑄟𑄁𑅁

𑄇𑄣𑄳𑄡𑅅𑄕𑄥𑄩𑄣𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

𑄿𑄽𑅁 𑄤𑄪𑄖𑄳𑄖𑄐𑄳𑄦𑄬𑄖𑄁 𑄞𑄉𑄤𑄖𑅅, 𑄤𑄪𑄖𑄳𑄖𑄟𑄢𑄦𑄖𑅅𑄖𑄨 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄁 –

‘‘𑄇𑄣𑄳𑄡𑅅𑄕𑄥𑄩𑄣𑄮, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄪 𑄇𑄣𑄳𑄡𑅅𑄕𑄙𑄟𑄳𑄟𑄮 𑄇𑄣𑄳𑄡𑅅𑄕𑄛𑄐𑄳𑄐𑄮 𑄃𑄨𑄟𑄥𑄳𑄟𑄨𑄁 𑄙𑄟𑄳𑄟𑄤𑄨𑄚𑄡𑄬 ‘𑄇𑄬𑄤𑄣𑄩 𑄤𑄪𑄥𑄨𑄖𑄤𑅅 𑄃𑄪𑄖𑄳𑄖𑄟𑄛𑄪𑄢𑄨𑄥𑄮’𑄖𑄨 𑄤𑄪𑄌𑄳𑄌𑄖𑄨 –

‘‘𑄇𑄗𑄐𑄳𑄌, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄪 𑄇𑄣𑄳𑄡𑅅𑄕𑄥𑄩𑄣𑄮 𑄦𑄮𑄖𑄨? 𑄃𑄨𑄙, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄪 𑄥𑄩𑄣𑄤𑅅 𑄦𑄮𑄖𑄨, 𑄛𑅅𑄖𑄨𑄟𑄮𑄇𑄳𑄈𑄥𑄁𑄤𑄢𑄥𑄁𑄤𑄪𑄖𑄮 𑄤𑄨𑄦𑄢𑄖𑄨, 𑄃𑅅𑄌𑅅𑄢𑄉𑄮𑄌𑄢𑄥𑄟𑄳𑄛𑄚𑄳𑄚𑄮 𑄃𑄕𑄪𑄟𑄖𑄳𑄖𑄬𑄥𑄪 𑄤𑄎𑄳𑄎𑄬𑄥𑄪 𑄞𑄡𑄘𑄥𑄳𑄥𑅅𑄤𑄩, 𑄥𑄟𑅅𑄘𑅅𑄡 𑄥𑄨𑄇𑄳𑄈𑄖𑄨 𑄥𑄨𑄇𑄳𑄈𑅅𑄛𑄘𑄬𑄥𑄪𑅁 𑄃𑄬𑄤𑄁 𑄈𑄮, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄪 𑄇𑄣𑄳𑄡𑅅𑄕𑄥𑄩𑄣𑄮 𑄦𑄮𑄖𑄨𑅁 𑄃𑄨𑄖𑄨 𑄇𑄣𑄳𑄡𑅅𑄕𑄥𑄩𑄣𑄮𑅁

‘‘𑄇𑄣𑄳𑄡𑅅𑄕𑄙𑄟𑄳𑄟𑄮 𑄌 𑄇𑄗𑄁 𑄦𑄮𑄖𑄨? 𑄃𑄨𑄙, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄪 𑄥𑄖𑄳𑄖𑄚𑄳𑄚𑄁 𑄝𑄮𑄙𑄨𑄛𑄇𑄳𑄈𑄨𑄡𑅅𑄚𑄁 𑄙𑄟𑄳𑄟𑅅𑄚𑄁 𑄞𑅅𑄤𑄚𑅅𑄚𑄪𑄡𑄮𑄉𑄟𑄚𑄪𑄡𑄪𑄖𑄳𑄖𑄮 𑄤𑄨𑄦𑄢𑄖𑄨𑅁 𑄃𑄬𑄤𑄁 𑄈𑄮, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄪 𑄇𑄣𑄳𑄡𑅅𑄕𑄙𑄟𑄳𑄟𑄮 𑄦𑄮𑄖𑄨𑅁 𑄃𑄨𑄖𑄨 𑄇𑄣𑄳𑄡𑅅𑄕𑄥𑄩𑄣𑄮, 𑄇𑄣𑄳𑄡𑅅𑄕𑄙𑄟𑄳𑄟𑄮𑅁

‘‘𑄇𑄣𑄳𑄡𑅅𑄕𑄛𑄐𑄳𑄐𑄮 𑄌 𑄇𑄗𑄁 𑄦𑄮𑄖𑄨? 𑄃𑄨𑄙, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄪 𑄃𑅅𑄥𑄤𑅅𑄚𑄁 𑄈𑄡𑅅 𑄃𑄚𑅅𑄥𑄤𑄁 𑄌𑄬𑄖𑄮𑄤𑄨𑄟𑄪𑄖𑄳𑄖𑄨𑄁 𑄛𑄐𑄳𑄐𑅅𑄤𑄨𑄟𑄪𑄖𑄳𑄖𑄨𑄁 𑄘𑄨𑄑𑄳𑄒𑄬𑄤 𑄙𑄟𑄳𑄟𑄬 𑄥𑄡𑄁 𑄃𑄞𑄨𑄐𑄳𑄐𑅅 𑄥𑄌𑄳𑄍𑄨𑄇𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄃𑄪𑄛𑄥𑄟𑄳𑄛𑄎𑄳𑄎 𑄤𑄨𑄦𑄢𑄖𑄨𑅁 𑄃𑄬𑄤𑄁 𑄈𑄮, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄪 𑄇𑄣𑄳𑄡𑅅𑄕𑄛𑄐𑄳𑄐𑄮 𑄦𑄮𑄖𑄨𑅁

‘‘𑄃𑄨𑄖𑄨 𑄇𑄣𑄳𑄡𑅅𑄕𑄥𑄩𑄣𑄮 𑄇𑄣𑄳𑄡𑅅𑄕𑄙𑄟𑄳𑄟𑄮 𑄇𑄣𑄳𑄡𑅅𑄕𑄛𑄐𑄳𑄐𑄮 𑄃𑄨𑄟𑄥𑄳𑄟𑄨𑄁 𑄙𑄟𑄳𑄟𑄤𑄨𑄚𑄡𑄬 ‘𑄇𑄬𑄤𑄣𑄩 𑄤𑄪𑄥𑄨𑄖𑄤𑅅 𑄃𑄪𑄖𑄳𑄖𑄟𑄛𑄪𑄢𑄨𑄥𑄮’𑄖𑄨 𑄤𑄪𑄌𑄳𑄌𑄖𑄩’’𑄖𑄨𑅁 𑄃𑄬𑄖𑄟𑄖𑄳𑄗𑄁 𑄞𑄉𑄤𑅅 𑄃𑄤𑄮𑄌𑅁 𑄖𑄖𑄳𑄗𑄬𑄖𑄁 𑄃𑄨𑄖𑄨 𑄤𑄪𑄌𑄳𑄌𑄖𑄨 –

‘‘𑄡𑄥𑄳𑄥 𑄇𑅅𑄡𑄬𑄚 𑄤𑅅𑄌𑅅𑄡, 𑄟𑄚𑄥𑅅 𑄚𑄖𑄳𑄗𑄨 𑄘𑄪𑄇𑄳𑄇𑄑𑄁;
𑄖𑄁 𑄤𑄬 𑄇𑄣𑄳𑄡𑅅𑄕𑄥𑄩𑄣𑄮𑄖𑄨, 𑄃𑅅𑄦𑄪 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄪𑄁 𑄦𑄨𑄢𑄩𑄟𑄚𑄁 [𑄦𑄨𑄢𑄩𑄟𑄖𑄁 (𑄥𑄩𑅁 𑄇𑅁)]𑅁

‘‘ယသ်သ ဂရဲဖ် သုဘဲဓိတ်, သတ်တ [ပတ်တ (သဝဲပတ်ထ)]
သဖဲဝွဂ်ဂိဖိဏ္ဍ;
တံ မေ ဂလ္လဗဂရဲဖ္ဖတိ, ဘဂု ဒဲကဂုံ ဘဏုသ်သသံ။

‘‘ယွ ၁ဂဏသ်သ ပဇ္ဇဏ္ဍတိ, ဘိဝေဓ ဇယဖတ်တဏ္ဍ;
တံ မေ ဂလ္လဗပဗဲဇ္ဇတိ, ဘဂု ဒဲကဂုံ ဘဏ္ဍသမ်။

‘‘တေဂိ ဂရဲဖေဂိ သဖဲပဏ္ဍ, ဘဏ္ဍီယံ ဆိဏ္ဍဏ္ဍသံသယံ;
ဘသိတံ သဝဲပလွကသ်သ, ဘဂု သဝဲပပဟ်ယိဏ္ဍ’’ဏ္ဍတိ။

ဘယမ္ပိ ဘတ်ထွ မုတ်တွ ဒဂဓတ်, ဘိတိ မေ သုတဏ္ဍတိ။ ဘဇ္ဇမံ။

၈။ ဘဲ့သုတ်တံ

၈၈။ မုတ်တဗဲဂေတံ ဒဂဓတ်, မုတ်တဖဂဂတ်တိ မေ သုတံ –

‘‘ဝွေဖ္ဖိ, ဒဲကဂမေ, ဘဲ့ဏ္ဍိ – ဘဖိသဘဲ့ဗဲ့ဝ ဂရဲဖဘဲ့ဗဲ့ဝ။ ဘေတာဂိဂံ, ဒဲကဂမေ, ဘိမေသံ ဒွိဏ္ဍဏ္ဍ ဘဲ့ဏ္ဍ ယဒိဒံ – ဂရဲဖဘဲ့။

‘‘ဝွေမေ, ဒဲကဂမေ, သံဓိဘဂ် – ဘဖိသသံဓိဘဂွ ဝ ဂရဲဖသံဓိဘဂွ ဝ။ ဘေတာဂိဂံ, ဒဲကဂမေ, ဘိမေသံ ဒွိဏ္ဍဏ္ဍ သံဓိဘဂ်ဏ္ဍ ယဒိဒံ – ဂရဲဖသံဓိဘဂွ။

‘‘ဝွေမေ, ဒဲကဂမေ, ဘဏုဂိဂဟ် – ဘဖိသ်ဏုဂိဂဟွ ဝ ဂရဲဖ်ဏုဂိဂဟွ ဝ။ ဘေတာဂိဂံ, ဒဲကဂမေ, ဘိမေသံ ဒွိဏ္ဍဏ္ဍ ဘဏုဂိဂဟ်ဏ္ဍ ယဒိဒံ – ဂရဲဖ်ဏုဂိဂဟွ’’တိ။ ဘေတဖတ်ထံ ဒဂဓ် ဘမွဝ။ တတ်ထေတံ ဘိတိ မုဝဲဝတိ –

‘‘ယဖ္ဖဂု ဘဲ့ဏ္ဍ ပဇဖ် ဘဏုတ်တတဏ်, ယံ သံဓိဘဂံ ဒဂဓ် ဘမဗဲဗယိ
[ဘမဗဲဗယီ (သီ။)];
ဘဂိဂဖ္ဖဂိ ဇေတ်တဖ္ဖဂိ ပသဏ္ဍဏ္ဍဝိတ်တွ, ဓိဗဲဇူ ပဇ္ဇဏ္ဍ ဂွ ဏ္ဍ ယဒ္ဓေထ
ကလေ။

‘‘ယေ ဝေမ ဘဲသဏ္ဍတိ သုဗဲဏ္ဍတိ ဒူဒယံ, ပသဏ္ဍဏ္ဍဝိတ်တ် သုဂတသ်သ
သံသဏေ;

တေသံ သွ္ ဘာတ်ထွ္ ပဏ္ဍွ္ မိသုတ္တိုသတိ, ယေ ဘာပ်ပဖ္တ်တ် သုဂတသံသ သံသဆေ''တိ၊

ဘာယဖ္ပိ ဘာတ်ထွ္ မုတ်တွ္ ဘဂမတ်, ဘိတိ ဖေ သုတာဆ်တိ၊ ဆမဖ်၊

၇၀၊ တေမိတ္တိဒသုတ်တ်

၈၈၊ မုတ်တဆိဂေတ် ဘဂမတ်, မုတ်တဖဏဂတ်တိ ဖေ သုတ် –

''ဂဖ်ဖေဆ်ဂံ, ဘိက်ဂမေ, တေမိတ္တိ ပ္ဂိဖ်ဖ် ပဆ်ဆ်ပေဖ္, ဆ်ဆ်လပိတလ်ပဏဖ်တ်တေဆ၊

''ကထဆ်ပ်ဂံ, ဘိက်ဂမေ, ဂဖ်ဖေဆ တေမိတ္တိ ပ္ဂိဖ်ဖ် ပဆ်ဆ်ပေဖ္, ဆ်ဆ် လပိတလ်ပဏဖ်တ်တေဆ? ဘိဒ, ဘိက်ဂမေ, ဘိက်ဂု ဘဆေကမိဂိတ် ပုဖ်ဖေဆ်မိသံ ဘဏုသံသဏတိ, သေယျထိဒံ – ဘေကဖ်ပိ ဇိတိ ဒွေပိ ဇိတိယွ္ တိသံသွ္ပိ ဇိတိယွ္ ပတသံသွ္ပိ ဇိတိယွ္ ပဆ်ပပိ ဇိတိယွ္ ဒသပိ ဇိတိယွ္ မီသဖ်ပိ ဇိတိယွ္ တိသဖ်ပိ ဇိတိယွ္ ပတ်တ်လိသဖ်ပိ ဇိတိယွ္ ပဆ်ဆ်သဖ်ပိ ဇိတိယွ္ ဇိတိသတဖ်ပိ ဇိတိသဂသံသဖ်ပိ ဇိတိသတသဂသံသဖ်ပိ ဘဆေကေပိ သံမဏ်ဏကပ်ပေ ဘဆေကေပိ မိမဏ်ဏကပ်ပေ ဘဆေကေပိ သံမဏ်ဏမိမဏ်ဏကပ်ပေ – 'ဘဖုတြာသိ ဧမ်ဆ်ဖွ္ ဧမ်ဂွတ်တွ္ ဧမ်မဏ်ဏ္ ဧမဖ်ဟ်တွ္ ဧမ်သုခဒုက်ခပ်ပဋိသံမဒီ ဧမဖ်ယုပဏိယဆ်တွ္၊ သွ္ တတွ္ ဒုတွ္ ဘဖုတြ ဘုပပ်ဒိ၊ တတြာပ်သိ ဧမ်ဆ်ဖွ္ ဧမ်ဂွတ်တွ္ ဧမ်မဏ်ဏ္ ဧမဖ်ဟ်တွ္ ဧမ်သုခဒုက်ခပ်ပဋိသံမဒီ ဧမဖ်ယုပဏိယဆ်တွ္၊ သွ္ တတွ္ ဒုတွ္ ဘိဓူပပဆ်ဆ္'တိ၊ ဘိတိ သံက်ဏ် သဘုဒ္ဒေသံ ဘဆေကမိဂိတ် ပုဖ်ဖေဆ်မိသံ ဘဏုသံသဏတိ၊ ဘာယဖ်သံ ပဏ်ဖ် မိတ္တိ ဘဂိဂတ် ဟွ်တိ, ဘမိတ္တိ မိဂတ်, မိတ္တိ ဘုပ်ပဆ်ဆ်, တဖွ္ မိဂတွ္, ဘ်လွ်ဂွ္ ဘုပ်ပဆ်ဆ္, ယထ တံ ဘပ်ပဖ်တ်တသံ ဘ်တ်ပိဆ္ ပဂိတတ်တသံ မိဂဏတွ္၊

''ပုဆ ဖပဏ်, ဘိက်ဂမေ, ဘိက်ဂု ဒိဖ်ဖေဆ ဖက်ဂုဆ် မိသုဒ္ဓေဆ ဘတိက်ကဆ်တဖ်ဆုသကေဆ သတ်တေ ပသံသတိ ဖမဖ်ဆေ ဘုပပတ္တိဖ်ဆေ ဟီဆေ ပဏီတေ သုမဏ်ဏေ ဒုဖ်ဖဏ်ဏေ, သုဂတေ ဒုဂ်ဂတေ ယထကဖ်ဖူပဂေ သတ်တေ ပဇ္ဇ်ဆ်တိ – 'ဘိမေ ဗတ ဘွ္ဆ်တွ္ သတ်တ် ကာယဒုစ်ဖဏိတေဆ သဖ်ဆ်ဆ်ဂတ် ဖဆီဒုစ်ဖဏိတေဆ သဖ်ဆ်ဆ်ဂတ် ဖဏ္ဏဒုစ်ဖဏိတေဆ သဖ်ဆ်ဆ်ဂတ် ဘဏိယ်ဆ ဘုပဝ်ဒ်က မိစ်ဆ်ဒိဋ္ဌိက မိစ်ဆ်ဒိဋ္ဌိကဖ်ဖသဖ်ဒ်ဆ်၊ တေ ကိယသံ ဘေဒ် ပဏ် ဖဏ္ဏ် ဘပ်ယံ ဒုဂ်ဂတိ မိဆ်ပ်တ် ဆိဏယံ ဘုပပဆ်ဆ်၊ ဘိမေ မ် ပဆ ဘွ္ဆ်တွ္ သတ်တ် ကာယသုဖဏိတေဆ

𑄥𑄟𑄚𑄳𑄚𑅅𑄉𑄖𑅅 𑄤𑄌𑄩𑄥𑄪𑄌𑄢𑄨𑄖𑄬𑄚 𑄥𑄟𑄚𑄳𑄚𑅅𑄉𑄖𑅅 𑄟𑄚𑄮𑄥𑄪𑄌𑄢𑄨𑄖𑄬𑄚 𑄥𑄟𑄚𑄳𑄚𑅅𑄉𑄖𑅅 𑄃𑄢𑄨𑄠𑅅𑄚𑄁 𑄃𑄚𑄪𑄛𑄤𑅅𑄘𑄇𑅅 𑄥𑄟𑄳𑄟𑅅𑄘𑄨𑄑𑄳𑄒𑄨𑄇𑅅 𑄥𑄟𑄳𑄟𑅅𑄘𑄨𑄑𑄳𑄒𑄨𑄇𑄟𑄳𑄟𑄥𑄟𑅅𑄘𑅅𑄚𑅅𑅁 𑄖𑄬 𑄇𑅅𑄠𑄥𑄳𑄥 𑄞𑄬𑄘𑅅 𑄛𑄢𑄁 𑄟𑄢𑄕𑅅 𑄥𑄪𑄉𑄖𑄨𑄁 𑄥𑄉𑄳𑄉𑄁 𑄣𑄮𑄇𑄁 𑄅𑄛𑄛𑄚𑄳𑄚𑅅’𑄖𑄨𑅁 𑄄𑄖𑄨 𑄘𑄨𑄝𑄳𑄝𑄬𑄚 𑄌𑄇𑄳𑄈𑄪𑄚𑅅 𑄤𑄨𑄥𑄪𑄘𑄳𑄙𑄬𑄚 𑄃𑄖𑄨𑄇𑄳𑄇𑄚𑄳𑄖𑄟𑅅𑄚𑄪𑄥𑄇𑄬𑄚 𑄥𑄖𑄳𑄖𑄬 𑄛𑄥𑄳𑄥𑄖𑄨 𑄌𑄤𑄟𑅅𑄚𑄬 𑄅𑄛𑄛𑄎𑄳𑄎𑄟𑅅𑄚𑄬 𑄦𑄩𑄚𑄬 𑄛𑄕𑄩𑄖𑄬 𑄥𑄪𑄤𑄕𑄳𑄕𑄬 𑄘𑄪𑄝𑄳𑄝𑄕𑄳𑄕𑄬, 𑄥𑄪𑄉𑄖𑄬 𑄘𑄪𑄉𑄳𑄉𑄖𑄬 𑄠𑄗𑅅𑄇𑄟𑄳𑄟𑄫𑄛𑄉𑄬 𑄥𑄖𑄳𑄖𑄬 𑄛𑄎𑅅𑄚𑅅𑄖𑄨𑅁 𑄃𑄠𑄟𑄥𑄳𑄥 𑄘𑄪𑄖𑄨𑄠𑅅 𑄤𑄨𑄎𑄳𑄎𑅅 𑄃𑄙𑄨𑄉𑄖𑅅 𑄦𑄮𑄖𑄨, 𑄃𑄤𑄨𑄎𑄳𑄎𑅅 𑄤𑄨𑄦𑄖𑅅, 𑄤𑄨𑄎𑄳𑄎𑅅 𑄅𑄛𑄳𑄛𑄚𑄳𑄚𑅅, 𑄖𑄟𑄮 𑄤𑄨𑄦𑄖𑄮, 𑄃𑅅𑄣𑄮𑄇𑄮 𑄅𑄛𑄳𑄛𑄚𑄳𑄚𑄮, 𑄠𑄗𑅅 𑄖𑄁 𑄃𑄛𑄳𑄛𑄟𑄖𑄳𑄖𑄥𑄳𑄥 𑄃𑅅𑄖𑅅𑄛𑄨𑄚𑄮 𑄛𑄦𑄨𑄖𑄖𑄳𑄖𑄥𑄳𑄥 𑄤𑄨𑄦𑄢𑄖𑄮𑅁

‘‘𑄛𑄪𑄚 𑄌𑄛𑄢𑄁, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄪 𑄃𑅅𑄥𑄤𑅅𑄚𑄁 𑄈𑄠𑅅 𑄃𑄚𑅅𑄥𑄤𑄁 𑄌𑄬𑄖𑄮𑄤𑄨𑄟𑄪𑄖𑄳𑄖𑄨𑄁 𑄛𑄐𑄳𑄐𑅅𑄤𑄨𑄟𑄪𑄖𑄳𑄖𑄨𑄁 𑄘𑄨𑄑𑄳𑄒𑄬𑄤 𑄙𑄟𑄳𑄟𑄬 𑄥𑄠𑄁 𑄃𑄞𑄨𑄐𑄳𑄐𑅅 𑄥𑄌𑄳𑄍𑄨𑄇𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄅𑄛𑄥𑄟𑄳𑄛𑄎𑄳𑄎 𑄤𑄨𑄦𑄢𑄖𑄨𑅁 𑄃𑄠𑄟𑄥𑄳𑄥 𑄖𑄖𑄨𑄠𑅅 𑄤𑄨𑄎𑄳𑄎𑅅 𑄃𑄙𑄨𑄉𑄖𑅅 𑄦𑄮𑄖𑄨, 𑄃𑄤𑄨𑄎𑄳𑄎𑅅 𑄤𑄨𑄦𑄖𑅅, 𑄤𑄨𑄎𑄳𑄎𑅅 𑄅𑄛𑄳𑄛𑄚𑄳𑄚𑅅, 𑄖𑄟𑄮 𑄤𑄨𑄦𑄖𑄮, 𑄃𑅅𑄣𑄮𑄇𑄮 𑄅𑄛𑄳𑄛𑄚𑄳𑄚𑄮, 𑄠𑄗𑅅 𑄖𑄁 𑄃𑄛𑄳𑄛𑄟𑄖𑄳𑄖𑄥𑄳𑄥 𑄃𑅅𑄖𑅅𑄛𑄨𑄚𑄮 𑄛𑄦𑄨𑄖𑄖𑄳𑄖𑄥𑄳𑄥 𑄤𑄨𑄦𑄢𑄖𑄮𑅁 𑄆𑄤𑄁 𑄈𑄮, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄙𑄟𑄳𑄟𑄬𑄚 𑄝𑄳𑄢𑅅𑄦𑄳𑄟𑄕𑄁 𑄖𑄬𑄤𑄨𑄎𑄳𑄎𑄁 𑄛𑄐𑄳𑄐𑄛𑄬𑄟𑄨, 𑄚𑅅𑄐𑄳𑄐𑄁 𑄣𑄛𑄨𑄖𑄣𑅅𑄛𑄚𑄟𑄖𑄳𑄖𑄬𑄚𑅅’’𑄖𑄨𑅁 𑄆𑄖𑄟𑄖𑄳𑄗𑄁 𑄞𑄉𑄤𑅅 𑄃𑄤𑄮𑄌𑅁 𑄖𑄖𑄳𑄗𑄬𑄖𑄁 𑄄𑄖𑄨 𑄤𑄪𑄌𑄳𑄌𑄖𑄨 –

> ‘‘𑄛𑄪𑄝𑄳𑄝𑄬𑄚𑄨𑄤𑅅𑄥𑄁 𑄠𑄮𑄤𑄬𑄘𑄨 [𑄠𑄮 𑄤𑄬𑄘𑄩 (𑄥𑄩𑄛𑄩)], 𑄥𑄉𑄳𑄉𑅅𑄛𑅅𑄠𑄐𑄳𑄌 𑄛𑄥𑄳𑄥𑄖𑄨;
> 𑄃𑄗𑄮 [𑄃𑄗 (𑄥𑄳𑄠𑅅𑅁 𑄇𑅁)] 𑄎𑅅𑄖𑄨𑄇𑄳𑄈𑄠𑄁 𑄛𑄖𑄳𑄖𑄮, 𑄃𑄞𑄨𑄐𑄳𑄐𑅅𑄤𑄮𑄥𑄨𑄖𑄮 𑄟𑄪𑄚𑄨𑅁
>
> ‘‘𑄆𑄖𑅅𑄦𑄨 𑄖𑄩𑄦𑄨 𑄤𑄨𑄎𑄳𑄎𑅅𑄦𑄨, 𑄖𑄬𑄤𑄨𑄎𑄳𑄎𑄮 𑄦𑄮𑄖𑄨 𑄝𑄳𑄢𑅅𑄦𑄳𑄟𑄕𑄮;
> 𑄖𑄟𑄦𑄁 𑄤𑄘𑅅𑄟𑄨 𑄖𑄬𑄤𑄨𑄎𑄳𑄎𑄁, 𑄚𑅅𑄐𑄳𑄐𑄁 𑄣𑄛𑄨𑄖𑄣𑅅𑄛𑄚’’𑄚𑄳𑄖𑄨𑅁

𑄃𑄠𑄟𑄳𑄛𑄨 𑄃𑄖𑄳𑄗𑄮 𑄤𑄪𑄖𑄳𑄖𑄮 𑄞𑄉𑄤𑄖𑅅, 𑄄𑄖𑄨 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄚𑄳𑄖𑄨𑅁 𑄘𑄥𑄟𑄁𑅁

𑄛𑄐𑄳𑄌𑄟𑄮 𑄤𑄉𑄳𑄉𑄮 𑄚𑄨𑄑𑄳𑄒𑄨𑄖𑄮𑅁

𑄖𑄥𑄳𑄥𑄪𑄘𑄳𑄘𑅅𑄚𑄁 –

> 𑄛𑄥𑅅𑄘 𑄎𑄩𑄤𑄨𑄖 𑄥𑄋𑄳𑄊𑅅𑄑𑄨, 𑄃𑄉𑄳𑄉𑄨 𑄅𑄛𑄛𑄢𑄨𑄇𑄳𑄈𑄠𑅅;
> 𑄅𑄛𑄛𑄖𑄳𑄖𑄨 [𑄅𑄛𑄳𑄛𑄖𑄳𑄖𑄨 (𑄥𑄩𑅁)] 𑄇𑅅𑄟 𑄇𑄣𑄳𑄠𑅅𑄕𑄁, 𑄘𑅅𑄚𑄁 𑄙𑄟𑄳𑄟𑄬𑄚 𑄖𑄬 𑄘𑄥𑅅𑄖𑄨𑅁

𑄖𑄨𑄇𑄚𑄨𑄛𑅅𑄖𑄮 𑄚𑄨𑄑𑄳𑄒𑄨𑄖𑄮𑅁

၉။ ဎတုꩭꩰꩡိꩧတ္ဂ

႗။ ꩦꩫꩬꩤꩥꩣꩢꩣꩦꩬꩪသုꩭꩭ

႗၀၀။ ꩧꩭꩭꩰꩡေꩭ ꩰꩮꩧꩭ, ꩧꩭꩭꩬꩫꩭꩭꩰ ꩤေ သုꩭ –

‘‘ꩨꩬꩤꩥꩦ, ꩰꩤꩫꩬꩤေ, ꩦꩫꩬꩤꩥ ꩢꩣꩤꩥ သꩭ ပꩫꩭꩪꩭ [ပꩫꩭꩪꩭ (သီ၊ သျာ၊)] ꩨꩭꩬꩥꩭꩪꩭ ꩨꩭꩭꩭꩭ ꩰꩤꩭꩭ သꩭꩭꩭꩭꩭ။ ꩭꩭꩭ ꩤေ ꩭꩬꩭꩭ ပꩭꩭ ꩨꩭꩭ ꩭꩭꩭ ꩭꩭ ꩢꩬꩭꩭ ꩢꩬꩭꩭꩭꩭ ꩢꩬꩭꩭꩭ, ꩭ ꩨꩭꩭꩭꩭ။

‘‘ꩭꩭꩭ, ꩰꩤꩫꩬꩤေ, ꩭꩭꩭ – ꩨꩭꩭꩭꩭꩭ ꩢꩬꩭꩭꩭꩭ။ ꩭꩭꩭꩭ, ꩰꩤꩫꩬꩤေ, ꩨꩭꩭꩭ ꩭꩭꩭ ꩭꩭꩭ ꩫꩭꩭ – ꩢꩬꩭꩭꩭ။

‘‘ꩭꩭꩭ, ꩰꩤꩫꩬꩤေ, ꩭꩭꩭꩭ – ꩨꩭꩭꩭꩭꩭ ꩭ ꩢꩬꩭꩭꩭꩭ ꩭ။ ꩭꩭꩭꩭ, ꩰꩤꩫꩬꩤေ, ꩨꩭꩭꩭ ꩭꩭꩭ ꩭꩭꩭꩭꩭ ꩫꩭꩭ – ꩢꩬꩭꩭꩭꩭ။

‘‘ꩭꩭꩭ, ꩰꩤꩫꩬꩤေ, ꩨꩭꩭꩭꩭ – ꩨꩭꩭꩭꩭꩭ ꩭ ꩢꩬꩭꩭꩭꩭ ꩭ။ ꩭꩭꩭꩭ, ꩰꩤꩫꩬꩤေ, ꩨꩭꩭꩭ ꩭꩭꩭ ꩨꩭꩭꩭꩭꩭ ꩫꩭꩭ – ꩢꩬꩭꩭꩭꩭ။

‘‘ꩭꩭꩭ, ꩰꩤꩫꩬꩤေ, ꩢꩭ – ꩨꩭꩭꩭꩭ ꩭ ꩢꩬꩭꩭꩭ ꩭ။ ꩭꩭꩭꩭ, ꩰꩤꩫꩬꩤေ, ꩨꩭꩭꩭ ꩭꩭꩭ ꩢꩭꩭ ꩫꩭꩭ – ꩢꩬꩭꩭꩭ’’ꩭ။ ꩭꩭꩭꩭꩭ ꩰꩮꩧ ꩨꩭꩭ။ ꩭꩭꩭꩭ ꩨꩭꩭ ꩧꩭꩭꩭ –

> ‘‘ꩭ ꩢꩬꩭꩭꩭ ꩨꩫꩭ ꩨꩭꩭꩭꩭ, ꩭꩭꩭꩭ သꩭꩭꩭꩭꩭꩭꩭ
> [သꩭꩭꩭꩭꩭꩭꩭꩭ (သျာ၊) ꩨꩭꩭꩭꩭꩭꩭ];
> ꩭ ꩭꩭꩭ ꩭꩭꩭꩭꩭꩭꩭꩭ, သꩭꩭ ꩭꩭꩭꩭꩭ ꩰꩭꩭꩭ
> ꩭꩭꩭ’’ꩭꩭ။

ꩨꩫꩭꩭ ꩨꩭꩭ ꩧꩭꩭ ꩰꩮꩧꩭ, ꩨꩭꩭ ꩤေ သုꩭꩭꩭ။ ပꩭꩭ။

၂။ သုꩭꩨသုꩭꩭ

၁၀၁။ ဝုတ္တဉှေတံ ဘဂဝတာ, ဝုတ္တမရဟတာတိ မေ သုတံ –

“စတ္တာရိမာနိ, ဘိက္ခဝေ, အပ္ပါနိ စေဝ သုလဘာနိ စ, တာနိ စ အနဝဇ္ဇာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? ပံသုကူလံ, ဘိက္ခဝေ, စီဝရာနံ အပ္ပဉ္စ သုလဘဉ္စ, တဉ္စ အနဝဇ္ဇံ။ ပိဏ္ဍိယာလောပော, ဘိက္ခဝေ, ဘောဇနာနံ အပ္ပဉ္စ သုလဘဉ္စ, တဉ္စ အနဝဇ္ဇံ။ ရုက္ခမူလံ, ဘိက္ခဝေ, သေနာသနာနံ အပ္ပဉ္စ သုလဘဉ္စ, တဉ္စ အနဝဇ္ဇံ။ ပူတိမုတ္တံ, ဘိက္ခဝေ, ဘေသဇ္ဇာနံ အပ္ပဉ္စ သုလဘဉ္စ တဉ္စ အနဝဇ္ဇံ။ ဣမာနိ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, စတ္တာရိ အပ္ပါနိ စေဝ သုလဘာနိ စ, တာနိ စ အနဝဇ္ဇာနိ။ ယတော ခေါ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု အပ္ပေန စ တုဋ္ဌော ဟောတိ သုလဘေန စ (အနဝဇ္ဇေန စ) [(. . .) နတ္ထိ သီ။ ပီ။ က။ ပေါတ္ထကေသု စ အဋ္ဌကထာယံ စ], ဣဒမဿာဟံ အညတရံ သာမညင်္ဂန္တိ ဝဒါမီ”တိ။ ဧတမတ္ထံ ဘဂဝါ အဝေါစ။ တတ္ထေတံ ဣတိ ဝုစ္စတိ –

“အနဝဇ္ဇေန တုဋ္ဌဿ, အပ္ပေန သုလဘေန စ;
န သေနာသနမာရဗ္ဘ, စီဝရံ ပါနဘောဇနံ;
ဝိဃာတော ဟောတိ စိတ္တဿ, ဒိသာ နပ္ပဋိဟညတိ။

“ယေ စဿ [ယေဝဿ (သျာ။)] ဓမ္မာ အက္ခာတာ,
သာမညဿာနုလောမိကာ;
အဓိဂ္ဂဟိတာ တုဋ္ဌဿ, အပ္ပမတ္တဿ ဘိက္ခုနော”တိ
[သိက္ခတောတိ (သီ။ က။)]။

အယမ္ပိ အတ္ထော ဝုတ္တော ဘဂဝတာ, ဣတိ မေ သုတန္တိ။ ပဌမံ။

၂။ အာသဝက္ခယသုတ္တံ

၁၀၂။ ဝုတ္တဉှေတံ ဘဂဝတာ, ဝုတ္တမရဟတာတိ မေ သုတံ –

“ဇာနတောဟံ, ဘိက္ခဝေ, ပဿတော အာသဝါနံ ခယံ ဝဒါမိ, နော အဇာနတော နော အပဿတော။ ကိဉ္စ, ဘိက္ခဝေ, ဇာနတော, ကိံ ပဿတော အာသဝါနံ ခယော ဟောတိ? ဣဒံ ဒုက္ခန္တိ, ဘိက္ခဝေ, ဇာနတော ပဿတော အာသဝါနံ ခယော ဟောတိ။ အယံ ဒုက္ခသမုဒယောတိ, ဘိက္ခဝေ, ဇာနတော ပဿတော အာသဝါနံ ခယော ဟောတိ။ အယံ ဒုက္ခနိရောဓောတိ, ဘိက္ခဝေ, ဇာနတော ပဿတော အာသဝါနံ ခယော ဟောတိ။ အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါတိ, ဘိက္ခဝေ, ဇာနတော ပဿတော အာသဝါနံ ခယော ဟောတိ။

ဧဝံ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, ဇာနတော ဧဝံ ပဿတော အာသဝါနံ ခယော ဟောတီ’’တိ။ ဧတမတ္ထံ ဘဂဝါ အဝေါစ။ တတ္ထေတံ ဣတိ ဝုစ္စတိ –

‘‘သေခဿ သိက္ခမာနဿ, ဥဇုမဂ္ဂါနုသာရိနော;
ခယသ္မိံ ပဌမံ ဉာဏံ, တတော အညာ အနန္တရာ။

‘‘တတော အညာဝိမုတ္တဿ, ဝိမုတ္တိဉာဏမုတ္တမံ;
ဥပ္ပဇ္ဇတိ ခယေ ဉာဏံ, ခီဏာ သံယောဇနာ ဣတိ။

‘‘န တွေဝိဒံ ကုသီတေန, ဗာလေနမဝိဇာနတာ;
နိဗ္ဗာနံ အဓိဂန္တဗ္ဗံ, သဗ္ဗဂန္ထပ္ပမောစန’’န္တိ။

အယမ္ပိ အတ္ထော ဝုတ္တော ဘဂဝတာ, ဣတိ မေ သုတန္တိ။ တတိယံ။

၄။ သမဏဗြာဟ္မဏသုတ္တံ

၁၀၃။ ဝုတ္တဉှေတံ ဘဂဝတာ, ဝုတ္တမရဟတာတိ မေ သုတံ –

‘‘ယေ ဟိ ကေစိ, ဘိက္ခဝေ, သမဏာ ဝါ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ ‘ဣဒံ ဒုက္ခ’န္တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနန္တိ; ‘အယံ ဒုက္ခသမုဒယော’တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနန္တိ; ‘အယံ ဒုက္ခနိရောဓော’တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနန္တိ; ‘အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ’တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနန္တိ – န မေ တေ, ဘိက္ခဝေ, သမဏာ ဝါ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ သမဏေသု ဝါ သမဏသမ္မတာ ဗြာဟ္မဏေသု ဝါ ဗြာဟ္မဏသမ္မတာ, န စ ပနေတေ အာယသ္မန္တော သာမညတ္ထံ ဝါ ဗြဟ္မညတ္ထံ ဝါ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရန္တိ။

‘‘ယေ စ ခေါ ကေစိ, ဘိက္ခဝေ, သမဏာ ဝါ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ ‘ဣဒံ ဒုက္ခ’န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနန္တိ; ‘အယံ ဒုက္ခသမုဒယော’တိ ယထာဘူတံ ပဇာနန္တိ; ‘အယံ ဒုက္ခနိရောဓော’တိ ယထာဘူတံ ပဇာနန္တိ; ‘အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ’တိ ယထာဘူတံ ပဇာနန္တိ – တေ ခေါ မေ, ဘိက္ခဝေ, သမဏာ ဝါ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ သမဏေသု စေဝ သမဏသမ္မတာ ဗြာဟ္မဏေသု စ ဗြာဟ္မဏသမ္မတာ, တေ စ ပနာယသ္မန္တော သာမညတ္ထဉ္စ ဗြဟ္မညတ္ထဉ္စ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရန္တီ’’တိ။ ဧတမတ္ထံ ဘဂဝါ အဝေါစ။ တတ္ထေတံ ဣတိ ဝုစ္စတိ –

''ယေ ဒုက္ခံ နပ္ပဇာနန္တိ, အထော ဒုက္ခဿ သမ္ဘဝံ;
ယတ္ထ စ သဗ္ဗသော ဒုက္ခံ, အသေသံ ဥပရုဇ္ဈတိ;
တဉ္စ မဂ္ဂံ န ဇာနန္တိ, ဒုက္ခူပသမဂါမိနံ။

''စေတောဝိမုတ္တိဟီနာ တေ, အထော ပညာဝိမုတ္တိယာ;
အဘဗ္ဗာ တေ အန္တကိရိယာယ, တေ ဝေ ဇာတိဇရူပဂါ။

''ယေ စ ဒုက္ခံ ပဇာနန္တိ, အထော ဒုက္ခဿ သမ္ဘဝံ;
ယတ္ထ စ သဗ္ဗသော ဒုက္ခံ, အသေသံ ဥပရုဇ္ဈတိ;
တဉ္စ မဂ္ဂံ ပဇာနန္တိ, ဒုက္ခူပသမဂါမိနံ။

''စေတောဝိမုတ္တိသမ္ပန္နာ, အထော ပညာဝိမုတ္တိယာ;
ဘဗ္ဗာ တေ အန္တကိရိယာယ, န တေ ဇာတိဇရူပဂါ''တိ။

အယမ္ပိ အတ္ထော ဝုတ္တော ဘဂဝတာ, ဣတိ မေ သုတန္တိ။ စတုတ္ထံ။

၅။ သီလသမ္ပန္နသုတ္တံ

၁၀၄။ ဝုတ္တဉှေတံ ဘဂဝတာ, ဝုတ္တမရဟတာတိ မေ သုတံ –

''ယေ တေ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခူ သီလသမ္ပန္နာ သမာဓိသမ္ပန္နာ ပညာသမ္ပန္နာ ဝိမုတ္တိသမ္ပန္နာ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနသမ္ပန္နာ ဩဝါဒကာ ဝိညာပကာ သန္ဒဿကာ သမာဒပကာ သမုတ္တေဇကာ သမ္ပဟံသကာ အလံသမက္ခာတာရော သဒ္ဓမ္မဿ, ဒဿနမ္ပာဟံ, ဘိက္ခဝေ, တေသံ ဘိက္ခူနံ ဗဟူပကာရံ ဝဒါမိ; သဝနံ, ဘိက္ခဝေ, တေသံ ဘိက္ခူနံ ဗဟူပကာရံ ဝဒါမိ; ဥပသင်္ကမနံ, ဘိက္ခဝေ, တေသံ ဘိက္ခူနံ ဗဟူပကာရံ ဝဒါမိ; ပယိရုပါသနံ, ဘိက္ခဝေ, တေသံ ဘိက္ခူနံ ဗဟူပကာရံ ဝဒါမိ; အနုဿရဏံ, ဘိက္ခဝေ, တေသံ ဘိက္ခူနံ ဗဟူပကာရံ ဝဒါမိ; အနုပဗ္ဗဇ္ဇံ [အနုဿတိံ (သျာ။)], ဘိက္ခဝေ, တေသံ ဘိက္ခူနံ ဗဟူပကာရံ ဝဒါမိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? တထာရူပေ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခူ သေဝတော ဘဇတော ပယိရုပါသတော အပရိပူရောပိ သီလက္ခန္ဓော ဘာဝနာပါရိပူရိံ ဂစ္ဆတိ, အပရိပူရောပိ သမာဓိက္ခန္ဓော ဘာဝနာပါရိပူရိံ ဂစ္ဆတိ, အပရိပူရောပိ ပညာက္ခန္ဓော ဘာဝနာပါရိပူရိံ ဂစ္ဆတိ, အပရိပူရောပိ ဝိမုတ္တိက္ခန္ဓော ဘာဝနာပါရိပူရိံ ဂစ္ဆတိ, အပရိပူရောပိ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနက္ခန္ဓော ဘာဝနာပါရိပူရိံ ဂစ္ဆတိ။ ဧဝရူပါ စ တေ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခူ သတ္ထာရောတိပိ ဝုစ္စန္တိ, သတ္ထဝါဟာတိပိ ဝုစ္စန္တိ,

ရဏဉ္ဇဟာတိပိ ဝုစ္စန္တိ, တမောနုဒာတိပိ ဝုစ္စန္တိ, အာလောကကရာတိပိ ဝုစ္စန္တိ, ဩဘာသကရာတိပိ ဝုစ္စန္တိ, ပဇ္ဇောတကရာတိပိ ဝုစ္စန္တိ, ဥက္ကာဓာရာတိပိ ဝုစ္စန္တိ, ပဘင်္ကရာတိပိ ဝုစ္စန္တိ, အရိယာတိပိ ဝုစ္စန္တိ, စက္ခုမန္တောတိပိ ဝုစ္စန္တီ''တိ။ ဧတမတ္ထံ ဘဂဝါ အဝေါစ။ တတ္ထေတံ ဣတိ ဝုစ္စတိ –

''ပါမောဇ္ဇကရဏံ ဌာနံ [... ပါမုဇ္ဇကရဏဋ္ဌာနံ (သီ။ သျာ။)], ဧတံ ဟောတိ ဝိဇာနတံ;
ယဒိဒံ ဘာဝိတတ္တာနံ, အရိယာနံ ဓမ္မဇီဝိနံ။

''တေ ဇောတယန္တိ သဒ္ဓမ္မံ, ဘာသယန္တိ ပဘင်္ကရာ;
အာလောကကရဏာ ဓီရာ, စက္ခုမန္တော ရဏဉ္ဇဟာ။

''ယေသံ ဝေ သာသနံ သုတွာ, သမ္မဒညာယ ပဏ္ဍိတာ;
ဇာတိက္ခယမဘိညာယ, နာဂစ္ဆန္တိ ပုနဗ္ဘဝ''န္တိ။

အယမ္ပိ အတ္ထော ဝုတ္တော ဘဂဝတာ, ဣတိ မေ သုတန္တိ။ ပဉ္စမံ။

၆။ တဏှုပ္ပာဒသုတ္တံ

၁၀၅။ ဝုတ္တဉှေတံ ဘဂဝတာ, ဝုတ္တမရဟတာတိ မေ သုတံ –

''စတ္တာရောမေ, ဘိက္ခဝေ, တဏှုပ္ပာဒာ, ယတ္ထ ဘိက္ခုနော တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ကတမေ စတ္တာရော? စီဝရဟေတု ဝါ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခုနော တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ; ပိဏ္ဍပါတဟေတု ဝါ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခုနော တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ; သေနာသနဟေတု ဝါ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခုနော တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ; ဣတိဘဝါဘဝဟေတု ဝါ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခုနော တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဣမေ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, စတ္တာရော တဏှုပ္ပာဒာ ယတ္ထ ဘိက္ခုနော တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတီ''တိ။ ဧတမတ္ထံ ဘဂဝါ အဝေါစ။ တတ္ထေတံ ဣတိ ဝုစ္စတိ –

''တဏှာဒုတိယော ပုရိသော, ဒီဃမဒ္ဓါန သံသရံ;
ဣတ္ထဘာဝညထာဘာဝံ, သံသာရံ နာတိဝတ္တတိ။

''ဧဝမာဒီနဝံ ဉတွာ, တဏှံ ဒုက္ခဿ သမ္ဘဝံ;

ဝီတတဏှော အနာဒါနော, သတော ဘိက္ခု ပရိဗ္ဗဇေ''တိ။

အယမ္ပိ အတ္ထော ဝုတ္တော ဘဂဝတာ, ဣတိ မေ သုတန္တိ။ ဆဋ္ဌံ။

၇။ သဗြဟ္မကသုတ္တံ

၁၀၆။ ဝုတ္တဉှေတံ ဘဂဝတာ, ဝုတ္တမရဟတာတိ မေ သုတံ –

''သဗြဟ္မကာနိ, ဘိက္ခဝေ, တာနိ ကုလာနိ ယေသံ ပုတ္တာနံ မာတာပိတရော အဇ္ဈာဂါရေ ပူဇိတာ ဟောန္တိ။ သပုဗ္ဗဒေဝတာနိ, ဘိက္ခဝေ, တာနိ ကုလာနိ ယေသံ ပုတ္တာနံ မာတာပိတရော အဇ္ဈာဂါရေ ပူဇိတာ ဟောန္တိ။ သပုဗ္ဗာစရိယကာနိ, ဘိက္ခဝေ, တာနိ ကုလာနိ ယေသံ ပုတ္တာနံ မာတာပိတရော အဇ္ဈာဂါရေ ပူဇိတာ ဟောန္တိ။ သာဟုနေယျကာနိ, ဘိက္ခဝေ, တာနိ ကုလာနိ ယေသံ ပုတ္တာနံ မာတာပိတရော အဇ္ဈာဂါရေ ပူဇိတာ ဟောန္တိ။

'''ဗြဟ္မာ'တိ, ဘိက္ခဝေ, မာတာပိတူနံ ဧတံ အဓိဝစနံ။ 'ပုဗ္ဗဒေဝတာ'တိ, ဘိက္ခဝေ, မာတာပိတူနံ ဧတံ အဓိဝစနံ။ 'ပုဗ္ဗာစရိယာ'တိ, ဘိက္ခဝေ, မာတာပိတူနံ ဧတံ အဓိဝစနံ။ 'အာဟုနေယျာ'တိ, ဘိက္ခဝေ, မာတာပိတူနံ ဧတံ အဓိဝစနံ။ တံ ကိဿ ဟေတု? ဗဟုကာရာ, ဘိက္ခဝေ, မာတာပိတရော ပုတ္တာနံ အာပါဒကာ ပေါသကာ ဣမဿ လောကဿ ဒဿေတာရော''တိ။ ဧတမတ္ထံ ဘဂဝါ အဝေါစ။ တတ္ထေတံ ဣတိ ဝုစ္စတိ –

''ဗြဟ္မာတိ မာတာပိတရော, ပုဗ္ဗာစရိယာတိ ဝုစ္စရေ;
အာဟုနေယျာ စ ပုတ္တာနံ, ပဇာယ အနုကမ္ပကာ။

''တသ္မာ ဟိ နေ နမဿေယျ, သက္ကရေယျ စ ပဏ္ဍိတော;
အန္နေန အထ ပါနေန, ဝတ္ထေန သယနေန စ;
ဥစ္ဆာဒနေန နှာပနေန [နဟာပနေန (သီ။)], ပါဒါနံ ဓောဝနေန စ။

''တာယ နံ ပါရိစရိယာယ, မာတာပိတူသု ပဏ္ဍိတာ;
ဣဓေဝ နံ ပသံသန္တိ, ပေစ္စ သဂ္ဂေ ပမောဒတီ''တိ။

အယမ္ပိ အတ္ထော ဝုတ္တော ဘဂဝတာ, ဣတိ မေ သုတန္တိ။ သတ္တမံ။

𑄾𑅁 𑄝𑄦𑄪𑄇𑄂𑄢𑄥𑄪𑄖𑄴𑄖𑄁

𑄷𑄶𑄽𑅁 𑄤𑄪𑄖𑄴𑄖𑄐𑄴𑄦𑄬𑄖𑄁 𑄞𑄉𑄤𑄖𑄂, 𑄤𑄪𑄖𑄴𑄖𑄟𑄢𑄦𑄖𑄂𑄖𑄨 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄁 –

''𑄝𑄦𑄪𑄇𑄂𑄢𑄂 [𑄝𑄦𑄫𑄛𑄇𑄂𑄢𑄂 (𑄥𑄩𑅁 𑄛𑄩𑅁)], 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄤𑄬, 𑄝𑄴𑄢𑄂𑄦𑄴𑄟𑄕𑄉𑄦𑄛𑄖𑄨𑄇𑄂 𑄖𑄪𑄟𑄴𑄦𑄂𑄇𑄁 𑄠𑄬 𑄤𑄮 [𑄠𑄬 𑄖𑄬 (𑄥𑄝𑄴𑄝𑄖𑄴𑄗)] 𑄛𑄌𑄴𑄌𑄪𑄛𑄑𑄴𑄒𑄨𑄖𑄂 𑄌𑄩𑄤𑄢𑄛𑄨𑄕𑄴𑄓𑄛𑄂𑄖𑄥𑄬𑄚𑄂𑄥𑄚𑄉𑄨𑄣𑄂𑄚𑄛𑄴𑄛𑄌𑄴𑄌𑄠𑄞𑄬𑄥𑄎𑄴𑄎𑄛𑄢𑄨𑄇𑄴𑄈𑄂𑄢𑄬𑄚𑅁 𑄖𑄪𑄟𑄴𑄦𑄬𑄛𑄨, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄤𑄬, 𑄝𑄦𑄪𑄇𑄂𑄢𑄂 𑄝𑄴𑄢𑄂𑄦𑄴𑄟𑄕𑄉𑄦𑄛𑄖𑄨𑄇𑄂𑄚𑄁 𑄠𑄁 [𑄠𑄬 (?)] 𑄖𑄬𑄥𑄁 𑄙𑄟𑄴𑄟𑄁 𑄘𑄬𑄥𑄬𑄗 𑄃𑄂𑄘𑄨𑄇𑄣𑄴𑄠𑄂𑄕𑄁 𑄟𑄎𑄴𑄏𑄬𑄇𑄣𑄴𑄠𑄂𑄕𑄁 𑄛𑄢𑄨𑄠𑄮𑄥𑄂𑄚𑄇𑄣𑄴𑄠𑄂𑄕𑄁 𑄥𑄂𑄖𑄴𑄗𑄁 𑄥𑄝𑄴𑄠𑄐𑄴𑄎𑄚𑄁, 𑄇𑄬𑄤𑄣𑄛𑄢𑄨𑄛𑄪𑄕𑄴𑄕𑄁 𑄛𑄢𑄨𑄥𑄪𑄘𑄴𑄙𑄁 𑄝𑄴𑄢𑄦𑄴𑄟𑄌𑄢𑄨𑄠𑄁 𑄛𑄇𑄂𑄥𑄬𑄗𑅁 𑄆𑄤𑄟𑄨𑄘𑄁, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄤𑄬, 𑄃𑄐𑄴𑄐𑄟𑄐𑄴𑄐𑄁 𑄚𑄨𑄥𑄴𑄥𑄂𑄠 𑄝𑄴𑄢𑄦𑄴𑄟𑄌𑄢𑄨𑄠𑄁 𑄤𑄪𑄥𑄴𑄥𑄖𑄨 𑄃𑄮𑄊𑄥𑄴𑄥 𑄚𑄨𑄖𑄴𑄗𑄢𑄕𑄖𑄴𑄗𑄂𑄠 𑄥𑄟𑄴𑄟𑄂 𑄘𑄪𑄇𑄴𑄈𑄥𑄴𑄥 𑄃𑄚𑄴𑄖𑄇𑄨𑄢𑄨𑄠𑄂𑄠𑄂''𑄖𑄨𑅁 𑄆𑄖𑄟𑄖𑄴𑄗𑄁 𑄞𑄉𑄤𑄂 𑄃𑄤𑄮𑄌𑅁 𑄖𑄖𑄴𑄗𑄬𑄖𑄁 𑄃𑄨𑄖𑄨 𑄤𑄪𑄌𑄴𑄌𑄖𑄨 –

''𑄥𑄂𑄉𑄂𑄢𑄂 𑄃𑄚𑄉𑄂𑄢𑄂 𑄌, 𑄃𑄪𑄞𑄮 𑄃𑄐𑄴𑄐𑄮𑄐𑄴𑄐𑄚𑄨𑄥𑄴𑄥𑄨𑄖𑄂;
𑄃𑄂𑄢𑄂𑄙𑄠𑄚𑄴𑄖𑄨 𑄥𑄘𑄴𑄙𑄟𑄴𑄟𑄁, 𑄠𑄮𑄉𑄇𑄴𑄈𑄬𑄟𑄁 𑄃𑄚𑄪𑄖𑄴𑄖𑄢𑄁𑅁

''𑄥𑄂𑄉𑄂𑄢𑄬𑄥𑄪 𑄌 𑄌𑄩𑄤𑄢𑄁, 𑄛𑄌𑄴𑄌𑄠𑄁 𑄥𑄠𑄚𑄂𑄥𑄚𑄁;
𑄃𑄚𑄉𑄂𑄢𑄂 𑄛𑄑𑄨𑄌𑄴𑄍𑄚𑄴𑄖𑄨, 𑄛𑄢𑄨𑄥𑄴𑄥𑄠𑄤𑄨𑄚𑄮𑄘𑄚𑄁𑅁

''𑄥𑄪𑄉𑄖𑄁 [𑄛𑄪𑄢𑄨𑄥𑄮 (𑄥𑄩𑅁 𑄇𑅁)] 𑄛𑄚 𑄚𑄨𑄥𑄴𑄥𑄂𑄠, 𑄉𑄦𑄑𑄴𑄒𑄂 𑄊𑄢𑄟𑄬𑄥𑄨𑄚𑄮;
𑄥𑄘𑄴𑄘𑄦𑄂𑄚𑄂 𑄃𑄢𑄦𑄖𑄁, 𑄃𑄢𑄨𑄠𑄛𑄐𑄴𑄐𑄂𑄠 𑄏𑄂𑄠𑄨𑄚𑄮𑅁

''𑄃𑄨𑄙 𑄙𑄟𑄴𑄟𑄁 𑄌𑄢𑄨𑄖𑄴𑄤𑄂𑄚, 𑄟𑄉𑄴𑄉𑄁 𑄥𑄪𑄉𑄖𑄨𑄉𑄂𑄟𑄨𑄚𑄁;
𑄚𑄚𑄴𑄘𑄨𑄚𑄮 𑄘𑄬𑄤𑄣𑄮𑄇𑄥𑄴𑄟𑄨𑄁, 𑄟𑄮𑄘𑄚𑄴𑄖𑄨 𑄇𑄂𑄟𑄇𑄂𑄟𑄨𑄚𑄮''𑄖𑄨𑅁

𑄃𑄠𑄟𑄴𑄛𑄨 𑄃𑄖𑄴𑄗𑄮 𑄤𑄪𑄖𑄴𑄖𑄮 𑄞𑄉𑄤𑄂, 𑄃𑄨𑄖𑄨 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄚𑄴𑄖𑄨𑅁 𑄃𑄑𑄴𑄒𑄟𑄁𑅁

𑄿𑅁 𑄇𑄪𑄦𑄥𑄪𑄖𑄴𑄖𑄁

𑄷𑄶𑄾𑅁 𑄤𑄪𑄖𑄴𑄖𑄐𑄴𑄦𑄬𑄖𑄁 𑄞𑄉𑄤𑄖𑄂, 𑄤𑄪𑄖𑄴𑄖𑄟𑄢𑄦𑄖𑄂𑄖𑄨 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄁 –

''𑄠𑄬 𑄇𑄬𑄌𑄨, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄤𑄬, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄫 𑄇𑄪𑄦𑄂 𑄗𑄘𑄴𑄙𑄂 𑄣𑄛𑄂 𑄥𑄨𑄋𑄴𑄉𑄩 𑄃𑄪𑄚𑄴𑄚𑄅𑄂 𑄃𑄥𑄟𑄂𑄦𑄨𑄖𑄂, 𑄚 𑄟𑄬 𑄖𑄬, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄤𑄬, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄫 𑄟𑄂𑄟𑄇𑄂𑅁 𑄃𑄛𑄉𑄖𑄂 𑄌 𑄖𑄬, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄤𑄬,

𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄫 𑄄𑄟𑄥𑄳𑄟𑄧 𑄙𑄟𑄳𑄟𑄤𑄨𑄚𑄡𑄧; 𑄚 𑄌 𑄖𑄬 [𑄚 𑄌 𑄖𑄬 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄫 (𑄥𑄩𑅁 𑄛𑄩𑅁 𑄇𑅁)] 𑄄𑄟𑄥𑄳𑄟𑄨𑄁 𑄙𑄟𑄳𑄟𑄤𑄨𑄚𑄡𑄬 𑄤𑄪𑄘𑄳𑄙𑄨𑄁 𑄤𑄨𑄢𑄫𑅄𑄳𑄦𑄨𑄁 𑄤𑄬𑄛𑄪𑄣𑄳𑄣𑄁 𑄃𑄧𑄛𑄎𑄳𑄎𑄚𑄳𑄖𑄨𑅁 𑄡𑄬 𑄌 𑄈𑄮, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄫 𑄚𑄨𑄇𑄳𑄇𑄪𑄦𑄧 𑄚𑄨𑄣𑄳𑄣𑄛𑄧 𑄙𑄩𑄢𑄧 𑄃𑄖𑄳𑄗𑄘𑄳𑄙𑄧 𑄥𑄪𑄥𑄟𑄧𑄦𑄨𑄖𑄧, 𑄖𑄬 𑄈𑄮 𑄟𑄬, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄫 𑄟𑄧𑄟𑄇𑄧𑅁 𑄃𑄚𑄛𑄉𑄖𑄧 𑄌 𑄖𑄬, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄫 𑄄𑄟𑄥𑄳𑄟𑄧 𑄙𑄟𑄳𑄟𑄤𑄨𑄚𑄡𑄧; 𑄖𑄬 𑄌 𑄄𑄟𑄥𑄳𑄟𑄨𑄁 𑄙𑄟𑄳𑄟𑄤𑄨𑄚𑄡𑄬 [𑄄𑄟𑄥𑄳𑄟𑄨𑄁 𑄌 𑄖𑄬 𑄙𑄟𑄳𑄟𑄤𑄨𑄚𑄡𑄬 (𑄥𑄳𑄡𑄧𑅁), 𑄖𑄬 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄫 𑄄𑄟𑄥𑄳𑄟𑄨𑄁 𑄙𑄟𑄳𑄟𑄤𑄨𑄚𑄡𑄬 (𑄇𑅁)] 𑄤𑄪𑄘𑄳𑄙𑄨𑄁 𑄤𑄨𑄢𑄫𑅄𑄳𑄦𑄨𑄁 𑄤𑄬𑄛𑄪𑄣𑄳𑄣𑄁 𑄃𑄧𑄛𑄎𑄳𑄎𑄚𑄳𑄖𑄩''𑄖𑄨𑅁 𑄆𑄖𑄟𑄖𑄳𑄗𑄁 𑄞𑄉𑄤𑄧 𑄃𑄤𑄮𑄌𑅁 𑄖𑄖𑄳𑄗𑄬𑄖𑄁 𑄄𑄖𑄨 𑄤𑄪𑄌𑄳𑄌𑄖𑄨 –

''𑄇𑄪𑄦𑄧 𑄗𑄘𑄳𑄙𑄧 𑄣𑄛𑄧 𑄥𑄨𑄋𑄳𑄉𑄩, 𑄅𑄚𑄳𑄚𑅄𑄧 𑄃𑄥𑄟𑄧𑄦𑄨𑄖𑄧;
𑄚 𑄖𑄬 𑄙𑄟𑄳𑄟𑄬 𑄤𑄨𑄢𑄫𑄦𑄚𑄳𑄖𑄨, 𑄥𑄟𑄳𑄟𑄧𑄥𑄟𑄳𑄝𑄪𑄘𑄳𑄙𑄘𑄬𑄥𑄨𑄖𑄬𑅁

''𑄚𑄨𑄇𑄳𑄇𑄪𑄦𑄧 𑄚𑄨𑄣𑄳𑄣𑄛𑄧 𑄙𑄩𑄢𑄧, 𑄃𑄖𑄳𑄗𑄘𑄳𑄙𑄧 𑄥𑄪𑄥𑄟𑄧𑄦𑄨𑄖𑄧;
𑄖𑄬 𑄤𑄬 𑄙𑄟𑄳𑄟𑄬 𑄤𑄨𑄢𑄫𑄦𑄚𑄳𑄖𑄨, 𑄥𑄟𑄳𑄟𑄧𑄥𑄟𑄳𑄝𑄪𑄘𑄳𑄙𑄘𑄬𑄥𑄨𑄖𑄬''𑄖𑄨𑅁

𑄃𑄡𑄟𑄳𑄛𑄨 𑄃𑄖𑄳𑄗𑄮 𑄤𑄪𑄖𑄳𑄖𑄮 𑄞𑄉𑄤𑄖𑄧, 𑄄𑄖𑄨 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄚𑄳𑄖𑄨𑅁 𑄚𑄤𑄟𑄁𑅁

𑄷𑄶𑅁 𑄚𑄘𑄩𑄥𑄮𑄖𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

𑄷𑄶𑄿𑅁 𑄤𑄪𑄖𑄳𑄖𑄐𑄳𑄦𑄬𑄖𑄁 𑄞𑄉𑄤𑄖𑄧, 𑄤𑄪𑄖𑄳𑄖𑄟𑄢𑄦𑄖𑄧𑄖𑄨 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄁 –

''𑄥𑄬𑄡𑄳𑄡𑄗𑄧𑄛𑄨, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄛𑄪𑄢𑄨𑄥𑄮 𑄚𑄘𑄨𑄡𑄧 𑄥𑄮𑄖𑄬𑄚 𑄃𑄮𑄤𑄪𑄡𑄳𑄦𑄬𑄡𑄳𑄡 𑄛𑄨𑄡𑄢𑄫𑄛𑄥𑄧𑄖𑄢𑄫𑄛𑄬𑄚𑅁 𑄖𑄟𑄬𑄚𑄁 𑄌𑄇𑄳𑄈𑄪𑄟𑄧 𑄛𑄪𑄢𑄨𑄥𑄮 𑄖𑄩𑄢𑄬 𑄒𑄨𑄖𑄮 𑄘𑄨𑄥𑄳𑄤𑄧 𑄆𑄤𑄁 𑄤𑄘𑄬𑄡𑄳𑄡 – '𑄇𑄨𑄐𑄳𑄌𑄧𑄛𑄨 𑄈𑄮 𑄖𑄳𑄤𑄁, 𑄃𑄟𑄳𑄞𑄮 𑄛𑄪𑄢𑄨𑄥, 𑄚𑄘𑄨𑄡𑄧 𑄥𑄮𑄖𑄬𑄚 𑄃𑄮𑄤𑄪𑄡𑄳𑄦𑄥𑄨 𑄛𑄨𑄡𑄢𑄫𑄛𑄥𑄧𑄖𑄢𑄫𑄛𑄬𑄚, 𑄃𑄖𑄳𑄗𑄨 𑄌𑄬𑄖𑄳𑄗 𑄦𑄬𑄑𑄳𑄒𑄧 𑄢𑄦𑄘𑄮 𑄥𑄅𑄫𑄟𑄨 𑄥𑄧𑄤𑄑𑄳𑄑𑄮 𑄥𑄉𑄧𑄦𑄮 𑄥𑄢𑄇𑄳𑄈𑄥𑄮 𑄡𑄁 𑄖𑄳𑄤𑄁, 𑄃𑄟𑄳𑄞𑄮 𑄛𑄪𑄢𑄨𑄥, 𑄢𑄦𑄁 𑄛𑄧𑄛𑄪𑄕𑄨𑄖𑄳𑄤𑄧 𑄟𑄢𑄕𑄁 𑄤𑄧 𑄚𑄨𑄉𑄌𑄳𑄍𑄥𑄨 𑄟𑄢𑄕𑄟𑄖𑄳𑄖𑄁 𑄤𑄧 𑄘𑄪𑄇𑄳𑄈'𑄚𑄳𑄖𑄨𑅁 𑄃𑄗 𑄈𑄮 𑄥𑄮, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄛𑄪𑄢𑄨𑄥𑄮 𑄖𑄥𑄳𑄥 𑄛𑄪𑄢𑄨𑄥𑄥𑄳𑄥 𑄥𑄘𑄳𑄘𑄁 𑄥𑄪𑄖𑄳𑄤𑄧 𑄦𑄖𑄳𑄗𑄬𑄦𑄨 𑄌 𑄛𑄧𑄘𑄬𑄦𑄨 𑄌 𑄛𑄑𑄨𑄥𑄮𑄖𑄁 𑄤𑄧𑄡𑄟𑄬𑄡𑄳𑄡𑅁

''𑄅𑄛𑄟𑄧 𑄈𑄮 𑄟𑄳𑄡𑄧𑄡𑄁, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄇𑄖𑄧 𑄃𑄖𑄳𑄗𑄥𑄳𑄥 𑄤𑄨𑄐𑄳𑄐𑄧𑄛𑄚𑄧𑄡𑅁 𑄃𑄡𑄁 𑄌𑄬𑄖𑄳𑄗 [𑄃𑄡𑄁 𑄌𑄬𑄤𑄬𑄖𑄳𑄗 (𑄥𑄳𑄡𑄧𑅁)] 𑄃𑄖𑄳𑄗𑄮 – '𑄚𑄘𑄨𑄡𑄧 𑄥𑄮𑄖𑄮'𑄖𑄨 𑄈𑄮, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄖𑄕𑄳𑄦𑄧𑄡𑄬𑄖𑄁 𑄃𑄙𑄨𑄤𑄌𑄚𑄁𑅁

‘‘‘ပိယရူပံ သာတရူပ’န္တိ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, ဆန္နေတံ အဇ္ဈတ္တိကာနံ အာယတနာနံ အဓိဝစနံ၊

> ‘‘‘ဂေဟဿိတာ ဘေဝ ပတ္တ’တိ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, ပဉ္စန္နံ ကာမဂုဏာနံ အဓိဝစနံ;
> ‘‘‘အဘိဇ္ဈာ’န္တိ ခေါ [အဘိဇ္ဈာတိ ခေါ (ပီ)], ဘိက္ခဝေ, လောဘဿေတံ အဓိဝစနံ;
> ‘‘‘အာမိသံ’န္တိ ခေါ [အာမိသန္တိ ခေါ (ပီ)], ဘိက္ခဝေ, ပဉ္စန္နေတံ ကာမဂုဏာနံ အဓိဝစနံ;
> ‘‘‘ဂမ္ဘီရာဟတ္ထ’တိ ခေါ [ဂမ္ဘီရ အတ္ထာတိ ခေါ (ပီ)], ဘိက္ခဝေ, ဒုက္ခဿေတံ အဓိဝစနံ;
> ‘‘‘ပဉ္စက္ကံ’တိ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, မောဟဿေတံ အဓိဝစနံ;
> ‘‘‘ဒေဝေဟိ စ ဝေဒေဟိ စ ဝိမုတ္တ’တိ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, ဝိပဿနာဿေတံ အဓိဝစနံ;

‘‘‘ဥစ္စာဝစ ပာရံ တီရေ ဒိဋ္ဌိတ္တိ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, နိဗ္ဗာနဿေတံ အဓိဝစနံ အဝသတ္တ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ’’တိ၊ ဧတမတ္ထံ ဘဂဝါ အဝောစ၊ ဧတဒဝေတံ ဝတ္တ ဝုစ္စတိ –

> ‘‘သဗ္ဗေ ဥက္ကရာ ဒသမေ ကာမေ, ယုဂ္ဂရော အာယတိ ပတ္တဟောတ္တ;
> သမ္မာပဇ္ဇတ္တ သုဝိမုတ္တစိတ္တ, ဝိမုတ္တိယာ ဖဿသဝေ တတ္တ တတ္တ;
> သ ဝေဒဂူ ဝုသိတဗြဟ္မစရိယော, လောကန္တဂူ ပါရဂတ္တိ ဝုစ္စတီ’’တိ၊

အယမ္ပိ အတ္ထော ဝုတ္တော ဘဂဝတာ, ဣတိ မေ သုတန္တိ၊ ဒသမံ၊

၅၅၊ ဝရသုတ္တံ

၁၁၀၊ ဝုတ္တဉှေတံ ဘဂဝတာ, ဝုတ္တမရဟတာတိ မေ သုတံ –

‘‘ဝရတော စေပိ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခုနော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ကာမဝိတက္ကော ဝါ ဗျာပါဒဝိတက္ကော ဝါ ဝိဟိံသာဝိတက္ကော ဝါ၊ တဉ္စေ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု အဓိဝါသေတိ နပ္ပဇဟတိ န ဝိနောဒေတိ န ဗျန္တီကရောတိ [ဗျန္တီကရောတိ (သီ၊ ပီ၊), ဗျန္တံ ကရောတိ (က၊)] အနဘာဝံ ဂမေတိ၊ ဝရတောပိ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု ဧဝံဘူတော အာတာပီ

𑄃𑄚𑄮𑄖𑄴𑄖𑅅𑄛𑄩 [𑄃𑄚𑄮𑄖𑄴𑄖𑄛𑄴𑄛𑄩 (𑄥𑄝𑄴𑄝𑄖𑄴𑄗) 𑄆𑄤𑄟𑄪𑄛𑄢𑄨𑄛𑄨, 𑄄𑄖𑄨𑄤𑄪𑄖𑄴𑄖𑄇𑄬 𑄺।𑄷।𑄷𑄷 𑄛𑄥𑄴𑄥𑄨𑄖𑄝𑄴𑄝𑄁] 𑄥𑄖𑄖𑄁 𑄥𑄟𑄨𑄖𑄁 𑄇𑄪𑄥𑄩𑄖𑄮 𑄦𑄩𑄚𑄤𑄩𑄢𑄨𑄠𑄮𑄖𑄨 𑄤𑄪𑄌𑄴𑄌𑄖𑄨𑅁

‘‘𑄒𑄨𑄖𑄥𑄴𑄥 𑄌𑄬𑄛𑄨, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄤𑄬, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄪𑄚𑄮 𑄅𑄛𑄴𑄛𑄎𑄴𑄎𑄖𑄨 𑄇𑅅𑄟𑄤𑄨𑄖𑄇𑄴𑄇𑄮 𑄤𑅅 𑄝𑄴𑄠𑅅𑄛𑅅𑄘𑄤𑄨𑄖𑄇𑄴𑄇𑄮 𑄤𑅅 𑄤𑄨𑄦𑄨𑄁𑄥𑅅𑄤𑄨𑄖𑄇𑄴𑄇𑄮 𑄤𑅅𑅁 𑄖𑄐𑄴𑄌𑄬, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄤𑄬, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄪 𑄃𑄙𑄨𑄤𑅅𑄥𑄬𑄖𑄨 𑄚𑄛𑄴𑄛𑄎𑄦𑄖𑄨 𑄚 𑄤𑄨𑄚𑄮𑄘𑄬𑄖𑄨 𑄚 𑄝𑄴𑄠𑄚𑄴𑄖𑄩𑄇𑄢𑄮𑄖𑄨 𑄚 𑄃𑄚𑄞𑅅𑄤𑄁 𑄉𑄟𑄬𑄖𑄨𑅁 𑄒𑄨𑄖𑄮𑄛𑄨, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄤𑄬, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄪 𑄆𑄤𑄁𑄞𑄫𑄖𑄮 𑄃𑄚𑅅𑄖𑅅𑄛𑄩 𑄃𑄚𑄮𑄖𑄴𑄖𑅅𑄛𑄩 𑄥𑄖𑄖𑄁 𑄥𑄟𑄨𑄖𑄁 𑄇𑄪𑄥𑄩𑄖𑄮 𑄦𑄩𑄚𑄤𑄩𑄢𑄨𑄠𑄮𑄖𑄨 𑄤𑄪𑄌𑄴𑄌𑄖𑄨𑅁

‘‘𑄚𑄨𑄥𑄨𑄚𑄴𑄚𑄥𑄴𑄥 𑄌𑄬𑄛𑄨, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄤𑄬, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄪𑄚𑄮 𑄅𑄛𑄴𑄛𑄎𑄴𑄎𑄖𑄨 𑄇𑅅𑄟𑄤𑄨𑄖𑄇𑄴𑄇𑄮 𑄤𑅅 𑄝𑄴𑄠𑅅𑄛𑅅𑄘𑄤𑄨𑄖𑄇𑄴𑄇𑄮 𑄤𑅅 𑄤𑄨𑄦𑄨𑄁𑄥𑅅𑄤𑄨𑄖𑄇𑄴𑄇𑄮 𑄤𑅅𑅁 𑄖𑄐𑄴𑄌𑄬, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄤𑄬, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄪 𑄃𑄙𑄨𑄤𑅅𑄥𑄬𑄖𑄨 𑄚𑄛𑄴𑄛𑄎𑄦𑄖𑄨 𑄚 𑄤𑄨𑄚𑄮𑄘𑄬𑄖𑄨 𑄚 𑄝𑄴𑄠𑄚𑄴𑄖𑄩𑄇𑄢𑄮𑄖𑄨 𑄚 𑄃𑄚𑄞𑅅𑄤𑄁 𑄉𑄟𑄬𑄖𑄨𑅁 𑄚𑄨𑄥𑄨𑄚𑄴𑄚𑄮𑄛𑄨, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄤𑄬, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄪 𑄆𑄤𑄁𑄞𑄫𑄖𑄮 𑄃𑄚𑅅𑄖𑅅𑄛𑄩 𑄃𑄚𑄮𑄖𑄴𑄖𑅅𑄛𑄩 𑄥𑄖𑄖𑄁 𑄥𑄟𑄨𑄖𑄁 𑄇𑄪𑄥𑄩𑄖𑄮 𑄦𑄩𑄚𑄤𑄩𑄢𑄨𑄠𑄮𑄖𑄨 𑄤𑄪𑄌𑄴𑄌𑄖𑄨𑅁

‘‘𑄥𑄠𑅅𑄚𑄥𑄴𑄥 𑄌𑄬𑄛𑄨, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄤𑄬, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄪𑄚𑄮 𑄎𑅅𑄉𑄢𑄥𑄴𑄥 𑄅𑄛𑄴𑄛𑄎𑄴𑄎𑄖𑄨 𑄇𑅅𑄟𑄤𑄨𑄖𑄇𑄴𑄇𑄮 𑄤𑅅 𑄝𑄴𑄠𑅅𑄛𑅅𑄘𑄤𑄨𑄖𑄇𑄴𑄇𑄮 𑄤𑅅 𑄤𑄨𑄦𑄨𑄁𑄥𑅅𑄤𑄨𑄖𑄇𑄴𑄇𑄮 𑄤𑅅𑅁 𑄖𑄐𑄴𑄌𑄬, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄤𑄬, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄪 𑄃𑄙𑄨𑄤𑅅𑄥𑄬𑄖𑄨 𑄚𑄛𑄴𑄛𑄎𑄦𑄖𑄨 𑄚 𑄤𑄨𑄚𑄮𑄘𑄬𑄖𑄨 𑄚 𑄝𑄴𑄠𑄚𑄴𑄖𑄩𑄇𑄢𑄮𑄖𑄨 𑄚 𑄃𑄚𑄞𑅅𑄤𑄁 𑄉𑄟𑄬𑄖𑄨𑅁 𑄥𑄠𑅅𑄚𑄮𑄛𑄨, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄤𑄬, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄪 𑄎𑅅𑄉𑄢𑄮 𑄆𑄤𑄁𑄞𑄫𑄖𑄮 𑄃𑄚𑅅𑄖𑅅𑄛𑄩 𑄃𑄚𑄮𑄖𑄴𑄖𑅅𑄛𑄩 𑄥𑄖𑄖𑄁 𑄥𑄟𑄨𑄖𑄁 𑄇𑄪𑄥𑄩𑄖𑄮 𑄦𑄩𑄚𑄤𑄩𑄢𑄨𑄠𑄮𑄖𑄨 𑄤𑄪𑄌𑄴𑄌𑄖𑄨𑅁

‘‘𑄌𑄢𑄖𑄮 𑄌𑄬𑄛𑄨, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄤𑄬, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄪𑄚𑄮 𑄅𑄛𑄴𑄛𑄎𑄴𑄎𑄖𑄨 𑄇𑅅𑄟𑄤𑄨𑄖𑄇𑄴𑄇𑄮 𑄤𑅅 𑄝𑄴𑄠𑅅𑄛𑅅𑄘𑄤𑄨𑄖𑄇𑄴𑄇𑄮 𑄤𑅅 𑄤𑄨𑄦𑄨𑄁𑄥𑅅𑄤𑄨𑄖𑄇𑄴𑄇𑄮 𑄤𑅅𑅁 𑄖𑄐𑄴𑄌𑄬, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄤𑄬, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄪 𑄚𑅅𑄙𑄨𑄤𑅅𑄥𑄬𑄖𑄨 𑄛𑄎𑄦𑄖𑄨 𑄤𑄨𑄚𑄮𑄘𑄬𑄖𑄨 𑄝𑄴𑄠𑄚𑄴𑄖𑄩𑄇𑄢𑄮𑄖𑄨 𑄃𑄚𑄞𑅅𑄤𑄁 𑄉𑄟𑄬𑄖𑄨𑅁 𑄌𑄢𑄁𑄛𑄨, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄤𑄬, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄪 𑄆𑄤𑄁𑄞𑄫𑄖𑄮 𑄃𑅅𑄖𑅅𑄛𑄩 𑄃𑄮𑄖𑄴𑄖𑅅𑄛𑄩 [𑄃𑄮𑄖𑄴𑄖𑄛𑄴𑄛𑄩 (𑄥𑄝𑄴𑄝𑄖𑄴𑄗)] 𑄥𑄖𑄖𑄁 𑄥𑄟𑄨𑄖𑄁 𑄃𑅅𑄢𑄘𑄴𑄙𑄤𑄩𑄢𑄨𑄠𑄮 𑄛𑄦𑄨𑄖𑄖𑄴𑄖𑄮𑄖𑄨 𑄤𑄪𑄌𑄴𑄌𑄖𑄨𑅁

‘‘𑄒𑄨𑄖𑄥𑄴𑄥 𑄌𑄬𑄛𑄨, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄤𑄬, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄪𑄚𑄮 𑄅𑄛𑄴𑄛𑄎𑄴𑄎𑄖𑄨 𑄇𑅅𑄟𑄤𑄨𑄖𑄇𑄴𑄇𑄮 𑄤𑅅 𑄝𑄴𑄠𑅅𑄛𑅅𑄘𑄤𑄨𑄖𑄇𑄴𑄇𑄮 𑄤𑅅 𑄤𑄨𑄦𑄨𑄁𑄥𑅅𑄤𑄨𑄖𑄇𑄴𑄇𑄮 𑄤𑅅𑅁 𑄖𑄐𑄴𑄌𑄬, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄤𑄬, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄪 𑄚𑅅𑄙𑄨𑄤𑅅𑄥𑄬𑄖𑄨 𑄛𑄎𑄦𑄖𑄨 𑄤𑄨𑄚𑄮𑄘𑄬𑄖𑄨 𑄝𑄴𑄠𑄚𑄴𑄖𑄩𑄇𑄢𑄮𑄖𑄨 𑄃𑄚𑄞𑅅𑄤𑄁 𑄉𑄟𑄬𑄖𑄨𑅁 𑄒𑄨𑄖𑄮𑄛𑄨, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄤𑄬, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄪 𑄆𑄤𑄁𑄞𑄫𑄖𑄮 𑄃𑅅𑄖𑅅𑄛𑄩 𑄃𑄮𑄖𑄴𑄖𑅅𑄛𑄩 𑄥𑄖𑄖𑄁 𑄥𑄟𑄨𑄖𑄁 𑄃𑅅𑄢𑄘𑄴𑄙𑄤𑄩𑄢𑄨𑄠𑄮 𑄛𑄦𑄨𑄖𑄖𑄴𑄖𑄮𑄖𑄨 𑄤𑄪𑄌𑄴𑄌𑄖𑄨𑅁

‘‘𑄚𑄨𑄥𑄨𑄚𑄴𑄚𑄥𑄴𑄥 𑄌𑄬𑄛𑄨, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄤𑄬, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄪𑄚𑄮 𑄅𑄛𑄴𑄛𑄎𑄴𑄎𑄖𑄨 𑄇𑅅𑄟𑄤𑄨𑄖𑄇𑄴𑄇𑄮 𑄤𑅅 𑄝𑄴𑄠𑅅𑄛𑅅𑄘𑄤𑄨𑄖𑄇𑄴𑄇𑄮 𑄤𑅅 𑄤𑄨𑄦𑄨𑄁𑄥𑅅𑄤𑄨𑄖𑄇𑄴𑄇𑄮 𑄤𑅅𑅁 𑄖𑄐𑄴𑄌𑄬, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄤𑄬, 𑄞𑄨𑄇𑄴𑄈𑄪 𑄚𑅅𑄙𑄨𑄤𑅅𑄥𑄬𑄖𑄨

ပဓဂတိ မိဏ္ဍသေတိ ဗျဏ္ဍတီကဏ္ဍတိ ဘာဏဘ်မ္ ဂဖောတိ၊ ဏိသိဏ်ဏ္ဍပိ, ဘိက်ခမေ, ဘိက်ဂု ဘောမ္ဘူတ္တ ဘ်တ်ပိ ဘွတ်တ်ပိ သတတ် သဖိတ် ဘ်ဏဘ်ဝမိဏိယွ္ ပဂိတတ်တွတိ မုဝ်ဝတိ၊

‘‘သယ်ဏဿ္ယ ဗေပိ, ဘိက်ခမေ, ဘိက်ဂုဏ္ဍ ဒိဂဏဿ္ယ ဘုပ်ပဒ္ဓဒတိ ဂ်ဖမိတက်ဂ္ဂ မ် ဗျပ်ာမိတက်ဂ္ဂ မ် မိဂ်သ်မိတက်ဂ္ဂ မ်၊ တဗ်ဗေ, ဘိက်ခမေ, ဘိက်ဂု ဏိဒိမ္ယသေတိ ပဓဂတိ မိဏ္ဍသေတိ ဗျဏ္ဍတီကဏ္ဍတိ ဘာဏဘ်မ္ ဂဖောတိ၊ သယ်ဏ္ဍပိ, ဘိက်ခမေ, ဘိက်ဂု ဒိဂဏ္ဍ ဘောမ္ဘူတ္တ ဘ်တ်ပိ ဘွတ်တ်ပိ သတတ် သဖိတ် ဘ်ဏဘ်ဝမိဏိယွ္ ပဂိတတ်တွတိ မုဝ်ဝတိ’’တိ၊ ဘောတဖတ်ထ် ဘဂမ် ဘမွ္ဗ၊ တတ်ထေတ် ဘိတိ မုဝ်ဝတိ –

‘‘ဝဏ် မ် ယဝိ မ် တိဏ်ဏ်, ဏိသိဏ်ဏ္ဍ ဘုာ မ် သယ်;
ယွ္ မိတက်ဂ် မိတက်ဂေတိ, ပ်ပဂ် ဂေဂဏိသ်သိတ်၊

‘‘ဂုဖ်ဖဂ်ဂ် ပဏ်ပဏ်ဏ္ဍ [ဂုဖ်ဖဂ်ဂပ်ပဏ်ပဏ်ဏ္ဍ (ဘ၊ ဏိ၊ ၉၊ ᧑᧑)] သွ္,
ဖွ္ဂဏေယျေသု ဖုဝ်သိတ္တ;
ဘဘပ်ဖွ္ တ်ဝိသွ္ ဘိက်ဂု, ဖုဏ်ဏ် သဖ်ဖွ္ဒိဖုတ်တဖ်၊

‘‘ယွ္ ဗ ဝဏ် မ် တိဏ်ဏ် မ် [ယွ္ ဝဏ် မ် ယဝိ မ် တိဏ်ဏ် (သ်၊), ယွ္ ဝဏ် မ်ထ တိဏ်ဏ် မ် (သိ၊ ဂ၊)], ဏိသိဏ်ဏ္ဍ ဘုာ မ် သယ်;
မိတက်ဂ် သဖယိတ္တဏ, မိတက်ဂူပသဖေ ဏတ္တ;
ဘပ်ဖွ္ သွ္ တ်ဝိသွ္ ဘိက်ဂု, ဖုဏ်ဏ် သဖ်ဖွ္ဒိဖုတ်တဖ’’ဏ်တိ၊

ဘယဖ်ပိ ဘတ်ထ္ မုတ်တ္တ ဘဂမတ်, ဘိတိ ဖေ သုတဏ်တိ၊ ဘောဂ်ာသဖ်၊

᧑᧒၊ သဖ်ပဏ်ဏသီလသုတ်တ်

᧑᧑᧑၊ မုတ်တဗ်ဂေတ် ဘဂမတ်, မုတ်တဖဏဂတ်တိ ဖေ သုတ် –

‘‘သဖ်ပဏ်ဏသီလ်, ဘိက်ခမေ, မိဂဏထ [ဂွ္ထ (သ်၊)] သဖ်ပဏ်ဏပ်တိဖွ္က်ဂ်; ပ်တိဖွ္က်ဂသ်မဏသ်မုတ် မိဂဏထ ဘ်ဝ်ဏဂ္ဂဝဏသဖ်ပဏ်ဏ် ဘဗုဖတ်တေသု မဒ္ဓေသု ဘယာသ်သ်မိဏ္ဍ; သဖ်ဝ်ယ သိက်ခထ သိက်ဂ်ပသေသု၊

‘‘သဖ်ပဏ်ဏသီလ်ဏ် မွ္, ဘိက်ခမေ, မိဂဏတ် [ဘမတ် (သ်၊)] သဖ်ပဏ်ဏပ်တိဖွ္က်ဂ်ဏ် ပ်တိဖွ္က်ဂသ်မဏသ်မုတ်ဏ် မိဂဏတ် ဘ်ဝ်ဏဂ္ဂဝဏသဖ်ပဏ်ဏ်ဏ် ဘဗုဖတ်တေသု မဒ္ဓေသု ဘယာသ်သ်မိဏ် သဖ်ဝ်ယ

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ([illegible])]?

‘‘[illegible] [illegible], [illegible], [illegible] [[illegible] [illegible] [illegible] ([illegible]) [illegible] [illegible]] [illegible] [illegible] [[illegible] [illegible] [illegible] ([illegible]) [illegible] [illegible]] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [[illegible] [illegible] [illegible] ([illegible])], [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [[illegible] [illegible] [illegible] ([illegible])] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [[illegible] ([illegible])], [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]। [illegible], [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]।

‘‘[illegible] [illegible], [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] . . . [illegible] . . . [illegible] . . . [illegible] . . . [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]। [illegible], [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]।

‘‘[illegible] [illegible], [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] . . . [illegible] . . . [illegible] . . . [illegible] . . . [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]। [illegible], [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]।

‘‘[illegible] [illegible], [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] . . . [illegible] . . . [illegible] . . . [illegible] . . . [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]। [illegible], [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]’’[illegible]। [illegible] [illegible] [illegible]। [illegible] [illegible] [illegible] –

‘‘[illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible];

𑄡𑄖𑄁 𑄥𑄟𑄨𑄐𑄳𑄎𑄡𑄬 [𑄥𑄟𑄨𑄐𑄳𑄎𑄡𑄬 (𑄥𑄩𑅁 𑄥𑄳𑄡𑅅𑅁)] 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄪, 𑄡𑄖𑄟𑄬𑄚𑄁
𑄛𑄥𑅅𑄢𑄡𑄬𑅁

‘‘𑄃𑄪𑄘𑄳𑄙𑄁 𑄖𑄨𑄢𑄨𑄡𑄁 𑄃𑄛𑅅𑄌𑄩𑄚𑄁, 𑄡𑅅𑄤𑄖𑅅 𑄎𑄉𑄖𑄮 𑄉𑄖𑄨;
𑄥𑄟𑄤𑄬𑄇𑄳𑄈𑄨𑄖𑅅 𑄌 𑄙𑄟𑄳𑄟𑅅𑄚𑄁, 𑄈𑄚𑄳𑄙𑅅𑄚𑄁 𑄃𑄪𑄘𑄡𑄝𑄳𑄝𑄡𑄁𑅁

‘‘𑄆𑄤𑄁 𑄤𑄨𑄦𑅅𑄢𑄨𑄟𑅅𑄖𑅅𑄛𑄨𑄁, 𑄥𑄚𑄳𑄖𑄤𑄪𑄖𑄳𑄖𑄨𑄟𑄚𑄪𑄘𑄳𑄙𑄖𑄁;
𑄌𑄬𑄖𑄮𑄥𑄟𑄗𑄥𑅅𑄟𑄩𑄌𑄨𑄁, 𑄥𑄨𑄇𑄳𑄈𑄟𑅅𑄚𑄁 𑄥𑄘𑅅 𑄥𑄖𑄁;
𑄥𑄖𑄖𑄁 𑄛𑄦𑄨𑄖𑄖𑄳𑄖𑄮𑄖𑄨, 𑄃𑅅𑄦𑄪 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄪𑄁 𑄖𑄗𑅅𑄤𑄨𑄙’’𑄚𑄳𑄖𑄨𑅁

𑄃𑄡𑄟𑄳𑄛𑄨 𑄃𑄖𑄳𑄗𑄮 𑄤𑄪𑄖𑄳𑄖𑄮 𑄞𑄉𑄤𑄖𑅅, 𑄄𑄖𑄨 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄚𑄳𑄖𑄨𑅁 𑄘𑄳𑄤𑅅𑄘𑄥𑄟𑄁𑅁

𑄷𑄹𑅁 𑄣𑄮𑄇𑄥𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁

𑄷𑄷𑄸𑅁 𑄤𑄪𑄖𑄳𑄖𑄐𑄳𑄦𑄬𑄖𑄁 𑄞𑄉𑄤𑄖𑅅, 𑄤𑄪𑄖𑄳𑄖𑄟𑄢𑄦𑄖𑅅𑄖𑄨 𑄟𑄬 𑄥𑄪𑄖𑄁 –

‘‘𑄣𑄮𑄇𑄮, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄖𑄗𑅅𑄉𑄖𑄬𑄚 𑄃𑄞𑄨𑄥𑄟𑄳𑄝𑄪𑄘𑄳𑄙𑄮◌𑄂 𑄣𑄮𑄇𑄥𑄳𑄟𑅅 𑄖𑄗𑅅𑄉𑄖𑄮 𑄤𑄨𑄥𑄁𑄡𑄪𑄖𑄳𑄖𑄮𑅁 𑄣𑄮𑄇𑄥𑄟𑄪𑄘𑄡𑄮, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄖𑄗𑅅𑄉𑄖𑄬𑄚 𑄃𑄞𑄨𑄥𑄟𑄳𑄝𑄪𑄘𑄳𑄙𑄮 ◌𑄂 𑄣𑄮𑄇𑄥𑄟𑄪𑄘𑄡𑄮 𑄖𑄗𑅅𑄉𑄖𑄥𑄳𑄥 𑄛𑄦𑄩𑄚𑄮𑅁 𑄣𑄮𑄇𑄚𑄨𑄢𑄮𑄙𑄮, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄖𑄗𑅅𑄉𑄖𑄬𑄚 𑄃𑄞𑄨𑄥𑄟𑄳𑄝𑄪𑄘𑄳𑄙𑄮◌𑄂 𑄣𑄮𑄇𑄚𑄨𑄢𑄮𑄙𑄮 𑄖𑄗𑅅𑄉𑄖𑄥𑄳𑄥 𑄥𑄌𑄳𑄍𑄨𑄇𑄖𑄮𑅁 𑄣𑄮𑄇𑄚𑄨𑄢𑄮𑄙𑄉𑅅𑄟𑄨𑄚𑄩 𑄛𑄑𑄨𑄛𑄘𑅅, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄖𑄗𑅅𑄉𑄖𑄬𑄚 𑄃𑄞𑄨𑄥𑄟𑄳𑄝𑄪𑄘𑄳𑄙𑅅◌𑄂 𑄣𑄮𑄇𑄚𑄨𑄢𑄮𑄙𑄉𑅅𑄟𑄨𑄚𑄩 𑄛𑄑𑄨𑄛𑄘𑅅 𑄖𑄗𑅅𑄉𑄖𑄥𑄳𑄥 𑄞𑅅𑄤𑄨𑄖𑅅𑅁

‘‘𑄡𑄁, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄥𑄘𑄬𑄤𑄇𑄥𑄳𑄥 𑄣𑄮𑄇𑄥𑄳𑄥 𑄥𑄟𑅅𑄢𑄇𑄥𑄳𑄥 𑄥𑄝𑄳𑄢𑄦𑄳𑄟𑄇𑄥𑄳𑄥 𑄥𑄥𑄳𑄥𑄟𑄕𑄝𑄳𑄢𑅅𑄦𑄳𑄟𑄕𑄨𑄡𑅅 𑄛𑄎𑅅𑄡 𑄥𑄘𑄬𑄤𑄟𑄚𑄪𑄥𑄳𑄥𑅅𑄡 𑄘𑄨𑄑𑄳𑄒𑄁 𑄥𑄪𑄖𑄁 𑄟𑄪𑄖𑄁 𑄤𑄨𑄐𑄳𑄐𑅅𑄖𑄁 𑄛𑄖𑄳𑄖𑄁 𑄛𑄢𑄨𑄡𑄬𑄥𑄨𑄖𑄁 𑄃𑄚𑄪𑄤𑄨𑄌𑄢𑄨𑄖𑄁 𑄟𑄚𑄥𑅅 𑄥𑄝𑄳𑄝𑄁 𑄖𑄁 𑄖𑄗𑅅𑄉𑄖𑄬𑄚 𑄃𑄞𑄨𑄥𑄟𑄳𑄝𑄪𑄘𑄳𑄙𑄁, 𑄖𑄥𑄳𑄟𑅅 𑄖𑄗𑅅𑄉𑄖𑄮𑄖𑄨 𑄤𑄪𑄌𑄳𑄌𑄖𑄨𑅁

‘‘𑄡𑄐𑄳𑄌, 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄤𑄬, 𑄢𑄖𑄳𑄖𑄨𑄁 𑄖𑄗𑅅𑄉𑄖𑄮 𑄃𑄚𑄪𑄖𑄳𑄖𑄢𑄁 𑄥𑄟𑄳𑄟𑅅𑄥𑄟𑄳𑄝𑄮𑄙𑄨𑄁 𑄃𑄞𑄨𑄥𑄟𑄳𑄝𑄪𑄎𑄳𑄏𑄖𑄨, 𑄡𑄐𑄳𑄌 𑄢𑄖𑄳𑄖𑄨𑄁 𑄃𑄚𑄪𑄛𑅅𑄘𑄨𑄥𑄬𑄥𑅅𑄡 𑄚𑄨𑄝𑄳𑄝𑅅𑄚𑄙𑅅𑄖𑄪𑄡𑅅 𑄛𑄢𑄨𑄚𑄨𑄝𑄳𑄝𑅅𑄡𑄖𑄨, 𑄡𑄁 𑄆𑄖𑄥𑄳𑄟𑄨𑄁 𑄃𑄚𑄳𑄖𑄢𑄬 𑄞𑅅𑄥𑄖𑄨 𑄣𑄛𑄖𑄨 𑄚𑄨𑄘𑄳𑄘𑄨𑄥𑄖𑄨, 𑄥𑄝𑄳𑄝𑄁 𑄖𑄁 𑄖𑄗𑄬𑄤 𑄦𑄮𑄖𑄨 𑄚𑄮 𑄃𑄐𑄳𑄐𑄗𑅅, 𑄖𑄥𑄳𑄟𑅅 𑄖𑄗𑅅𑄉𑄖𑄮𑄖𑄨 𑄤𑄪𑄌𑄳𑄌𑄖𑄨𑅁

''ယထာပိ, ဘိက္ခဝေ, တထာဂတ္တ တထာဂတိ, ယထာဂတိ တထာပိ, ဘိတိ ယထာပိ တထာဂတိ ယထာဂတိ တထာပိ, တသ္မာ တထာဂတ္တတိ ဗုစ္စတိ।

''သဒေဗကေ, ဘိက္ခဝေ, လွကေ သမာရကေ သဗြဟ္မကေ သဿမဏဗြာဟ္မဏိယာ ပဇာယ သဒေဗမနုဿာယ တထာဂတ္တ ဘာဘိဘူ ဘနဘိဘူတ္တ ဘညဒတ္ထုဒသ္သ ဗသဗတ္တိ, တသ္မာ တထာဂတ္တတိ ဗုစ္စတိ''တိ। ဧတမတ္ထံ ဘဂဗာ ဘဝွစ। တတ္ထေတံ ဘိတိ ဗုစ္စတိ –

> ''သဗ္ဗလွကံ [သဗ္ဗံ လွကံ (ဘ। ဏိ। ၉।၃၇)] ဘဘိညာယ, သဗ္ဗလွကေ ယထာတထံ;
> သဗ္ဗလွကဗိသံယုတ္တ, သဗ္ဗလွကေ ဘနူပယ္တ [ဘနုသယ္တ (သီ।), ဘနုပယ္တ (သျာ।)]।
>
> ''သ ဗေ [သဗ္ဗေ (သဗ္ဗတ္ထ) ဘ। ဏိ। ၉।၃၇ ပသ္သိတဗ္ဗံ] သဗ္ဗာဘိဘူ ဓီတ္တ, သဗ္ဗဂန္ထပ္ပမွစ္ဆ္တ;
> ဖုဋ္ဌဿသ ပရာမ သန္တိ, နိဗ္ဗာနံ ဘကုတ္တဘယံ।
>
> ''ဧသ ခီဏာသဝ္ဗ ဗုဒ္ဓ္တ, ဘနီဃ္တ ဆိန္နသံသယ္တ;
> သဗ္ဗကမ္မက္ခယံ ပတ္တ္တ, ဗိမုတ္တ္တ ဘုပဓိသင်္ခယေ।
>
> ''ဧသ သ္တ ဘဂဗာ ဗုဒ္ဓ္တ, ဧသ သီဟ္တ ဘနုတ္တတ္တ;
> သဒေဗကဿ လွကဿ, ဗြဟ္မစက္ကံ ပဗတ္တယိ।
>
> ''ဘိတိ ဒေဗာ မနုဿာ စ, ယေ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂတာ;
> သင်္ဂမ္မ တံ နမဿန္တိ, မဟန္တံ ဝီတသာရဒံ।
>
> ''ဒန္တ္တ ဒမယတံ သေဋ္ဌ္တ, သန္တ္တ သမယတံ ဘိသိ;
> မုတ္တ္တ မွစယတံ ဘဂ္ဂ္တ, တိဏ္ဏ္တ တာရယတံ ဗရ္တ।
>
> ''ဘိတိ ဟေတံ နမဿန္တိ, မဟန္တံ ဝီတသာရဒံ;
> သဒေဗကသ္မိံ လွကသ္မိံ, နတ္ထိ တေ ပဋိပုဂ္ဂလ္တ''တိ।

ဘယမ္ပိ ဘတ္တ္တ ဗုတ္တ္တ ဘဂဗတာ, ဘိတိ မေ သုတန္တိ। တေရသမံ।

𑄌𑄖𑄪𑄇𑄴𑄇𑄚𑄨𑄛𑄧𑄖𑄮 𑄚𑄨𑄑𑄴𑄒𑄨𑄖𑄮𑅁

𑄖𑄥𑄴𑄥𑄪𑄘𑄴𑄘𑄧𑄚𑄁 –

𑄝𑄳𑄢𑄧𑄦𑄴𑄟𑄕𑄥𑄪𑄣𑄞𑄧 [𑄝𑄳𑄢𑄧𑄦𑄴𑄟𑄕𑄌𑄖𑄴𑄖𑄧𑄢𑄨 (𑄥𑄩 𑄥𑄳𑄡𑄧 𑄛𑄩)] 𑄎𑄧𑄚𑄁, 𑄥𑄟𑄡𑄥𑄩𑄣
𑄖𑄕𑄴𑄦𑄧 𑄝𑄳𑄢𑄦𑄴𑄟𑄧;
𑄝𑄦𑄪𑄇𑄧𑄢𑄧 𑄇𑄪𑄦𑄛𑄪𑄢𑄨𑄥𑄧 [𑄇𑄪𑄦𑄚𑄧 (𑄥𑄳𑄡𑄧𑅁)], 𑄌𑄢 𑄥𑄟𑄴𑄛𑄚𑄴𑄚 𑄣𑄮𑄇𑄬𑄚
𑄖𑄬𑄢𑄥𑄧𑄖𑄨𑅁

𑄥𑄪𑄖𑄴𑄖𑄥𑄋𑄴𑄉𑄦𑄮 –

𑄥𑄖𑄴𑄖𑄤𑄩𑄥𑄬𑄇𑄚𑄨𑄛𑄧𑄖𑄁, 𑄘𑄪𑄇𑄁 𑄝𑄧𑄤𑄩𑄥𑄥𑄪𑄖𑄴𑄖𑄥𑄋𑄴𑄉𑄦𑄨𑄖𑄁;
𑄥𑄟𑄛𑄚𑄴𑄐𑄧𑄥𑄟𑄬𑄤 𑄖𑄨𑄇𑄁, 𑄖𑄬𑄢𑄥 𑄌𑄖𑄪𑄇𑄴𑄇𑄟𑄨𑄖𑄨 𑄡𑄧𑄤𑅁

𑄘𑄴𑄤𑄧𑄘𑄥𑄪𑄖𑄴𑄖𑄢𑄥𑄪𑄖𑄴𑄖𑄥𑄖𑄬, 𑄥𑄋𑄴𑄉𑄧𑄡𑄨𑄖𑄴𑄤𑄧 𑄥𑄟𑄮𑄘𑄦𑄨𑄁𑄥𑄪 𑄛𑄪𑄚;
𑄃𑄢𑄦𑄚𑄴𑄖𑄮 𑄌𑄨𑄢𑄑𑄴𑄒𑄨𑄖𑄨𑄡𑄧, 𑄖𑄟𑄧𑄦𑄪 𑄚𑄟𑄬𑄚 𑄃𑄨𑄖𑄨𑄤𑄪𑄖𑄴𑄖𑄚𑄴𑄖𑄨𑅁

𑄃𑄨𑄖𑄨𑄤𑄪𑄖𑄴𑄖𑄇𑄛𑄧𑅄𑄨 𑄚𑄨𑄑𑄴𑄒𑄨𑄖𑄧𑅁